II

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2020/469

od 14. veljače 2020.

o izmjeni Uredbe (EU) br. 923/2012, Uredbe (EU) br. 139/2014 i Uredbe (EU) 2017/373 u pogledu zahtjeva za upravljanje zračnim prometom/uslugama u zračnoj plovidbi, oblikovanja struktura zračnog prostora i kvalitete podataka, sigurnosti uzletno-sletnih staza te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije br. 73/2010

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa i izmjeni uredbi (EZ) br. 2111/2005, (EZ) br. 1008/2008, (EU) br. 996/2010, (EU) br. 376/2014 i direktiva 2014/30/EU i 2014/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3922/91 ([1]), a posebno njezin članak 36. stavak 1. točke (c) i (g), članak 43. stavak 1. točke (a) i (f) i članak 44. stavak 1.,

budući da:

(1) Uredbom Komisije (EU) br. 923/2012 ([2]) utvrđuju se zajednička pravila zračnog prometa i operativne odredbe u vezi s uslugama i postupcima u zračnoj plovidbi koji se primjenjuju na opći zračni promet (tzv. „pravila letenja").

(2) Uredbom Komisije (EU) br. 139/2014 ([3]) utvrđuju se zahtjevi i upravni postupci u vezi s aerodromima, uključujući upravljanje njima, njihov rad, izdavanje svjedodžbe i njihov nadzor.

(3) Uredbom Komisije (EU) 2017/373 ([4]) utvrđuju se zajednički zahtjevi za pružatelje usluga upravljanja zračnim prometom/pružatelje usluga u zračnoj plovidbi („ATM/ANS") i drugih mrežnih funkcija za upravljanje zračnim prometom („mrežne funkcije ATM-a") za opći zračni promet i za njihov nadzor,

([1]) SL L 212, 22.8.2018., str. 1.

([2]) Provedbena uredba Komisije (EU) br. 923/2012 od 26. rujna 2012. o utvrđivanju zajedničkih pravila zračnog prometa i operativnih odredaba u vezi s uslugama i postupcima u zračnoj plovidbi te o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 1035/2011 i uredaba (EZ) br. 1265/2007, (EZ) br. 1794/2006, (EZ) br. 730/2006, (EZ) br. 1033/2006 i (EU) br. 255/2010, SL L 281, 13.10.2012., str. 1.

([3]) Uredba Komisije (EU) br. 139/2014 od 12. veljače 2014. o utvrđivanju zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s aerodromima u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, SL L 44, 14.2.2014., str. 1.

([4]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2017/373 od 1. ožujka 2017. o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva za pružatelje usluga upravljanja zračnim prometom/pružatelje usluga u zračnoj plovidbi i drugih mrežnih funkcija za upravljanje zračnim prometom i za njihov nadzor, o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 482/2008 i provedbenih uredbi (EU) br. 1034/2011, (EU) br. 1035/2011 i (EU) 2016/1377 te o izmjeni Uredbe (EU) br. 677/2011, SL L 62, 8.3.2017., str. 1.

(4) Kako bi se zajamčila visoka razina sigurnosti civilnog zrakoplovstva u Uniji, letačke posade trebale bi biti obvezne izvijestiti jedinice operativnih usluga u zračnom prometu kada primijete da učinak kočenja na uzletno-sletnoj stazi nije onoliko dobar kao što im je dojavljeno. Te obveze izvješćivanja trebalo bi utvrditi u Provedbenoj uredbi (EU) br. 923/2012.

(5) Dana 31. ožujka 2016. Međunarodna organizacija za civilno zrakoplovstvo (ICAO) donijela je izmjenu 77-A Priloga 3. Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, potpisanoj 7. prosinca 1944. u Chicagu („Čikaška konvencija”) s ciljem poboljšavanja pružanja informacija o opasnim meteorološkim uvjetima, poboljšavanja informiranosti o situaciji i pridonošenja učinkovitijem određivanju rute, uključujući zaobilaženje opasnih meteoroloških uvjeta. Ta se izmjena primjenjuje u državama ugovornicama ICAO-a od 10. studenoga 2016. i trebala bi biti uvedena u Uredbu (EU) 2017/373, posebno u odredbe o meteorološkim uslugama (Prilog V. – Dio MET).

(6) Uredba (EU) 2017/373 trebala bi odražavati najnovija dostignuća u sigurnosti zračnog prometa i najbolje prakse te znanstveni i tehnički napredak u uslugama zrakoplovnog informiranja („AIS”). Stoga bi se izmjene Uredbe (EU) 2017/373 trebale temeljiti na primjenjivim standardima i preporučenim praksama ICAO-a („SARP-ovi”), posebno na šesnaestom izdanju Priloga 15. Čikaškoj konvenciji – „Usluge zrakoplovnog informiranja”, oslanjajući se na iskustvo Unije u pružanju AIS-a i uz osiguravanje proporcionalnosti u skladu s veličinom, vrstom i složenošću pružatelja AIS-a („AISP”).

(7) ICAO je 31. ožujka 2016. donio i Izmjenu 77-B Priloga 3. Čikaškoj konvenciji u cilju smanjivanja broja incidenata i nesreća uzrokovanih izlijetanjem s uzletno-sletne staze. Ta Izmjena 77-B Priloga 3. primjenjivat će se u državama ugovornicama ICAO-a od 5. studenoga 2020. Ta bi se izmjena trebala odraziti i u Uredbi (EU) 2017/373, posebno u zahtjevima iz Priloga V. u pogledu pružanja meteoroloških usluga i Priloga VI. u pogledu pružanja usluga zrakoplovnog informiranja.

(8) Pilote bi trebalo obavijestiti putem NOTAM-a kada je uzletno-sletna staza privremeno zatvorena zbog radova na njezinu označavanju. Kako bi se poboljšala sigurnost uzletno-sletne staze, piloti koji namjeravaju koristiti posebno pripremljenu zimsku uzletno-sletnu stazu ili sklisku mokru uzletno-sletnu stazu trebali bi biti odgovarajuće obaviješteni. Ne bi trebalo slati podatke o izmjerenom trenju pilotima jer mjerenja trenja nisu mjera performansi aviona.

(9) Uredbom (EU) 2017/373 trebalo bi uspostaviti zajednička tehnička pravila za oblikovanje struktura zračnog prostora i zajedničke zahtjeve za pružatelje usluga oblikovanja letačkih postupaka („FPD”) kako bi se osiguralo da su strukture zračnog prostora i letački postupci pravilno oblikovani, nadzirani i validirani prije nego što se uvedu i zrakoplovi ih počnu koristiti.

(10) Letački postupci i bilo kakve njihove izmjene mogu utjecati na sigurnost letačkih operacija na aerodromu. Stoga bi trebalo uvesti jasnu međusobnu vezu između postojeće Uredbe (EU) br. 139/2014 i Uredbe (EU) 2017/373.

(11) Donošenjem sedmog izdanja Priloga 10. Čikaškoj konvenciji – „Zrakoplovne telekomunikacije” (svezak II.) objavljenog u srpnju 2016., petnaestog izdanja Priloga 11. Čikaškoj konvenciji – „Operativne usluge u zračnom prometu” i šesnaestog izdanja dokumenta 4444 – „Postupci za usluge u zračnoj plovidbi – upravljanje zračnim prometom (PANS ATM)” ICAO je donio nove standarde i preporučene prakse za sigurnost zrakoplovstva u području pružanja operativnih usluga u zračnom prometu („ATS”).

(12) Stoga, i kako bi se osigurala ujednačena provedba i usklađenost s bitnim zahtjevima iz točke 2.3. Priloga VIII. Uredbi (EU) 2018/1139, Uredbu (EU) 2017/373 trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.

(13) Uredba (EU) br. 923/2012 i Uredba (EU) 2017/373 trebale bi sadržavati i detaljne odredbe koje se odnose na dostupnost i uvjete upotrebe kanala na VHF frekvenciji za slučaj nužde.

(14) Uz to, uzimajući u obzir utjecaj ATM-a/ANS-a na postupke pilota i aerodromske operacije, te bi se nove mjere trebale odražavati i u relevantnim odredbama uredbe (EU) br. 923/2012.

(15) Te nove mjere uključuju i detaljne odredbe o kvaliteti zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija te bi stoga Uredbu (EU) br. 73/2010 ([5]) trebalo staviti izvan snage.

(16) Industriji i nadležnim tijelima država članica trebalo bi dati dovoljno vremena da se prilagode mjerama koje se uvode ovom Uredbom.

(17) Mjere predviđene ovom Uredbom temelje se na mišljenjima 02/2018, 03/2018 i 03/2019 Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa u skladu s člankom 75. stavkom 2. točkama (b) i (c) i člankom 76. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1139.

(18) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog člankom 127. Uredbe (EU) 2018/1139,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) br. 923/2012 mijenja se kako slijedi:

(1) članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 57. zamjenjuje se sljedećim:

„57. „kontrolirani aerodrom” znači aerodrom na kojem se za aerodromski promet pružaju usluge kontrole zračnog prometa”;

(b) dodaju se sljedeće točke 144. i 145.:

„144. „kritično područje” znači područje određenih dimenzija oko zemaljske opreme za precizno instrumentalno prilaženje u kojem će prisutnost vozila ili zrakoplova prouzročiti neprihvatljivo ometanje signalâ za navođenje;

145. „osjetljivo područje” znači područje koje se proteže izvan kritičnog područja, u kojem će parkiranje ili kretanje ili i parkiranje i kretanje zrakoplova ili vozila utjecati na signal za navođenje u mjeri da može izazvati neprihvatljivo ometanje za zrakoplov koji taj signal koristi.”;

(2) umeće se sljedeći članak 4.a:

„*Članak 4.a*

Vrlo visoka (VHF) frekvencija za slučaj nužde

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., države članice moraju osigurati da se VHF frekvencija za slučaj nužde (121,500 MHz) upotrebljava samo za slučajeve nužde navedene u točki SERA.14095 podtočki (d) Priloga.

2. Države članice mogu iznimno dopustiti upotrebu VHF frekvencije za slučaj nužde navedene u stavku 1. za druge svrhe od onih navedenih u točki SERA.14095 podtočki (d) Priloga, ako je to ograničeno na ono što je nužno za postizanje njihova cilja i kako bi se smanjio utjecaj na zrakoplov u nevolji ili nuždi i na operacije jedinica za operativne usluge u zračnom prometu.”;

(3) Prilog se mijenja u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Prilog III. Uredbi (EU) br. 139/2014 mijenja se u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi.

([5]) Uredba Komisije (EU) br. 73/2010 od 26. siječnja 2010. o utvrđivanju zahtjeva o kvaliteti zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija za jedinstveno europsko nebo, SL L 23, 27.1.2010., str. 6.

Članak 3.

Provedbena uredba (EU) 2017/373 mijenja se kako slijedi:

(1) članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 1.*

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju zajednički zahtjevi za:

(a) pružanje usluga upravljanja zračnim prometom i usluga u zračnoj plovidbi („ATM/ANS”) za opći zračni promet, posebno za pravne ili fizičke osobe koje pružaju te usluge i obavljaju te funkcije;

(b) nadležna tijela i kvalificirane subjekte koji djeluju u njihovo ime, koji izvršavaju zadaće certificiranja, nadzora i provedbe s obzirom na usluge iz točke (a);

(c) pravila i postupke za oblikovanje struktura zračnog prostora.”;

(2) članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. „pružatelj usluga ATM-a/ANS-a” znači svaka pravna ili fizička osoba koja pruža usluge ATM-a/ANS-a kako su definirane u članku 3. stavku 5. Uredbe (EU) 2018/1139, pojedinačno ili u paketu, za opći zračni promet;”;

(b) dodaju se nove točke 6., 7. i 8.:

„6. „oblikovanje struktura zračnog prostora” znači postupak kojim se osigurava da su strukture zračnog prostora pravilno oblikovane, nadzirane i validirane prije nego što se uvedu i zrakoplovi ih počnu koristiti;

7. „sustav za izbjegavanje sudara u zraku (ACAS)” znači zrakoplovni sustav koji na temelju signala transpondera sekundarnog nadzornog radara (SSR), koji radi nezavisno od zemaljske opreme, savjetuje pilota o zrakoplovima koji ga potencijalno ugrožavaju a opremljeni su SSR transponderima;

8. „subjekt koji kreira zrakoplovne podatke i zrakoplovne informacije” znači svaki javni ili privatni subjekt koji je odgovoran za kreiranje zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija koji se upotrebljavaju kao izvor za proizvode zrakoplovnih informacija i usluge zrakoplovnog informiranja. Ti subjekti ne obuhvaćaju pružatelje usluga ATM-a/ANS-a iz članka 2. točke 2. ove Uredbe ni aerodrome iz članka 2. stavka 1. točke (e) Uredbe (EU) 2018/1139.”;

(3) članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Pružanje usluga ATM-a/ANS-a i oblikovanje struktura zračnog prostora”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju da se pružaju odgovarajuće usluge ATM-a/ANS-a i da su strukture zračnog prostora oblikovane u skladu s ovom Uredbom na način da je olakšan opći zračni promet, uzimajući u obzir sigurnosne aspekte, prometne zahtjeve i utjecaj na okoliš.”;

(c) dodaju se sljedeći stavci 5., 6., 7., 8. i 9.:

„5. Države članice osiguravaju da:

(a) subjekti koji kreiraju zrakoplovne podatke ili zrakoplovne informacije ispunjavaju zahtjeve utvrđene u:

i. točki ATM/ANS.OR.A.085 Priloga III., osim zahtjeva iz podtočaka (c) i (d), podtočke (f) podpodtočke (1) i podtočke (i) te točke;

ii. točki ATM/ANS.OR.A.090 Priloga III.;

(b) zrakoplovne podatke i zrakoplovne informacije kreira, obrađuje i šalje odgovarajuće osposobljeno, stručno i ovlašteno osoblje.

Ako su zrakoplovni podaci ili zrakoplovne informacije namijenjeni za letove IFR ili specijalne letove VFR, zahtjevi iz prvog podstavka točaka (a) i (b) primjenjuju se na sve subjekte koji kreiraju takve podatke i informacije.

6. Ako je određeno da se operativne usluge u zračnom prometu moraju pružati u određenim dijelovima zračnog prostora ili na određenim aerodromima, države članice osiguravaju da se ti dijelovi zračnog prostora ili ti aerodromi specificiraju s detaljima usluga u zračnom prometu koje se moraju pružati.

7. Države članice osiguravaju da su među relevantnim pružateljima usluga ATM-a/ANS-a i operatorima zrakoplova uspostavljeni odgovarajući mehanizmi za zadovoljavajuću razinu koordinacije aktivnosti i usluga koje pružaju te za razmjenu bitnih podataka i informacija.

8. Države članice utvrđuju koje će osobe ili organizacije biti odgovorne za oblikovanje struktura zračnog prostora i osiguravaju da te osobe odnosno organizacije primjenjuju zahtjeve iz Dodatka 1. Prilogu XI. (dio FPD).

9. Države članice osiguravaju da se letački postupci za aerodrome i za zračni prostor za koje su odgovorne održavaju i periodički preispituju. U tu svrhu države članice utvrđuju osobe ili organizacije odgovorne za te zadatke i osiguravaju da su te osobe odnosno organizacije u skladu sa zahtjevima iz članka 6. točaka (a) i (k).";

(4) umeću se sljedeći članci 3.a, 3.b, 3.c i 3.d:

„Članak 3.a

Određivanje potrebe za pružanjem operativnih usluga u zračnom prometu

1. Države članice određuju potrebu za pružanjem operativnih usluga u zračnom prometu uzimajući u obzir sve sljedeće čimbenike:

(a) vrste zračnog prometa koje su prisutne;

(b) gustoću prometa;

(c) meteorološke uvjete;

(d) druge relevantne čimbenike povezane s ciljevima operativnih usluga u zračnom prometu iz točke ATS.TR.100 Priloga IV.

2. Pri određivanju potrebe za pružanjem operativnih usluga u zračnom prometu države članice ne uzimaju u obzir prisutnost sustava za izbjegavanje sudara u zraku u zrakoplovima.

Članak 3.b

Koordinacija vojnih postrojbi i pružatelja operativnih usluga u zračnom prometu

Ne dovodeći u pitanje članak 6. Uredbe (EZ) br. 2150/2005, države članice moraju uspostaviti posebne postupke tako da:

(a) pružatelji operativnih usluga u zračnom prometu budu obaviješteni ako vojna postrojba primijeti da se zrakoplov koji je ili bi mogao biti civilni zrakoplov približava bilo kojem području u kojem presretanje može biti nužno ili je ušao u takvo područje;

(b) pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu u bliskoj suradnji s vojnom postrojbom potvrdi identitet zrakoplova i osigura mu navigacijsko vođenje koje je potrebno kako bi se izbjegla potreba za presretanjem.

Članak 3.c

Koordinacija letačkih operacija koje su potencijalno opasne za civilno zrakoplovstvo

1. Države članice osiguravaju da su operacije koje su potencijalno opasne za civilno zrakoplovstvo iznad njihova državnog područja koordinirane, uključujući iznad otvorenog mora, ako je nadležno tijelo prihvatilo, u skladu s ICAO-ovim regionalnim sporazumom o zračnoj plovidbi, odgovornost za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu unutar predmetnog zračnog prostora. Ta koordinacija treba započeti dovoljno rano kako bi se omogućila pravovremena razmjena informacija o takvim aktivnostima.

2. Države članice uspostavljaju mehanizme za širenje informacija o aktivnostima iz stavka 1.

Članak 3.d

Vrlo visoka (VHF) frekvencija za slučaj nužde

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., države članice moraju osigurati da se VHF frekvencija za slučaj nužde (121,500 MHz) koristi samo u slučajevima prave nužde u skladu s točkom ATS.OR.405 podtočkom (a) Priloga IV.

2. Države članice mogu iznimno dopustiti upotrebu VHF frekvencije za slučaj nužde navedene u stavku 1. za druge svrhe od onih navedenih u točki ATS.OR.405 podtočki (a) Priloga IV. ako je to ograničeno na ono što je neophodno za postizanje njihova cilja i kako bi se smanjio utjecaj na zrakoplov u nevolji ili nuždi i na operacije jedinica za operativne usluge u zračnom prometu.";

(5) članak 6. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) za pružatelje operativnih usluga u zračnom prometu, uz zahtjeve iz točaka (a) i (c), zahtjeve navedene u Prilogu IV. (Dio ATS) i zahtjeve iz Uredbe (EU) br. 923/2012;";

(b) točka (k) zamjenjuje se sljedećim:

„(k) za pružatelje usluga oblikovanja letačkih postupaka, uz zahtjeve iz točaka (a) i (b), zahtjeve utvrđene Prilogom XI. (dio FPD);";

(6) Prilozi I., II., III., IV., V., VI. i XI. mijenjaju se u skladu s Prilogom III. ovoj Uredbi.

Članak 4.

Uredba (EU) br. 73/2010 stavlja se izvan snage s učinkom od 27. siječnja 2022.

Članak 5.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 27. siječnja 2022.

Sljedeće se odredbe ove Uredbe primjenjuju od 5. studenoga 2020.:

— točka 10. podtočka (b) u Prilogu I.;

— u Prilogu III.:

— točka 5.;

— u točki 6.: Dodatak 3.: „FORMAT ZA SNOWTAM".

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. veljače 2020.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG I.

Izmjene Provedbene uredbe (EU) br. 923/2012

Prilog se mijenja kako slijedi:

(1) u točki SERA.3210 podtočki (d) podpodtočki 4. podpodpodtočki ii., podpodpodpodtočke (A) i (B) zamjenjuju se sljedećim:

„(A) kretanje osoba i vozila na manevarskoj površini aerodroma ograničeno je na osnovni minimum, a posebna pozornost usmjerena je na zahtjeve za zaštitu osjetljivih i kritičnih područja radionavigacijskih sredstava;

(B) podložno odredbama iz podpodpodtočke iii., metodu ili metode za razdvajanje vozila i zrakoplova u vožnji određuje pružatelj usluga u zračnoj plovidbi (ANSP), a odobrava ih nadležno tijelo uzimajući u obzir raspoloživa sredstva;";

(2) u točki SERA.3210 podtočki (d) podpodtočki (4) podpodpodtočki iv. podpodpodpodtočka (A) zamjenjuje se sljedećim:

„(A) vozila i vozila koja vuku zrakoplov daju prednost zrakoplovima koji slijeću, uzlijeću ili voze po tlu;"

(3) točka SERA.8005 mijenja se kako slijedi:

(a) u podtočki (a) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. izdavati jedno ili više od sljedećeg: odobrenja, upute ili informacije radi sprečavanja sudara između zrakoplova pod njezinim nadzorom, te radi ubrzavanja i održavanja urednog protoka prometa;";

(b) podtočka (c) mijenja se kako slijedi:

(a) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Osim u slučajevima operacija na paralelnim ili skoro paralelnim uzletno-sletnim stazama kao u točki ATS.TR.255 Priloga IV. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2017/373 (*), ili kada se u blizini aerodroma može primijeniti smanjenje minimalnog razdvajanja, jedinica ATC osigurava razdvajanje na barem jedan od sljedećih načina:

(*) Provedbena uredba Komisije (EU) 2017/373 od 1. ožujka 2017. o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva za pružatelje usluga upravljanja zračnim prometom/pružatelje usluga u zračnoj plovidbi i drugih mrežnih funkcija za upravljanje zračnim prometom i za njihov nadzor, o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 482/2008 i provedbenih uredbi (EU) br. 1034/2011, (EU) br. 1035/2011 i (EU) 2016/1377 te o izmjeni Uredbe (EU) br. 677/2011 (SL L 62, 8.3.2017., str. 1.).";

(b) podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. vertikalnim razdvajanjem, koje se postiže dodjeljivanjem različitih razina odabranih iz tablice putnih razina iz Dodatka 3., osim što se korelacija putnih razina i putanje, koja je propisana u tom dodatku, ne primjenjuje ako je drukčije navedeno u odgovarajućim zbornicima zrakoplovnih informacija ili u odobrenjima ATC-a. Minimalno vertikalno razdvajanje iznosi nominalno 300 m (1 000 stopa) do i uključivo FL 410 te nominalno 600 m (2 000 stopa) iznad te razine. Informacije o geometrijskoj visini ne smiju se upotrebljavati za određivanje vertikalnog razdvajanja;";

(4) točka SERA.8012 zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Jedinice kontrole zračnog prometa primjenjuju minimume razdvajanja vrtložne turbulencije na zrakoplove u fazama prilaženja i uzlijetanja u svim sljedećim uvjetima:

1. zrakoplov leti izravno iza drugog zrakoplova na istoj apsolutnoj visini ili manje od 300 m (1 000 stopa) ispod njega;

2. oba se zrakoplova koriste istom uzletno-sletnom stazom ili paralelnim uzletno-sletnim stazama međusobno udaljenima manje od 760 m (2 500 stopa);

3. zrakoplov siječe (krosira) putanju drugog zrakoplova iza njega na istoj apsolutnoj visini ili manje od 300 m (1 000 stopa) ispod njega.

(b) Podtočka (a) ne primjenjuje se na VFR letove u dolasku ni na IFR letove u dolasku koji primjenjuju vizualni prilaz kad je zrakoplov prijavio da vidjeti zrakoplov ispred sebe i dobio je uputu da prati i sam održava razdvajanje od tog zrakoplova. U takvim slučajevima jedinica kontrole zračnog prometa izdaje upozorenje na vrtložne turbulencije.";

(5) točka SERA.8015 mijenja se kako slijedi:

(a) u podtočki (b) dodaje se sljedeća podpodtočka 6.:

„6. Pri vektoriranju ili dodjeljivanju izravnih ruta koje nisu uključene u plan leta, pri čemu IFR let više ne slijedi objavljenu rutu ATS ili instrumentalnu proceduru, kontrolor zračnog prometa koji pruža uslugu nadzora sustavom ATS-a izdaje odobrenja tako da se propisano nadvisivanje prepreka poštuje sve dok zrakoplov ne dostigne točku gdje se pilot vraća na rutu iz plana leta ili se vrati na objavljenu rutu ATS ili na instrumentalnu proceduru.";

(b) u podtočki (d) podpodtočka 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. sve potrebne upute ili informacije o drugim pitanjima, kao što su slot odlaska u okviru ATFM-a ako je primjenjivo, manevri prilaženja ili odleta, komunikacije i vrijeme isteka odobrenja.";

(c) u podtočki (e) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Ponavljanje odobrenja, uputa i sigurnosnih informacija";

(d) podtočka (eb) mijenja se kako slijedi:

i. podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Osim kada je poznato da je zrakoplov već dobio tu informaciju izravnim pozivom, postavka vrijednosti QNH za visinomjer mora biti sastavni dio:

i. odobrenja za snižavanje kod prvog odobrenja za apsolutnu visinu nižu od prijelazne razine;

ii. odobrenja za prilaženje ili odobrenja za ulazak u prometni krug;

iii. odobrenja za vožnju po tlu za zrakoplove u odlasku.";

ii. u podpodtočki 5. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Kada je zrakoplovu izdano odobrenje za slijetanje ili kada je zrakoplov obaviješten da je uzletno-sletna staza na raspolaganju za slijetanje na aerodromima s AFIS-om i taj zrakoplov završava prilaženje koristeći se atmosferskim tlakom na nadmorskoj visini aerodroma (QFE), vertikalna pozicija tog zrakoplova izražava se kao visina iznad nadmorske visine aerodroma tijekom onog dijela njegova leta za koji se može upotrijebiti QFE, osim što mora biti izražena kao visina iznad nadmorske visine praga uzletno-sletne staze:";

(6) točka SERA.9005 mijenja se kako slijedi:

(a) podtočka (a) mijenja se kako slijedi:

i. dodaju se sljedeće podpodtočke 7. i 8.:

„7. informacija o abnormalnoj konfiguraciji i stanju zrakoplova;

8. svih drugih informacija koje bi mogle utjecati na sigurnost.";

ii. briše se drugi stavak;

(b) podtočka (b) mijenja se kako slijedi:

i. podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. za let iznad vodenih površina, koliko je moguće i ako to zahtijeva pilot, sve dostupne informacije, kao što je pozivni znak, pozicija, pravi kurs, brzina itd. površinskih plovila u tom području; i";

ii. dodaje se sljedeća podpodtočka 4.:

„4. poruka, uključujući odobrenja, dobivenih od ostalih jedinica operativnih usluga u zračnom prometu, koje treba proslijediti zrakoplovima.";

(c) dodaje se sljedeća podtočka (d):

„(d) AFIS poruke koji se šalju zrakoplovima uključuju, osim relevantnih informacija iz podtočaka (a) i (b), pružanje informacija o:

(1) opasnostima od sudara sa zrakoplovima, vozilima i osobama koji su prisutni na manevarskoj površini;

(2) uzletno-sletnoj stazi u uporabi.”;

(7) u točki SERA.9010 podtočki (a), podpodtočka 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Ako zrakoplov potvrdi primitak poruke ATIS koja više nije aktualna, jedinica ATS-a bez odlaganja poduzima jedno od sljedećeg:

i. prosljeđuje zrakoplovu sve elemente informacije koje treba ažurirati;

ii. daje uputu zrakoplovu da dobije aktualnu ATIS informaciju.”;

(8) u točki SERA.13010 podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) Osim ako je nadležno tijelo propisalo drukčije, svaka odgovarajuće opremljena jedinica ATS-a mora provjeravati prikazane informacije o razini izvedene iz barometarske visine najmanje jednom pri početnom kontaktu s dotičnim zrakoplovom ili, ako to nije izvedivo, što prije nakon toga.”;

(9) u točki SERA.14095 dodaje se sljedeća podtočka (d):

„(d) U skladu s člankom 4.a, VHF frekvencija za slučaj nužde (121,500 MHz) koristi se u slučajevima prave nužde uključujući sljedeće:

(1) osiguravanje slobodnog kanala za komunikaciju zrakoplova u nevolji ili nuždi i zemaljske stanice dok uobičajene kanale upotrebljavaju drugi zrakoplovi;

(2) osiguravanje komunikacijskog kanala na VHF frekvenciji između zrakoplova i aerodroma koji se obično ne upotrebljava za usluge međunarodnog zračnog prometa, u slučaju nužde;

(3) osiguravanje zajedničkog kanala za komunikaciju na VHF frekvenciji među zrakoplovima, bilo civilnim ili vojnim, i između takvih zrakoplova i službi na tlu, uključenih u zajedničke operacije traganja i spašavanja, prije promjene na odgovarajuću frekvenciju prema potrebi;

(4) osiguravanje komunikacije zrak-zemlja sa zrakoplovom u slučajevima kada je zbog kvara zrakoplovne opreme onemogućena upotreba uobičajenih kanala;

(5) osiguravanje kanala za odašiljače signala za lociranje u slučaju nužde i za komunikaciju između plovila za preživljavanje i zrakoplova uključenih u operacije traganja i spašavanja;

(6) osiguravanje zajedničkog VHF kanala za komunikaciju između civilnih zrakoplova i zrakoplova presretača ili jedinica za kontrolu presretanja i između civilnih zrakoplova ili zrakoplova presretača i jedinica operativnih usluga u zračnom prometu u slučaju presretanja civilnog zrakoplova.”.

(10) točka SERA.12005 podtočka (a) mijenja se kako slijedi:

(a) podpodtočka 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. vulkanska aktivnost prije erupcije ili vulkanska erupcija; ili”;

(b) dodaje se sljedeća podpodtočka 9.:

„9. Učinak kočenja na uzletno-sletnoj stazi lošiji je od onog koji je dojavljen.”;

PRILOG II.

Izmjene Uredbe (EU) br. 139/2014

Prilog III. mijenja se kako slijedi:

(a) u točki ADR.OR.B.015 podtočki (b) podpodtočki (2) podpodpodtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. vrsti operacija na aerodromu i u povezanom zračnom prostoru; i”;

(b) u točki ADR.OR.B.025 podtočki (a) podpodtočki (1) podpodpodtočka iii. zamjenjuje se sljedećim:

„iii. da su letački postupci na aerodromu i s njima povezane izmjene uspostavljeni u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2017/373 (*).

(*) Provedbena uredba Komisije (EU) 2017/373 od 1. ožujka 2017. o utvrđivanju zajedničkih zahtjeva za pružatelje usluga upravljanja zračnim prometom/pružatelje usluga u zračnoj plovidbi i drugih mrežnih funkcija za upravljanje zračnim prometom i za njihov nadzor, o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 482/2008 i provedbenih uredbi (EU) br. 1034/2011, (EU) br. 1035/2011 i (EU) 2016/1377 te o izmjeni Uredbe (EU) br. 677/2011 (SL L 62, 8.3.2017., str. 1.).”;

PRILOG III.

Izmjene Provedbene uredbe (EU) 2017/373

Prilozi I., II., III., IV., V., VI. i XI. mijenjaju se kako slijedi:

(1) Prilog I. mijenja se kako slijedi:

(a) ispred naslova „DEFINICIJE POJMOVA IZ PRILOGA II. DO XIII." umeće se sljedeća tablica:

„SADRŽAJ

PRILOG I. DEFINICIJE POJMOVA IZ PRILOGA II. DO XIII. (Dio DEFINICIJE)

PRILOG II. ZAHTJEVI ZA NADLEŽNA TIJELA – NADZOR USLUGA I DRUGIH MREŽNIH FUNKCIJA ATM-a (Dio ATM/ANS.AR)

PODDIO A – OPĆI ZAHTJEVI (ATM/ANS.OR.A)

PODDIO B – UPRAVLJANJE (ATM/ANS.AR.B)

PODDIO C – NADZOR, CERTIFICIRANJE I PROVEDBA (ATM/ANS.AR.C)

Dodatak 1. – SVJEDODŽBA PRUŽATELJA USLUGA

PRILOG III. ZAJEDNIČKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE USLUGA (Dio ATM/ANS.OR)

PODDIO A – OPĆI ZAHTJEVI (ATM/ANS.OR.A)

PODDIO B – UPRAVLJANJE (ATM/ANS.OR.B)

PODDIO C – POSEBNI ORGANIZACIJSKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE USLUGA KOJI NISU PRUŽATELJI USLUGA ATS-a (ATM/ANS.OR.C)

PODDIO D – POSEBNI ORGANIZACIJSKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE USLUGA ANS-a I ATFM-a TE ZA UPRAVITELJA MREŽE (ATM/ANS.OR.D)

Dodatak 1. – KATALOG ZRAKOPLOVNIH PODATAKA

PRILOG IV. – POSEBNI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE OPERATIVNIH USLUGA U ZRAČNOM PROMETU (Dio ATS)

PODDIO A – DODATNI ORGANIZACIJSKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE OPERATIVNIH USLUGA U ZRAČNOM PROMETU (ATS.OR)

ODJELJAK 1. – OPĆI ZAHTJEVI

ODJELJAK 2. – SIGURNOST USLUGA

ODJELJAK 3. – POSEBNI ZAHTJEVI KOJI SE ODNOSE NA LJUDSKE ČIMBENIKE PRUŽATELJA USLUGA KONTROLE ZRAČNOG PROMETA

ODJELJAK 4. – ZAHTJEVI U POGLEDU KOMUNIKACIJE

ODJELJAK 5. – ZAHTJEVI ZA INFORMACIJE

PODDIO B – TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE OPERATIVNIH USLUGA U ZRAČNOM PROMETU (ATS.TR)

ODJELJAK 1. – OPĆI ZAHTJEVI

ODJELJAK 2. – USLUGA KONTROLE ZRAČNOG PROMETA

ODJELJAK 3. – USLUGA LETNIH INFORMACIJA

ODJELJAK 4. – USLUGA UZBUNJIVANJA

PRILOG V. POSEBNI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE METEOROLOŠKIH USLUGA (Dio MET)

PODDIO A – DODATNI ORGANIZACIJSKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE METEOROLOŠKIH USLUGA (MET. OR)

ODJELJAK 1. – OPĆI ZAHTJEVI

ODJELJAK 2. – POSEBNI ZAHTJEVI

Poglavlje 1. – Zahtjevi za zrakoplovne meteorološke postaje

Poglavlje 2. – Zahtjevi za aerodromske meteorološke službe

Poglavlje 3. – Zahtjevi za službu meteorološkog bdjenja

Poglavlje 4. – Zahtjevi za savjetodavne centre za praćenje vulkanskog pepela (VAAC)

Poglavlje 5. – Zahtjevi za savjetodavne centre za praćenje tropskih ciklona (TCAC)

Poglavlje 6. – Zahtjevi za svjetske prognostičke centre (WAFC)

PODDIO B – TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE METEOROLOŠKIH USLUGA (MET.TR)

ODJELJAK 1. – OPĆI ZAHTJEVI

ODJELJAK 2. – POSEBNI ZAHTJEVI

Poglavlje 1. – Tehnički zahtjevi za zrakoplovne meteorološke postaje

Poglavlje 2. – Tehnički zahtjevi za aerodromske meteorološke službe

Poglavlje 3. – Tehnički zahtjevi za službe meteorološkog bdjenja

Poglavlje 4. – Tehnički zahtjevi za savjetodavne centre za praćenje vulkanskog pepela (VAAC)

Poglavlje 5. – Tehnički zahtjevi za savjetodavne centre za praćenje tropskih ciklona (TCAC)

Poglavlje 6. – Tehnički zahtjevi za svjetske prognostičke centre (WAFC)

Dodatak 1. – Predložak za METAR

Dodatak 2. – Utvrđena područja koja obuhvaćaju prognoze WAFS-a u obliku karata

Dodatak 3. – Predložak za TAF

Dodatak 4. – Predložak za upozorenja na smicanje vjetra

Dodatak 5.A – Predložak za SIGMET i AIRMET

Dodatak 5.B – Predložak za posebna izvješća iz zraka (uzlazna veza)

Dodatak 6. – Predložak za savjete o vulkanskom pepelu

Dodatak 7. – Predložak za savjete o tropskim ciklonama

Dodatak 8. – Rasponi i razlučivosti numeričkih elemenata uključenih u savjete o vulkanskom pepelu, savjete o tropskim ciklonama, SIGMET, AIRMET, aerodromsko upozorenje i upozorenje na smicanje vjetra

PRILOG VI. – POSEBNI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE USLUGA ZRAKOPLOVNOG INFORMIRANJA (Dio AIS)

PODDIO A – DODATNI ORGANIZACIJSKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE USLUGA ZRAKOPLOVNOG INFORMIRANJA (AIS.OR)

ODJELJAK 1. – OPĆI ZAHTJEVI

ODJELJAK 2. – UPRAVLJANJE KVALITETOM PODATAKA

ODJELJAK 3. – PROIZVODI ZRAKOPLOVNIH INFORMACIJA

Poglavlje 1. – Zrakoplovne informacije u standardiziranom formatu

Poglavlje 2. – Digitalni skupovi podataka

ODJELJAK 4. – USLUGE DISTRIBUCIJE I PREDUZLETNIH INFORMACIJA

ODJELJAK 5. – AŽURIRANJA PROIZVODA ZRAKOPLOVNIH INFORMACIJA

ODJELJAK 6. – ZAHTJEVI ZA OSOBLJE

PODDIO B – TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE USLUGA ZRAKOPLOVNOG INFORMIRANJA (AIS.TR)

ODJELJAK 1. – OPĆI ZAHTJEVI

ODJELJAK 2. – UPRAVLJANJE KVALITETOM PODATAKA

ODJELJAK 3. – PROIZVODI ZRAKOPLOVNIH INFORMACIJA

Poglavlje 1. – Zrakoplovne informacije u standardiziranom formatu

Poglavlje 2. – Digitalni skupovi podataka

ODJELJAK 4. – USLUGE DISTRIBUCIJE I PREDUZLETNIH INFORMACIJA

ODJELJAK 5. – AŽURIRANJA PROIZVODA ZRAKOPLOVNIH INFORMACIJA

Dodatak 1. –SADRŽAJ ZBORNIKA ZRAKOPLOVNIH INFORMACIJA (AIP)

Dodatak 2. –FORMAT ZA NOTAM

Dodatak 3. –FORMAT ZA SNOWTAM

Dodatak 4. –FORMAT ZA ASHTAM

PRILOG VII. – POSEBNI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE PODATKOVNIH USLUGA (Dio DAT)

PODDIO A – DODATNI ORGANIZACIJSKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE PODATKOVNIH USLUGA (DAT.OR)

ODJELJAK 1. – OPĆI ZAHTJEVI

ODJELJAK 2. – POSEBNI ZAHTJEVI

PODDIO B – TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE PODATKOVNIH USLUGA (DAT.TR)

ODJELJAK 1. – OPĆI ZAHTJEVI

PRILOG VIII. – POSEBNI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE KOMUNIKACIJSKIH, NAVIGACIJSKIH ILI NADZORNIH USLUGA (Dio CNS)

PODDIO A – DODATNI ORGANIZACIJSKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE KOMUNIKACIJSKIH, NAVIGACIJSKIH ILI NADZORNIH USLUGA (CNS.OR)

ODJELJAK 1. – OPĆI ZAHTJEVI

PODDIO B – TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE KOMUNIKACIJSKIH, NAVIGACIJSKIH ILI NADZORNIH USLUGA (CNS.TR)

ODJELJAK 1. – OPĆI ZAHTJEVI

PRILOG IX. – POSEBNI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE UPRAVLJANJA PROTOKOM ZRAČNOG PROMETA (Dio ATFM)

TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE UPRAVLJANJA PROTOKOM ZRAČNOG PROMETA (ATFM.TR)

PRILOG X. – POSEBNI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE UPRAVLJANJA ZRAČNIM PROSTOROM (Dio ASM)

TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE UPRAVLJANJA ZRAČNIM PROSTOROM

ODJELJAK 1. – OPĆI ZAHTJEVI

PRILOG XI. – POSEBNI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE USLUGA OBLIKOVANJA LETAČKIH POSTUPAKA (Dio FPD)

PODDIO A – DODATNI ORGANIZACIJSKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE USLUGA OBLIKOVANJA LETAČKIH POSTUPAKA (FPD.OR)

ODJELJAK 1. – OPĆI ZAHTJEVI

PODDIO B – TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE USLUGA OBLIKOVANJA LETAČKIH POSTUPAKA (FPD. TR)

ODJELJAK 1. – OPĆI ZAHTJEVI

Dodatak 1. –ZAHTJEVI ZA STRUKTURE ZRAČNOG PROSTORA I LETAČKE POSTUPKE U NJIMA

PRILOG XII. – POSEBNI ZAHTJEVI ZA UPRAVITELJA MREŽE (Dio NM)

TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA UPRAVITELJA MREŽE (NM.TR)

ODJELJAK 1. – OPĆI ZAHTJEVI

PRILOG XIII. – ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE USLUGA U POGLEDU OSPOSOBLJAVANJA OSOBLJA I OCJENJIVANJA STRUČNOSTI (Dio PERS)

PODDIO A – OSOBLJE KOJE SE BAVI ELEKTRONIKOM U PODRUČJU SIGURNOSTI ZRAČNOG PROMETA

ODJELJAK 1. – OPĆI ZAHTJEVI

ODJELJAK 2. – ZAHTJEVI ZA OSPOSOBLJAVANJE

ODJELJAK 3. – ZAHTJEVI ZA OCJENJIVANJE STRUČNOSTI

ODJELJAK 4. – ZAHTJEVI ZA INSTRUKTORE I OCJENJIVAČE

Dodatak 1. – Osnovno osposobljavanje – Zajedničko

Dodatak 2. – Osnovno osposobljavanje – Tokovi

Dodatak 3. – Kvalifikacijsko osposobljavanje – Zajedničko

Dodatak 4. – Kvalifikacijsko osposobljavanje – Tokovi”;

(b) točka 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. „aerodromska usluga letnih informacija (AFIS)” znači usluga letnih informacija za aerodromski promet koju pruža imenovani pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu;”;

(c) točka 19. zamjenjuje se sljedećim:

„19. „AIRMET” znači informacije koje objavljuje služba meteorološkog bdjenja u vezi s nastankom ili predviđenim nastankom određenih vremenskih pojava na ruti koje bi mogle utjecati na sigurnost operacija zrakoplova na manjim visinama te u vezi s prostornim i vremenskim razvojem tih pojava, a koje nisu uključene u prognozu izdanu za letove na manjim visinama u dotičnom području letnih informacija ili u njegovu potpodručju;”;

(d) točka 71. zamjenjuje se sljedećim:

„71. „služba meteorološkog bdjenja (MWO)” znači služba koja prati meteorološke uvjete koji utječu na letačke operacije i pruža informacije o nastanku ili očekivanom nastanku određenih vremenskih uvjeta na ruti i drugih pojava u atmosferi koje mogu utjecati na sigurnost zrakoplovnih operacija u njezinu određenom području odgovornosti;”;

(e) briše se točka 91.;

(f) točka 93. zamjenjuje se sljedećim:

„93. „SIGMET” znači informacije koje izdaje služba meteorološkog bdjenja u vezi s nastankom ili predviđenim nastankom određenih vremenskih uvjeta na ruti i drugih pojava u atmosferi koje bi mogle utjecati na sigurnost operacija zrakoplova, te u vezi s prostornim i vremenskim razvojem tih pojava;”;

(g) briše se točka 94.;

(h) točka 99. zamjenjuje se sljedećim:

„99. „alternativni aerodrom za uzlijetanje” znači alternativni aerodrom na koji bi zrakoplov mogao sletjeti ako to postane potrebno nedugo nakon uzlijetanja i ako nije moguće koristiti aerodrom uzlijetanja;”;

i. točka 108. zamjenjuje se sljedećim:

„108. „svjetski prognostički centar (WAFC)” znači meteorološki centar koji sastavlja i dostavlja, globalno i u digitalnom obliku, izravno državama članicama značajne vremenske prognoze (SIGWX) i prognoze za gornji zračni prostor kao dio internetske zrakoplovne nepokretne usluge (AFS);”;

(j) dodaju se sljedeće točke 110. do 259.:

„110. „aerodromski kontrolni toranj” znači nadležna jedinica kontrole zračnog prometa koja je uspostavljena u svrhe obavljanja aerodromske kontrole;

111. „aerodromski promet” znači ukupni promet na manevarskim površinama aerodroma i svi zrakoplovi u letu u blizini aerodroma. Zrakoplov koji leti u blizini aerodroma uključuje zrakoplove koji ulaze, izlaze ili se nalaze u aerodromskom prometnom krugu;

112. „aerodromski prometni krug” znači utvrđena letna putanja kojom zrakoplov mora letjeti u blizini aerodroma;

113. „stacionarna zrakoplovna postaja” znači postaja u zrakoplovnoj nepokretnoj službi;

114. „aeronautičko svjetlo na tlu” znači bilo koje svjetlo koje je postavljeno s posebnom namjenom da služi kao pomoć zračnoj plovidbi, osim svjetala na zrakoplovima;

115. „okružnica zrakoplovnih informacija (AIC)” znači obavijest koja sadržava informacije za koje nije potrebno kreirati NOTAM niti se uključuju u zbornik zrakoplovnih informacija, ali se odnose na sigurnost letenja, zračnu plovidbu, tehnička, administrativna ili zakonodavna pitanja;

116. „upravljanje zrakoplovnim informacijama” znači dinamično, integrirano upravljanje zrakoplovnim informacijama kao dio pružanja i razmjene digitalnih zrakoplovnih podataka provjerene kvalitete u okviru suradnje sa svim stranama;

117. „proizvod zrakoplovnih informacija” znači zrakoplovni podaci i zrakoplovne informacije koje se stavljaju na raspolaganje kao skupovi digitalnih podataka ili u standardiziranom formatu na papiru ili elektroničkom mediju. Proizvodi zrakoplovnih informacija uključuju:

— zbornik zrakoplovnih informacija, uključujući njegove izmjene i dodatke;

— AIC;

— zrakoplovne karte;

— NOTAM;

— digitalne skupove podataka;

118. „zbornik zrakoplovnih informacija (AIP)” znači publikacija koju izdaje državno tijelo ili koja se izdaje uz dozvolu tog tijela, a sadržava zrakoplovne informacije trajnog karaktera bitne za sigurnost zračne plovidbe;

119. „izmjena AIP-a” znači trajna izmjena informacija sadržanih u AIP-u;

120. „dopuna AIP-a” znači privremena izmjena informacija sadržanih u AIP-u u obliku dodatnih stranica;

121. „uređivanje i nadzor zrakoplovnih informacija” (AIRAC) znači sustav čiji je cilj obavješćivanje unaprijed, na temelju zajedničkih datuma stupanja na snagu, o okolnostima koje zahtijevaju znatne promjene operativnih praksi;

122. „zrakoplovna pokretna usluga” znači pokretna usluga između zrakoplovnih postaja i postaja na zrakoplovima, ili između postaja na zrakoplovima, u kojoj mogu sudjelovati postaje na plovilima za spašavanje; i radiofarovi za lociranje pozicije u slučaju nužde mogu sudjelovati u toj usluzi na radijskim frekvencijama naznačenima za nevolju i nuždu;

123. „zrakoplovna postaja” znači kopnena postaja u zrakoplovnoj pokretnoj usluzi. U određenim slučajevima, zrakoplovna postaja može biti smještena, na primjer, na plovilu ili na platformi na moru;

124. „zrakoplovna telekomunikacijska postaja” znači postaja u telekomunikacijskoj službi koja je stavljena na raspolaganje za bilo koju zrakoplovnu svrhu;

125. „aerodrom s AFIS-om” znači aerodrom s kojeg se osigurava usluga AFIS-a u zračnom prostoru tog aerodroma;

126. „jedinica AFIS-a” znači jedinica koja je osnovana sa zadaćom osiguravanja usluge AFIS i usluge uzbunjivanja;

127. „identifikacija zrakoplova” znači skupina slova, brojeva ili kombinacija slova i brojeva koja je identična pozivnom znaku zrakoplova koji će se koristiti u komunikaciji zrak-zemlja ili je njegov kodirani ekvivalent, a upotrebljava se za identificiranje zrakoplova u komunikacijama zemlja-zemlja u operativnim uslugama u zračnom prometu;

128. „komunikacija zrak-zemlja” znači dvosmjerna komunikacija između zrakoplova i postaja ili lokacija na zemljinoj površini;

129. „savjetodavna usluga u zračnom prometu” znači usluga koja se pruža u zračnom prostoru definiranih dimenzija ili na utvrđenoj ruti (zračni prostor sa savjetodavnom uslugom) kako bi se osiguralo razdvajanje, koliko je to praktično moguće, između zrakoplova koji lete u skladu s pravilima instrumentalnog letenja (IFR);

130. „odobrenje kontrole zračnog prometa” ili „odobrenje ATC-a” znači dopuštenje zrakoplovu da nastavi let pod određenim uvjetima koje utvrdi jedinica kontrole zračnog prometa;

131. „uputa kontrole zračnog prometa” ili „uputa ATC-a” znači uputa koju izdaje kontrola zračnog prometa, kojom se od pilota zahtijeva poduzimanje određenih mjera;

132. „jedinica kontrole zračnog prometa” ili „jedinica ATC” je opći pojam koji se može odnositi na centar oblasne kontrole zračnog prometa, jedinicu prilazne kontrole ili aerodromski kontrolni toranj;

133. „ALERFA” je šifra za fazu uzbune;

134. „usluga uzbunjivanja” znači usluga uspostavljena s ciljem izvješćivanja nadležnih organizacija o zrakoplovima kojima je potrebna pomoć u traganju i spašavanju te prema potrebi pružanje pomoći tim organizacijama;

135. „faza uzbune” znači situacija u kojoj postoji bojazan za sigurnost zrakoplova i osoba u njemu;

136. „jedinica prilazne kontrole” znači jedinica uspostavljena radi pružanja usluge kontrole zračnog prometa za kontrolirane letove u dolasku ili odlasku s jednog ili više aerodroma;

137. „ruta prostorne navigacije” znači ruta ATS-a koja je uspostavljena kako bi je mogli upotrebljavati zrakoplovi koji su sposobni koristiti prostornu navigaciju;

138. „sastaviti” znači postupak spajanja podataka iz više izvora u bazu podataka i uspostavljanja osnove za daljnju obradu;

139. „ruta ATS-a” znači utvrđena ruta namijenjena za usmjeravanje protoka prometa prema potrebi u cilju pružanja ATS-a;

140. „usluga nadzora sustavom ATS-a” znači usluga koja se pruža izravno putem nadzornog sustava ATS;

141. „nadzorni sustav ATS” je generički pojam koji znači ADS-B, PSR, SSR ili bilo koji drugi usporedivi zemaljski sustav koji omogućuje identifikaciju zrakoplova;

142. „automatski zavisni nadzor – radiodifuzija (ADS-B)” znači način na koji zrakoplov, aerodromska vozila i ostala sredstva mogu automatski slati ili primati, ili slati i primati, podatke kao što su identifikacija, pozicija i prema potrebi dodatne podatke u radiodifuzijskom načinu rada preko podatkovne veze;

143. „automatski zavisni nadzor – ugovor (ADS-C)” znači način na koji se uvjeti sporazuma ADS-C razmjenjuju između zemaljskog sustava i zrakoplova preko podatkovne veze, koji određuje pod kojim uvjetima treba započeti izvješća ADS-C i koje podatke uključiti u izvješća;

144. „automatsko emitiranje informacija za slijetanje i uzlijetanje (ATIS)” znači automatsko prosljeđivanje aktualnih, rutinskih informacija zrakoplovima u dolasku i odlasku 24 sata dnevno ili tijekom određenog dijela dana;

145. „automatsko podatkovno emitiranje informacija za slijetanje i uzlijetanje (D-ATIS)” znači pružanje usluga ATIS preko podatkovne veze;

146. „automatsko govorno emitiranje informacija za slijetanje i uzlijetanje (Voice-ATIS)” znači pružanje usluga ATIS neprekidnim i ponavljajućim govornim radiodifuzijskim emitiranjem;

147. „radiodifuzijsko emitiranje” (*broadcast*) znači prijenos informacija koje se odnose na zračnu plovidbu koji nije namijenjen samo jednoj stanici ili pojedinim stanicama;

148. „baza oblaka” znači visina donje granice najnižeg sloja oblaka iznad zemlje ili vode ispod 6 000 m (20 000 stopa) koji pokriva više od polovine neba;

149. „granica valjanosti odobrenja” znači točka do koje je zrakoplovu izdano odobrenje kontrole zračnog prometa;

150. „baza oblaka” znači visina baze najnižeg promatranog ili prognoziranog elementa oblaka u blizini aerodroma ili operativne površine ili unutar određenog područja operacija, koja se obično mjeri iznad nadmorske visine aerodroma ili, u slučaju operacija iznad mora, iznad srednje morske razine;

151. „potpunost” znači, kad je riječ o podacima, stupanj pouzdanosti da su pruženi svi podaci koji su potrebni za predviđenu namjenu;

152. „razina pouzdanosti” znači vjerojatnost da je realna vrijednost parametra unutar određenog raspona oko njegove procijenjene vrijednosti;

153. „konferencijska komunikacija” znači komunikacijska sredstva koja omogućavaju da se izravan razgovor odvija između tri ili više lokacija istodobno;

154. „kontrolirana zona” znači kontrolirani zračni prostor koji se prostire od zemljine površine do određene gornje granice;

155. „kontrolirani aerodrom” znači aerodrom na kojem se za aerodromski promet pružaju usluge kontrole zračnog prometa;

156. „kontrolirani zračni prostor” znači zračni prostor određenih dimenzija unutar kojega se usluga kontrole zračnog prometa provodi u skladu s klasifikacijom zračnog prostora;

157. „kontrolirani let” znači svaki let koji podliježe odobrenju kontrole zračnog prometa;

158. „komunikacije između kontrolora i pilota preko podatkovne veze (CPDLC)” znači način komunikacije između kontrolora zračnog prometa i pilota uporabom podatkovne veze za komunikacije ATC;

159. „kritično područje” znači područje određenih dimenzija oko zemaljske opreme za precizno instrumentalno prilaženje u kojem će prisutnost vozila ili zrakoplova prouzročiti neprihvatljivo ometanje signalâ za navođenje;

160. „putna razina” znači razina koju zrakoplov održava tijekom znatnog dijela leta;

161. „ciklička provjera redundancijom (CRC)” znači matematički algoritam koji se primjenjuje na digitalni prikaz podataka i omogućuje određenu razinu osiguranja od gubitka ili izmjena podataka;

162. „opasno područje” znači dio zračnog prostora utvrđenih dimenzija u kojem se tijekom određenih vremenskih razdoblja odvijaju aktivnosti opasne za let zrakoplova;

163. „točnost podataka” znači stupanj usklađenosti između procijenjene ili izmjerene vrijednosti i stvarne vrijednosti;

164. „površina na kojoj se prikupljaju podaci” znači određena površina na kojoj se prikupljaju podaci o preprekama ili terenu;

165. „cjelovitost podataka” znači stupanj sigurnosti da zrakoplovni podaci i njihova vrijednost nisu izgubljeni ili izmijenjeni od trenutka njihova kreiranja ili ovlaštene izmjene;

166. „podatkovni element” znači pojedinačni atribut potpunog skupa podataka, kojem je dodijeljena vrijednost koja definira njegov trenutačni status;

167. „komunikacije preko podatkovne veze” znači oblik komunikacije namijenjen za razmjenu poruka preko podatkovne veze;

168. „VOLMET podatkovnom vezom (D-VOLMET)” znači pružanje aktualnih rutinskih meteoroloških izvješća za aerodrom (METAR) i posebnih meteoroloških izvješća za aerodrom (SPECI), aerodromskih prognoza (TAF), SIGMET, posebnih izvješća iz zraka koja nisu obuhvaćena SIGMET-om i, ako je dostupno, AIRMET podatkovnom vezom;

169. „kreiranje podataka” znači kreiranje novog podatkovnog elementa s njegovom pridruženom vrijednošću, izmjena vrijednosti postojećeg pojedinačnog podatka ili brisanje postojećeg podatkovnog elementa;

170. „specifikacija podatkovnog proizvoda” znači detaljan opis skupa podataka ili zbirke skupova podataka zajedno s dodatnim informacijama koje će omogućiti da ih kreira, dobiva i upotrebljava druga strana;

171. „skup podataka” znači zbirka podataka koja se može identificirati;

172. „datum” znači bilo koja veličina ili skup veličina koji može služiti kao polazište ili osnova za izračunavanje ostalih veličina;

173. „DETRESFA” je šifra za fazu nevolje;

174. „faza nevolje” znači situacija kada je u razumnoj mjeri sigurno da su zrakoplov i osobe u njemu u velikoj i neposrednoj opasnosti ili im treba neodgodiva pomoć;

175. „naknadno odobrenje” znači odobrenje koje zrakoplovu izdaje jedinica kontrole zračnog prometa koja trenutačno nije nadležna za nadzor tog zrakoplova;

176. „bitni promet” znači kontrolirani promet na koji se primjenjuje razdvajanje u okviru usluge kontrole zračnog prometa, ali koji u odnosu na pojedini kontrolirani let nije ili neće biti razdvojen od drugog kontroliranog prometa odgovarajućim minimalnim razdvajanjem;

177. „bitni lokalni promet” znači svaki zrakoplov, vozilo ili osoblje koji su na manevarskoj površini ili blizu nje, ili promet u području uzlijetanja i početnog penjanja ili završnog prilaženja, koji može predstavljati opasnost za predmetni zrakoplov;

178. „predviđeno vrijeme dolaska” znači:

(a) za IFR letove, predviđeno vrijeme dolaska zrakoplova na poziciju iznad određene točke, utvrđene pomoću navigacijskog sredstva, s koje zrakoplov namjerava započeti postupak instrumentalnog prilaženja ili, ako takvo navigacijsko sredstvo ne postoji u neposrednoj blizini aerodroma, vrijeme dolaska zrakoplova na poziciju iznad aerodroma;

(b) za letove u skladu s pravilima vizualnog letenja (VFR) to je predviđeno vrijeme dolaska na poziciju iznad aerodroma;

179. „značajka” znači apstrakcija pojava iz stvarnog svijeta;

180. „atribut značajke” znači karakteristika značajke kojoj su pridruženi naziv, tip podatka i domena vrijednosti;

181. „tip značajke” znači klasa pojava iz stvarnog svijeta sa zajedničkim svojstvima, a koja čini osnovnu razinu klasifikacije u katalogu značajki;

182. „završno prilaženje” znači dio postupka instrumentalnog prilaženja koji:

(a) počinje na određenom preletištu ili točki ili, ako takvo preletište ili točka nisu određeni, na bilo kojem od sljedećih mjesta:

i. na kraju posljednjeg proceduralnog zaokreta, osnovnog zaokreta ili zaokreta prema uzletno-sletnoj stazi u produljenom postupku, ako su određeni;

ii. na točki susretanja posljednje putanje koja je navedena u postupku prilaženja;

(b) završava na točki u blizini aerodroma s koje se može obaviti slijetanje ili započinje postupak neuspjelog prilaženja;

183. „zona letnih informacija” znači zračni prostor određenih dimenzija u kojem se pružaju aerodromske usluge letnih informacija i usluge uzbunjivanja za aerodromski promet;

184. „usluge oblikovanja letačkih postupaka” znači usluge oblikovanja, dokumentiranja, validacije, održavanja i periodičke revizije letačkih postupaka nužne za sigurnost, regularnost i učinkovitost zračne plovidbe;

185. „oblikovatelj letačkih postupaka” znači kvalificirana osoba zadužena za oblikovanje, dokumentiranje, validaciju, kontinuirano održavanje i periodičku reviziju letačkih postupaka;

186. „letački postupak” znači skup unaprijed utvrđenih letačkih manevara čija je svrha da ih pilot slijedi, a objavljeni su u elektroničkom, tiskanom i/ili digitalnom obliku. Letački postupak se obavlja ili u skladu s pravilima instrumentalnog letenja (IFR) ili s pravilima vizualnog letenja (VFR);

187. „plan leta” znači skup određenih informacija koje se dostavljaju jedinicama za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu, a odnose se na planirani let ili dio leta zrakoplova;

188. „vidljivost u letu” znači vidljivost iz pilotske kabine u smjeru kretanja zrakoplova u letu;

189. „format” znači, kad je riječ o podacima, struktura podatkovnih elemenata, zapisa i datoteka raspoređena u skladu sa standardima, specifikacijama ili zahtjevima u pogledu kvalitete podataka;

190. „geoid” znači ekvipotencijalna površina u gravitacijskom polju Zemlje koja odgovara mirnoj srednjoj razini mora (MSL), koja se neprekinuto proteže kroz kontinente;

191. „valovitost geoida” znači udaljenost geoida iznad (pozitivna) ili ispod (negativna) u odnosu na matematički referentni elipsoid;

192. „putanja poniranja” znači profil snižavanja koji je određen za vertikalno navođenje tijekom završnog prilaženja;

193. „vidljivost pri tlu” znači vidljivost na aerodromu koju bilježi ovlašteni motritelj ili automatski sustav;

194. „smjer leta” znači usmjerenje uzdužne osi zrakoplova, obično izraženo u stupnjevima u odnosu na sjever (pravi, magnetski, kompasni ili na koordinatnoj mreži);

195. „helidrom” znači aerodrom ili određeno područje neke strukture koje je namijenjeno da ga se upotrebljava u cijelosti ili djelomično za dolazak i odlazak helikoptera i kretanje helikoptera na površini;

196. „klasifikacija cjelovitosti” znači, kad je riječ o zrakoplovnim podacima, klasifikacija koja se temelji na mogućem riziku koji proizlazi iz upotrebe oštećenih podataka, uz razlikovanje rutinskih, neophodnih i kritičnih podataka;

197. „međunarodni NOTAM ured” znači ured koji je imenovala država članica za međunarodnu razmjenu poruka NOTAM;

198. „preletište čekanja” znači geografska lokacija koja služi kao referenca za postupak čekanja;

199. „postupak čekanja” znači unaprijed utvrđeni manevar u svrhu zadržavanja zrakoplova unutar određenog zračnog prostora u očekivanju daljnjeg odobrenja;

200. „identifikacija” znači situacija kada se indikator pozicije određenog zrakoplova vidjeti na prikazu situacije i sa sigurnošću je identificiran;

201. „pravila instrumentalnog letenja” su pravila koja omogućuju da zrakoplov koji je opremljen odgovarajućom navigacijskom opremom za predviđenu rutu leti u skladu s primjenjivim zahtjevima za zračne operacije;

202. „INCERFA” je šifra za fazu neizvjesnosti;

203. „operacije instrumentalnog prilaženja” znači prilaženje i slijetanje pomoću instrumenata za navigacijsko navođenje na temelju postupka instrumentalnog prilaženja. Dvije su metode izvođenja operacija instrumentalnog prilaženja:

(a) operacija dvodimenzionalnog (2D) instrumentalnog prilaženja u kojoj se primjenjuje samo lateralno navigacijsko navođenje;

(b) operacija trodimenzionalnog (3D) instrumentalnog prilaženja u kojoj se primjenjuju lateralno i vertikalno navigacijsko navođenje;

204. „postupak instrumentalnog prilaženja (IAP)” znači niz unaprijed utvrđenih manevara zrakoplova uz korištenje letačkih instrumenata, s određenom zaštitom od prepreka od preletišta početnog prilaza ili prema potrebi od početka utvrđene dolazne rute do točke s koje se slijetanje može završiti i nakon toga ako slijetanje nije završeno, do pozicije na kojoj se primjenjuju mjerila za nadvisivanje prepreka u fazi čekanja ili na ruti. Postupci instrumentalnog prilaženja razvrstani su kako slijedi:

(a) „postupak nepreciznog prilaženja (NPA)” znači postupak instrumentalnog prilaženja koji je namijenjen za operacije 2D instrumentalnog prilaženja vrste A.

(b) „postupak prilaženja s vertikalnim navođenjem (APV)” znači postupak instrumentalnog prilaženja s navigacijom temeljenom na performansama (PBN) namijenjen za operacije 3D instrumentalnog prilaženja vrste A.

(c) „postupak preciznog prilaženja (PA)” znači postupak instrumentalnog prilaženja temeljen na navigacijskim sustavima (ILS, MLS, GLS i SBAS kat. I.) namijenjen za operacije 3D instrumentalnog prilaženja vrste A ili B;]

205. „instrumentalni meteorološki uvjeti (IMC)” znači meteorološki uvjeti izraženi u smislu vidljivosti, udaljenosti od oblaka i baze oblaka, manji od minimuma utvrđenih za vizualne meteorološke uvjete;

206. „operacije pri smanjenoj vidljivosti” znači operacije prilaženja ili uzlijetanja na uzletno-sletnoj stazi na kojoj je bilo koji RVR manji od 550 m ili vožnja na aerodromu na kojem je bilo koji RVR manji od 550 m;

207. „manevarska površina” znači dio aerodroma (osim stajanke) određen za uzlijetanje, slijetanje i vožnju zrakoplova;

208. „metapodaci” znači podaci o podacima;

209. „operativna površina” znači dio aerodroma predviđen za uzlijetanje, slijetanje i vožnju zrakoplova, a sastoji se od manevarske površine i stajanke;

210. „navigacijsko sredstvo” znači uređaj ili sustav izvan zrakoplova koji proizvodi elektromagnetske signale koje primaju navigacijski sustavi u zrakoplovu u svrhe određivanja položaja ili navođenja na putanji leta;

211. „mod sekundarnog nadzornog radara (SSR)” znači konvencionalni identifikator povezan s posebnim funkcijama interogacijskih signala koje odašilje SSR upitivač. U Prilogu 10. ICAO navedena su četiri moda: A, C, S i kombinirani;

212. „skoro paralelne uzletno-sletne staze” znači uzletno-sletne staze koje se ne križaju, a njihove produžene središnje crte su međusobno pod kutom od 15 stupnjeva ili manje;

213. „zapovjednik zrakoplova” znači pilot kojeg operator, ili u slučaju općeg zrakoplovstva, vlasnik, odredi za zapovjednika zrakoplova, koji je odgovoran za sigurno izvođenje leta;

214. „pozicija” znači, u geografskom kontekstu, skup koordinata (geografska dužina i širina) referentnih prema matematičkom referentnom elipsoidu, kojima se definira položaj točke na površini Zemlje;

215. „označivanje pozicije” znači, na prikazu situacije, vizualni indikator u obliku simbola i/ili u nekom drugom, nesimboličkom obliku, čija je svrha označavanje pozicije zrakoplova, vozila na aerodromu ili drugog objekta;

216. „barometarska visina” znači atmosferski tlak izražen kao apsolutna visina koja odgovara tom tlaku u standardnoj atmosferi;

217. „primarni radar” znači radarski sustav koji funkcionira na temelju odraza radijskih signala;

218. „pisana komunikacija” znači komunikacija koja na svakom terminalu kruga automatski proizvodi trajni pisani zapis svih poruka koje prođu kroz taj krug;

219. „zabranjeno područje” znači dio zračnog prostora utvrđenih dimenzija iznad zemlje i teritorijalnih voda države članice u kojemu je letenje zrakoplova zabranjeno;

220. „radionavigacijska usluga” znači usluga koja osigurava informacije za navođenje ili podatke o poziciji za učinkovito i sigurno upravljanje zrakoplovom pomoću jednog ili više radionavigacijskih sredstava;

221. „radiotelefonija” znači oblik radiokomunikacije namijenjen u prvom redu za razmjenu informacija u obliku govora;

222. „specifikacija zahtijevane komunikacijske sposobnosti” ili „specifikacija RCP” znači skup zahtjeva koji se odnosi na pružanje operativnih usluga u zračnom prometu i povezanu zemaljsku opremu, sposobnosti zrakoplova i operacije koje su potrebne kako bi se podržavala komunikacija temeljena na performansama;

223. „specifikacija zahtijevane nadzorne sposobnosti” ili „specifikacija RSP” znači skup zahtjeva koji se odnosi na pružanje operativnih usluga u zračnom prometu i povezanu zemaljsku opremu, sposobnosti zrakoplova i operacije koje su potrebne kako bi se podržavao nadzor temeljen na performansama;

224. „razlučivost” znači, kad se odnosi na podatke, broj jedinica ili znamenki kojima se izmjerena ili izračunana vrijednost izražava i upotrebljava;

225. „uvjetno zabranjeno područje” znači dio zračnog prostora utvrđenih dimenzija iznad zemlje i teritorijalnih voda države članice u kojemu je letenje zrakoplova ograničeno u skladu s određenim uvjetima;

226. „faza rute” znači ruta ili dio rute koji se preleti a da pri tome nema usputnih slijetanja;

227. „uzletno-sletna staza u uporabi” znači uzletno-sletna staza ili staze koju u određenom trenutku jedinica za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu smatra najpogodnijom za uporabu s tipovima zrakoplova za koje se očekuje da će sletjeti na predmetni aerodrom ili uzletjeti s njega. Odvojene uzletno-sletne staze ili više njih mogu se odrediti kao uzletno-sletne staze u uporabi za zrakoplove u dolasku i zrakoplove u odlasku;

228. „sekundarni radar” znači radarski sustav u kojem radijski signal odaslan s radara aktivira odašiljanje radijskog signala s druge stanice;

229. „sekundarni nadzorni radar (SSR)” znači nadzorni radarski sustav koji koristi primopredajnike i prijamnike (upitivače) i transpondere;

230. „osjetljivo područje” znači područje koje se proteže izvan kritičnog područja, u kojem će parkiranje ili kretanje zrakoplova ili vozila utjecati na signal za navođenje u mjeri da može izazvati neprihvatljivo ometanje za zrakoplov koji taj signal koristi;

231. „SNOWTAM” znači posebno izdanje NOTAM-a u standardnom formatu, a koje sadržava izvješće o stanju površine kojim se obavješćuje o opasnim uvjetima uzrokovanima prisutnošću na operativnoj površini snijega, leda, bljuzgavice, poledice ili vode sa snijegom, bljuzgavicom, ledom ili poledicom i o prestanku takvih uvjeta;

232. „značajna točka” znači određena geografska lokacija koja se upotrebljava za određivanje rute ATS-a ili letne putanje zrakoplova te za druge navigacijske i ATS svrhe;

233. „prikaz situacije” znači elektronički prikaznik na kojem se pokazuje pozicija i kretanje zrakoplova i druge informacije prema potrebi;

234. „standardni instrumentalni dolazak (STAR)” znači zadana ruta za dolazak u skladu s pravilima instrumentalnog letenja koja povezuje značajnu točku, obično na ruti ATS-a, s točkom od koje može početi objavljeni postupak instrumentalnog prilaženja;

235. „standardni instrumentalni odlazak (SID)” znači zadana ruta za odlazak prema pravilima instrumentalnog letenja koja povezuje aerodrom ili pojedinačnu uzletno-sletnu stazu aerodroma s određenom značajnom točkom, koja je obično na zadanoj ruti ATS-a, od koje počinje faza leta na ruti;

236. „specijalni let VFR” znači let VFR unutar kontrolirane zone u meteorološkim uvjetima koji su ispod vizualnih meteoroloških uvjeta (VMC), odobren od kontrole zračnog prometa;

237. „vožnja zrakoplova” znači kretanje zrakoplova po površini aerodroma ili operativnoj površini vlastitim pogonom, isključujući uzlijetanje i slijetanje;

238. „staza za vožnju” znači definirana staza na aerodromu na zemlji namijenjena za vožnju zrakoplova i međusobno povezivanje dijelova aerodroma;

239. „završno kontrolirano područje (TMA)” znači kontrolirano područje koje se obično uspostavlja na stjecištu ruta ATS-a u blizini jednog ili više velikih aerodroma;

240. „pravovremenost” znači, kad je riječ o podacima, stupanj pouzdanosti da su podaci primjenjivi za razdoblje u kojem se namjeravaju koristiti;

241. „sljedivost” znači, kad je riječ o podacima, stupanj do kojeg sustav ili podatkovni proizvod može sadržavati zapis izmjena koje su napravljene na tom proizvodu, čime se omogućuje trag za svrhe provjera koji se može pratiti od krajnjeg korisnika do strane koja je kreirala podatke;

242. „putanja” znači projekcija putanje zrakoplova na Zemljinu površinu, čiji je smjer u bilo kojoj točki obično izražen u stupnjevima u odnosu na sjever (pravi, magnetski ili na koordinatnoj mreži);

243. „prometne informacije” znači informacije koje izdaje jedinica za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu da upozori pilota na drugi poznati ili uočeni zračni promet, koji može biti u blizini pozicije ili predviđene rute leta, te da mu pomogne izbjeći sudar;

244. „točka prijenosa kontrole” znači određena točka na putanji leta zrakoplova, na kojoj se odgovornost za pružanje usluge kontrole zračnog prometa zrakoplovu prenosi s jedne jedinice kontrole ili kontrolne pozicije na drugu;

245. „jedinica koja predaje zrakoplov” znači jedinica kontrole zračnog prometa u kojoj je u tijeku postupak prenošenja odgovornosti za pružanje usluge kontrole zračnog prometa za određeni zrakoplov sljedećoj jedinici kontrole zračnog prometa ili kontroloru zračnog prometa na ruti leta;

246. „prijelazna apsolutna visina” znači apsolutna visina na kojoj ili ispod koje se vertikalna pozicija zrakoplova kontrolira prema apsolutnim visinama;

247. „prijelazni sloj” znači zračni prostor između prijelazne apsolutne visine i prijelazne razine;

248. „prijelazna razina” znači najniža razina leta iznad prijelazne apsolutne visine koja se može koristiti;

249. „validacija” znači, kad je riječ o podacima, postupak osiguravanja da podaci ispunjavaju zahtjeve za specificiranu primjenu ili namjeravanu upotrebu;

250. „provjera” znači, kad je riječ o podacima, ocjena izlaznih podataka iz postupka obrade zrakoplovnih podataka kako bi se osigurala ispravnost i dosljednost u odnosu na ulazne podatke i primjenjive standarde, pravila i konvencije upotrijebljene u tom postupku;

251. „faza neizvjesnosti” znači situacija u kojoj postoji neizvjesnost u pogledu sigurnosti zrakoplova i osoba u njemu;

252. „slobodni balon bez posade” znači zrakoplov lakši od zraka, bez motornog pogona, bez posade, u slobodnom letu;

253. „vektoriranje” znači pružanje navigacijskog navođenja za zrakoplov davanjem izričitih smjerova leta, na temelju uporabe nadzornog sustava ATS;

254. „let u skladu s pravilima vizualnog letenja” ili „let VFR” znači let koji se obavlja u skladu s pravilima vizualnog letenja;

255. „vizualni prilaz” znači prilaz IFR leta pri kojem dio instrumentalnog prilaza ili cijeli instrumentalni prilaz nije dovršen, a prilaz je izveden pomoću vizualnih referenci na terenu;

256. „vizualni meteorološki uvjeti (VMC)” znači meteorološki uvjeti izraženi u smislu vidljivosti, udaljenosti od oblaka i baze oblaka, jednaki utvrđenim minimumima ili veći od njih;

257. „VOLMET” znači meteorološke informacije za zrakoplove u letu;

258. „obavijest VOLMET” znači pružanje, prema potrebi, aktualnih izvješća METAR, SPECI, TAF i SIGMET neprekidnim i ponavljajućim govornim radiodifuzijskim emitiranjem;

259. „putna navigacijska točka” znači određena geografska lokacija koja se upotrebljava za određivanje rute prostorne navigacije ili putanje leta zrakoplova koji koristi prostornu navigaciju. Putne navigacijske točke se određuju kao:

(a) točke neobaveznog preleta (*fly-by waypoint*) – putna navigacijska točka za koju je potreban prethodni zaokret kako bi se omogućilo tangencijalno spajanje sa sljedećim segmentom na ruti ili postupku, ili

(b) točke obvezatnoga preleta (*fly-over waypoint*) – putna navigacijska točka na kojoj se započinje zaokret kako bi se omogućilo spajanje sa sljedećim segmentom na ruti ili proceduri;”;

(2) u Prilogu II. Dodatak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) tablica „Usluge zrakoplovnog informiranja (AIS)” zamjenjuje se sljedećim:

Usluge/funkcije	Vrsta usluge/funkcije	Opseg usluge/funkcije	Ograničenja (*)
Usluge zrakoplovnog informiranja (AIS)	proizvodi zrakoplovnih informacija (uključujući usluge distribucije)	zbornik zrakoplovnih informacija (AIP)	
		okružnica zrakoplovnih informacija (AIC)	
		NOTAM	
		skup podataka AIP-a	
		skupovi podataka o preprekama	
		skupovi kartografskih podataka o aerodromu	
		skupovi podataka o postupcima instrumentalnog letenja	
	usluge preduzletnih informacija	nije primjenjivo	
Uvjeti (**)			

(*) Kako je propisalo nadležno tijelo.
(**) Prema potrebi.”;

(b) prije tablice „Mrežne funkcije ATM-a” umeće se sljedeća tablica:

Usluge/funkcije	Vrsta usluge/funkcije	Opseg usluge/funkcije	Ograničenja (*)
Oblikovanje letačkih postupaka (FPD)	Oblikovanje, dokumentiranje i validacija letačkih postupaka (***)	nije primjenjivo	
Uvjeti (**)			

(*) Kako je propisalo nadležno tijelo.
(**) Prema potrebi.
(***) Oblikovanje, dokumentiranje i validacija letačkih postupaka uključuje održavanje i periodičku reviziju.”

(3) Prilog III. mijenja se kako slijedi:

(a) dodaju se sljedeće točke ATM/ANS.OR.A.080, ATM/ANS.OR.A.085 i ATM/ANS.OR.A.090:

„ATM/ANS.OR.A.080 Pružanje zrakoplovnih podataka

(a) Pružatelj usluge osigurava da se zrakoplovni podaci povezani s njegovim uslugama pravovremeno pružaju pružatelju AIS-a.

(b) Kada se zrakoplovni podaci povezani s njegovim uslugama objave, pružatelj usluga mora:

(1) pratiti podatke;

(2) obavijestiti pružatelja AIS-a o svim izmjenama koje su potrebne kako bi se osiguralo da su podaci točni i potpuni;

(3) obavijestiti pružatelja AIS-a ako su podaci netočni ili neprikladni.

ATM/ANS.OR.A.085 Upravljanje kvalitetom zrakoplovnih podataka

Pri kreiranju, obradi ili slanju podataka pružatelju AIS-a pružatelj usluga mora:

(a) osigurati da su zrakoplovni podaci iz Dodatka 1. u skladu sa specifikacijama iz kataloga zrakoplovnih podataka;

(b) osigurati poštovanje sljedećih zahtjeva u vezi kvalitete podataka:

(1) točnost zrakoplovnih podataka je onakva kako je navedena u katalogu zrakoplovnih podataka;

(2) održava se cjelovitost zrakoplovnih podataka;

(3) na temelju klasifikacije cjelovitosti navedene u katalogu zrakoplovnih podataka potrebno je uspostaviti postupke radi sljedećeg:

i. da se, kad je riječ o rutinskim podacima, spriječi oštećenje podataka tijekom cijelog postupka obrade podataka;

ii. da, kad je riječ o neophodnim podacima, ne bude oštećenja ni u kojoj fazi cijelog postupka i da se uspostave dodatni postupci, prema potrebi, kako bi se spriječili potencijalni rizici u cjelokupnoj arhitekturi sustava kako bi se osigurala cjelovitost podataka na toj razini;

iii. da, kad je riječ o kritičnim podacima, ne bude oštećenja ni u kojoj fazi cijelog postupka i da se uspostave dodatni postupci za jamčenje cjelovitosti kako bi se u potpunosti ublažile posljedice grešaka koje su tijekom detaljne analize cjelokupne arhitekture sustava identificirane kao potencijalni rizici za cjelovitost podataka;

(4) da razlučivost zrakoplovnih podataka odgovara stvarnoj točnosti podataka;

(5) osiguravanja sljedivosti zrakoplovnih podataka;

(6) osiguravanja pravovremenosti zrakoplovnih podataka, uključujući moguća ograničenja za razdoblje valjanosti podataka;

(7) osiguravanja potpunosti zrakoplovnih podataka;

(8) da je format poslanih podataka u skladu s utvrđenim zahtjevima;

(c) kad je riječ o kreiranju podataka, imati posebne formalne dogovore sa strankom koja kreira podatke koji sadržavaju upute za kreiranje podataka, njihovu izmjenu ili brisanje, a ti dogovori moraju uključivati barem sljedeće:

(1) nedvosmislen opis zrakoplovnih podataka koje treba kreirati, izmijeniti ili brisati;

(2) identifikaciju subjekta kojem će se pružati zrakoplovni podaci;

(3) datum i vrijeme do kojih se zrakoplovni podaci moraju dati;

(4) format izvješća o kreiranju podataka koji se mora koristiti;

(5) format zrakoplovnih podataka koji se šalju;

(6) uvjet da se utvrde moguća ograničenja u upotrebi podataka;

(d) osigurati da se primjenjuju tehnike validacije i provjere podataka kako bi zrakoplovni podaci ispunili povezane zahtjeve u vezi s kvalitetom podataka; pored toga:

(1) provjerom se mora osigurati da su zrakoplovni podaci primljeni bez pogrešaka i da se u njima nisu pojavile pogreške tijekom bilo koje faze postupka;

(2) zrakoplovni podaci i zrakoplovne informacije koji su uneseni ručno podvrgavaju se neovisnoj provjeri kako bi se otkrile moguće unesene pogreške;

(3) pri korištenju zrakoplovnih podataka za izvođenje ili izračunavanje novih zrakoplovnih podataka početni se podaci provjeravaju i validiraju, osim ako su došli iz mjerodavnog izvora;

(e) slati zrakoplovne podatke elektroničkim putem;

(f) uspostaviti formalne dogovore sa:

(1) svim strankama koje mu prenose podatke;

(2) drugim pružateljima usluga ili operatorima aerodroma ako razmjenjuje zrakoplovne podatke i zrakoplovne informacije;

(g) osigurati da su informacije iz točke AIS.OR.505 podtočke (a) dostavljene pružatelju AIS-a pravovremeno;

(h) prikupljati i slati metapodatke koji uključuju barem sljedeće:

(1) identifikaciju organizacija ili subjekata koji obavljaju bilo koju radnju kreiranja zrakoplovnih podataka, njihova slanja ili postupanja s njima;

(2) radnju koja je obavljena;

(3) datum i vrijeme kad je radnja obavljena;

i. osigurati da alati i softver za podršku ili automatizaciju postupaka u vezi sa zrakoplovnim podacima i zrakoplovnim informacijama izvode svoje funkcije bez negativnog utjecaja na kvalitetu zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija;

(j) osigurati da se tijekom slanja i/ili pohrane zrakoplovnih podataka upotrebljavaju tehnike za otkrivanje pogrešaka u digitalnim podacima, kako bi se održavala primjenjiva razina cjelovitosti podataka;

(k) osigurati da prijenos zrakoplovnih podataka podliježe odgovarajućem postupku autentifikacije tako da primatelji mogu potvrditi da podaci dolaze iz ovlaštenog izvora;

(l) osigurati da su greške koje su pronađene tijekom kreiranja podataka i nakon isporuke podataka uzete u obzir, ispravljene ili riješene i da se prednost daje reagiranju na greške u kritičnim i neophodnim zrakoplovnim podacima.

ATM/ANS.OR.A.090 Zajednički referentni sustavi za zračnu plovidbu

Za svrhe zračne plovidbe pružatelji usluga koriste:

(a) Svjetski geodetski sustav – 1984 (WGS-84) kao horizontalni referentni sustav;

(b) točku srednje razine mora (MSL) kao vertikalni referentni sustav;

(c) gregorijanski kalendar i koordinirano svjetsko vrijeme (UTC) kao vremenske referentne sustave.”;

(b) dodaje se sljedeći Dodatak 1.:

„Dodatak 1.

KATALOG ZRAKOPLOVNIH PODATAKA

Uvod

(a) Katalog zrakoplovnih podataka je upućivanje na zrakoplovne stavke na koje se podaci odnose, karakteristike i podskupove karakteristika organiziran prema sljedećem:

(1) podaci o aerodromu;

(2) podaci o zračnom prostoru;

(3) podaci o ATS-u i drugim rutama;

(4) podaci o postupcima instrumentalnog letenja;

(5) podaci o radionavigacijskim sredstvima/sustavima;

(6) podaci o preprekama;

(7) podaci o geografskoj poziciji.

(b) Tablice u katalogu zrakoplovnih podataka sadržavaju sljedeće stupce:

(1) stavka za koji se podaci mogu prikupljati;

(2) karakteristika: prepoznatljiva karakteristika stavke koja može uključivati daljnje podskupove karakteristika;

(3) isto kao podpodtočka 2.;

(4) tipovi: podaci se razvrstavaju u različite tipove;

(5) opis: opis podatkovnog elementa;

(6) napomene: sadržavaju dodatne informacije ili uvjete za pružanje podataka;

(7) točnost: zahtjevi za zrakoplovne podatke temelje se na razini pouzdanosti od 95 %;

(8) klasifikacija cjelovitosti;

(9) način kreiranja: podaci se razlikuju s obzirom na to jesu li dobiveni izmjerom, izračunom ili izjavom;

(10) razlučivost objave;

(11) razlučivost karte.

Napomena za podpodtočke 2. i 3. u podtočki (b): klasifikacija elementa kataloga kao stavke, karakteristike ili podskupa karakteristike ne uvjetuje određeni model za podatke.

Napomena za podpodtočku 7. u podtočki (b): za preletišta i točke koje imaju dvije svrhe, npr. točka čekanja i točka neuspjeloga prilaženja, primjenjuje se ona vrijednost od te dvije koja je točnija. Zahtjevi u pogledu točnosti za podatke o preprekama i terenu temelje se na razini pouzdanosti od 90 %;

Napomena za podpodtočku 10. u podtočki (b): razlučivosti objava za podatke o geografskoj poziciji (geografska dužina i širina) primjenjive su za koordinate koje su formatirane u stupnjevima, minutama, sekundama. Ako se upotrebljava neki drugi format (poput stupnjeva s decimalama za digitalne skupove podataka) ili ako je lokacija znatno dalje na sjeveru/jugu, razlučivost objave mora biti u skladu sa zahtjevima koji se odnose na točnost.

1. **Podaci o aerodromu**

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
aerodrom/helidrom				određeno područje na zemlji ili vodi (uključujući građevine, instalacije i opremu) koje je djelomično ili u cijelosti namijenjeno dolasku i odlasku zrakoplova i njihovu kretanju po tlu.						
	oznaka			oznaka aerodroma/helidroma						
		oznaka lokacije prema ICAO-u	tekst	četveroslovna oznaka lokacije aerodroma/helidroma prema ICAO-u, kako je navedena u dokumentu ICAO-a 7910 – Oznake lokacije	ako postoji					
		oznaka prema IATA-i	tekst	oznaka koja se dodjeljuje lokaciji u skladu s pravilima IATA-e (Rezolucija 767)	ako postoji					
		ostalo	tekst	lokalno definirana oznaka aerodroma, ako nije ista kao i oznaka lokacije prema ICAO-u						
	ime		tekst	glavno službeno ime aerodroma kako ga označava nadležno tijelo						
	grad koji opslužuje		tekst	puno ime (slobodan tekst) grada koji aerodrom/helidrom opslužuje						
	vrsta prometa koja je dopuštena									
		međunarodni/tuzemni	popis oznaka	napomena jesu li za aerodrom odnosno helidrom dopušteni međunarodni i/ili tuzemni letovi						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		pravila instrumentalnog letenja (IFR)/ pravila vizualnog letenja (VFR)	popis oznaka	napomena jesu li za aerodrom odnosno helidrom dopušteni IFR i/ili VFR letovi						
		redoviti linijski/izvanredni	popis oznaka	napomena jesu li za aerodrom odnosno helidrom dopušteni redoviti linijski i/ili izvanredni letovi						
		civilni/vojni	popis oznaka	napomena jesu li za aerodrom odnosno helidrom dopušteni letovi civilnog komercijalnog zrakoplovstva i/ili općeg zrakoplovstva i/ili vojni letovi						
		ograničena uporaba	tekst	napomena ako aerodrom odnosno helidrom nije otvoren za javnost (smiju ga koristiti samo vlasnici)						
	vrsta helidroma		tekst	vrsta helidroma (u razini tla, povišen, na brodu ili platformi)						
	vrsta kontrole		tekst	napomena je li aerodrom pod civilnom, vojnom ili zajedničkom kontrolom						
	certificiran		tekst	napomena je li aerodrom certificiran u skladu s pravilima ICAO-a ili Uredbom (EU) br. 139/2014 ili nije						
	datum certifikacije		datum	datum na koji je nadležno tijelo izdalo certifikat aerodroma						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	datum isteka valjanosti certifikata		datum	datum do kojeg certifikat aerodroma vrijedi						
	najveća nadmorska visina uzletno-sletne staze (*field elevation*)									
		nadmorska visina	nadmorska visina	vertikalna udaljenost od srednje razine mora (MSL) najviše točke sletne površine		0,5 m	neophodno	izmjeren	1 m ili 1 ft	1 m ili 1 ft
		valovitost geoida	visina	valovitost geoida na mjestu gdje se nalazi aerodrom/helidrom	prema potrebi	0,5 m	neophodno	izmjereno	1 m ili 1 ft	1 m ili 1 ft
	referentna temperatura		vrijednost	srednja mjesečna vrijednost najvećih dnevnih temperatura u najtoplijem mjesecu u godini na aerodromu; ta temperatura mora biti prosjek za višegodišnje razdoblje.						
	srednja niska temperatura		vrijednost	srednja vrijednost najnižih temperatura u najhladnijem mjesecu u godini, podaci za zadnjih pet godina na nadmorskoj visini aerodroma		5 stupnjeva				
	magnetska varijacija			razlika u stupnjevima između geografskog i magnetskog sjevera						
		kut	kut	vrijednost kuta magnetske varijacije		1 stupanj	neophodno	izmjereno	1 stupanj	1 stupanj
		datum	datum	datum na koji je magnetska varijacija imala odgovarajuću vrijednost						
		godišnja promjena	vrijednost	godišnja vrijednost promjene magnetske varijacije						
	referentna točka			određena geografska lokacija aerodroma						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		položaj	točka	geografska lokacija referentne točke aerodroma		30 m	rutinski	izmjereno/izračunano	1 s	1 s
		lokacija	tekst	lokacija referentne točke na aerodromu						
		smjer	tekst	smjer referentne točke aerodroma gledano iz centra grada koji aerodrom opslužuje						
		udaljenost	razdaljina	udaljenost referentne točke aerodroma od centra grada koji aerodrom opslužuje						
pokazivač smjera slijetanja				naprava koja vizualno pokazuje smjer koji je trenutačno određen za slijetanje i uzlijetanje						
	lokacija		tekst	lokacija pokazivača smjera slijetanja						
	osvjetljenje		tekst	osvjetljenje pokazivača smjera slijetanja	ako postoji					
sekundarno napajanje energijom										
	karakteristike		tekst	opis sekundarnog napajanja energijom						
	vrijeme za prebacivanje		vrijednost	vrijeme prebacivanja na sekundarno napajanje energijom						
anemometar				uređaj za mjerenje brzine vjetra						
	lokacija		tekst	lokacija anemometra						
	osvjetljenje		tekst	osvjetljenje anemometra	ako postoji					

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
aerodromski radiofar (ABN)/identifikacijski radiofar (IBN)				aerodromski radiofar/identifikacijski radiofar za označavanje lokacije aerodroma u svrhu orijentacije zrakoplova						
	lokacija		tekst	lokacija aerodromskog radiofara/identifikacijskog radiofara	ako postoji					
	karakteristike		tekst	opis aerodromskog radiofara/identifikacijskog radiofara						
	vrijeme rada		raspored	vrijeme rada aerodromskog radiofara/identifikacijskog radiofara						
pokazivač smjera vjetra										
	lokacija		tekst	lokacija pokazivača smjera vjetra						
	osvjetljenje		tekst	osvjetljenje pokazivača smjera vjetra						
promatračnica za vidljivost uzduž uzletno-sletne staze (RVR)				promatračnica za RVR						
	položaj		točka	geografska lokacija promatračnica za RVR						
područje frekvencije				određeni dio operativne površine u kojem ATC ili zemaljska kontrola zahtijeva određenu frekvenciju						
	stanica		tekst	naziv stanice koja pruža uslugu						
	frekvencija		vrijednost	frekvencija stanice koja pruža uslugu						
	granica		poligon	prostorna granica područja frekvencije						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
kritična točka				mjesto na operativnoj površini aerodroma na kojem su se u prošlosti događali sudari ili neodobreni upadi na uzletno-sletnu stazu ili postoji rizik od takvih događaja te je na tom mjestu potrebna veća pozornost pilota/vozača						
	identifikacijska oznaka		tekst	identifikacijska oznaka kritične točke						
	napomena		tekst	dodatne informacije o kritičnoj točki						
	geometrija		poligon	geografsko područje kritične točke						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
uzletno-sletna staza (RWY)				definirano pravokutno područje na kopnenom aerodromu pripremljeno za slijetanje i uzlijetanje zrakoplova						
	oznaka		tekst	potpuna tekstualna oznaka uzletno-sletne staze, koja se upotrebljava za nedvosmislenu identifikaciju uzletno-sletne staze aerodroma/helidroma (npr. 09/27, 02R/20L, RWY 1)						
	nominalna duljina		duljina	objavljena uzdužna dimenzija uzletno-sletne staze za operativne izračune (performansa)		1 m	kritično	izmjereno	1 m ili 1 ft	1 m
	nominalna širina		duljina	objavljena poprečna dimenzija uzletno-sletne staze za operativne izračune (performansa)		1 m	neophodno	izmjereno	1 m ili 1 ft	1 m
	geometrija		poligon	geometrija elementa uzletno-sletne staze, pomaknutog područja uzletno-sletne staze i križanja uzletno-sletne staze						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	točke središnje crte									
		položaj	točka	geografska lokacija središnje crte uzletno-sletne staze na svakom kraju uzletno-sletne staze, na stazi za zaustavljanje (SWY) i na početku svake letne putanje uzlijetanja te na svakoj znatnoj promjeni nagiba uzletno-sletne staze i staze za zaustavljanje	definicija iz Priloga 4. 3.8.4.2.	1 m	kritično	izmjereno		
		nadmorska visina	nadmorska visina	nadmorska visina odgovarajuće točke na središnjoj crti za neprecizno prilaženje svaka bitna visoka i niska međutočka duž uzletno-sletne staze mjeri se s točnošću od pola metra ili jedne stope,		0,25 m	kritično	izmjereno		
		valovitost geoida	visina	valovitost geoida odgovarajuće točke na središnjoj crti						
	crta izlaska s uzletno-sletne staze									
		crta za vođenje prema izlazu	crta	geografska lokacija crte izlaska s uzletno-sletne staze		0,5 m	neophodno	izmjereno	1/100 s	1 s
		boja	tekst	boja crte izlaska s uzletno-sletne staze						
		stil	tekst	stil crte izlaska s uzletno-sletne staze						
		smjer	popis oznaka	smjer crte izlaska s uzletno-sletne staze (jednosmjerna ili dvosmjerna)						
	vrsta površine		tekst	vrsta površine uzletno-sletne staze						
	čvrstoća									
		klasifikacijski broj kolničke konstrukcije (PCN)	tekst	PCN						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		vrsta površine	tekst	određivanje vrste kolničke konstrukcije u skladu s klasifikacijskim brojem zrakoplova (ACN-PCN)						
		kategorija podloge	tekst	kategorija čvrstoće podloge na kojoj leži uzletno-sletna staza						
		dopušten tlak	tekst	najveća dopuštena kategorija tlaka u gumama ili najveća dopuštena vrijednost tlaka u gumama						
		metoda procjene	tekst	primijenjena metoda za procjenu						
	osnovna staza			definirana površina koja uključuje uzletno-sletnu stazu i stazu za zaustavljanje, ako postoji: (a) kako bi se smanjio rizik od oštećenja zrakoplova koji izlete s uzletno-sletne staze i (b) kako bi se zaštitili zrakoplovi koji lete iznad uzletno-sletne staze tijekom operacija uzlijetanja ili slijetanja						
		duljina	udaljenost	uzdužna dimenzija osnovne staze uzletno-sletne staze						
		širina	udaljenost	poprečna dimenzija osnovne staze uzletno-sletne staze						
		vrsta površine	tekst	vrsta površine osnovne staze uzletno-sletne staze						
	rame			površina uz rub kolnika pripremljena da osigura prijelaz između kolnika i susjedne površine						
		geometrija	poligon	geografska lokacija ramena uzletno-sletne staze						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		vrsta površine	tekst	vrsta površine ramena uzletno-sletne staze						
		širina	udaljenost	širina ramena uzletno-sletne staze		1 m	neophodno	izmjereno	1 m ili 1 ft	
	blast pad			posebno pripremljena površina uz završetak uzletno-sletne staze čija je namjena spriječiti eroziju koju uzrokuje snažna struja zraka potisnuta iz zrakoplovnih motora na početku uzletnog zaleta						
		geometrija	poligon	geografska lokacija *blast pad*-a						
	područje bez prepreka		tekst	postojanje područja bez prepreka za precizno prilaženje uzletno-sletnoj stazi kategorije I	ako je predviđeno					
	oznaka uzletno-sletne staze									
		tip	tekst	vrsta oznake uzletno-sletne staze						
		opis	tekst	opis oznaka uzletno-sletne staze						
		geometrija	poligon	geografska lokacija oznake uzletno-sletne staze						
	svjetla središnje crte uzletno-sletne staze									
		duljina	duljina	duljina uzdužnog pružanja svjetala središnje crte uzletno-sletne staze						
		razmak	duljina	razmak svjetala središnje crte uzletno-sletne staze						
		boja	tekst	boja svjetala središnje crte uzletno-sletne staze						
		intenzitet	tekst	intenzitet svjetala središnje crte uzletno-sletne staze						
		položaj	točka	geografska lokacija svakog pojedinog svjetla središnje crte uzletno-sletne staze						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	svjetla ruba uzletno-sletne staze									
		duljina	duljina	duljina uzdužnog pružanja svjetala ruba uzletno-sletne staze						
		razmak	duljina	razmak svjetala ruba uzletno-sletne staze						
		boja	tekst	boja svjetala ruba uzletno-sletne staze						
		intenzitet	tekst	intenzitet svjetala ruba uzletno-sletne staze						
		položaj	točka	geografska lokacija svakog pojedinog svjetla ruba uzletno-sletne staze						
	referentni kôd			Svrha referentnog koda je osiguravanje jednostavne metode za povezivanje brojnih specifikacija koje se odnose na karakteristike aerodroma kako bi se za zrakoplove koji bi upotrebljavali predmetni aerodrom osigurao niz odgovarajućih objekata i usluga.						
		broj	popis oznaka	broj koji se temelji na referentnoj duljini uzletne staze za predmetni tip aviona						
		slovo	popis oznaka	slovo koje označava raspon krila aviona i raspon vanjskih glavnih kotača stajnog trapa						
	ograničenje		tekst	opis ograničenja za uzletno-sletnu stazu						
smjer uzletno-sletne staze										
	oznaka		tekst	potpuna tekstualna oznaka smjera slijetanja i uzlijetanja – primjeri: 27, 35L, 01R						
	stvarni smjer		smjer	stvarni smjer uzletno-sletne staze		1/100 stupnja	rutinski	izmjereno	1/100 stupnja	1 stupanj

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	tip		tekst	vrsta uzletno-sletne staze: precizni (kategorija I, II, III)/neprecizni/neinstrumentalni						
	prag			početak dijela uzletno-sletne staze koji je upotrebljiv za slijetanje						
		položaj	točka	geografska lokacija praga uzletno-sletne staze		1 m	kritično	izmjereno	1/100 s	1 s
		nadmorska visina	nadmorska visina	nadmorska visina praga uzletno-sletne staze		Vidjeti napomenu 1.				
		valovitost geoida	visina	valovitost geoida WGS-84 na poziciji praga uzletno-sletne staze		Vidjeti napomenu 2.				
		tip	tekst	naznaka je li prag pomaknut ili ne; pomaknuti prag se ne nalazi na kraju ili početku uzletno-sletne staze						
		pomak	udaljenost	udaljenost pomaknutog praga	ako je prag pomaknut	1 m	rutinski	izmjereno		
	kraj uzletno-sletne staze			kraj uzletno-sletne staze (točka spajanja putanja leta)						
		položaj	točka	lokacija kraja uzletno-sletne staze u smjeru odlaska		1 m	kritično	izmjereno	1/100 s	1 s
		nadmorska visina	nadmorska visina	nadmorska visina točke kraja uzletno-sletne staze		vidjeti točke na središnjoj crti uzletno-sletne staze				
	odlazni kraj uzletno-sletne staze (DER)			završetak područja koje je objavljeno kao pogodno za uzlijetanje (tj. kraj uzletno-sletne staze ili, ako postoji čistina, kraj čistine)	početak postupka odlaska					
		položaj	točka	geografski položaj DER-a						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		nadmorska visina	nadmorska visina	Nadmorska visina DER-a je nadmorska visina kraja uzletno-sletne staze ili čistine, koja god je od te dvije viša.						
	zona dodira			dio uzletno-sletne staze nakon praga, gdje se očekuje da će avioni koji slijeću prvi put doći u kontakt s uzletno-sletnom stazom						
		nadmorska visina	nadmorska visina	najveća nadmorska visina zone dodira na uzletno-sletnoj stazi s preciznim prilaženjem	uzletno-sletna staza s preciznim prilaženjem	0,25 m ili 0,25 ft				
		nagib	vrijednost	nagib zone dodira uzletno-sletne staze						
	nagib		vrijednost	nagib uzletno-sletne staze						
	operacije slijetanja i zadržavanja ispred križanja ili točke (LAHSO)			LAHSO						
		geometrija	crta	geografski položaj LAHSO-a						
		zaštićeni element	tekst	naziv uzletno-sletne staze ili staze za vožnju koja se štiti						
	pomaknuto područje			dio uzletno-sletne staze između početka uzletno-sletne staze i pomaknutog praga						
		geometrija	poligon	geografska lokacija pomaknutog područja						
		PCN	tekst	klasifikacijski broj kolničke konstrukcije pomaknutog područja						
		vrsta površine	tekst	vrsta površine pomaknutog područja						
		ograničenje za zrakoplove	tekst	ograničenje korištenja za određeni tip zrakoplova						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	staza za zaustavljanje (SWY)			definirana površina pravokutnog oblika na zemlji na kraju raspoloživog dijela uzletno-sletne staze namijenjenog uzlijetanju, pripremljena kao pogodno područje za zaustavljanje zrakoplova u slučaju odustajanja od uzlijetanja						
		duljina	duljina	uzdužna dimenzija staze za zaustavljanje	ako postoji	1 m	kritično	izmjereno	1 m ili 1 ft	1 m
		širina	udaljenost	širina staze za zaustavljanje		1 m	kritično	izmjereno	1 m ili 1 ft	1 m
		geometrija	poligon	geografska lokacija staze za zaustavljanje						
		nagib	vrijednost	nagib staze za zaustavljanje						
		vrsta površine	tekst	vrsta površine staze za zaustavljanje						
	čistina			definirana pravokutna površina na zemlji ili vodi pod nadzorom nadležnog tijela, odabrana ili pripremljena kao prikladna površina iznad koje avion može izvesti dio svojeg početnog penjanja do zadane visine						
		duljina	duljina	uzdužna dimenzija čistine		1 m	neophodno	izmjereno	1 m ili 1 ft	
		širina	udaljenost	poprečna dimenzija čistine		1 m	neophodno	izmjereno	1 m ili 1 ft	
		profil u odnosu na tlo		vertikalni profil (ili nagib) čistine	ako postoji					

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	sigurnosna površina kraja uzletno-sletne staze (RESA)			površina simetrična u odnosu na produljenu središnju crtu uzletno-sletne staze, a koja se nastavlja na kraj osnovne staze uzletno sletne staze, prije svega namijenjena smanjenju rizika oštećenja zrakoplova u slučaju da sleti ispred ili se zaustavi iza površine uzletno sletne staze						
		duljina	udaljenost	uzdužna dimenzija RESA-e						
		širina	udaljenost	poprečna dimenzija RESA-e						
		uzdužni nagib	vrijednost	uzdužni nagib RESA-e						
		poprečni nagib	vrijednost	poprečni nagib RESA-e						
	objavljene duljine									
		raspoloživa duljina za zalet (TORA)	duljina	duljina uzletno-sletne staze koja je objavljena kao raspoloživa i pogodna za zalet aviona pri uzlijetanju		1 m	kritično	izmjereno	1 m ili 1 ft	1 m
		raspoloživa duljina za uzlijetanje (TODA)	duljina	raspoloživa duljina za uzletni zalet plus duljina čistine, ako postoji		1 m	kritično	izmjereno	1 m ili 1 ft	1 m
		raspoloživa duljina za ubrzavanje i zaustavljanje (ASDA)	duljina	raspoloživa duljina za uzletni zalet plus duljina staze za zaustavljanje, ako postoji		1 m	kritično	izmjereno	1 m ili 1 ft	1 m
		raspoloživa duljina za slijetanje (LDA)	duljina	duljina uzletno-sletne staze koja je objavljena kao raspoloživa i pogodna za zalet aviona pri slijetanju		1 m	kritično	izmjereno	1 m ili 1 ft	1 m

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		napomene	tekst	napomene uključujući ulaznu točku ili početnu točku uzletno-sletne staze, ako su objavljene alternativne smanjene duljine						
	svjetla kraja uzletno-sletne staze									
		boja	tekst	boja svjetala kraja uzletno-sletne staze						
		položaj	točka	geografska lokacija svakog pojedinog svjetla kraja uzletno-sletne staze						
	svjetla staze za zaustavljanje									
		duljina	duljina	uzdužno pružanje svjetala staze za zaustavljanje						
		boja	tekst	boja svjetala staze za zaustavljanje						
		položaj	točka	geografska lokacija svakog pojedinog svjetla staze za zaustavljanje						
	sustav svjetala za prilaženje									
		tip	tekst	klasifikacija sustava svjetala za prilaženje, pri čemu su kao kriteriji upotrijebljeni Uredba (EU) br. 139/2014 i CS-ADR, posebno CS ADR-DSN.M.625 i CS ADR-DSN.M.626						
		duljina	duljina	uzdužno pružanje sustava svjetala za prilaženje						
		intenzitet	tekst	kôd koji označava relativni intenzitet sustava svjetala za prilaženje						
		položaj	točka	geografska lokacija svakog pojedinog svjetla sustava svjetala za prilaženje						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	svjetla praga uzletno-sletne staze									
		boja	tekst	boja svjetala praga uzletno-sletne staze						
		boja svjetala krilne prečke	tekst	boja svjetala krilnih prečki praga uzletno-sletne staze						
		položaj	točka	geografska lokacija svakog pojedinog svjetla praga uzletno-sletne staze i svjetala krilne prečke						
	svjetla zone dodira									
		duljina	duljina	duljina uzdužnog pružanja svjetala zone dodira uzletno-sletne staze						
		položaj	točka	geografska lokacija svakog pojedinog svjetla zone dodira uzletno-sletne staze						
	sustav pokazivača kuta vizualnog prilaženja									
		najmanja visina očiju iznad praga (MEHT)	visina	MEHT						
		lokacija	točka	geografska lokacija sustava pokazivača kuta vizualnog prilaženja						
		kut	kut	kut (kutovi) nominalnog prilaženja						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		tip	tekst	tip pokazivača kuta vizualnog poniranja (VGSI), pokazivača kuta vizualnog prilaženja (VASI), pokazivača letne putanje preciznog prilaženja (PAPI) itd.						
		kut odstupanja	kut	ako os sustava nije paralelna sa središnjom crtom uzletno-sletne staze, kut i smjer odstupanja, tj. lijevo ili desno						
		smjer odstupanja	tekst	ako os sustava nije paralelna sa središnjom crtom uzletno-sletne staze, kut i smjer odstupanja, tj. lijevo ili desno						
	oprema za zaustavljanje		crta	geografska lokacija užeta za zaustavljanje preko uzletno-sletne staze						
	sustav za zaustavljanje			materijal koji može apsorbirati veliku energiju postavljen na kraju uzletno-sletne staze ili staze za zaustavljanje, projektiran da se lomi pod težinom aviona dok materijal djeluje usporavajućim silama na stajni trap zrakoplova						
		geometrija	poligon	geografska lokacija sustava za zaustavljanje						
		razmak	razdaljina	udaljenost sustava za zaustavljanje (od staze)						
		duljina	udaljenost	uzdužne dimenzije sustava za zaustavljanje						
		širina	udaljenost	poprečne dimenzije sustava za zaustavljanje						
područje radio visinomjera										

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	duljina		udaljenost	uzdužna duljina područja radio visinomjera						
	širina		udaljenost	poprečna dimenzija područja radio visinomjera						
	geometrija		poligon	geografska lokacija područja radio visinomjera						
			Napomena 1.	nadmorska visina praga za uzletno-sletne staze s nepreciznim prilaženjem		0,5 m	neophodno	izmjereno	1 m ili 1 ft	1 m ili 1 ft
				nadmorska visina praga za uzletno-sletne staze s preciznim prilaženjem		0,25 m	kritično	izmjereno	0,1 m ili 0,1 ft	0,5 m ili 1 ft
			Napomena 2.	valovitost geoida WGS-84 na poziciji praga uzletno-sletne staze za neprecizna prilaženja		0,5 m	neophodno	izmjereno	1 m ili 1 ft	1 m ili 1 ft
				valovitost geoida WGS-84 na poziciji praga uzletno-sletne staze za precizna prilaženja		0,25 m	kritično	izmjereno	0,1 m ili 0,1 ft	0,5 m ili 1 ft

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
područje završnog prilaza i uzlijetanja (FATO)				Definirano područje iznad kojeg se završava posljednja faza manevra prilaženja prije lebdenja ili slijetanja i s kojeg započinje manevar uzlijetanja; ako FATO upotrebljavaju helikopteri klase performansi 1, definirano područje uključuje raspoloživo područje za prekinuto uzlijetanje.						
	točka praga			početak dijela FATO-a koji je upotrebljiv za slijetanje						
		položaj	točka	geografska lokacija točke praga FATO-a		1 m	kritično	izmjereno	1/100 s	1 s

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		nadmorska visina	nadmorska visina	nadmorska visina praga FATO-a		Vidjeti napomenu 1.				
		valovitost geoida	visina	valovitost geoida WGS-84 na lokaciji praga FATO-a		Vidjeti napomenu 2.				
	DER			završetak područja koje je objavljeno kao pogodno za uzlijetanje (tj. završetak uzletno-sletne staze ili, ako postoji čistina, završetak čistine ili završetak područja FATO-a)						
		položaj	točka	geografska lokacija DER-a		1 m	kritično	izmjereno	1/100 s	1 s
		nadmorska visina	nadmorska visina	ona nadmorska visina koja je veća u usporedbi početka i kraja uzletno-sletne staze/FATO-a						
	tip		tekst	tip FATO-a						
	oznaka		tekst	potpuna tekstualna oznaka područja za slijetanje i uzlijetanje						
	duljina		udaljenost	uzdužna dimenzija FATO-a		1 m	kritično	izmjereno	1 m ili 1 ft	1 m
	širina		udaljenost	poprečna dimenzija FATO-a						
	geometrija		poligon	geografska lokacija elementa FATO-a						
	nagib		vrijednost	nagib FATO-a						
	vrsta površine		tekst	vrsta površine FATO-a						
	stvarni smjer		smjer	stvarni smjer uzletno-sletne staze		1/100 stupnja	rutinski	izmjereno	1/100 stupnja	
	objavljene duljine									

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		raspoloživa duljina za uzlijetanje (TODAH)	udaljenost	duljina FATO-a plus duljina čistine za helikopter (ako postoji)	i, ako je primjenjivo, alternativne smanjene objavljene duljine	1 m	kritično	izmjereno	1 m ili 1 ft	
		raspoloživa duljina za operaciju neuspjelog uzlijetanja (RTODAH)	udaljenost	duljina FATO-a koja je objavljena kao dostupna i pogodna za helikoptere klase performansi 1 da završe neuspjelo uzlijetanje		1 m	kritično	izmjereno	1 m ili 1 ft	
		raspoloživa duljina za slijetanje (LDAH)	udaljenost	duljina FATO-a plus moguće dodatno područje koje je objavljeno kao dostupno i pogodno za helikoptere da završe manevar slijetanja sa zadane visine		1 m	kritično	izmjereno	1 m ili 1 ft	
		napomene	tekst	napomene uključujući ulaznu točku ili početnu točku uzletno-sletne staze, ako su objavljene alternativne smanjene duljine						
	oznaka FATO-a									
		opis	tekst	opis oznaka FATO-a						
	sustav svjetala za prilaženje									
		tip	tekst	klasifikacija sustava svjetala za prilaženje, pri čemu su kao kriteriji upotrijebljeni Uredba (EU) br. 139/2014 i CS-ADR, konkretno CS ADR-DSN.M.625 i CS ADR-DSN.M.626						
		duljina	udaljenost	uzdužno pružanje sustava svjetala za prilaženje						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		intenzitet	tekst	kôd koji označava relativni intenzitet sustava svjetala za prilaženje						
		položaj	točka	geografska lokacija svakog pojedinog svjetla sustava svjetala za prilaženje						
	svjetla područja (*area lights*)									
		opis	tekst	opis svjetala područja						
		položaj	točka	geografska lokacija svakog pojedinog svjetla područja						
	svjetla ciljne točke									
		opis	tekst	opis svjetala ciljne točke						
		položaj	točka	geografska lokacija svakog pojedinog svjetla ciljne točke						
područje dodira pri slijetanju i uzlijetanju (TLOF)				područje na koje helikopter može sletjeti ili s kojeg može uzletjeti						
	oznaka		tekst	potpuna tekstualna oznaka TLOF-a						
	središnja točka									
		položaj	točka	geografska lokacija točke praga TLOF-a		1 m	kritično	izmjereno	1/100 s	1 s
		nadmorska visina	nadmorska visina	nadmorska visina praga TLOF-a		Vidjeti napomenu 1.				
		valovitost geoida	visina	valovitost geoida WGS-84 na mjestu središnje točke		Vidjeti napomenu 2.				

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	duljina		udaljenost	uzdužna dimenzija TLOF-a		1 m	kritično	izmjereno	1 m ili 1 ft	1 m
	širina		udaljenost	poprečna dimenzija TLOF-a		1 m	kritično	izmjereno	1 m ili 1 ft	1 m
	geometrija		poligon	geografska lokacija elementa TLOF-a						
	nagib		vrijednost	nagib TLOF-a						
	vrsta površine		tekst	vrsta površine TLOF-a						
	nosivost		vrijednost	nosivost TLOF-a					1 tona	
	tip sustava pokazivača kuta vizualnog prilaženja		tekst	tip sustava pokazivača kuta vizualnog prilaženja						
	oznaka									
		opis	tekst	opis oznaka TLOF-a						
sigurnosno područje				definirana površina na helidromu koja okružuje FATO, bez prepreka (ne odnosi se na navigacijske uređaje), namijenjena za smanjenje opasnosti od oštećenja helikoptera koji slučajno skrene sa FATO-a						
	duljina		udaljenost	uzdužna duljina sigurnosnog područja						
	širina		udaljenost	poprečna dimenzija sigurnosnog područja						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	vrsta površine		tekst	vrsta površine sigurnosnog područja						
čistina za helikopter				određena površina na kopnu ili vodi, odabrana i/ili pripremljena kao prikladna površina iznad koje helikopter klase performansi 1 može ubrzati i postići određenu visinu						
	duljina		udaljenost	uzdužna dimenzija čistine za helikopter						
	profil u odnosu na tlo		vrijednost	vertikalni profil (ili nagib) čistine za helikopter						
			Napomena 1.	prag FATO-a za helidrome za koje je moguć prilaz s referentnom točkom (*Point-in-Space approach* – PinS) i za helidrome na kojima takav prilaz nije moguć		0,5 m	neophodno	izmjereno	1 m ili 1 ft	
				prag FATO-a za helidrome kojima se namjerava koristiti		0,25 m	kritično	izmjereno	1 m ili 1 ft (neprecizno) 0,1 m ili 0,1 ft (precizno)	
			Napomena 2.	valovitost geoida WGS-84 na pragu FATO-a i geometrijskom centru TLOF-a, za helidrome za koje je moguć PinS prilaz i za helidrome na kojima takav prilaz nije moguć		0,5 m	neophodno	izmjereno	1 m ili 1 ft	
				valovitost geoida WGS-84 na pragu FATO-a i geometrijskom centru TLOF-a, za helidrome kojima se namjerava koristiti		0,25 m	kritično	izmjereno	1 m ili 1 ft (neprecizno), 0,1 m ili 0,1 ft (precizno)	

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
Stajanka				određena površina na zemaljskom aerodromu, namijenjena za smještaj zrakoplova radi ukrcavanja ili iskrcavanja putnika, pošte ili tereta, opskrbe gorivom, parkiranja ili održavanja zrakoplova						
	oznaka		tekst	potpun tekstualni naziv ili oznaka koji se koriste za identifikaciju stajanke na aerodromu/helidromu						
	geometrija		poligon	geografska lokacija elementa stajanke		1 m	rutinski	izmjereno	1/10 s	1 s
	tip		tekst	klasifikacija glavne upotrebe stajanke						
	ograničenje za zrakoplove		tekst	ograničenje korištenja (zabrana) za određeni tip zrakoplova						
	vrsta površine		tekst	vrsta površine stajanke						
	čvrstoća									
		PCN	tekst	klasifikacijski broj kolničke konstrukcije (PCN) stajanke						
		vrsta površine	tekst	određivanje vrste kolničke konstrukcije u skladu s klasifikacijskim brojem zrakoplova (*ACN-PCN determination*)						
		kategorija podloge	tekst	kategorija čvrstoće podloge na kojoj leži stajanka						
		dopušten tlak	tekst	najveća dopuštena kategorija tlaka u gumama ili najveća dopuštena vrijednost tlaka u gumama						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		metoda procjene	tekst	metoda procjene koja se primjenjuje za određivanje čvrstoće stajanke						
	nadmorska visina		nadmorska visina	nadmorska visina stajanke						
staza za vožnju (TWY)				definirana staza na aerodromu na zemlji namijenjena za vožnju zrakoplova i međusobno povezivanje dijelova aerodroma						
	oznaka		tekst	potpuna tekstualna oznaka staze za vožnju						
	širina		udaljenost	poprečna dimenzija staze za vožnju		1 m	neophodno	izmjereno	1 m ili 1 ft	
	geometrija		poligon	geografska lokacija elementa staze za vožnju						
	most		tekst	vrsta mosta (nema mostova, nadvožnjak, podvožnjak)						
	vrsta površine		tekst	vrsta površine staze za vožnju						
	čvrstoća									
		PCN	tekst	klasifikacijski broj kolničke konstrukcije (PCN) staze za vožnju						
		vrsta površine	tekst	određivanje vrste kolničke konstrukcije u skladu s klasifikacijskim brojem zrakoplova (*ACN-PCN determination*)						
		kategorija podloge	tekst	kategorija čvrstoće podloge na kojoj leži staza za vožnju						
		dopušten tlak	tekst	najveća dopuštena kategorija tlaka u gumama ili najveća dopuštena vrijednost tlaka u gumama						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		metoda procjene	tekst	metoda procjene koja se primjenjuje za određivanje čvrstoće staze za vožnju						
	ograničenja za zrakoplove		tekst	ograničenje korištenja (zabrana) za određeni tip zrakoplova						
	referentni slovni kôd		popis oznaka	slovo koje označava raspon krila aviona i raspon vanjskih glavnih kotača stajnog trapa						
	točke središnje crte									
		položaj	točka	geografske koordinate točaka središnje crte staze za vožnju		0,5 m	neophodno	izmjereno	1/100 s	1/100 s
		nadmorska visina	nadmorska visina	nadmorska visina točaka središnje crte staze za vožnju		1 m	neophodno	izmjereno		
	rame			površina uz rub kolnika pripremljena da osigura prijelaz između kolnika i susjedne površine						
		geometrija	poligon	geografska lokacija ramena staze za vožnju						
		vrsta površine	tekst	vrsta površine ramena staze za vožnju						
		širina	udaljenost	širina ramena staze za vožnju		1 m	neophodno	izmjereno	1 m ili 1 ft	
	linije za vođenje									
		geometrija	crta	geografska lokacija linija za vođenje		0,5 m	neophodno	izmjereno	1/100 s	1/100 s

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		boja	tekst	boja linija za vođenje na stazi za vožnju						
		stil	tekst	stil linija za vođenje na stazi za vožnju						
		raspon krila	vrijednost	raspon krila						
		najveća brzina	vrijednost	najveća brzina						
		smjer	tekst	smjer						
	linija koja označava međupoziciju za čekanje		crta	linija koja označava međupoziciju za čekanje		0,5 m	neophodno	izmjereno	1/100 s	1 s
	oznaka staze za vožnju									
		opis	tekst	opis oznake staze za vožnju						
	svjetla ruba staze za vožnju									
		opis	tekst	opis svjetala ruba staze za vožnju						
		položaj	točka	geografska lokacija svakog pojedinog svjetla ruba staze za vožnju						
	svjetla središnje crte staze za vožnju									
		opis	tekst	opis svjetala središnje crte staze za vožnju						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		položaj	točka	geografska lokacija svakog pojedinog svjetla središnje crte staze za vožnju						
	zaustavne prečke									
		opis	tekst	opis zaustavnih prečki	ako postoje					
		lokacija	crta	lokacija zaustavnih prečki						
	zaštitna svjetla uzletno-sletne staze									
		opis	tekst	opis zaštitnih svjetala uzletno-sletne staze i drugih mjera za zaštitu uzletno-sletne staze	ako postoje					
		lokacija	točka	lokacija zaustavne prečke	konfiguracija A					
		lokacija	crta	lokacija zaustavne prečke	konfiguracija B					
	pozicija za čekanje na uzletno-sletnoj stazi			označena pozicija za zaštitu uzletno-sletne staze, površina s ograničenjem prepreka ili kritična/osjetljiva zona sustava za instrumentalno slijetanje (ILS)/ mikrovalnog sustava slijetanja (MLS) na kojoj se zrakoplovi u vožnji po tlu i vozila moraju zaustaviti i čekati, osim ako im aerodromski kontrolni toranj ne da drukčije odobrenje						
		geometrija	crta	geografska lokacija pozicije za čekanje na uzletno-sletnoj stazi		0,5 m	neophodno	izmjereno	1/100 s	1 s

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		zaštićena uzletno-sletna staza	tekst	oznaka zaštićene uzletno-sletne staze						
		kategorija zaustavljanja	popis oznaka	kategorija (CAT) uzletno-sletne staze (0, I, II, III)						
		tekst „uzletno-sletna staza ispred”	tekst	tekst koji je na oznaci npr. „RWY AHEAD” ili „RUNWAY AHEAD”						
	međupozicija za čekanje	geometrija	crta	geografska lokacija međupozicije za čekanje – označene pozicije čija je svrha kontrola prometa, a na kojoj se zrakoplovi u vožnji i vozila moraju zaustaviti i čekati dok od aerodromskog kontrolnog tornja ne dobiju odobrenje da nastave vožnju						
staza za vožnju helikoptera po tlu				staza za vožnju po tlu namijenjena za vožnju po tlu helikoptera koji imaju podvozje s kotačima						
	oznaka		tekst	potpuna tekstualna oznaka staze za vožnju helikoptera po tlu						
	točke središnje crte		točka	geografska lokacija točaka središnje crte staze za vožnju helikoptera po tlu		0,5 m	neophodno	izmjereno/izračunano		
	nadmorska visina		nadmorska visina	nadmorska visina staze za vožnju helikoptera po tlu		1 m	neophodno	izmjereno		
	širina		udaljenost	poprečna dimenzija staze za vožnju helikoptera po tlu		1 m	neophodno	izmjereno		
	vrsta površine		tekst	vrsta površine staze za vožnju helikoptera po tlu						
	linija koja označava križanje		crta	linija koja označava križanje staza za vožnju helikoptera po tlu		0,5 m	neophodno	izmjereno	1/100 s	1 s

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	osvjetljenje									
		opis	tekst	opis svjetla staze za vožnju helikoptera po tlu						
		položaj	točka	geografska lokacija svakog pojedinog svjetla staze za vožnju helikoptera po tlu						
	oznaka									
		opis	tekst	opis oznake staze za vožnju helikoptera po tlu						
staza za vožnju helikoptera u letu (*helicopter air taxiway*)				definirana staza na površini uspostavljena za vožnju (taksiranje) helikoptera u letu						
	oznaka			potpuna tekstualna oznaka staze za vožnju helikoptera u letu						
	točke središnje crte		točka	geografska lokacija točaka središnje crte staze za vožnju helikoptera u letu		0,5 m	neophodno	izmjereno/izračunano		
	nadmorska visina		nadmorska visina	nadmorska visina staze za vožnju helikoptera u letu		1 m	neophodno	izmjereno		
	širina		udaljenost	poprečna dimenzija staze za vožnju helikoptera u letu		1 m	neophodno	izmjereno		
	vrsta površine		tekst	vrsta površine staze za vožnju helikoptera u letu						
	osvjetljenje									
		opis	tekst	opis svjetla staze za vožnju helikoptera u letu						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		položaj	točka	geografska lokacija svakog pojedinog svjetla staze za vožnju helikoptera u letu						
	oznake									
		opis	tekst	opis oznake staze za vožnju helikoptera u letu						
helikopterski zračni tranzitni put				Definirani put koji služi za kretanje helikoptera s jednog dijela helidroma do drugog; ruta za vožnju uključuje stazu za vožnju helikoptera u letu ili po zemlji.						
	oznaka		tekst	oznaka helikopterskog zračnog tranzitnog puta						
	geometrija		crta	geografska lokacija helikopterskog zračnog tranzitnog puta						
	širina		udaljenost	poprečna dimenzija helikopterskog zračnog tranzitnog puta		1 m	neophodno	izmjereno		
kontrolna točka sustava INS (*INS checkpoint*)										
	lokacija		točka	geografska lokacija kontrolne točke sustava INS	ako je dostupno	0,5 m	rutinski	izmjereno	1/100 s	1/100 s
kontrolna točka VHF VOR sustava (*VHF VOR checkpoint*)										

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	lokacija		točka	geografska lokacija kontrolne točke sustava VOR	ako je dostupno					
	frekvencija		vrijednost	frekvencija kontrolne točke sustava VOR						
kontrolna točka visinomjera (*altimeter checkpoint*)										
	lokacija		točka	geografska lokacija kontrolnih točaka visinomjera						
	nadmorska visina		nadmorska visina	nadmorska visina kontrolnih točaka visinomjera						
parkirališno mjesto zrakoplova				određeno područje stajanke namijenjeno za parkiranje zrakoplova						
	naziv		tekst	naziv parkirališnog mjesta zrakoplova						
	parkirališna mjesta zrakoplova	lokacija	točka	geografska lokacija parkirališnog mjesta zrakoplova		0,5 m	rutinski	izmjereno	1/100 s	1/100 s
		tipovi zrakoplova	popis oznaka	tipovi zrakoplova						
	identifikacijska oznaka		tekst	opis identifikacijske oznake parkirališnog mjesta zrakoplova						
	vizualni sustav za vođenje pri parkiranju		tekst	opis vizualnog sustava za vođenje pri parkiranju na parkirališnom mjestu zrakoplova						
	parkirno područje		poligon	geografska lokacija parkirnog područja						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	avio-most		popis oznaka	avio-most na raspolaganju na parkirališnom mjestu						
	gorivo		popis oznaka	gorivo na raspolaganju na parkirališnom mjestu						
	agregati		popis oznaka	agregati za napajanje električnom strujom na raspolaganju na parkirališnom mjestu						
	vuča		popis oznaka	oprema za vuču na raspolaganju na parkirališnom mjestu						
	terminal		tekst	referentna oznaka zgrade terminala						
	vrsta površine		tekst	vrsta površine parkirališnog mjesta						
	ograničenje za zrakoplove		tekst	ograničenje korištenja (zabrana) za određeni tip zrakoplova						
	PCN		tekst	PCN parkirališnog mjesta						
	linija za vođenje prema parkirališnom mjestu									
		geometrija	crta	geografska lokacija linija za vođenje prema parkirališnom mjestu		0,5 m	neophodno	izmjereno	1/100 s	
		nadmorska visina	nadmorska visina	nadmorska visina točaka za vođenje prema parkirnom području		1 m	neophodno	izmjereno		
		smjer	tekst	smjer linija za vođenje prema parkirališnom mjestu						
		raspon krila	vrijednost	raspon krila						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		boja	popis oznaka	boja linija za vođenje prema parkirališnom mjestu						
		stil	popis oznaka	stil linija za vođenje prema parkirališnom mjestu						
parkirališno mjesto helikoptera				Parkirališno mjesto za zrakoplove na kojem je omogućeno parkiranje helikoptera i gdje se operacije vožnje po tlu završavaju, ili gdje helikopter slijeće i uzlijeće za operacije vožnje (taksiranja) u letu						
	naziv		tekst	naziv parkirališnog mjesta helikoptera						
	lokacija		točka	geografska lokacija parkirališnog mjesta helikoptera/kontrolne točke sustava INS		0,5 m	neophodno	izmjereno	1/100 s	
područje za odleđivanje				prostor gdje se led ili snijeg uklanja (odleđivanje) s aviona kako bi njegove površine bile očišćene i/ili gdje se na čiste površine aviona nanosi zaštita protiv zaleđivanja koja štiti te površine od nakupljanja leda, snijega ili bljuzgavice tijekom određenog vremenskog razdoblja						
	identifikacijska oznaka		tekst	identifikacijska oznaka područja za odleđivanje						
	geometrija		poligon	geografska lokacija područja za odleđivanje		1 m	rutinski	izmjereno	1/10 s	1 s
	vrsta površine		tekst	vrsta površine područja za odleđivanje						
	bazni identifikator		tekst	naziv staze za vožnju, parkirnog područja ili elementa stajanke na kojem se nalazi						
	ograničenje za zrakoplove		tekst	ograničenje korištenja (zabrana) za određeni tip zrakoplova						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
komunikacijska stanica										
	oznaka usluge		tekst	oznaka usluge koja se pruža						
	pozivni znak		tekst	pozivni znak komunikacijske stanice						
	kanal		tekst	kanal/frekvencija komunikacijske stanice						
	adresa za prijavu		tekst	adresa za prijavu stanice	prema potrebi					
	vrijeme rada		raspored	radno vrijeme postaje kojom se jedinica služi						

2. **Podaci o zračnom prostoru**

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
zračni prostor ATS-a				zračni prostor određenih dimenzija, označen abecedno, u kojem se mogu obavljati određene vrste letova, za koji su navedene operativne usluge u zračnom prometu i pravila rada za zračni promet						
	tip		tekst	tip zračnog prostora ATS-a u skladu s Dodatkom 4. Provedbenoj uredbi (EU) br. 923/2012 (SERA)						
	oznaka		tekst	oznaka koju je zračnom prostoru dodijelilo nadležno tijelo						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	lateralne granice		poligon	površina koja definira horizontalni oblik zračnog prostora		Vidjeti napomenu 1.				
	vertikalne granice									
		gornja granica	apsolutna visina	gornja granica zračnog prostora						
		donja granica	apsolutna visina	donja granica zračnog prostora		50 m	rutinski	izračunano	50 m ili 100 ft	50 m ili 100 ft
	klasa zračnog prostora		popis oznaka	kategorizacija zračnog prostora kojom se određuju operativna pravila, uvjeti leta i usluge koje se pružaju						
	prijelazna apsolutna visina		apsolutna visina	apsolutna visina na kojoj ili ispod koje se vertikalna pozicija zrakoplova kontrolira prema apsolutnim visinama						
	vrijeme primjene		raspored	vrijeme primjene zračnog prostora						
	jedinica ATS-a			jedinica koja pruža uslugu						
		naziv	tekst	naziv jedinice koja pruža uslugu						
		pozivni znak	tekst	pozivni znak zrakoplovne postaje kojom se jedinica služi						
		jezik	popis oznaka	informacije o jeziku/jezicima koji se koriste, uz navođenje područja i uvjeta te kada i gdje se koji jezici koriste, ako je primjenjivo						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		primjena	tekst	informacije o području i uvjetima primjene						
		radno vrijeme	raspored	radno vrijeme postaje kojom se jedinica služi						
	frekvencija									
		vrijednost	vrijednost	frekvencija zračnog prostora ATS-a						
		svrha	tekst	naznake pojedinih namjena frekvencije						
			Napomena 1.	FIR, UIR		2 km	rutinski	prijavljeno	1 min.	kako je označeno
				TMA, CTA		100 m	neophodno	izračunano	1 s	kako je označeno
				područje kontroliranog prometa (CTR)		100 m	neophodno	izračunano	1 s	kako je označeno

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
zračni prostor za posebne aktivnosti										
	tip		popis oznaka	tip zračnog prostora za posebne aktivnosti (vidjeti napomenu 1.)						
	identifikacija		tekst	dodijeljena identifikacija čija je svrha označiti zračni prostor jedinstvenim identifikatorom						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	naziv		tekst	naziv koji zračnom prostoru dodjeljuje tijelo koje imenuje država članica						
	lateralne granice		poligon	površina koja definira horizontalni oblik zračnog prostora		vidjeti napomenu 2. samo za područja P, R i D				
	vertikalne granice									
		gornja granica	apsolutna visina	gornja granica zračnog prostora						
		donja granica	apsolutna visina	donja granica zračnog prostora						
	ograničenje		tekst	tip ograničenja ili vrsta opasnosti						
	aktivacija		tekst	informacije o sustavu i sredstvima najave aktivacije zajedno s informacijama relevantnima za civilne letove i primjenjivima na procedure identifikacijske zone protuzračne obrane (ADIZ)						
	vrijeme aktivnosti		raspored	vremenski interval kada se odvija posebna aktivnost						
	rizik presretanja		tekst	rizik presretanja u slučaju upada						
			tip napomene 1.	zabranjeno područje (*prohibited area*)	napomena 2.	100 m	neophodno	izračunano	1 s	kako je označeno

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
				uvjetno zabranjeno područje (*restricted area*)		2 km	rutinski	prijavljeno	1 min.	kako je označeno
				opasno područje (*danger area*)						
				područje za vojne vježbe						
				područje za vojnu obuku						
				ADIZ						
				ostalo						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
ostali regulirani zračni prostor										
	tip		tekst	tip zračnog prostora (smanjena minimalna vertikalna razdvajanja (RVSM), odašiljač za lociranje u slučaju nužde (ELT) itd.)						
	identifikacija		tekst	dodijeljena identifikacija čija je svrha označiti zračni prostor jedinstvenim identifikatorom						
	naziv		tekst	naziv koji zračnom prostoru dodjeljuje tijelo koje imenuje država članica						
	lateralne granice		poligon	površina koja definira horizontalni oblik zračnog prostora						
	vertikalne granice									

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		gornja granica	apsolutna visina	gornja granica zračnog prostora						
		donja granica	apsolutna visina	donja granica zračnog prostora						
	ograničenje		tekst	vrsta ograničenja ako postoji ograničenje						
	aktivacija		tekst	informacije o sustavu i sredstvima najave aktivacije zajedno s informacijama relevantnima za civilne letove i primjenjivima na procedure u ADIZ-u						
	vrijeme aktivnosti		raspored	vremenski interval kada se odvija posebna aktivnost						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
sektor kontrole ATS-a										
	identifikacija		tekst	identifikacija dodijeljena sektoru						
	lateralne granice		poligon	površina koja definira horizontalni oblik sektora ATC-a						
	vertikalne granice									
		gornja granica	apsolutna visina	gornja granica sektora						
		donja granica	apsolutna visina	donja granica sektora						

3. **Podaci o ATS-u i drugim rutama**

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
ruta ATS-a				utvrđena ruta namijenjena za usmjeravanje protoka prometa prema potrebi u cilju pružanja ATS-a						
	oznaka		tekst	oznake ruta ATS-a u skladu s Prilogom XI. (dio FPD) ovoj Uredbi						
	prefiks oznake		tekst	prefiks oznake rute iz napomene 1.						
druga ruta				utvrđena ruta namijenjena za usmjeravanje protoka prometa prema potrebi bez pružanja ATS-a						
	oznaka		tekst	oznaka rute						
	tip		tekst	tip rute (npr. VFR rute bez kontrole navigacije)						
	pravila leta		popis oznaka	informacije o pravilima leta koja se primjenjuju na rutu (IFR/VFR)						
segment rute										
	navigacijska specifikacija		tekst	oznaka navigacijske specifikacije/specifikacija za određeni segment/segmente postoje dvije vrste navigacijskih specifikacija: (a) specifikacija zahtijevane navigacijske sposobnosti (RNP): navigacijske specifikacije koje se temelje na prostornoj navigaciji (RNAV) koja uključuje zahtjev za praćenje rada i uzbunjivanje, označene prefiksom RNP, npr. RNP 4, RNP APCH itd.; i						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
				(b) specifikacije RNAV: navigacijske specifikacije koje se temelje na RNAV-u koji ne uključuje zahtjev za praćenje rada i uzbunjivanje, označene prefiksom RNAV, npr. RNAV 5, RNAV 1 itd.						
	od točke			upućivanje na prvu točku segmenta rute						
		naziv	tekst	kodirane oznake ili kodirana imena značajne točke						
		izvješćivanje	popis oznaka	naznaka je li uvjet za izvješćivanje ATS/MET „obvezan” ili „na zahtjev”						
	do točke			upućivanje na drugu točku segmenta rute						
		naziv	tekst	kodirane oznake ili kodirana imena značajne točke						
		izvješćivanje	popis oznaka	naznaka je li uvjet za izvješćivanje ATS/MET „obvezan” ili „na zahtjev”						
	putanja		smjer	putanja, VOR radijal ili magnetski navigacijski smjer segmenta rute		1/10 stupnja (dolazak ili odlazak s terminala)	rutinski (dolazak ili odlazak s terminala)	izračunano (dolazak ili odlazak s terminala)	1 stupanj (dolazak ili odlazak s terminala)	1 stupanj (dolazak ili odlazak s terminala)

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	točka promjene		točka	točka u kojoj je predviđeno da zrakoplov koji leti na dijelu rute ATS-a određenom s obzirom na domete VOR-a prebaci svoju primarnu navigacijsku referencu s uređaja iza zrakoplova na sljedeći uređaj ispred zrakoplova	u slučaju VOR radijala					
	duljina		udaljenost	geodetska udaljenost između „od točke” do „do točke”		Vidjeti napomenu 2.				
	gornja granica		apsolutna visina	gornja granica segmenta rute						
	donja granica		apsolutna visina	donja granica segmenta rute						
	minimalna apsolutna visina na ruti (MEA)		apsolutna visina	apsolutna visina na segmentu na ruti na kojoj je dovoljno dobar prijam odgovarajućih navigacijskih uređaja i komunikacija ATS-a, u skladu je sa strukturom zračnog prostora i zahtijevanom visinom nadvisivanja prepreka	niže rute ATS-a	50 m	rutinski	izračunano	50 m ili 100 ft	50 m ili 100 ft
	minimalna apsolutna visina nadvisivanja prepreka (MOCA)		apsolutna visina	to je minimalna apsolutna visina na određenom segmentu koja osigurava zahtijevano nadvisivanje prepreke		50 m	rutinski	izračunano	50 m ili 100 ft	50 m ili 100 ft
	minimalna apsolutna visina leta		apsolutna visina	minimalna apsolutna visina leta	helikopterska ruta	50 m	rutinski	izračunano	50 m ili 100 ft	50 m ili 100 ft
	lateralne granice		udaljenost	lateralne granice rute						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	minimalna područna apsolutna visina (AMA)		apsolutna visina	to je minimalna apsolutna visina na kojoj se smije letjeti u instrumentalnim meteorološkim uvjetima (IMC), koja osigurava minimalno nadvisivanje prepreka u određenom području, obično ograničenom paralelama i meridijanima						
	minimalna apsolutna visina vektoriranja (MVA)		apsolutna visina	MVA						
	ograničenja		tekst	navesti sva ograničenja brzine, razine leta i apsolutne visine u predmetnom području, ako postoje						
	smjer putnih razina			navesti smjer putne razine (parni, neparni, nijedan – *even*, *odd*, NIL)						
		naprijed	popis oznaka	navesti smjer putne razine (*even*, *odd*, NIL) od prve točke do druge točke segmenta rute						
		natrag	popis oznaka	navesti smjer putne razine (*even*, *odd*, NIL) od druge točke do prve točke segmenta rute						
	raspoloživost		tekst	informacije o raspoloživosti ruta						
	klasa zračnog prostora		tekst	klasifikacija zračnog prostora kojom se određuju operativna pravila, uvjeti leta i usluge koje se pružaju						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	zahtjevi u pogledu navigacije temeljene na performansama (PBN)			prostorna navigacija temeljena na zahtjevima u pogledu PBN-a za zrakoplove koji lete na ruti ATS-a, postupkom instrumentalnog prilaženja, ili u određenom zračnom prostoru	samo PBN					
		zahtjevi u pogledu navigacijske sposobnosti	tekst	zahtjevi u pogledu točnosti navigacije za svaki segment rute PBN-a (RNAV ili RNP)						
		zahtjevi koji se odnose na senzore	tekst	navesti zahtjeve koji se odnose na senzore uključujući sva ograničenja navigacijskih specifikacija						
	jedinica kontrole									
		naziv	tekst	naziv jedinice koja pruža uslugu						
		kanal	tekst	operativni kanal/frekvencija jedinice kontrole						
		adresa za prijavu	tekst	posebni kôd koji se koristi za prijavu na podatkovnu vezu jedinice kontrole ATS-a	ako je primjenjivo					
			Napomena 1.	U = gornji	Napomena 2.	1/10 km	rutinski	izračunano	1/10 km ili 1/10 nm	1 km ili 1 nm

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
				H = helikopter		1/100 km	neophodno	izračunano	1/100 km ili 1/100 nm	1 km ili 1 nm
				S = nadzvučni						
				T = tacan						
				ostalo						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
putna navigacijska točka										
	identifikacija		tekst	nazivi, kodirane oznake ili kodirana imena dodijeljena značajnoj točki						
	položaj		točka	geografska lokacija putne navigacijske točke		100 m	neophodno	izmjereno/izračunano	1 s	1 s
	organizacija									
		radionavigacijsko sredstvo (*navaid*)	tekst	identifikacija stanice VOR/DME reference						
		smjer	smjer	smjer prema VOR/DME referenci ako putna navigacijska točka nije na istom mjestu kao i ta referenca		Vidjeti napomenu 1. u nastavku.				
		udaljenost	udaljenost	udaljenost od VOR/DME reference ako putna navigacijska točka nije na istom mjestu kao i ta referenca		Vidjeti napomenu 2. u nastavku.				

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
					Napomena 1.	1/10 stupnja	rutinski	izračunano	1/10 stupnja	1/10 stupnja
						1/100 stupnja	neophodno	izračunano	1/100 stupnja	1/10 stupnja
								izračunano		
					Napomena 2.	1/10 km	rutinski	izračunano	1/10 km ili 1/10 nm	2/10 km (1/10 nm)
						1/100 km	neophodno	izračunano	1/100 km ili 1/100 nm	2/10 km (1/10 nm)

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
čekanje na ruti				unaprijed utvrđeni manevar u svrhu zadržavanja zrakoplova unutar određenog zračnog prostora u očekivanju daljnjeg odobrenja						
	identifikacija		tekst	identifikacija postupka čekanja						
	preletište		tekst	identifikacija preletišta u postupku čekanja		100 m	neophodno	izmjereno/izračunano	1 s	1 s
	putna navigacijska točka		točka	geografska lokacija putne navigacijske točke za čekanje						
	dolazna putanja		smjer	dolazna putanja u postupku čekanja						
	smjer zaokreta		tekst	smjer proceduralnog zaokreta						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	brzina		vrijednost	najveća indicirana brzina						
	razina									
		minimalna razina za čekanje	apsolutna visina	minimalna razina za čekanje u postupku čekanja						
		maksimalna razina za čekanje	apsolutna visina	maksimalna razina za čekanje u postupku čekanja						
	udaljenost/vrijeme do dolaska		vrijednost	vrijeme/udaljenost za postupak čekanja						
	jedinica kontrole									
		naziv	tekst	navesti jedinicu kontrole						
		frekvencija	vrijednost	radna frekvencija/kanal jedinice kontrole						
	poseban postupak čekanja na ulazak		tekst	tekstualni opis posebnog VOR/DME postupka ulaska	u slučaju da je utvrđen ulazni radijal u odnosu na sekundarno preletište na kraju odlaznog dijela za VOR/DME putanju čekanja					

4. **Podaci o postupcima instrumentalnog letenja**

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
postupak										
	identifikacija									
		navođenje na segmentu završnog prilaženja (FAS)	popis oznaka	oznaka vrste radionavigacijskog sredstva kojim se pruža lateralno navođenje pri završnom prilaženju, npr. ILS, VOR, RNAV itd.	APCH					
		RWY	tekst	oznaka uzletno-sletne staze za smjer slijetanja i uzlijetanja, npr. 27, 35L, 01R						
		kruženje	popis oznaka	naznaka je li postupak prilaženje kruženjem ili ne	APCH					
		višestruki kod	tekst	sufiks koji se sastoji od jednog slova, počevši od slova „z”, nakon vrste radionavigacijskog sredstva, a koristi se ako se dva ili više postupaka na istu uzletno-sletnu stazu ne mogu razlikovati samo po vrsti radionavigacijskog sredstva, npr. VOR yRWY 20 ili VOR z RWY 20	APCH					
		ograničivač navigacijskog senzora	tekst	informacije specifične za senzor u slučaju ograničenja korištenja	samo PBN					
		naziv	tekst	naziv postupka instrumentalnog letenja						
	oznaka jednostavnim jezikom									

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		osnovni indikator	tekst	osnovni indikator je naziv ili kod značajne točke gdje završava standardna odlazna ruta	SID, STAR					
		indikator valjanosti	tekst	indikator valjanosti je broj od 1 do 9	SID, STAR					
		indikator rute	tekst	indikator rute je jedno slovo abecede ne koriste se slova I i O	SID, STAR					
		naznaka vizualno	tekst	naznaka je li ruta uspostavljena za zrakoplove koji lete u skladu s VFR-om	samo VFR					
	kodirana oznaka									
		značajna točka	tekst	kodirana oznaka ili kodirana imena značajne točke	SID, STAR					
		indikator valjanosti	tekst	indikator valjanosti postupka	SID, STAR					
		indikator rute	tekst	indikator rute u postupku	SID, STAR					
	vrsta postupka		popis oznaka	naznaka vrste postupka (odlazak, dolazak, prilaženje, drugo)						
	PBN ili konvencionalni		popis oznaka	naznaka je li postupak PBN ili konvencionalni	samo IFR					

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	vrsta prema preciznosti		tekst	vrsta instrumentalnog postupka; postupci instrumentalnog prilaženja razvrstani su kako slijedi: (a) postupak nepreciznog prilaženja (NPA): postupak instrumentalnog prilaženja koji uključuje lateralno, ali ne i vertikalno navođenje (b) postupak prilaženja s vertikalnim navođenjem (APV): instrumentalni postupak koji uključuje lateralno i vertikalno navođenje, ali ne zadovoljava uvjete za operacije preciznog prilaženja i preciznog slijetanja (c) postupak preciznog prilaženja (PA): instrumentalni postupak koji uključuje precizno lateralno i vertikalno navođenje s minimumima koji se određuju prema kategoriji operacije	APCH					
	kategorija zrakoplova		popis oznaka	naznaka za koje je kategorije zrakoplova postupak namijenjen						
	magnetska varijacija		vrijednost	magnetska varijacija koja se uzima u obzir pri oblikovanju postupka						
	visina/apsolutna visina nadvisivanja prepreke (OCA/H)			OCA/H	APCH					
		kategorija zrakoplova	popis oznaka	kategorija zrakoplova	APCH					

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		vrsta prilaženja	popis oznaka	vrsta prilaženja (npr. izravno prilaženje, Cat I, Cat II, LLZ, s kruženjem itd.) ili konkretno navigacijsko sredstvo (npr. *step-down fixes*) ili konkretna navigacijska specifikacija	APCH					
		apsolutna visina	apsolutna visina	najniža apsolutna visina potrebna za poštovanje odgovarajućih kriterija za nadvisivanje prepreka	APCH		neophodno			
		visina	visina	najniža visina iznad nadmorske visine relevantnog praga uzletno-sletne staze ili nadmorske visine aerodroma, ovisno što je primjenjivo, koja je potrebna za poštovanje odgovarajućih kriterija za nadvisivanje prepreka	APCH		neophodno			
	visina/apsolutna visina odluke (DA/H)			DA/H	APCH					
		kategorija zrakoplova	popis oznaka	kategorija zrakoplova	APCH					
		vrsta prilaženja	popis oznaka	vrsta prilaženja (npr. izravno prilaženje, s kruženjem itd.) ili konkretno navigacijsko sredstvo (npr. *step-down fixes*) ili konkretna navigacijska specifikacija	APCH					
		apsolutna visina	apsolutna visina	unaprijed određena apsolutna visina pri 3D operaciji prilaženja pri kojoj se započinje neuspjelo prilaženje ako nije zamijećena vizualna referentna točka koja je potrebna za nastavak prilaženja	APCH					

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		visina	visina	unaprijed određena visina pri 3D operaciji prilaženja pri kojoj se započinje neuspjelo prilaženje ako nije zamijećena vizualna referentna točka koja je potrebna za nastavak prilaženja	APCH					
	minimalna visina/apsolutna visina snižavanja (MDA/H)			MDA/H	APCH					
		kategorija zrakoplova	popis oznaka	kategorija zrakoplova	APCH					
		vrsta prilaženja	popis oznaka	vrsta prilaženja (npr. izravno prilaženje, s kruženjem itd.) ili konkretno navigacijsko sredstvo (npr. *step-down fixes*) ili konkretna navigacijska specifikacija	APCH					
		apsolutna visina	apsolutna visina	unaprijed određena apsolutna visina pri 2D instrumentalnom prilaženju ili prilaženju s kruženjem ispod koje se ne započinje snižavanje ako nije zamijećena vizualna referentna točka koja je za to potrebna	APCH					
		visina	visina	unaprijed određena visina pri 2D instrumentalnom prilaženju ili prilaženju s kruženjem ispod koje se ne započinje snižavanje ako nije zamijećena vizualna referentna točka koja je za to potrebna	APCH					

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	minimalna sektorska apsolutna visina (MSA)			najmanja apsolutna visina na kojoj se može letjeti s nadvisivanjem od najmanje 300 m (1 000 stopa) iznad svih objekata smještenih u području koje se nalazi u sektoru oblika kruga polumjera 46 km (25 nautičkih milja) čije se središte nalazi na lokaciji radionavigacijskog sredstva	samo IFR					
		početni kut sektora	kut	kut od kojeg sektor započinje						
		završni kut sektora	kut	kut na kojem sektor završava						
		na temelju preletišta (*based on fix*)	tekst	središte MSA						
		apsolutna visina	apsolutna visina	minimalna apsolutna visina za svaki sektor						
		ograničenja	tekst	MSA: najmanja apsolutna visina na kojoj se može letjeti s nadvisivanjem od najmanje 300 m (1 000 stopa) iznad svih objekata smještenih u području koje se nalazi u sektoru oblika kruga polumjera 46 km (25 nautičkih milja) čije se središte nalazi na lokaciji radionavigacijskog sredstva						
		polumjer	vrijednost	polumjer svakog sektora						
	terminalna apsolutna visina dolaska (*terminal arrival altitude* – TAA)			najmanja apsolutna visina pri kojoj su za najmanje 300 m (1 000 stopa) nadvišeni svi objekti smješteni unutar luka kruga polumjera 46 km (25 nautičkih milja) čije se središte nalazi na preletištu početnog prilaza (IAF) ili, ako nema IAF-a, na preletištu međuprilaženja (IF), omeđenog ravnim crtama koje spajaju krajeve luka s IF-om; sve terminalne apsolutne visine dolaska zajedno moraju pokriti područje od 360 stupnjeva oko IF-a.	samo PBN ili APCH					

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		referentna točka	tekst	referentna točka za terminalnu apsolutnu visinu dolaska (IAF ili IF)						
		IAF	tekst	IAF referentna točka za TAA						
		IF	tekst	IF referentna točka za TAA						
		udaljenost do IAF-a	udaljenost	udaljenost granice područja TAA od IAF-a						
		apsolutna visina	apsolutna visina	vrijednost terminalne apsolutne visine dolaska						
		početni kut sektora	kut	početni kut sektora (smjer prema referentnoj točki za terminalnu apsolutnu visinu dolaska)						
		završni kut sektora	kut	završni kut sektora (smjer prema referentnoj točki za terminalnu apsolutnu visinu dolaska)						
		step-down arc	udaljenost	promjer unutarnjeg područja na nižoj apsolutnoj visini						
	naziv navigacijske specifikacije		tekst	skup zahtjeva za zrakoplov i letačku posadu kako bi se omogućile PBN operacije u određenom zračnom prostoru; postoje dvije vrste navigacijskih specifikacija: (a) specifikacije RNP: navigacijske specifikacije koje se temelje na prostornoj navigaciji koja uključuje zahtjev za praćenje rada i uzbunjivanje, označene prefiksom RNP, npr. RNP 4, RNP APCH. (b) specifikacije RNAV: navigacijske specifikacije koje se temelje na prostornoj navigaciji koja ne uključuje zahtjev za praćenje rada i uzbunjivanje, označene prefiksom RNAV, npr. RNAV 5, RNAV 1.	samo PBN					

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	operativni minimumi		tekst	operativni minimumi aerodroma granice upotrebljivosti aerodroma za: (a) uzlijetanje, u smislu RVR-a i/ili vidljivosti i, ako je neophodno, uvjeta naoblake; (b) slijetanje u operacijama preciznog prilaženja i slijetanja, izraženo u smislu vidljivosti i/ili RVR-a i DA/H-a, kako je odgovarajuće za kategoriju operacije; (c) slijetanje u operacijama prilaženja i slijetanja s vertikalnim navođenjem, izraženo u smislu vidljivosti i/ili RVR-a i DA/H-a; i (d) slijetanje u operacijama nepreciznog prilaženja i slijetanja, izraženo u smislu vidljivosti i/ili RVR-a, minimalne visine/apsolutne visine sniženja (MDA/H) i, ako je neophodno, uvjeta naoblake	APCH, DEP					
	temperatura									
		najniža temperatura	vrijednost	referentna najniža temperatura	samo PBN ili APCH					
		najviša temperatura	vrijednost	referentna najviša temperatura	samo PBN ili APCH					
	izvor za udaljeni visinomjer		tekst	napomena s upozorenjem u kojoj se navodi izvor podataka visinomjera	APCH					
	Proc Ref datum		tekst	prag aerodroma ili slijetanja	APCH					

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	zahtjevi za PBN			konkretni zahtjevi koji se odnose na PBN postupak	PBN					
			popis oznaka	identifikacija navigacijske specifikacije (RNAV 5, RNP 0.3 itd.)						
		navigacijska specifikacija	tekst	sva ograničenja navigacijskih senzora (zahtijeva se globalni navigacijski satelitski sustav (GNSS))						
		funkcionalni zahtjevi	tekst	sve potrebne funkcije koje su opisane kao neobvezne u navigacijskoj specifikaciji, to jest one koje nisu uključene u osnovnu navigacijsku specifikaciju (zahtijevana radio frekvencija (RF))						
segment postupka					SID, STAR, APCH					
	početak		tekst	identifikacija početne točke segmenta						
	kraj		tekst	identifikacija završne točke ili opis završne točke segmenta						
	funkcija završnog preletišta		popis oznaka	naznaka je li završno preletište točka neobaveznog preleta (putna navigacijska točka za koju je potreban prethodni zaokret kako bi se omogućilo tangencijalno spajanje sa sljedećim segmentom na ruti ili proceduri) ili točka obvezatnoga preleta (putna navigacijska točka na kojoj se započinje zaokret kako bi se omogućilo spajanje sa sljedećim segmentom na ruti ili proceduri)	PBN					

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	uloga završnog preletišta		popis oznaka	naznaka uloge završnog preletišta kao točke neuspjelog prilaženja (MAPt), IF, IAF, preletišta završnog prilaženja (FAF), preletišta čekanja u postupku neuspjelog prilaženja (MAHF) itd.						
	proceduralna apsolutna visina/visina		apsolutna visina/visina	specificirana apsolutna visina/visina operativnog leta iznad minimalne apsolutne visine/visine i određena za prilagodbu stabilnog snižavanja na propisani gradijent/kut snižavanja u segmentu međuprilaženja/završnog prilaženja	samo određeni segmenti SID, STAR, APCH		neophodno			
	minimalna apsolutna visina nadvisivanja prepreka (MOCA)		apsolutna visina	minimalna apsolutna visina na određenom segmentu koja osigurava zahtijevano nadvisivanje prepreka	SID, STAR, APCH					
	udaljenost		udaljenost	geodetska udaljenost između svake zadane značajne točke u slijedu, zaokružena na najbližu desetinku kilometra ili nautičke milje		1/100 km	neophodno	izračunano	1/100 km ili 1/100 nm	1 km ili 1 nm
	stvarni smjer		smjer	stvarni smjer između svake značajne točke u slijedu, zaokružen na najbližu desetinku stupnja	SID, STAR, APCH	1/10 stupnja	rutinski	izračunano	1/10 stupnja	
	magnetski smjer		smjer	magnetski smjer između svake značajne točke u slijedu, zaokružen na najbližu desetinku stupnja	SID, STAR, APCH	1/10 stupnja	rutinski	izračunano	1 stupanj	1 stupanj
	gradijent		vrijednost		APCH, DEP					
	brzina		vrijednost	ograničenje brzine na značajnoj točki, izraženo u jedinicama od 10 kt, prema potrebi						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	najviša prepreka (*controlling obstacle*)				APCH, DEP					
		vrsta	tekst	naznaka je li prepreka osvijetljena/neosvijetljena, vrsta prepreke (crkva/vjetroturbina itd.)						
		položaj	točka	koordinate najviše prepreke		vidjeti odjeljak 6 – „Podaci o preprekama”				
		nadmorska visina:	nadmorska visina	nadmorska visina vrha najviše prepreke		vidjeti odjeljak 6 – „Podaci o preprekama”				
segment završnog prilaženja				segment postupka instrumentalnog prilaženja na kojem je ostvareno poravnanje po smjeru i snižavanje za slijetanje	SBAS APCH, GBAS APCH					
	vrsta operacije		tekst	broj koji označava vrstu segmenta završnog prilaženja (npr. „0” je kod za postupak „u smjeru središnje linije uzletno-sletne staze” uključujući pomaknute postupke)						
	oznaka vrste prilaženja (*approach performance designator*)		tekst	broj koji označuje vrstu prilaženja (0 znači LPV postupak prilaženja (učinkovitost lokalizatora s vertikalnim vođenjem), a 1 znači postupak prilaženja kategorije I)						
	pružatelj usluga SBAS-a		tekst	identifikator pružatelja usluge određenog satelitskog sustava za prilaženje	samo SBAS					

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	selektor podataka za referentnu putanju (RPDS)		tekst	numerički identifikator, jedinstven na frekvenciji u području radiodifuzijskog emitiranja, a koristi se za odabir bloka podataka FAS-a	samo GBAS					
	identifikator referentne putanje (RPI)		tekst	četveroznamenkasti identifikator koji se koristi za potvrđivanje odabira ispravnog postupka prilaženja						
	točka praga slijetanja (LTP) ili zamišljena točka praga (FTP)			LTP/FTP						
		položaj	točka	geografska dužina i širina LTP-a/FTP-a		0,3 m (1 ft)	kritično		0,0005” (0,01”)	
		elipsoidna visina	nadmorska visina	visina LTP-a/FTP-a iznad WGS-84 elipsoida		0,25 m	kritično		0,1 m	
		ortometrijska visina	nadmorska visina	visina LTP-a/FTP-a prema geoidu i predstavljena kao nadmorska visina						
	točka spajanja putanja leta (FPAP)			FPAP						
		položaj	točka	geografska dužina i širina FPAP-a		0,3 m (1 ft)	kritično		0,0005” (0,01”)	
		ortometrijska visina	nadmorska visina	visina FPAP-a prema geoidu i predstavljena kao nadmorska visina						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	visina prelaženja prilaznog praga (TCH)		visina	zadana visina prelaženja kuta putanje leta iznad LTP-a (ili FTP-a)		0,5 m	kritično	izračunano	0,05 m	
	kut putanje poniranja (GPA)		vrijednost	kut putanje prilaženja (putanje poniranja) u odnosu na vodoravnu ravninu, definiran u skladu s WGS-84 na LTP-u/FTP-u		0,01°m	nije primjenjivo		0,01°m	
	širina kursa na pragu		vrijednost	polovina širine lateralne širine kursa na LTP-u/FTP-u, koja definira lateralni odmak pri kojem prijamnik postiže potpuno odbijanje		nije primjenjivo	kritično		0,25 m	
	odmak delta dužine		udaljenost	udaljenost od zaustavnog kraja uzletno-sletne staze do FPAP-a; ona definira lokaciju gdje se lateralna osjetljivost mijenja u osjetljivost neuspjelog prilaženja		nije primjenjivo	nije primjenjivo		8 m	
	horizontalna granica upozorenja (HAL)		vrijednost	HAL	samo SBAS					
	vertikalna granica upozorenja (VAL)		vrijednost	VAL	samo SBAS					
	podatkovni blok FAS-a		tekst	binarni niz koji opisuje podatkovni blok FAS-a generiran s pomoću odgovarajućeg softverskog alata; podatkovni blok FAS-a je skup parametara za identificiranje jednog preciznog prilaza ili APV-a i definiranje prilaza u skladu s njim						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	CRC remainder		tekst	osmeroznamenkasti heksadecimalni kod koji predstavlja izračunane preostale bitove, a koristi se za određivanje cjelovitosti podatkovnog bloka FAS-a tijekom prijenosa i pohrane						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
preletište u postupku										
	identifikacija		tekst	nazivi, kodirane oznake ili kodirana imena dodijeljena značajnoj točki						
	zahtjevi u pogledu izvješćivanja ATC-a		tekst	naznaka je li uvjet za izvješćivanje ATS/MET „obvezan” ili „na zahtjev” ili „nema” („NIL”)						
	točka izvješćivanja za VFR		tekst	naziv mosta ili crkve	VFR					
	položaj		točka	geografska lokacija preletišta		vidjeti napomenu 1.				
	tip		tekst	naznaka vrste preletišta, poput radionavigacijskog sredstva (*navaid*), Int, putna navigacijska točka (*waypoint*)						
	organizacija									
		radionavigacijsko sredstvo (*navaid*)	tekst	identifikacija stanice VOR/DME reference						
		smjer	smjer	smjer prema VOR/DME referenci ako putna navigacijska točka nije na istom mjestu kao i ta referenca		vidjeti napomenu 2.				

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
		udaljenost	udaljenost	udaljenost od VOR/DME reference ako putna navigacijska točka nije na istom mjestu kao i ta referenca		1/100 km	neophodno	izračunano	1/100 km ili 1/100 nm	2/10 km (1/10 nm)
					Napomena 1.	100 m	neophodno	izmjereno/izračunano	1 s	1 s
						3 m	neophodno	izmjereno/izračunano	1/10 s	1 s
					Napomena 2.	1/10 stupnja	rutinski	izračunano	1/10 stupnja	1/10 stupnja
						1/10 stupnja	neophodno	izračunano	1/10 stupnja	1/10 stupnja

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
postupak čekanja				unaprijed utvrđeni manevar u svrhu zadržavanja zrakoplova unutar utvrđenog zračnog prostora u očekivanju daljnjeg odobrenja						
	identifikacija		tekst	identifikacija postupka čekanja						
	preletište		točka	geografska lokacija koja služi kao referenca za postupak čekanja		isto kao i preletište u postupku				
	kurs u dolasku		kurs	pravi kurs u dolasku					1/10 stupnja	
	kurs u odlasku		kurs	pravi kurs u odlasku					1/10 stupnja	

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	udaljenost dionice (*leg distance*)		udaljenost	odlazna udaljenost dionice					1/10 km ili 1/10 nm	
	vrijeme dionice (*leg time*)		vrijednost	odlazna udaljenost dionice izražena vremenom						
	limitirajući radijal		kut	limitirajući radijal od VOR-a/DME-a na kojem se temelji čekanje						
	smjer zaokreta		vrijednost	smjer proceduralnog zaokreta						
	minimalna apsolutna visina		apsolutna visina	minimalna visina čekanja do najbliže više (50 m ili 100 ft)/razine leta		50 m	rutinski	izračunano	50 m ili 100 ft/razina leta	
	maksimalna apsolutna visina		apsolutna visina	maksimalna visina čekanja do najbliže više (50 m ili 100 ft)/razine leta					50 m ili 100 ft/razina leta	
	brzina		vrijednost	maksimalna pokazana zračna brzina					10 kt	
	magnetska varijacija									
		kut	kut	magnetska varijacija radionavigacijskog sredstva u postupku						
		datum	datum	datum na koji je magnetska varijacija imala odgovarajuću vrijednost						
	naziv navigacijske specifikacije		tekst	naziv navigacijske specifikacije – skup zahtjeva za zrakoplov i letačku posadu koji je potrebno ispuniti kako bi se podržavalo navigacijsko sredstvo u određenom konceptu zračnog prostora	RNAV/RNP					

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
posebnosti postupka za helikoptere										
	naziv postupka za helikoptere (RNAV 263)		tekst	identifikacija postupka za helikoptere						
	visina prelaženja helidroma (HCH)		visina	visina prelaženja helidroma			neophodno		1 m ili 1 ft	1 m ili 1 ft
	početno preletište odlaska (IDF)		točka	početno preletište odlaska	DEP					
	točka neuspjelog prilaženja (MAPt)		točka	MAPt	APCH					
	izravni vizualni segment			za PinS APP: dio leta koji izravno spaja PinS s lokacijom slijetanja za PinS DEP: dio leta koji izravno spaja lokaciju slijetanja s IDF-om						
		putanja	crta							
		udaljenost	udaljenost							
		smjer	kut							
		visina prelaženja	visina							

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	vizualni segment s manevriranjem (VS)			PinS VS zaštićen za sljedeće manevre: (a) za PinS APCH: vizualni manevar s MAPt oko helidroma ili lokacije slijetanja kako bi se sletjelo iz smjera koji nije izravno s MAPt; i (b) za PinS DEP: uzlijetanje u smjeru koji nije izravno prema IDF-u, nakon čega slijedi vizualni manevar kako bi se spojilo s instrumentalnim segmentom na IDF-u	APCH DEP					
		središnja crta	kut	središnja crta površine za penjanje pri uzlijetanju	DEP					
		manevarska površina	poligon	područje na kojem se očekuje da će pilot manevrirati vizualno	APCH DEP					
		područje u kojem je zabranjeno manevriranje	poligon	područje u kojem je zabranjeno manevriranje	APCH DEP					
		dolazne putanje	crta	PinS VS zaštićen za sljedeće manevre: (a) za PinS APCH: vizualni manevar s MAPt oko helidroma ili lokacije slijetanja kako bi se sletjelo iz smjera koji nije izravno s MAPt; i (b) za PinS DEP: uzlijetanje u smjeru koji nije izravno prema IDF-u, nakon čega slijedi vizualni manevar kako bi se spojilo s instrumentalnim segmentom na IDF-u	APCH DEP					
	HAS			dijagram visine iznad površine	APCH					
		polumjer	udaljenost							
		visina iznad površine	visina							

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	tekst „Proceed visually”		tekst	tekst koji navodi da postupak sadržava uputu „Proceed visually” (nastavite vizualno)						
	tekst „Proceed VFR”		tekst	tekst koji navodi da postupak sadržava uputu „Proceed VFR” (nastavite prema VFR-u)						
	kut snižavanja vizualnog segmenta (VSDA)		vrijednost	VSDA						
	dolazne putanje									
		duljina	udaljenost							
		širina	udaljenost							
		smjer	kut							

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
AITF				napomene o kartama (aeronautičke informacije u tekstualnom formatu)						
	neusklađene s obzirom na instrumentalne i vizualne pokazatelje nagiba		tekst							
	opis neuspjelog prilaženja		tekst	opis postupka neuspjelog prilaženja						
	opis rute SID/STAR		tekst	tekstualni opis SID ili STAR postupka						
	gradijent penjanja neuspjelog prilaženja		vrijednost	vrijednost gradijenta penjanja neuspjelog prilaženja u postupku prilaženja						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	CAT H napomena		tekst							
	CAT D veliki (*CAT D large*)		tekst							
	potrebno je dopuštenje (AR)		tekst	naznaka RNP AR						
	mjerne jedinice		tekst							
	GNSS umjesto									
	neuspješna komunikacija		tekst	opis neuspješne komunikacije						
	potreban nadzor/radar									
	napomena o bliskoj prepreci pri standardnom instrumentalnom odlasku (*SID close-in obstacle*)		tekst	naznaka ako postoje bliske prepreke koje nisu uzete u obzir pri određivanju gradijenta u okviru oblikovanja objavljenog postupka						
	odmaknuto poravnavanje (*offset alignment*)									
	PDG veći od 3 %									

5. **Podaci o radionavigacijskim sredstvima/sustavima**

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
radionavigacijsko sredstvo										

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	vrsta		tekst	vrsta radionavigacijskog sredstva						
	identifikacija		tekst	dodijeljeni kôd čija je svrha označiti radionavigacijsko sredstvo jedinstvenim identifikatorom						
	naziv		tekst	tekstualni naziv dodijeljen radionavigacijskom sredstvu						
	područje operacija		tekst	naznaka pomaže li navigacijsko sredstvo na ruti (E), aerodromu (A) ili ima dvojnu namjenu (AE)						
	aerodrom za koji se usluga pruža		tekst	oznaka lokacije prema ICAO-u ili ime aerodroma za koji se usluga pruža						
	uzletno-sletna staza za koju se usluga pruža		tekst	oznaka uzletno-sletne staze za koju se usluga pruža						
	subjekt operator		tekst	naziv subjekta operatora sredstva						
	vrsta operacija koje se podržavaju		popis oznaka	naznaka vrste operacije koja se podržava za ILS/MLS, osnovni GNSS, satelitski sustav za poboljšavanje signala (SBAS) i zemaljski sustav za poboljšavanje signala (GBAS)						
	kolokacija		tekst	informacija da se radionavigacijsko sredstvo nalazi na istoj lokaciji kao i drugo radionavigacijsko sredstvo						
	vrijeme rada		raspored	vrijeme rada radionavigacijskog sredstva						
	magnetska varijacija			razlika u stupnjevima između geografskog i magnetskog sjevera						
		kut	kut	magnetska varijacija na lokaciji radionavigacijskog sredstva	ILS/NDB	Vidjeti napomenu 1. u nastavku.				
		datum	datum	datum na koji je magnetska varijacija imala odgovarajuću vrijednost						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	deklinacija postaje		kut	varijacija u poravnanju radionavigacijskog sredstva između nultog radijala i geografskog sjevera, određena u vrijeme kada je postaja kalibrirana	VOR/ILS/MLS					
	položaj nultog smjera		tekst	položaj pružanja „nultog smjera” signala sa stanice, npr. magnetski sjever, geografski sjever itd.	VOR					
	frekvencija		vrijednost	frekvencija ili frekvencija podešavanja radionavigacijskog sredstva						
	kanal		tekst	broj kanala radionavigacijskog sredstva	DME ili GBAS					
	položaj		točka	geografska lokacija radionavigacijskog sredstva		Vidjeti napomenu 2. u nastavku.				
	nadmorska visina		nadmorska visina	nadmorska visina antene odašiljača DME-a ili nadmorska visina referentne točke GBAS-a	DME ili GBAS	Vidjeti napomenu 3. u nastavku.				
	elipsoidna visina		visina	elipsoidna visina referentne točke GBAS-a	GBAS					
	poravnanje lokalizatora									
		smjer	smjer	kurs lokalizatora	ILS lokalizator	1/100 stupnja	neophodno	izmjereno	1/100 stupnja (ako je geografski)	1 stupanj
		vrsta	tekst	vrsta poravnanja lokalizatora, geografsko ili magnetsko	ILS lokalizator					

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	nulto azimutno poravnanje		smjer	MLS nulto azimutno poravnanje	MLS	1/100 stupnja	neophodno	izmjereno	1/100 stupnja (ako je geografski)	1 stupanj
	kut		kut	kut putanje poniranja ILS-a ili kut uobičajene putanje poniranja prema MLS uređaju	ILS GP/MLS					
	RDH		vrijednost	vrijednost referentne ILS visine (ILS RDH)	ILS GP	0,5 m	kritično	izračunano		
	udaljenost od antene lokalizatora do kraja uzletno-sletne staze		udaljenost	ILS lokalizator – udaljenost uzletno-sletne staze/kraja FATO-a	ILS lokalizator	3 m	rutinski	izračunano	1 m ili 1 ft	kako je označeno
	udaljenost od antene sustava ILS za određivanje kuta poniranja (*ILS glideslope antenna*) do praga		udaljenost	udaljenost duž središnje crte između antene sustava ILS za određivanje kuta poniranja (*ILS glideslope antenna*) i praga	ILS GP	3 m	rutinski	izračunano	1 m ili 1 ft	kako je označeno
	udaljenost od markera ILS *glideslope* sustava do praga		udaljenost	udaljenost između markera ILS *glideslope* sustava i praga	ILS	3 m	neophodno	izračunano	1 m ili 1 ft	2/10 km (1/10 nm)
	udaljenost od antene ILS DME sustava do praga		udaljenost	udaljenost duž središnje crte između antene sustava ILS DME i praga	ILS	3 m	neophodno	izračunano	1 m ili 1 ft	kako je označeno
	udaljenost od azimutne antene sustava MLS do kraja uzletno-sletne staze		udaljenost	udaljenost između azimutne antene sustava MLS i kraja FATO-a/uzletno-sletne staze	MLS	3 m	rutinski	izračunano	1 m ili 1 ft	kako je označeno
	udaljenost od antene sustava MLS za određivanje nadmorske visine do praga		udaljenost	udaljenost duž središnje crte između antene sustava MLS za određivanje nadmorske visine i praga	MLS	3 m	rutinski	izračunano	1 m ili 1 ft	kako je označeno

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	udaljenost od DME antene sustava MLS do praga		udaljenost	udaljenost duž središnje crte između DME/P antene sustava MLS i praga	MLS	3 m	neophodno	izračunano	1 m ili 1 ft	kako je označeno
	polarizacija signala		popis oznaka	polarizacija signala GBAS-a (GBAS/H ili GBAS/E)	GBAS					
	određena operativna pokrivenost (*designated operational coverage* – DOC)		tekst	DOC ili standardni prostor pokrivenosti uslugom (SSV – *standard service volume*) izražen kao domet ili prostor pokrivenosti uslugom u određenom polumjeru od radionavigacijskog sredstva/referentne točke GBAS-a, visini i sektoru, prema potrebi						
			Napomena 1.		ILS lokalizator	1 stupanj	neophodno	izmjereno	1 stupanj	
					NDB	1 stupanj	rutinski	izmjereno	1 stupanj	
								izmjereno		
			Napomena 2.		aerodromsko radionavigacijsko sredstvo	3 m	neophodno	izmjereno	1/10 s	kako je označeno
					referentna točka GBAS-a	1 m		izmjereno		
					na ruti	100 m	neophodno	izmjereno	1 s	
								izmjereno		
			Napomena 3.		DME	30 m (100 ft)	neophodno	izmjereno	30 m (100 ft)	30 m (100 ft)
					DME/P	3 m	neophodno	izmjereno	3 m (10 ft)	
					referentna točka GBAS-a	0,25 m	neophodno		1 m ili 1 ft	

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
GNSS				Globalni sustav za određivanje položaja i vremena koji uključuje jednu ili više konstelacija satelita, prijamnike u zrakoplovima i nadzor cjelovitosti sustava, proširen prema potrebi kako bi se podržalo zahtijevane sposobnosti navigacije za planiranu operaciju						
	naziv		tekst	naziv elementa GNSS-a (GPS, GBAS, GLONASS, EGNOS, MSAS, WAAS itd.)						
	frekvencija		vrijednost	frekvencija GNSS-a	prema potrebi					
	područje usluge		poligon	geografska lokacija područja usluge GNSS-a						
	područje pokrivanja		poligon	geografska lokacija područja koje GNSS pokriva						
	tijelo operator		tekst	naziv tijela operatora sredstva						
aeronautička svjetla na tlu				svjetla na tlu i drugi svjetlosni farovi koji označavaju geografske pozicije koje su države članice odabrale kao značajne						
	vrsta		tekst	vrsta fara						
	oznaka		tekst	dodijeljeni kôd čija je svrha označiti far jedinstvenim identifikatorom						
	naziv		tekst	ime grada ili drugi identifikator fara						
	intenzitet		vrijednost	intenzitet svjetla fara					1000 cd	

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	karakteristike		tekst	informacije o karakteristikama fara						
	vrijeme rada		raspored	vrijeme rada fara						
	položaj		točka	geografska lokacija fara						
svjetla na moru										
	položaj		točka	geografska lokacija fara						
	domet vidljivosti		udaljenost	domet vidljivosti fara						
	karakteristike		tekst	informacije o karakteristikama fara						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
posebni navigacijski sustav				stanice na kojima postoje elementi posebnih navigacijskih sustava (DECCA, LORAN itd.)						
	tip		tekst	vrsta usluge koja je dostupna (*master signal, slave signal*, boja)						
	oznaka		tekst	dodijeljeni kôd čija je svrha označiti posebni navigacijski sustav jedinstvenim identifikatorom						
	naziv		tekst	tekstualni naziv dodijeljen posebnom navigacijskom sredstvu						
	frekvencija		vrijednost	frekvencija (broj kanala, osnovna frekvencija impulsa, interval, prema potrebi) posebnog navigacijskog sustava						
	vrijeme rada		raspored	vrijeme rada posebnog navigacijskog sustava						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	položaj		točka	geografska lokacija posebnog navigacijskog sustava		100 m	neophodno	izmjereno/izračunano		
	subjekt operator		tekst	naziv subjekta operatora sredstva						
	područje pokrivenosti sredstvom		tekst	opis područja pokrivenosti posebnim navigacijskim sredstvom						

6. **Podaci o preprekama**

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
prepreka				sve nepokretne (privremeno ili stalno) i pokretne prepreke ili njihovi dijelovi						
	identifikator prepreke		tekst	jedinstveni identifikator prepreke						
	operator/vlasnik		tekst	ime i podaci za kontakt vlasnika ili operatora prepreke						
	vrsta prema geometriji		popis oznaka	naznaka je li prepreka u obliku točke, linije ili poligona						
	horizontalni položaj		točka ili linija ili poligon	horizontalni položaj prepreke		Vidjeti napomenu 1. u nastavku.				
	horizontalno prostiranje		udaljenost	horizontalno prostiranje prepreke						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	nadmorska visina		nadmorska visina	nadmorska visina najviše točke prepreke		Vidjeti napomenu 2. u nastavku.				
	visina		visina	visina prepreke iznad zemlje						
	vrsta		tekst	vrsta prepreke						
	datum i vrijeme		datum	datum i vrijeme kad je prepreka stvorena						
	operacije		tekst	značajke operacija mobilnih prepreka						
	efektivnost		tekst	efektivnost privremenih prepreka						
	osvjetljenje									
		vrsta	tekst	vrsta rasvjete						
		boja	tekst	boja svjetala prepreke						
	oznake		tekst	vrsta oznaka prepreke						
	materijal		tekst	glavni materijal na površini prepreke						
			Napomena 1.	prepreke u području 1		50 m	rutinski	izmjereno	1 s	kako je označeno
				prepreke u Području 2 (uključujući 2a, 2b, 2c, 2d, područje putanje leta pri uzlijetanju i površine ograničenja prepreka)		5 m	neophodno	izmjereno	1/10 s	1/10 s
				prepreke u Području 3		0,5 m	neophodno	izmjereno	1/10 s	1/10 s
				prepreke u Području 4		2,5 m	neophodno	izmjereno		

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
			Napomena 2.	prepreke u području 1		30 m	rutinski	izmjereno	1 m ili 1 ft	3 m (10 ft)
				prepreke u Području 2 (uključujući 2a, 2b, 2c, 2d, područje putanje leta pri uzlijetanju i površine ograničenja prepreka)		3 m	neophodno	izmjereno	1 m ili 1 ft	1 m ili 1 ft
				prepreke u Području 3		0,5 m	neophodno	izmjereno	0,1 m ili 0,1 ft ili 0,01 m	1 m ili 1 ft
				prepreke u Području 4		1 m	neophodno	izmjereno	0,1 m	

7. **Geografski podaci**

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
zgrade				zgrade (koje su od operativnog značaja) i druge istaknute (aerodromske) strukture						
	naziv		tekst	ime zgrade						
	geometrija		poligon	geografska lokacija zgrade						
naseljena područja				područja gradova i sela						
	naziv		tekst	ime naselja						
	geometrija		točka/poligon	geografska lokacija naseljenog područja						
željezničke pruge				sve željezničke pruge koje mogu služiti kao orijentir						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	naziv		tekst	naziv željezničke pruge						
	geometrija		crta	geografska lokacija željezničke pruge						
ceste i autoceste				sve ceste i autoceste koje mogu služiti kao orijentir						
	naziv		tekst	nazivi cesta i autocesta						
	geometrija		crta	geografska lokacija cesta i autocesta						
istaknuti objekti				prirodne i kulturne istaknute strukture, poput mostova, istaknutih dalekovoda, stalnih žičara, vjetroturbina, struktura rudnika, tvrđava, ruševina, nasipa, cjevovoda, stijena, litica, klifova, pješčanih dina, izoliranih svjetionika i brodova svjetionika, ako se smatraju važnima za vizualnu zračnu navigaciju						
	karakteristike		tekst	opis istaknutog objekta						
	geometrija		crta	geografska lokacija željezničke pruge						
političke granice				međunarodne političke granice						
	geometrija		crta	geografska lokacija međunarodnih političkih granica						
hidrografija				sve značajke krajolika povezane s vodama, uključujući obale, jezera, rijeke i potoke (uključujući i one koji presušuju), slana jezera, ledenjaci i ledene kape						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	naziv		tekst	ime značajke krajolika povezane s vodom						
	geometrija		linija/poligon	geografska lokacija značajke krajolika povezane s vodom						
šumska područja				šumska područja						
	geometrija		poligon	geografska lokacija šumskog područja						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
servisna prometnica				dio aerodromske površine koji koriste službena vozila						
	geometrija		poligon	geografska lokacija servisnih prometnica						
	pripadajuće područje značajke (*feature base*)		tekst	identifikacija vrste značajke na koju prometnica utječe						
	identifikator pripadajućeg područja		tekst	naziv staze za vožnju, parkirnog područja ili stajanke na kojem se predmetna prometnica nalazi						
gradilište				područje aerodroma koje je u izgradnji						
	geometrija		poligon	geografska lokacija gradilišta						
područje koje nije pogodno za kretanje zrakoplova				područja koja nisu pogodna za kretanje zrakoplova						
	geometrija		poligon	ucrtana operativna površina koja je stalno neodgovarajuća za zrakoplove i kao takvo jasno označena						
izmjerena kontrolna točka				izmjerena kontrolna točka s trajnom fiksnom oznakom						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	identifikacijski broj		tekst	posebni i jedinstveni identifikacijski broj koji pružatelj podataka trajno dodjeljuje pojedinoj značajki						
	lokacija		točka	geografska lokacija izmjerene kontrolne točke						
	nadmorska visina		nadmorska visina	nadmorska visina izmjerene kontrolne točke						
čvorište aerodromske mreže za kretanje po površini (ASRN)				sjecište na grafu koji predstavlja ASRN						
	identifikacijska mreža (*identifier network*)		tekst	logično ime koje se sastoji od ograničenog popisa imena za jednu ili više značajki povezanih sa značajkom ASRN-a						
	identifikacijski prag (*identifier threshold*)		tekst	naziv pojedine značajke						
	identifikacijski broj		tekst	posebni i jedinstveni identifikacijski broj koji pružatelj podataka trajno dodjeljuje pojedinoj značajki						
	term ref		tekst	zgrada terminala povezana s instancom značajke						
	vrsta čvorišta		tekst	vrsta čvorišta						
	kategorija mjesta zaustavljanja		tekst	kategorija pozicije čekanja u operacijama pri smanjenoj vidljivosti						
	položaj		točka	geografska lokacija čvorišta ASRN-a						
rub ASRN-a				poveznica između čvorišta na grafu koji definira ASRN						

Stavka	Karakteristika	Podskup karakteristike	Tip	Opis	Napomena	Točnost	Cjelovitost	Način kreiranja	Razlučivost objave	Razlučivost karte
	identifikacijska mreža (*identifier network*)		tekst	logično ime koje se sastoji od ograničenog popisa imena za jednu ili više značajki povezanih sa značajkom ASRN-a						
	smjer		tekst	jednosmjernost ili dvosmjernost odgovarajuće pojedine značajke						
	Node1 ref		tekst	identifikacijski broj ASRN čvorišta koji odgovara početnoj točki geometrije ruba						
	Node2 ref		tekst	identifikacijski broj ASRN čvorišta koji odgovara završnoj točki geometrije ruba						
	vrsta ruba		tekst	vrsta ruba						
	Edge derv		tekst	metoda izvođenja podatka o geometriji ruba						
	geometrija		crta	geografska lokacija ruba ASRN-a						

Vrste podataka iz stupca 4 – „Tip”

Tip	Opis	Podatkovni elementi
točka	par koordinata (dužina i širina) referentnih prema matematičkom elipsoidu, kojima se definira položaj točke na površini Zemlje	geografska širina geografska dužina horizontalni referentni sustav mjerne jedinice postignuta horizontalna točnost
crta	slijed točaka koje definiraju linearni objekt	slijed točaka
poligon	slijed točaka koje čine granicu poligona; prva i posljednja točka su identične	zatvoreni slijed točaka
visina	vertikalna udaljenost razine, točke ili objekta koji se smatra točkom, izmjerena od određene referentne vrijednosti	brojčana vrijednost vertikalni referentni sustav mjerne jedinice postignuta vertikalna točnost
apsolutna visina	vertikalna udaljenost razine, točke ili objekta koji se smatra točkom, izmjerena od srednje razine mora	brojčana vrijednost vertikalni referentni sustav mjerne jedinice postignuta vertikalna točnost
nadmorska visina	vertikalna udaljenost točke ili razine, na površini zemlje ili za nju pričvršćene, mjerena od srednje razine mora	brojčana vrijednost vertikalni referentni sustav mjerne jedinice postignuta vertikalna točnost
udaljenost	kutna vrijednost	brojčana vrijednost mjerne jedinice postignuta točnost
kut/smjer	kutna vrijednost	brojčana vrijednost mjerne jedinice postignuta točnost
vrijednost	bilo koja izmjerena, deklarirana ili izvedena vrijednost koja nije navedena u gornjem tekstu	brojčana vrijednost mjerne jedinice postignuta točnost
datum	kalendarski datum s navođenjem određenog dana ili mjeseca	tekst
raspored	repetitivno vremensko razdoblje koje se sastoji od jednog ili više intervala ili posebnih datuma (npr. praznika) koji se ponavljaju ciklički	tekst
popis oznaka	skup prethodno definiranih nizova teksta ili vrijednosti	tekst
tekst	slobodan tekst	niz znakova bez ograničenja”

(4) Prilog IV. mijenja se kako slijedi:

(a) Poddio A mijenja se kako slijedi:

i. u odjeljku 1. dodaju se sljedeće točke ATS.OR.110 do ATS.OR.150:

„ATS.OR.110 Koordinacija operatora aerodroma i pružatelja operativnih usluga u zračnom prometu

Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu s operatorom aerodroma na kojem pruža operativne usluge u zračnom prometu uspostavlja mehanizme za zadovoljavajuću koordinaciju aktivnosti i usluga koje se pružaju te za razmjenu bitnih podataka i informacija.

ATS.OR.115 Koordinacija vojnih postrojbi i pružatelja operativnih usluga u zračnom prometu

Ne dovodeći u pitanje članak 6. Uredbe (EZ) br. 2150/2005, pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu osigurava da njegove jedinice za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu, rutinski ili na zahtjev, u skladu s lokalno dogovorenim postupcima, osiguravaju odgovarajućim vojnim postrojbama relevantni plan leta i ostale podatke koji se odnose na letove civilnih zrakoplova kako bi se olakšala njihova identifikacija.

ATS.OR.120 Koordinacija pružatelja meteoroloških usluga i pružatelja operativnih usluga u zračnom prometu

(a) Kako bi se osiguralo da zrakoplovi dobivaju najnovije meteorološke informacije za svoje operacije, pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu uspostavlja s pridruženim pružateljem meteoroloških usluga dogovore da osoblje koje pruža operativne usluge u zračnom prometu:

(1) osim korištenja instrumenata za pokazivanje, izvješćuje, ako osoblje koje pruža operativne usluge u zračnom prometu primijeti ili ako zrakoplov o tome dojavi, o drugim meteorološkim elementima ako je tako dogovoreno;

(2) izvješćuje u najkraćem mogućem roku o meteorološkim pojavama od operativne važnosti koje nisu uključene u aerodromsko meteorološko izvješće, ako ih primijeti osoblje operativnih usluga u zračnom prometu ili o njima dojavi zrakoplov;

(3) dojavljuje u najkraćem mogućem roku važne informacije koje se odnose na vulkansku aktivnost prije erupcije, vulkanske erupcije i informacije o oblacima vulkanskog pepela. Uz to, centri oblasne kontrole zračnog prometa i centri za pružanje letnih informacija prosljeđuju informacije pridruženoj službi meteorološkog bdjenja i savjetodavnim centrima za praćenje vulkanskog pepela (VAAC-ovi).

(b) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati blisku koordinaciju između centara oblasne kontrole zračnog prometa, centara za pružanje letnih informacija i pridruženih službi meteorološkog bdjenja tako da su informacije o vulkanskom pepelu koje su uključene u poruke NOTAM i SIGMET usklađene.

ATS.OR.125 Koordinacija pružatelja usluga zrakoplovnog informiranja i pružatelja operativnih usluga u zračnom prometu

(a) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu pruža odgovarajućem pružatelju usluga zrakoplovnog informiranja zrakoplovne informacije koje se objavljuju prema potrebi kako bi se omogućilo korištenje tih operativnih usluga u zračnom prometu.

(b) Kako bi se osiguralo da pružatelji usluga zrakoplovnog informiranja dobiju informacije koje im omogućuju pružanje ažurnih preduzletnih informacija i ispunjavanje potreba za letnim informacijama, pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu i pružatelj usluga zrakoplovnog informiranja uspostavljaju mehanizme za izvješćivanje odgovornog pružatelja usluga zrakoplovnog informiranja, uz što manje kašnjenje, o:

(1) informacijama o uvjetima na aerodromu;

(2) operativnom statusu povezane infrastrukture, usluga i navigacijskih sredstava unutar njihova područja odgovornosti;

(3) pojavi vulkanske aktivnosti koju primijeti osoblje koje pruža operativne usluge u zračnom prometu ili o kojoj dojave zrakoplovi;

(4) svim drugim informacijama koje smatraju važnima za operacije.

(c) Prije uvođenja promjena u sustave za zračnu plovidbu za koje je odgovoran, pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora:

(1) osigurati blisku koordinaciju s relevantnim pružateljima usluga zrakoplovnog informiranja;

(2) uzeti u obzir vrijeme koje pružatelj usluga zrakoplovnog informiranja treba za pripremu, proizvodnju i izdavanje odgovarajućih materijala za objavu;

(3) pravovremeno pružiti informacije relevantnom pružatelju usluga zrakoplovnog informiranja.

(d) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora poštovati prethodno određene i međunarodno dogovorene datume stupanja na snagu iz sustava za uređivanje i nadzor zrakoplovnih informacija (AIRAC), uz 14 dana za poštansku dostavu, kada podnosi pružateljima usluga zrakoplovnog informiranja neobrađene informacije i podatke ili oboje, u skladu s ciklusom AIRAC-a.

ATS.OR.130 Vrijeme u operativnim uslugama u zračnom prometu

(a) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da su jedinice za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu opremljene satovima koji pokazuju vrijeme u satima, minutama i sekundama i jasno su vidljivi sa svake radne stanice u predmetnoj jedinici.

(b) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da se satovi jedinice za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu i druge naprave za mjerenje vremena prema potrebi provjeravaju kako bi se osiguralo da su odstupanja od točnog vremena unutar okvira od 30 sekunda više ili manje od UTC-a. Uvijek kada se jedinica za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu služi komunikacijama preko podatkovne veze, satovi i druge naprave za mjerenje vremena prema potrebi se provjeravaju kako bi se osiguralo da su odstupanja od točnog vremena unutar okvira od 1 sekunde više ili manje od UTC-a.

(c) Točno vrijeme se dobiva od stanice za standardno vrijeme ili, ako to nije moguće, od druge jedinice koja je dobila točno vrijeme s takve stanice.

ATS.OR.135 Postupci za nepredviđene situacije

Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora uspostaviti planove za nepredviđene situacije u skladu s točkom ATM/ANS.OR.A.070 Priloga III. u bliskoj koordinaciji s pružateljima operativnih usluga u zračnom prometu koji su odgovorni za pružanje usluga u susjednim dijelovima zračnog prostora i, prema potrebi, s korisnicima zračnog prostora kojih se to tiče.

ATS.OR.140 Kvar i neispravnost sustava i opreme

Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora uspostaviti odgovarajuće mehanizme kako bi jedinice za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu promptno izvještavale o svim kvarovima ili neispravnostima komunikacijskih, navigacijskih i nadzornih sustava i svih drugih sustava ili opreme važnih za sigurnost, ako takvi kvarovi mogu nepovoljno utjecati na sigurnost ili učinkovitost letačkih operacija ili pružanje operativnih usluga u zračnom prometu, ili oboje.

ATS.OR.145 Rad usluge kontrole zračnog prometa

Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da su informacije o kretanju zrakoplova i evidencija odobrenja kontrole zračnog prometa izdanih tim zrakoplovima prikazani tako da omogućavaju brzu analizu kako bi se održao učinkovit protok zračnog prometa s odgovarajućim razdvajanjem među zrakoplovima.

ATS.OR.150 Prijenos odgovornosti za kontrolu i prijenos komunikacija

Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora uspostaviti primjenjive postupke za koordinaciju radi prijenosa odgovornosti za kontrolu letova, uključujući prijenos komunikacija i točke prijenosa kontrole, i to u obliku pisanih sporazuma i operativnih priručnika, prema potrebi.";

ii. dodaju se sljedeći odjeljci 4. i 5.:

„Odjeljak 4.

ZAHTJEVI U POGLEDU KOMUNIKACIJA

ATS.OR.400 Zrakoplovna pokretna usluga (komunikacije zrak-zemlja) – općenito

(a) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu u komuniciranju za potrebe operativnih usluga u zračnom prometu upotrebljava govornu komunikaciju ili podatkovnu vezu ili oboje.

(b) Ako se za pružanje usluga kontrole zračnog prometa upotrebljava izravna dvosmjerna govorna komunikacija između pilota i kontrolora ili komunikacija preko podatkovne veze, pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora imati uređaje za snimanje na svim tim komunikacijskim kanalima zrak-zemlja.

(c) Ako se za pružanje usluge letnih informacija, uključujući AFIS, upotrebljava izravna dvosmjerna govorna komunikacija zrak-zemlja ili komunikacija preko podatkovne veze, pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora imati uređaje za snimanje na svim tim komunikacijskim kanalima zrak-zemlja, osim ako nadležno tijelo odredi drukčije.

ATS.OR.405 Upotreba i dostupnost kanala na VHF frekvenciji za slučaj nužde

(a) U skladu s člankom 3.d kanal na VHF frekvenciji za slučaj nužde (121,500 MHz) upotrebljava se u slučajevima prave nužde uključujući sljedeće:

(1) osiguravanje slobodnog kanala za komunikaciju zrakoplova u nevolji ili nuždi i zemaljske stanice dok uobičajene kanale upotrebljavaju drugi zrakoplovi;

(2) osiguravanje komunikacijskog kanala na VHF frekvenciji između zrakoplova i aerodroma koji se obično ne upotrebljavaju za usluge međunarodnog zračnog prometa, za slučajeve nužde;

(3) osiguravanje zajedničkog kanala na VHF frekvenciji za komunikaciju među zrakoplovima, bilo civilnim ili vojnim, i između takvih zrakoplova i službi na tlu, uključenih u zajedničke operacije traganja i spašavanja, prije promjene na odgovarajuću frekvenciju prema potrebi;

(4) osiguravanje komunikacije zrak-zemlja sa zrakoplovom u slučajevima kada je zbog kvara zrakoplovne opreme onemogućena upotreba uobičajenih kanala;

(5) osiguravanje kanala za odašiljač za lociranje u slučaju nužde (ELT) i za komunikaciju između plovila za preživljavanje i zrakoplova uključenih u operacije traganja i spašavanja;

(6) osiguravanje zajedničkog kanala na VHF frekvenciji za komunikaciju između civilnih zrakoplova i zrakoplova presretača ili jedinica za kontrolu presretanja i između civilnih zrakoplova ili zrakoplova presretača i jedinica operativnih usluga u zračnom prometu u slučaju presretanja civilnog zrakoplova.

(b) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu osigurava frekvenciju od 121,500 MHz u:

(1) svim centrima oblasne kontrole zračnog prometa i centrima za pružanje letnih informacija;

(2) aerodromskim kontrolnim tornjevima i jedinicama prilazne kontrole koji opslužuju međunarodne aerodrome i međunarodne alternativne aerodrome;

(3) svim dodatnim lokacijama koje odredi nadležno tijelo, gdje se pružanje te frekvencije smatra neophodnim kako bi se osigurao trenutačni prijam poziva u nevolji ili za svrhe iz podtočke (a).

ATS.OR.410 Zrakoplovna pokretna usluga (komunikacije zrak-zemlja) – usluga letnih informacija

(a) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu osigurava, koliko je praktično moguće i odobreno od strane nadležnog tijela, da sredstva za komunikaciju zrak-zemlja omogućuju dvosmjernu komunikaciju između centra za pružanje letnih informacija i odgovarajuće opremljenih zrakoplova koji lete bilo gdje unutar područja letnih informacija.

(b) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu osigurava da sredstva za komunikaciju zrak-zemlja omogućuju izravnu i brzu dvosmjernu komunikaciju, bez prekida i smetnji, između jedinice AFIS-a i odgovarajuće opremljenih zrakoplova koji se nalaze u zračnom prostoru iz točke ATS.TR.110 podtočke (a) podpodtočke 3.

ATS.OR.415 Zrakoplovna pokretna usluga (komunikacije zrak-zemlja) – usluga oblasne kontrole

Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu osigurava da sredstva za komunikaciju zrak-zemlja omogućuju dvosmjernu komunikaciju između jedinice koja pruža uslugu oblasne kontrole i odgovarajuće opremljenih zrakoplova koji lete bilo gdje unutar kontroliranih područja.

ATS.OR.420 Zrakoplovna pokretna usluga (komunikacije zrak-zemlja) – usluga prilazne kontrole

(a) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu osigurava da sredstva za komunikaciju zrak-zemlja omogućuju izravnu i brzu dvosmjernu komunikaciju, bez prekida i smetnji, između jedinice koja pruža uslugu prilazne kontrole i odgovarajuće opremljenih zrakoplova pod njezinom kontrolom.

(b) Ako jedinica koja pruža uslugu prilazne kontrole funkcionira kao odvojena jedinica, komunikacije zrak-zemlja odvijaju se na komunikacijskim kanalima koji su dodijeljeni isključivo njoj.

ATS.OR.425 Zrakoplovna pokretna usluga (komunikacije zrak-zemlja) – usluga aerodromske kontrole

(a) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu osigurava da sredstva za komunikaciju zrak-zemlja omogućuju izravnu i brzu dvosmjernu komunikaciju, bez prekida i smetnji, između aerodromskog kontrolnog tornja i odgovarajuće opremljenih zrakoplova koji se nalaze na bilo kojoj udaljenosti unutar 45 km (25 nautičkih milja) od dotičnog aerodroma.

(b) Ako uvjeti dopuštaju, pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu osigurava odvojene komunikacijske kanale za kontrolu prometa koji se odvija na manevarskoj površini.

ATS.OR.430 Zrakoplovna nepokretna usluga (komunikacije zemlja-zemlja) – općenito

(a) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu osigurava da se za potrebe operativnih usluga u zračnom prometu za komunikaciju zemlja-zemlja koriste komunikacijska sredstva koja omogućuju izravan razgovor ili podatkovna veza ili oboje.

(b) Ako komunikacija za koordinaciju kontrole zračnog prometa uključuje automatizirane elemente, pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da se nefunkcioniranje automatizirane koordinacije jasno prikazuje kontroloru ili kontrolorima zračnog prometa odgovornima za koordinaciju letova u jedinici koja predaje zrakoplov.

ATS.OR.435 Zrakoplovna nepokretna usluga (komunikacije zemlja-zemlja) – komunikacija unutar područja letnih informacija

(a) Komunikacije između jedinica operativnih usluga u zračnom prometu

(1) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da centar za pružanje letnih informacija ima sredstva za komuniciranje sa sljedećim jedinicama koje pružaju usluge unutar njegova područja odgovornosti:

i. centrom oblasne kontrole zračnog prometa;

ii. jedinicama prilazne kontrole;

iii. aerodromskim kontrolnim tornjevima;

iv. jedinicama AFIS-a.

(2) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da centar oblasne kontrole, osim veza s centrom za pružanje letnih informacija kako je propisano podpodtočkom 1., ima sredstva za komuniciranje sa sljedećim jedinicama koje pružaju usluge unutar njegova područja odgovornosti:

i. jedinicama prilazne kontrole;

ii. aerodromskim kontrolnim tornjevima;

iii. jedinicama AFIS-a;

iv. prijavnim uredima operativnih usluga u zračnom prometu, ako su odvojeni.

(3) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da jedinica prilazne kontrole, osim veza s centrom za pružanje letnih informacija i centrom oblasne kontrole zračnog prometa kako je propisano podpodtočkama 1. i 2., ima sredstva za komuniciranje s:

i. povezanim aerodromskim kontrolnim tornjem ili tornjevima;

ii. relevantnom jedinicom ili jedinicama AFIS-a;

iii. povezanim prijavnim uredima operativnih usluga u zračnom prometu, ako su odvojeni.

(4) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da aerodromski kontrolni toranj ili jedinica AFIS-a, osim veza s centrom za pružanje letnih informacija, centrom oblasne kontrole zračnog prometa i jedinicom prilazne kontrole, kako je propisano podpodtočkama 1., 2. i 3., ima sredstva za komuniciranje s povezanim prijavnim uredom operativnih usluga u zračnom prometu, ako je odvojen.

(b) Komunikacije između jedinica operativnih usluga u zračnom prometu i drugih jedinica

(1) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da centar za pružanje letnih informacija i centar oblasne kontrole zračnog prometa imaju sredstva za komuniciranje sa sljedećim jedinicama koje pružaju usluge unutar njihova područja odgovornosti:

i. relevantnim vojnim postrojbama;

ii. pružateljem/pružateljima meteoroloških usluga koji opslužuju taj centar;

iii. zrakoplovnom telekomunikacijskom postajom koja opslužuje taj centar;

iv. uredima predmetnih operatora zrakoplova;

v. koordinacijskim centrom potrage i spašavanja ili, ako takvog centra nema, bilo kojom drugom odgovarajućom službom za hitne slučajeve;

vi. međunarodnim NOTAM uredom koji opslužuje centar.

(2) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da jedinica prilazne kontrole, aerodromski kontrolni toranj i jedinica AFIS-a imaju sredstva za komuniciranje sa sljedećim jedinicama koje pružaju usluge unutar njihova područja odgovornosti:

i. relevantnim vojnim postrojbama;

ii. spasilačkim i hitnim službama (uključujući hitnu medicinsku pomoć, vatrogasce itd.);

iii. pružateljem meteoroloških usluga koji opslužuje dotičnu jedinicu;

iv. zrakoplovnom telekomunikacijskom postajom koja opslužuje dotičnu jedinicu;

v. jedinicom koja pruža usluge upravljanja stajankom, ako je takva jedinica odvojena.

(3) Komunikacijska sredstva iz podtočke (b) podpodtočke 1. podpodpodtočke i. i podtočke (b) podpodtočke 2. podpodpodtočke i. moraju uključivati mehanizme za brzu i pouzdanu komunikaciju između jedinice operativnih usluga u zračnom prometu i vojnih jedinica odgovornih za kontrolu operacija presretanja unutar područja odgovornosti jedinice operativnih usluga u zračnom prometu, kako bi se ispunile obveze iz odjeljka 11. Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 923/2012.

(c) Opis komunikacijskih sredstava

(1) Komunikacijska sredstva koja se zahtijevaju u skladu s podtočkom (a), podtočkom (b) podpodtočkom 1. podpodpodtočkom i., podtočkom (b) podpodtočkom 2. podpodpodtočkom i., podtočkom (b) podpodtočkom 2. podpodpodtočkom ii. i podtočkom (b) podpodtočkom 2. podpodpodtočkom iii. moraju uključivati mehanizme za:

i. komunikaciju samo izravnim govorom ili u kombinaciji s komunikacijom preko podatkovne veze, pri čemu se za svrhe prijenosa kontrole upotrebom radara ili ADS-B tehnologije komunikacija mora uspostaviti trenutačno, dok se za druge svrhe komunikacija obično uspostavlja u roku od 15 sekundi;

ii. pisanu komunikaciju, kada se zahtijeva pisana evidencija; vrijeme prijenosa poruke u takvoj komunikaciji ne smije biti duže od 5 minuta.

(2) U svim slučajevima koji nisu obuhvaćeni podtočkom (c) podpodtočkom 1., komunikacijska sredstva moraju uključivati mehanizme za:

i. komunikaciju samo izravnim govorom ili u kombinaciji s komunikacijom preko podatkovne veze, pri čemu se komunikacija obično uspostavlja u roku od 15 sekundi;

ii. pisanu komunikaciju, kada se zahtijeva pisana evidencija; vrijeme prijenosa poruke u takvoj komunikaciji ne smije biti duže od 5 minuta.

(3) U svim slučajevima kada se zahtijeva automatski prijenos podataka na računala pružatelja operativnih usluga u zračnom prometu ili s njih, moraju postojati odgovarajući mehanizmi za automatsko snimanje.

(4) Komunikacijska sredstva iz podtočke (b) podpodtočke 2. podpodpodtočaka i., ii. i iii. moraju uključivati mehanizme za komunikaciju izravnim govorom podešene za konferencijsku komunikaciju, pri čemu se komunikacija obično uspostavlja u roku od 15 sekundi.

(5) Sva sredstva za komunikaciju izravnim govorom ili komunikaciju preko podatkovne veze između jedinica operativnih usluga u zračnom prometu i između jedinica operativnih usluga u zračnom prometu i ostalih jedinica opisanih u podtočki (b) podpodtočki 1. i podtočki (b) podpodtočki 2. moraju imati funkciju automatskog snimanja.

ATS.OR.440 Zrakoplovna nepokretna usluga (komunikacije zemlja-zemlja) – komunikacija među područjima letnih informacija

(a) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da centri za pružanje letnih informacija i centri oblasne kontrole zračnog prometa imaju sredstva za komuniciranje sa svim susjednim centrima za pružanje letnih informacija i centrima oblasne kontrole. Ta komunikacijska sredstva u svim slučajevima moraju uključivati mehanizme za poruke u obliku koji je pogodan za čuvanje kao trajni zapis i prijenos unutar vremena koja su navedena u ICAO-ovim regionalnim sporazumima o zračnoj plovidbi.

(b) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da sredstva za komuniciranje između centara oblasne kontrole koji opslužuju susjedna kontrolirana područja također uključuju mehanizme za komunikaciju izravnim govorom i, ako je primjenjivo, komunikacije preko podatkovne veze, s automatskim snimanjem, pri čemu se za svrhe prijenosa kontrole uz upotrebu nadzornih podataka ATS-a komunikacije moraju uspostaviti trenutačno, a za ostale svrhe komunikacija se obično uspostavlja u roku od 15 sekundi.

(c) Ako se to zahtijeva sporazumom među zainteresiranim državama kako bi se smanjila ili uklonila potreba za presretanjem u slučaju odstupanja s dodijeljene putanje, pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da sredstva za komunikaciju među susjednim centrima za pružanje letnih informacija ili centrima oblasne kontrole, ako nije riječ o onima spomenutima u podtočki (b):

(1) uključuju mehanizme za samo izravan govor, ili u kombinaciji s komunikacijama preko podatkovne veze;

(2) omogućuju da se komunikacija obično uspostavlja u roku od 15 sekundi;

(3) imaju funkciju automatskog snimanja.

(d) Dotični pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da su susjedne jedinice operativnih usluga u zračnom prometu povezane u svim slučajevima kada postoje posebne okolnosti.

(e) Kad god su lokalni uvjeti takvi da je neophodno odobriti zrakoplovima ulazak u kontrolirani zračni prostor prije polaska, dotični pružatelj ili pružatelji operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da su jedinice operativnih usluga u zračnom prometu koje daju odobrenje tim zrakoplovima povezane s jedinicama kontrole zračnog prometa koje opslužuju susjedni kontrolirani zračni prostor.

(f) Komunikacijska sredstva koja omogućuju uspostavljanje veza u skladu s podtočkama (d) i (e) moraju uključivati mehanizme za komunikaciju samo izravnim govorom, ili u kombinaciji s komunikacijama preko podatkovne veze, s automatskim snimanjem, pri čemu se za svrhe prijenosa kontrole uz primjenu nadzora ATS-a komunikacije moraju uspostaviti trenutačno, a za ostale svrhe komunikacija se obično uspostavlja u roku od 15 sekundi.

(g) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati odgovarajuća sredstva za automatsko snimanje u svim slučajevima kada se zahtijeva automatska razmjena podataka među računalima za operativne usluge u zračnom prometu.

ATS.OR.445 Komunikacije za kontrolu ili upravljanje vozilima koja nisu zrakoplovi na manevarskim površinama aerodroma

(a) Osim u slučajevima kada se smatra da je dovoljan sustav vizualnih signala, pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati dvosmjerna radiotelefonska komunikacijska sredstva za jednu od sljedećih usluga:

(1) uslugu aerodromske kontrole za kontrolu vozila na manevarskoj površini;

(2) AFIS za upravljanje vozilima na manevarskoj površini gdje se takva usluga pruža u skladu s točkom ATS.TR.305 podtočkom (f).

(b) Potreba za odvojenim komunikacijskim kanalima za upravljanje ili kontrolu vozila na manevarskoj površini određuje se u skladu s ocjenom sigurnosti.

(c) Moraju se osigurati sredstva za automatsko snimanje na svim kanalima iz podtočke (b).

ATS.OR.450 Automatsko snimanje nadzornih podataka

Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da se nadzorni podaci dobiveni primarnom i sekundarnom radarskom opremom ili drugim sustavima (npr. ADS-B, ADS-C), koji se upotrebljavaju za rad operativnih usluga u zračnom prometu, automatski snimaju kako bi se mogli koristiti u istragama nesreća i nezgoda, traganju i spašavanju, te za izobrazbu i evaluaciju operativnih usluga u zračnom prometu i nadzornih sustava.

ATS.OR.455 Čuvanje snimljenih informacija i podataka

(a) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu čuva najmanje 30 dana sljedeće:

(1) snimke s komunikacijskih kanala, u skladu s točkom ATS.OR.400 podtočkama (b) i (c);

(2) snimke podataka i komunikacija, u skladu s točkom ATS.OR.435 podtočkom (c) podpodtočkama 3. i 5.

(3) automatske snimke, u skladu s točkom ATS.OR.440;

(4) snimke komunikacija, u skladu s točkom ATS.OR.445;

(5) snimke podataka, u skladu s točkom ATS.OR.450;

(6) papirnate obrasce (stripove) za praćenje napredovanja leta, elektroničke podatke o napretku i koordinaciji leta.

(b) Ako su snimke i zapisi iz podtočke (a) važni za istrage o nesrećama i nezgodama, čuvaju se duže, dok ne postane jasno da više neće biti potrebni.

ATS.OR.460 Snimke pozadinske komunikacije i zvučnog okoliša

(a) Osim ako nadležno tijelo propiše drukčije, jedinice operativnih usluga u zračnom prometu moraju biti opremljene uređajima koji snimaju pozadinsku komunikaciju i zvučni okoliš radnih mjesta kontrolora zračnog prometa ili službenika za pružanje usluga letnih informacija ili službenika AFIS-a, ovisno što je odgovarajuće, a koji su u stanju čuvati informacije snimljene tijekom najmanje posljednja 24 sata rada.

(b) Takve se snimke upotrebljavaju samo u istragama nesreća i nezgoda za koje je obvezno izvješćivanje.

Odjeljak 5.

ZAHTJEVI U POGLEDU INFORMACIJA

ATS.OR.500 Meteorološke informacije – općenito

(c) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da se relevantnim jedinicama operativnih usluga u zračnom prometu stavljaju na raspolaganje ažurne informacije o postojećim i predviđenim meteorološkim uvjetima koje su im neophodne za obavljanje njihovih zadataka.

(d) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da se relevantnim jedinicama operativnih usluga u zračnom prometu isporučuju dostupne detaljne informacije o lokaciji, vertikalnom protezanju, smjeru i brzini kretanja meteoroloških pojava u blizini aerodroma, a posebno u području početnog penjanja i području prilaženja, koje bi mogle biti opasne za operacije zrakoplova.

(e) Informacije iz podtočaka (a) i (b) moraju se isporučivati u takvom obliku da ih osoblje operativnih usluga u zračnom prometu može što lakše protumačiti, i onoliko često koliko je potrebno da bi se zadovoljili zahtjevi dotičnih jedinica operativnih usluga u zračnom prometu.

ATS.OR.505 Meteorološke informacije za centre za pružanje letnih informacija i centre oblasne kontrole

(a) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da centri za pružanje letnih informacija i centri oblasne kontrole dobivaju meteorološke informacije iz točke MET.OR.245 podtočke (f) Priloga V., s posebnim naglaskom na nastanak ili predviđeni nastanak pogoršanja određenih vremenskih uvjeta čim se to može odrediti. Ta izvješća i prognoze moraju obuhvaćati područje letnih informacija ili kontrolirano područje i takva druga područja, ako je tako propisalo nadležno tijelo.

(b) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da centri za pružanje letnih informacija i centri oblasne kontrole dobivaju, u odgovarajućim vremenskim razmacima, ažurne podatke o tlaku zraka koji su potrebni za podešavanje visinomjera, za lokacije koje odredi dotični centar za pružanje letnih informacija ili centar oblasne kontrole.

ATS.OR.510 Meteorološke informacije za jedinice koje pružaju uslugu prilazne kontrole

(a) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da jedinice koje pružaju uslugu prilazne kontrole dobivaju meteorološke informacije za zračni prostor i aerodrome za koje su zaduženi, kako je propisano u točki MET.OR.242 podtočki (b) Priloga V.

(b) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da, ako se koristi više anemometara, prikaznici koji su s njima povezani budu jasno označeni kako bi se mogla identificirati uzletno-sletna staza i dio uzletno-sletne staze koje nadzire svaki anemometar.

(c) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da jedinice koje pružaju uslugu prilazne kontrole dobivaju ažurne podatke o tlaku zraka potrebne za podešavanje visinomjera, za lokacije koje navede jedinica koja osigurava uslugu prilazne kontrole.

(d) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da su jedinice koje pružaju uslugu prilazne kontrole za završno prilaženje, slijetanje i uzlijetanje opremljene prikaznikom ili prikaznicima na kojima se prikazuju podaci o prizemnom vjetru. Taj se prikaznik ili prikaznici moraju odnositi na istu lokaciju ili lokacije promatranja i dobivati podatke od istog/istih senzora kao i odgovarajući prikaznik ili prikaznici u aerodromskom kontrolnom tornju ili jedinici AFIS-a ili oboje i zrakoplovnoj meteorološkoj postaji ako ona postoji.

(e) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da su jedinice koje pružaju uslugu prilazne kontrole za završno prilaženje, slijetanje i uzlijetanje na aerodromima gdje se vrijednosti vidljivosti uzduž uzletno-sletne staze procjenjuju instrumentima opremljene prikaznikom ili prikaznicima koji omogućuju očitanje aktualnih vrijednosti vidljivosti uzduž uzletno-sletne staze. Taj se prikaznik ili prikaznici moraju odnositi na istu lokaciju ili lokacije promatranja i dobivati podatke od istog/istih senzora kao i odgovarajući prikaznik ili prikaznici u aerodromskom kontrolnom tornju ili jedinici AFIS-a ili oboje i zrakoplovnoj meteorološkoj postaji ako ona postoji.

(f) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da su jedinice koje pružaju uslugu prilazne kontrole za završno prilaženje, slijetanje i uzlijetanje na aerodromima gdje se visina baze oblaka procjenjuje instrumentima opremljene prikaznikom ili prikaznicima koji omogućuju očitanje aktualnih vrijednosti visine baze oblaka. Ti se prikaznici moraju odnositi na istu lokaciju ili lokacije promatranja i dobivati podatke od istog/istih senzora kao i odgovarajući prikaznik ili prikaznici u aerodromskom kontrolnom tornju ili jedinici AFIS-a ili oboje i zrakoplovnoj meteorološkoj postaji ako ona postoji.

(g) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da jedinice koje pružaju uslugu prilazne kontrole za završno prilaženje, slijetanje i uzlijetanje dobivaju dostupne informacije o smicanju vjetra koje može nepovoljno utjecati na zrakoplove na prilaznoj putanji ili putanji uzlijetanja ili tijekom prilaženja s kruženjem.

ATS.OR.515 Meteorološke informacije za aerodromske kontrolne tornjeve i jedinice AFIS-a

(a) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da aerodromski kontrolni tornjevi i, osim ako je nadležno tijelo propisalo drukčije, jedinice AFIS-a dobivaju meteorološke informacije za aerodrom za koji su zaduženi, kako je propisano u točki MET.OR.242 podtočki (a) Priloga V.

(b) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da aerodromski kontrolni tornjevi i jedinice AFIS-a dobivaju aktualne podatke o tlaku zraka za podešavanje visinomjera na dotičnom aerodromu.

(c) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da su aerodromski kontrolni tornjevi i jedinice AFIS-a opremljeni prikaznikom ili prikaznicima prizemnog vjetra. Taj se prikaznik ili prikaznici mora odnositi na istu lokaciju ili lokacije promatranja i dobivati podatke od istog/istih senzora kao i odgovarajući prikaznik ili prikaznici u zrakoplovnoj meteorološkoj postaji ako ona postoji. Ako se koristi više senzora, prikaznici koji su s njima povezani moraju biti jasno označeni kako bi se mogla identificirati uzletno-sletna staza i dio uzletno-sletne staze koje nadzire svaki senzor.

(d) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da su aerodromski kontrolni tornjevi i jedinice AFIS-a na aerodromima gdje se vrijednosti vidljivosti uzduž uzletno-sletne staze mjere instrumentima opremljeni prikaznikom ili prikaznicima koji omogućuju očitanje aktualnih vrijednosti vidljivosti uzduž uzletno-sletne staze. Taj se prikaznik ili prikaznici mora odnositi na istu lokaciju ili lokacije promatranja i dobivati podatke od istog/istih senzora kao i odgovarajući prikaznik ili prikaznici u zrakoplovnoj meteorološkoj postaji ako ona postoji.

(e) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da su aerodromski kontrolni tornjevi i jedinice AFIS-a na aerodromima gdje se visina baze oblaka procjenjuje instrumentima opremljeni prikaznikom ili prikaznicima koji omogućuju očitanje aktualnih vrijednosti visine baze oblaka. Ti se prikaznici moraju odnositi na istu lokaciju ili lokacije promatranja i dobivati podatke od istog/istih senzora kao i odgovarajući prikaznik ili prikaznici u aerodromskom kontrolnom tornju i jedinici AFIS-a i zrakoplovnoj meteorološkoj postaji ako ona postoji.

(f) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da aerodromski kontrolni tornjevi i jedinice AFIS-a dobivaju dostupne informacije o smicanju vjetra koje može nepovoljno utjecati na zrakoplove na prilaznoj putanji ili putanji uzlijetanja ili tijekom prilaženja s kruženjem i na zrakoplove na uzletno-sletnoj stazi tijekom rulanja (usporavanja) kod slijetanja ili uzletnog zaleta.

(g) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da aerodromski kontrolni tornjevi i jedinice AFIS-a i/ili ostale odgovarajuće jedinice dobivaju aerodromska upozorenja, u skladu s točkom MET.OR.215 podtočkom (b) Priloga V.

ATS.OR.520 Informacije o uvjetima na aerodromu i operativnom statusu povezane infrastrukture

Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da aerodromski kontrolni tornjevi, jedinice AFIS-a i jedinice koje pružaju uslugu prilazne kontrole dobivaju aktualne informacije o operativno važnim uvjetima na operativnoj površini, uključujući postojanje privremenih opasnosti, i o operativnom statusu sve povezane infrastrukture na aerodromu ili aerodromima za koje su zaduženi, kako ih dojavi operator aerodroma.

ATS.OR.525 Informacije o operativnom statusu navigacijskih usluga

(a) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora osigurati da jedinice operativnih usluga u zračnom prometu pravovremeno dobivaju aktualne informacije o operativnom statusu radionavigacijskih usluga i vizualnih pomagala neophodnih za postupke uzlijetanja, polaska, prilaženja i slijetanja unutar njihova područja odgovornosti i onih radionavigacijskih usluga i vizualnih pomagala koji su neophodni za kretanje po površini.

(b) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora uspostaviti odgovarajuće mehanizme u skladu s točkom ATM/ANS.OR.B.005 podtočkom (f) Priloga III. kako bi osigurao da se pružaju informacije iz podtočke (a) ove točke kad je riječ o uslugama GNSS-a.";

ATS.OR.530 Prosljeđivanje informacija o učinku kočenja

Ako pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu zaprimi govornom komunikacijom posebno izvješće iz zraka koje se odnosi na učinak kočenja koji ne odgovara onome koji je dojavljen, o tome bez odlaganja obavještava odgovarajućeg operatora aerodroma.";

(b) Poddio B mijenja se kako slijedi:

i. Odjeljak 1. mijenja se kako slijedi:

— točka ATS.TR.100 zamjenjuje se sljedećim:

„ATS.TR.100 Ciljevi operativnih usluga u zračnom prometu (ATS)

Ciljevi operativnih usluga u zračnom prometu su:

(a) spriječiti sudare zrakoplova;

(b) spriječiti sudare zrakoplova s drugim zrakoplovima na manevarskoj površini i sudare zrakoplova s preprekama na toj površini;

(c) ubrzati i održavati uredan protok zračnog prometa;

(d) osigurati savjete i informacije korisne za sigurno i učinkovito obavljanje letova;

(e) obavijestiti odgovarajuće organizacije o zrakoplovima kojima je potrebna pomoć traganja i spašavanja, te prema potrebi pomagati tim organizacijama.";

— dodaju se sljedeće točke ATS.TR.105 do ATS.TR.160:

„ATS.TR.105 Podjela operativnih usluga u zračnom prometu

Operativne usluge u zračnom prometu sastoje se od sljedećih usluga:

(a) usluga kontrole zračnog prometa, kako bi se postigli ciljevi iz točke ATS.TR.100 podtočaka (a), (b) i (c), a ta usluga se dijeli na tri dijela kako slijedi:

(1) usluga oblasne kontrole: pružanje usluge kontrole zračnog prometa za kontrolirane letove, osim za one dijelove tih letova koji su opisani u podpodtočkama 2. i 3. ove podtočke, kako bi se postigli ciljevi utvrđeni u podtočkama (a) i (c) točke ATS.TR.100;

(2) usluga prilazne kontrole: pružanje usluge kontrole zračnog prometa za one dijelove kontroliranih letova koji su povezani s dolaskom ili polaskom, kako bi se postigli ciljevi utvrđeni u podtočkama (a) i (c) točke ATS.TR.100; i

(3) usluga aerodromske kontrole: pružanje usluge kontrole zračnog prometa za aerodromski promet, osim za one dijelove letova koji su opisani u podpodtočki 2. ove podtočke, kako bi se postigli ciljevi utvrđeni u podtočkama (a), (b) i (c) točke ATS.TR.100;

(b) usluga letnih informacija ili savjetodavna usluga u zračnom prometu ili oboje, kako bi se postigao cilj utvrđen u podtočki (d) točke ATS.TR.100;

(c) usluga uzbunjivanja, kako bi se postigao cilj utvrđen u podtočki (e) točke ATS.TR.100.

ATS.TR.110 Uspostavljanje jedinica koje pružaju operativne usluge u zračnom prometu

(a) Operativne usluge u zračnom prometu pružaju jedinice koje su uspostavljene kako slijedi:

(1) centri za pružanje letnih informacija moraju biti uspostavljeni kako bi pružali uslugu letnih informacija i uslugu uzbunjivanja unutar područja letnih informacija, osim ako je odgovornost za pružanje takvih usluga unutar područja letnih informacija dodijeljena jedinici kontrole zračnog prometa koja ima odgovarajuća sredstva za obavljanje tog zadatka;

(2) jedinice kontrole zračnog prometa moraju biti uspostavljene kako bi pružale uslugu kontrole zračnog prometa, uslugu letnih informacija i uslugu uzbunjivanja unutar kontroliranih područja, kontroliranih zona i na kontroliranim aerodromima;

(3) jedinice AFIS-a moraju biti uspostavljene kako bi pružale uslugu letnih informacija i uslugu uzbunjivanja na aerodromima s AFIS-om i unutar zračnog prostora tih aerodroma.

(b) prijavni ured ili prijavni uredi operativnih usluga u zračnom prometu ili drugi mehanizmi moraju biti uspostavljeni kako bi primali izvješća koja se odnose na operativne usluge u zračnom prometu i planove leta podnesene prije polaska.

ATS.TR.115 Identifikacija jedinica operativnih usluga u zračnom prometu

(a) Jedinice operativnih usluga u zračnom prometu moraju imati nedvosmisleno ime kako slijedi:

(1) centar oblasne kontrole ili centar za pružanje letnih informacija obično se identificiraju prema imenu obližnjeg grada ili geografske značajke ili područja;

(2) aerodromski kontrolni toranj ili jedinica prilazne kontrole obično se identificiraju prema imenu aerodroma na kojem pružaju usluge ili prema imenu obližnjeg grada ili geografske značajke ili područja;

(3) jedinica AFIS-a obično se identificira prema imenu aerodroma na kojem pruža usluge ili prema imenu obližnjeg grada ili geografske značajke ili područja.

(b) Ime svake od jedinica i službi operativnih usluga u zračnom prometu dopunjuje se jednim od sljedećih sufiksa, kako je odgovarajuće:

(1) centar oblasne kontrole – CONTROL;

(2) prilazna kontrola – APPROACH;

(3) prilazna radarska kontrola dolaska (*approach control radar arrivals*) – ARRIVAL;

(4) prilazna radarska kontrola odlaska (*approach control radar departures*) – DEPARTURE;

(5) jedinica kontrole zračnog prometa (općenito) kada pruža usluge nadzora sustavom ATS-a – RADAR;

(6) aerodromska kontrola – TOWER;

(7) kontrola kretanja po površini – GROUND;

(8) izdavanje odobrenja – DELIVERY;

(9) centar letnih informacija – INFORMATION;

(10) jedinica AFIS-a – INFORMATION.

ATS.TR.120 Jezik komunikacije između jedinica operativnih usluga u zračnom prometu

Osim u slučajevima kada se komunikacija među jedinicama operativnih usluga u zračnom prometu obavlja na zajednički dogovorenom jeziku, za takve komunikacije upotrebljava se engleski jezik.

ATS.TR.125 Izražavanje vertikalne pozicije zrakoplova

(a) Za letove u područjima u kojima je utvrđena prijelazna apsolutna visina, vertikalna pozicija zrakoplova mora, osim u slučajevima iz podtočke (b) u nastavku, na prijelaznoj apsolutnoj visini ili ispod nje biti izražena kao apsolutna visina, a na prijelaznoj razini ili iznad nje biti izražena kao razina leta. Pri prolasku kroz prijelazni sloj vertikalna pozicija pri penjanju mora biti izražena kao razina leta, a pri snižavanju kao apsolutna visina.

(b) Kada zrakoplov kojem je izdano odobrenje za slijetanje ili, na aerodromu s AFIS-om, zrakoplov koji je obaviješten da je uzletno-sletna staza na raspolaganju za slijetanje, završava prilaženje koristeći se atmosferskim tlakom na nadmorskoj visini aerodroma (QFE), vertikalna pozicija tog zrakoplova izražava se kao visina iznad nadmorske visine aerodroma tijekom onog dijela njegova leta za koji se smije koristiti QFE, osim što mora biti izražena kao visina iznad nadmorske visine praga uzletno-sletne staze:

(1) za instrumentalne uzletno-sletne staze ako se prag nalazi 2 m (7 stopa) ili više ispod nadmorske visine aerodroma;

(2) za uzletno-sletne staze za precizno prilaženje.

ATS.TR.130 Određivanje prijelazne razine

(a) Odgovarajuća jedinica operativnih usluga u zračnom prometu mora utvrditi prijelaznu razinu koja se koristi u područjima gdje je utvrđena prijelazna apsolutna visina, za odgovarajuće vremensko razdoblje na temelju QNH (postavke podskale visinomjera kako bi se dobila nadmorska visina na tlu) izvješća i prognoziranog tlaka na srednjoj razini mora, ako je potrebno.

(b) Prijelazna razina se mora nalaziti iznad prijelazne apsolutne visine tako da se osigura minimalno vertikalno razdvajanje od najmanje nominalno 300 m (1 000 stopa) među zrakoplovima koji lete istodobno na prijelaznoj apsolutnoj visini i na prijelaznoj razini.

ATS.TR.135 Minimalna putna razina za IFR letove

(a) Jedinice kontrole zračnog prometa ne smiju dodijeliti putne razine ispod minimalnih apsolutnih visina leta koje su utvrdile države članice, osim ako je to posebno odobrilo nadležno tijelo.

(b) Jedinice kontrole zračnog prometa:

(1) određuju najnižu upotrebljivu razinu ili razine leta za cijelo kontrolirano područje za koje su odgovorni ili za njegove dijelove;

(2) dodjeljuju razine leta na toj razini ili razinama ili iznad te razine ili razina;

(3) prosljeđuju najnižu upotrebljivu razinu ili razine leta pilotima na zahtjev.

ATS.TR.140 Pružanje informacija o postavki visinomjera

(a) Odgovarajuće jedinice operativnih usluga u zračnom prometu moraju uvijek imati na raspolaganju informacije za slanje zrakoplovima u letu, na zahtjev, koje su potrebne za određivanje najniže razine leta kojom se osigurava odgovarajuće nadvisivanje prepreka na rutama ili segmentima ruta za koje se te informacije zahtijevaju.

(b) Centri letnih informacija i centri oblasne kontrole moraju imati na raspolaganju za slanje zrakoplovima, na zahtjev, odgovarajući broj QNH izvješća ili prognoza tlaka zraka za područja letnih informacija i kontrolirana područja za koja su odgovorni i za susjedna područja.

(c) Letačkoj posadi prijelazna se razina mora dati pravodobno, prije nego što se postigne prilikom snižavanja.

(d) Osim kada je poznato da je zrakoplov već dobio tu informaciju izravnim pozivom, postavka vrijednosti QNH za visinomjer mora biti sastavni dio:

(1) odobrenja za snižavanje kod prvog odobrenja za apsolutnu visinu nižu od prijelazne razine;

(2) odobrenja za prilaženje ili odobrenja za ulazak u prometni krug;

(3) odobrenja za vožnju po tlu za zrakoplove u odlasku.

(e) QFE postavka visinomjera kako je opisana u točki ATS.TR.125 podtočki (b) šalje se zrakoplovima na zahtjev ili redovito, ovisno o lokalnim dogovorima.

(f) Odgovarajuće jedinice operativnih usluga u zračnom prometu zaokružuju postavke visinomjera na najbliži niži cijeli hektopaskal.

ATS.TR.145 Privremeno obustavljanje operacija prema pravilima vizualnog letenja na aerodromu i u njegovoj blizini

(a) Bilo koje ili sve VFR operacije na aerodromu i u njegovoj blizini mogu biti privremeno obustavljene kad god je to potrebno zbog sigurnosti, a privremeno obustavljanje može narediti bilo koja od sljedećih jedinica, osoba ili tijela:

(1) jedinica prilazne kontrole ili odgovarajući centar oblasne kontrole;

(2) aerodromski kontrolni toranj;

(3) nadležno tijelo.

(b) Kada su sve ili neke VFR operacije na aerodromu i u njegovoj blizini privremeno obustavljene, aerodromski kontrolni toranj mora:

(1) staviti na čekanje sve VFR odlaske;

(2) opozvati sve lokalne letove koji operiraju prema VFR-u ili dobiti odobrenje za specijalne operacije VFR;

(3) obavijestiti jedinicu prilazne kontrole ili centar oblasne kontrole, ovisno što je odgovarajuće s obzirom na poduzete mjere;

(4) obavijestiti sve operatore ili njihove ovlaštene predstavnike o razlozima zašto su poduzete takve mjere, ako je neophodno ili zatraženo.

ATS.TR.150 Aeronautička svjetla na tlu

Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora utvrditi postupke za rad aeronautičkih svjetala na tlu, bilo da su na aerodromu ili u blizini aerodroma ili ne.

ATS.TR.155 Usluge nadzora sustavom ATS-a

(a) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu može upotrijebiti nadzorne sustave ATS pri pružanju operativnih usluga u zračnom prometu. U tom slučaju pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora specificirati funkcije za koje se upotrebljavaju informacije nadzora ATS-a.

(b) Kada pruža usluge nadzora sustavom ATS-a, pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora:

(1) osigurati da nadzorni sustav ili sustavi ATS koji se koristi omogućuje da se informacije nadzora koje su prikazane, uključujući naznake pozicija, neprestano ažuriraju;

(2) ako se pruža usluga kontrole zračnog prometa:

i. odrediti broj zrakoplova kojima se istodobno pružaju usluge nadzora sustavom ATS-a koji se može sigurno koordinirati u prevladavajućim okolnostima;

ii. u svakom trenutku pružati kontrolorima zračnog prometa potpune i ažurne informacije o:

A. utvrđenim minimalnim apsolutnim visinama leta unutar područja odgovornosti;

B. najnižoj upotrebljivoj razini ili razinama leta određenoj u skladu s točkama ATS.TR.130 i ATS.TR.135;

C. utvrđenim minimalnim apsolutnim visinama koje su primjenjive za postupke koji se temelje na taktičkom vektoriranju i dodjeli izravnih ruta, uključujući potrebnu korekciju temperature ili metodu za korigiranje učinka niskih temperatura na minimalne apsolutne visine.

(c) Pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora, u skladu s funkcijama za koje se informacije nadzora za ATS upotrebljavaju pri pružanju operativnih usluga u zračnom prometu, utvrditi postupke za:

(1) identifikaciju zrakoplova;

(2) pružanje zrakoplovu informacija o poziciji;

(3) vektoriranje zrakoplova;

(4) pružanje navigacijske pomoći zrakoplovu;

(5) pružanje informacija o nepovoljnim vremenskim uvjetima, ako je primjenjivo;

(6) prijenos kontrole za zrakoplov;

(7) slučaj kvara nadzornog ili nadzornih sustava ATS;

(8) slučaj kvara SSR transpondera, u skladu s odredbama odjeljka 13. Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 923/2012;

(9) upozorenja koja se odnose na sigurnost, a temelje se na nadzoru za ATS, kad se primjenjuju;

(10) privremeni ili konačni prekid usluge nadzora sustavom ATS-a.

(d) Prije osiguravanja usluge nadzora sustavom ATS-a zrakoplovu, mora se uspostaviti identifikacija i obavijestiti pilota. Nakon toga identifikacija se održava do završetka usluge nadzora sustavom ATS-a. Ako se identifikacija izgubi, potrebno je u skladu s time obavijestiti pilota i prema potrebi izdati odgovarajuće upute.

(e) Kada se uoči da je identificirani kontrolirani let u konfliktnoj putanji s nepoznatim zrakoplovom s mogućnošću sudara, pilota kontroliranog leta mora se, kad god je to moguće:

(1) informirati o nepoznatom zrakoplovu i, na pilotov zahtjev ili ako to, prema mišljenju kontrolora, nameće situacija, predložiti mu akciju izbjegavanja; i

(2) informirati o prestanku opasnosti od sudara.

(f) Osim ako je nadležno tijelo propisalo drukčije, svaka odgovarajuće opremljena jedinica operativnih usluga u zračnom prometu mora provjeravati prikazane informacije o razini izvedene iz barometarske visine najmanje jednom pri početnom kontaktu s dotičnim zrakoplovom ili, ako to nije izvedivo, što prije nakon toga.

(g) Samo se provjerene informacije o razini izvedene iz barometarske visine smiju upotrebljavati za određivanje da je zrakoplov obavio bilo koju od sljedećih radnji:

(1) zadržao razinu;

(2) napustio razinu;

(3) prošao razinu u uspinjanju ili snižavanju;

(4) dostigao razinu.

ATS.TR.160 Pružanje operativnih usluga u zračnom prometu za testno letenje

Za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu za testno letenje nadležno tijelo može definirati dodatne ili alternativne uvjete i postupke od onih sadržanih u ovom poddijelu B, kojih se mora pridržavati jedinica operativnih usluga u zračnom prometu.";

ii. dodaju se sljedeći odjeljci 2., 3. i 4.:

„Odjeljak 2.

USLUGA KONTROLE ZRAČNOG PROMETA

ATS.TR.200 Primjena

Usluga kontrole zračnog prometa osigurava se:

(a) za sve IFR letove u zračnom prostoru klase A, B, C, D i E;

(b) za sve VFR letove u zračnom prostoru klase B, C, i D;

(c) za sve specijalne letove VFR;

(d) za sav aerodromski promet na kontroliranim aerodromima.

ATS.TR.205 Pružanje usluge kontrole zračnog prometa

Dijelove usluge kontrole zračnog prometa opisane u točki ATS.TR.105 podtočki (a) osiguravaju različite jedinice kako slijedi:

(a) uslugu oblasne kontrole bilo koja od sljedećih jedinica:

(1) centar oblasne kontrole zračnog prometa;

(2) jedinica koja pruža uslugu prilazne kontrole u kontroliranoj zoni ili kontroliranom području ograničenih razmjera koje je određeno prije svega za pružanje usluge prilazne kontrole i gdje ne postoji centar oblasne kontrole;

(b) uslugu prilazne kontrole bilo koja od sljedećih jedinica:

(1) jedinica prilazne kontrole ako je neophodno ili poželjno uspostaviti odvojenu jedinicu;

(2) aerodromski kontrolni toranj ili centar oblasne kontrole ako je neophodno ili poželjno kombinirati pod odgovornošću jedne jedinice funkcije usluge prilazne kontrole i usluge aerodromske kontrole ili usluge oblasne kontrole;

(c) uslugu aerodromske kontrole: aerodromski kontrolni toranj.

ATS.TR.210 Rad usluge kontrole zračnog prometa

(a) Za osiguravanje usluge kontrole zračnog prometa, jedinica kontrole zračnog prometa mora:

(1) imati informacije o predviđenom kretanju svakog zrakoplova i promjenama tog predviđenog kretanja, te tekuće informacije o stvarnom kretanju svakog zrakoplova;

(2) na temelju primljenih informacija, odrediti relativne pozicije poznatih zrakoplova u odnosu na druge poznate zrakoplove;

(3) izdavati odobrenja, upute ili informacije, ili sve troje, radi sprečavanja sudara između zrakoplova pod njezinim nadzorom, te radi ubrzavanja i održavanja urednog protoka prometa;

(4) prema potrebi usklađivati odobrenja s drugim jedinicama:

i. uvijek kada bi zrakoplov u protivnom mogao biti u koliziji s prometom koji se odvija pod nadzorom drugih takvih jedinica;

ii. prije prenošenja kontrole zrakoplova na druge takve jedinice.

(b) U odobrenjima koja izdaju jedinice kontrole zračnog prometa mora biti osigurano razdvajanje:

(1) između svih letova u zračnom prostoru klase A i B;

(2) između letova IFR u zračnom prostoru klase C, D i E;

(3) između letova IFR i letova VFR u zračnom prostoru klase C;

(4) između letova IFR i specijalnih letova VFR;

(5) između specijalnih letova VFR, osim ako nadležno tijelo odredi drukčije.

Ako to zatraži pilot zrakoplova i ako je s tim suglasan pilot drugog zrakoplova, te ako tako propisuje nadležno tijelo u slučajevima iz podpodtočke 2. prve podtočke, u zračnom prostoru klase D i E let se može odobriti pod uvjetom da danju u vizualnim meteorološkim uvjetima održava vlastito razdvajanje za određeni dio leta ispod 3 050 m (10 000 stopa) tijekom penjanja ili snižavanja.

(c) Osim u slučajevima operacija na paralelnim ili skoro paralelnim uzletno-sletnim stazama iz točke ATS.TR.255 ili kada se u blizini aerodroma može primijeniti smanjenje minimalnog razdvajanja, jedinica kontrole zračnog prometa osigurava razdvajanje na barem jedan od sljedećih načina:

(1) vertikalnim razdvajanjem, koje se postiže dodjeljivanjem različitih razina odabranih iz tablice putnih razina iz Dodatka 3. Prilogu Provedbenoj uredbi (EU) br. 923/2012, osim što se korelacija razina i putanja koja je propisana u Dodatku ne primjenjuje ako je drukčije navedeno u odgovarajućim zbornicima zrakoplovnih informacija ili u odobrenjima kontrole zračnog prometa. Minimalno vertikalno razdvajanje iznosi nominalno 300 m (1 000 stopa) do i uključivo FL 410 te nominalno 600 m (2 000 stopa) iznad te razine. Informacije o geometrijskoj visini ne smiju se upotrebljavati za određivanje vertikalnog razdvajanja;

(2) horizontalnim razdvajanjem, koje se postiže na jedan od sljedećih načina:

i. uzdužnim razdvajanjem, održavanjem razmaka između zrakoplova koji lete duž iste, unakrsne ili recipročne putanje, izraženim u obliku vremena ili udaljenosti;

ii. bočnim razdvajanjem, održavanjem zrakoplova na različitim rutama ili u različitim geografskim područjima.

(d) Kada kontrolor zračnog prometa uvidi da se vrsta razdvajanja ili minimum koji se primjenjuje za razdvajanje dvaju zrakoplova ne može održavati, kontrolor zračnog prometa uspostavlja drugu vrstu razdvajanja ili drugi minimum prije trenutka kršenja trenutačnog minimuma razdvajanja.

ATS.TR.215 Odabir minimuma razdvajanja i obavješćivanje o njemu za svrhe primjene točke ATS.TR.210 podtočke (c)

(a) Minimalna razdvajanja za svrhe primjene unutar određenog dijela zračnog prostora odabire pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu odgovoran za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu, a odobrava odgovorno nadležno tijelo.

(b) Za promet koji prelazi iz jednog zračnog prostora u drugi susjedni te za rute koje su bliže zajedničkoj granici susjednih zračnih prostora nego što su minimalna razdvajanja koja su primjenjiva u tim okolnostima, minimalna razdvajanja odabiru se savjetovanjem s pružateljima operativnih usluga u zračnom prometu koji su odgovorni za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu u susjednim zračnim prostorima.

(c) O pojedinostima odabranih minimalnih razdvajanja i područjima njihove primjene obavješćuju se:

(1) odgovarajuće jedinice operativnih usluga u zračnom prometu;

(2) piloti i operatori zrakoplova preko zbornika zrakoplovnih informacija, ako se razdvajanje temelji na određenim navigacijskim sredstvima ili određenim navigacijskim tehnikama koje koriste zrakoplovi.

ATS.TR.220 Primjena razdvajanja vrtložne turbulencije

(a) Jedinice kontrole zračnog prometa primjenjuju minimume razdvajanja vrtložne turbulencije na zrakoplove u fazama prilaženja i uzlijetanja u svim sljedećim situacijama:

(1) zrakoplov leti izravno iza drugog zrakoplova na istoj apsolutnoj visini ili manje od 300 m (1 000 stopa) ispod njega;

(2) oba se zrakoplova koriste istom uzletno-sletnom stazom ili paralelnim uzletno-sletnim stazama međusobno udaljenima manje od 760 m (2 500 stopa);

(3) zrakoplov siječe (krosira) putanju drugog zrakoplova iza njega na istoj apsolutnoj visini ili manje od 300 m (1 000 stopa) ispod njega.

(b) Podtočka (a) ne primjenjuje se na VFR letove u dolasku ni na IFR letove u dolasku koji primjenjuju vizualni prilaz kad je zrakoplov prijavio da vidjeti zrakoplov ispred sebe i dobio je uputu da prati i sam održava razdvajanje od tog zrakoplova. U takvim slučajevima jedinica kontrole zračnog prometa izdaje upozorenje na vrtložne turbulencije.

ATS.TR.225 Odgovornost za kontrolu

(a) Kontrolirani let ne može biti istodobno pod kontrolom više od jedne jedinice kontrole zračnog prometa.

(b) Odgovornost za kontrolu svih zrakoplova koji operiraju unutar određenog bloka zračnog prostora ima samo jedna jedinica kontrole zračnog prometa. Međutim, kontrola određenog zrakoplova ili skupine zrakoplova može biti delegirana drugim jedinicama kontrole zračnog prometa pod uvjetom da je zajamčena koordinacija svih relevantnih jedinica kontrole zračnog prometa.

ATS.TR.230 Prijenos odgovornosti za kontrolu

(a) Mjesto ili vrijeme prijenosa

Odgovornost za kontrolu zrakoplova prenosi se s jedne jedinice kontrole zračnog prometa na drugu kako slijedi:

(1) između dvije jedinice koje pružaju uslugu oblasne kontrole

odgovornost za kontrolu zrakoplova prenosi se s jedinice koja pruža uslugu oblasne kontrole u kontroliranom području na jedinicu koja pruža uslugu oblasne kontrole u susjednom kontroliranom području u trenutku prelaženja međusobne granice kontroliranih područja kako procijeni centar oblasne kontrole koji ima kontrolu nad zrakoplovom ili na nekoj drugoj točki ili u drugom trenutku u skladu s dogovorom dotične dvije jedinice.

(2) između jedinice koja pruža uslugu oblasne kontrole i jedinice koja pruža uslugu prilazne kontrole ili između dviju jedinica koje pružaju uslugu prilazne kontrole

odgovornost za kontrolu zrakoplova prenosi se s jedne jedinice na drugu i obratno na točki ili u trenutku koje su dogovorile dotične dvije jedinice.

(3) između jedinice koja pruža uslugu prilazne kontrole i aerodromskog kontrolnog tornja

i. za zrakoplove u dolasku – odgovornost za kontrolu zrakoplova u dolasku prenosi se, kako je navedeno u pisanom sporazumu i operativnim priručnicima, ovisno što je odgovarajuće, od jedinice koja pruža uslugu prilazne kontrole na aerodromski kontrolni toranj kada je zrakoplov u bilo kojoj od sljedećih situacija:

(A) u blizini aerodroma, i:

(a) smatra se da će se prilaženje i slijetanje dovršiti pomoću vizualnih referenci u odnosu na tlo, ili

(b) stigao je do mjesta gdje su neometani VMC;

(B) nalazi se na predviđenoj točki ili razini;

(C) sletio je.

ii. za zrakoplove u odlasku – odgovornost za zrakoplov u odlasku prenosi se, kako je navedeno u pisanom sporazumu i operativnim priručnicima, ovisno što je odgovarajuće, od aerodromskog kontrolnog tornja na jedinicu koja pruža usluge prilazne kontrole:

(A) kada prevladavaju VMC u blizini aerodroma;

(a) prije trenutka kada zrakoplov napusti blizinu aerodroma, ili

(b) prije nego što zrakoplov uđe u područje instrumentalnih meteoroloških uvjeta (IMC), ili

(c) na predviđenoj točki ili razini;

(B) kada IMC prevladavaju na aerodromu:

(a) odmah nakon što se zrakoplov odvoji od tla, ili

(b) na predviđenoj točki ili razini.

(4) između sektora kontrole ili pozicija unutar iste jedinice kontrole zračnog prometa

odgovornost za kontrolu zrakoplova prenosi se s jedne pozicije ili sektora kontrole na drugu poziciju ili sektor kontrole unutar iste jedinice kontrole zračnog prometa na točki, razini ili u trenutku koji su navedeni u uputama jedinice operativnih usluga u zračnom prometu.

(b) Koordinacija prijenosa

(1) Odgovornost za kontrolu zrakoplova ne prenosi se s jedne jedinice kontrole zračnog prometa na drugu bez pristanka jedinice kontrole koja prihvaća zrakoplov, a taj pristanak se dobiva u skladu s podpodtočkama 2., 3., 4. i 5.

(2) Jedinica kontrole koja predaje zrakoplov dojavljuje jedinici kontrole koja prihvaća zrakoplov odgovarajuće dijelove aktualnog plana leta i sve kontrolne informacije koje su bitne za zatraženi prijenos.

(3) Ako se prijenos kontrole treba obaviti korištenjem nadzornih sustava ATS-a, kontrolne informacije bitne za prijenos moraju uključivati informacije o poziciji i, ako se zatraži, putanji i brzini zrakoplova, kako su ih zabilježili nadzorni sustavi ATS neposredno prije prijenosa.

(4) Ako se prijenos kontrole treba obaviti korištenjem ADS-C podataka, kontrolne informacije bitne za prijenos moraju uključivati četverodimenzionalnu poziciju i ostale informacije koje su potrebne.

(5) Jedinica kontrole koja prihvaća zrakoplov:

i. navodi svoju sposobnost za prihvaćanje kontrole nad zrakoplovom pod uvjetima koje je specificirala jedinica kontrole koja predaje zrakoplov, osim ako je prethodnim sporazumom između tih dviju jedinica dogovoreno da nepostojanje takvog navoda podrazumijeva prihvaćanje specificiranih uvjeta, ili navodi potrebne promjene tih uvjeta;

ii. navodi sve druge informacije ili odobrenje za sljedeći dio leta, koje zahtijeva da zrakoplov ima u vrijeme prijenosa.

(6) Osim ako je drukčije navedeno u sporazumu između dvije predmetne jedinice kontrole, jedinica kontrole koja prihvaća zrakoplov ne obavješćuje jedinicu kontrole koja predaje zrakoplov da je uspostavila dvosmjernu govornu komunikaciju ili komunikaciju preko podatkovne veze ili oboje s predmetnim zrakoplovom i preuzela kontrolu nad njim.

(7) Za koordinaciju između sektora ili jedinica operativnih usluga u zračnom prometu ili oboje upotrebljava se standardizirana frazeologija. Govorni se jezik upotrebljava samo kada standardizirana frazeologija ne može poslužiti za prijenos planirane poruke.

ATS.TR.235 Odobrenja ATC-a

(a) Odobrenja ATC-a temelje se isključivo na zahtjevima za osiguravanje usluge kontrole zračnog prometa.

(1) Odobrenja se izdaju isključivo za ubrzavanje (požurivanje) i razdvajanje zračnog prometa i temelje se na poznatim prometnim uvjetima koji utječu na sigurnost operacija zrakoplova. Takvi prometni uvjeti obuhvaćaju ne samo zrakoplove u zraku i na manevarskoj površini koju se kontrolira nego i sav promet vozila te druge prepreke koje nisu trajno sagrađene na manevarskoj površini koja se koristi.

(2) Jedinice kontrole zračnog prometa izdaju odobrenja ATC-a koja su potrebna kako bi se spriječili sudari te ubrzao i održavao uredan protok zračnog prometa.

(3) Odobrenja ATC-a moraju se izdavati dovoljno rano kako bi se osiguralo da se pošalju zrakoplovu na vrijeme da ih može poštovati.

(4) Kada zapovjednik zrakoplova obavijesti jedinicu kontrole zračnog prometa da odobrenje ATC-a nije zadovoljavajuće, jedinica kontrole zračnog prometa izdaje izmijenjeno odobrenje ako je to moguće.

(5) Pri vektoriranju ili dodjeljivanju izravnih ruta koje nisu uključene u plan leta pri čemu IFR let više ne slijedi objavljenu rutu ATS-a ili instrumentalnu proceduru, kontrolor zračnog prometa koji pruža uslugu nadzora sustavom ATS-a izdaje odobrenja tako da se propisano nadvisivanje prepreka poštuje sve dok zrakoplov ne dostigne točku gdje se pilot vraća na rutu iz plana leta ili se vrati na objavljenu rutu ATS-a ili na instrumentalnu proceduru.

(b) Sadržaj odobrenja

U odobrenju ATC-a mora se navesti:

(1) identifikacija zrakoplova kako je navedena u planu leta;

(2) granica valjanosti odobrenja;

(3) ruta leta:

i. u odobrenju se mora detaljno opisati ruta leta svaki put kada se to smatra potrebnim;

ii. fraza ‚odobrena planirana ruta leta' (‚*cleared flight planned route*') ne smije se koristiti kada se daje ponovno odobrenje;

(4) razina ili razine leta za cijelu rutu ili njezin dio, te prema potrebi promjene razina;

(5) sve potrebne upute ili informacije o drugim pitanjima, kao što su slot odlaska u okviru ATFM-a ako je primjenjivo, manevri prilaženja ili odleta, komunikacije i vrijeme isteka odobrenja.

(c) Kako bi se olakšala isporuka elemenata iz podtočke (b), pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu procjenjuje potrebu za uspostavljanjem standardnih odlaznih i dolaznih ruta i povezanih postupaka kako bi se olakšalo:

(1) siguran, uredan i brz protok zračnog prometa;

(2) opis rute i postupaka u odobrenjima ATC-a.

(d) Odobrenja za transonični let

(1) Odobrenje ATC-a za transoničnu fazu ubrzanja nadzvučnog leta vrijedi najmanje do završetka te faze.

(2) Odobrenjem ATC-a za smanjenje brzine i snižavanje zrakoplova s nadzvučnog krstarenja na podzvučni let nastoji se omogućiti neprekinuto snižavanje, i to barem tijekom transonične faze.

(e) Promjene u odobrenju s obzirom na rutu ili razinu

(1) Kada se izdaje odobrenje kojim se obuhvaća tražena promjena rute ili razine, ono mora sadržavati točnu vrstu promjene.

(2) Kada prometni uvjeti ne dopuštaju odobrenje tražene promjene, mora se upotrebljavati riječ ‚UNABLE' (nije moguće). Kada je to opravdano zbog okolnosti, nudi se alternativna ruta ili razina.

(f) Uvjetna odobrenja

Uvjetne fraze, kao što je ‚*behind landing aircraft*' (iza zrakoplova koji slijeće) ili ‚*after departing aircraft*' (nakon zrakoplova u odlasku), ne smiju se upotrebljavati za kretanja koja utječu na aktivnu uzletno-sletnu stazu ili aktivne uzletno-sletne staze, osim ako odgovarajući kontrolor zračnog prometa i pilot vide taj zrakoplov ili ta vozila. Zrakoplov ili vozilo koji uzrokuju uvjet zbog kojeg je izdano uvjetno odobrenje je prvi zrakoplov ili vozilo koji prolaze ispred drugog predmetnog zrakoplova koji je dobio uvjetno odobrenje. U svim slučajevima, uvjetno odobrenje mora se dati sljedećim redom i sastoji se od:

(1) pozivnog znaka;

(2) uvjeta;

(3) odobrenja;

(4) kratkog ponavljanja uvjeta.

(g) Ponavljanje odobrenja, uputa i sigurnosnih informacija

(1) Kontrolor zračnog prometa mora slušati ponavljanje dijelova uputa i odobrenja ATC-a koja se odnose na sigurnost kako je određeno u točki SERA.8015 podtočki (e) podpodtočkama 1. i 2. Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 923/2012 kako bi procijenio da je letačka posada ispravno razumjela odobrenje ili uputu ili oboje i mora odmah reagirati kako bi ispravio netočnosti koje uoči u ponovljenoj poruci.

(2) Govorno ponavljanje CPDLC poruka se ne zahtijeva, osim ako pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu odredi drukčije.

(h) Usklađivanje odobrenja

Odobrenje ATC-a usklađuje se između jedinica kontrole zračnog prometa kako bi obuhvatilo cijelu rutu zrakoplova ili određeni dio te rute kako slijedi.

(1) Zrakoplov dobiva odobrenje za cijelu rutu do aerodroma prvog predviđenog slijetanja u bilo kojoj od sljedećih situacija:

i. ako je prije odlaska bilo moguće uskladiti odobrenje između svih jedinica pod čiju će kontrolu zrakoplov doći;

ii. ako postoji razumno jamstvo da će biti izvršeno prethodno usklađivanje među jedinicama pod čiju će kontrolu zrakoplov naknadno doći.

(2) Ako usklađivanje iz podpodtočke 1. nije postignuto ili nije predviđeno, zrakoplov dobiva odobrenje samo do točke do koje je usklađivanje razumno zajamčeno; prije dolaska do te točke ili na toj točki zrakoplov dobiva daljnje odobrenje, pri čemu se prema potrebi izdaju upute za čekanje.

(3) Ako tako odredi jedinica operativnih usluga u zračnom prometu, zrakoplov mora uspostaviti vezu sa sljedećom jedinicom kontrole zračnog prometa radi dobivanja naknadnog odobrenja prije točke prijenosa kontrole.

i. Pri dobivanju naknadnog odobrenja zrakoplov mora održavati neophodnu dvosmjernu komunikaciju s jedinicom kontrole zračnog prometa pod čijom je kontrolom u tom trenutku.

ii. Odobrenje izdano kao naknadno odobrenje, za pilota mora biti jasno prepoznatljivo kao takvo.

iii. Ako nisu usklađena, naknadna odobrenja ne smiju utjecati na prvobitni profil leta zrakoplova u bilo kojem zračnom prostoru, osim u zračnom prostoru jedinice kontrole zračnog prometa koja je odgovorna za izdavanje naknadnog odobrenja.

(4) Ako zrakoplov namjerava uzletjeti s aerodroma u kontroliranom području i ući u drugo kontrolirano područje u razdoblju od trideset minuta, ili u drugom vremenskom razdoblju koje je određeno dogovorom među dotičnim centrima oblasne kontrole, usklađivanje sa sljedećim centrom oblasne kontrole obavlja se prije izdavanja odobrenja za odlazak.

(5) Ako zrakoplov namjerava napustiti kontrolirano područje radi leta izvan kontroliranog zračnog prostora, te nakon toga ponovno ući u isto ili drugo kontrolirano područje, može se izdati odobrenje od točke odlaska do aerodroma prvog predviđenog slijetanja. Takvo odobrenje ili njegove izmjene primjenjuju se samo na one dijelove leta koji se izvode u kontroliranom zračnom prostoru.

ATS.TR.240 Kontrola osoba i vozila na kontroliranim aerodromima

(a) Kretanje osoba i vozila, uključujući i vuču zrakoplova, na manevarskoj površini aerodroma kontrolira aerodromski kontrolni toranj prema potrebi kako bi se spriječila opasnost za njih i za zrakoplove koji slijeću, voze po tlu ili uzlijeću.

(b) U uvjetima kada se primjenjuju postupci pri smanjenoj vidljivosti:

(1) kretanje osoba i vozila na manevarskoj površini aerodroma mora biti ograničeno na neophodni minimum, a posebna pozornost mora biti usmjerena na zahtjeve za zaštitu osjetljivih i kritičnih područja radionavigacijskih sredstava;

(2) podložno odredbama podtočke (c), metodu ili metode za razdvajanje vozila i zrakoplova u vožnji određuje pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu, a odobrava ih nadležno tijelo uzimajući u obzir raspoloživa sredstva;

(3) ako se na istoj uzletno-sletnoj stazi stalno izvode kombinirane precizne instrumentalne operacije ILS i MLS kategorije II ili kategorije III, moraju se zaštititi restriktivnija kritična i osjetljiva područja sustava ILS i MLS.

(c) Vozilima hitnih službi koja pritječu u pomoć zrakoplovu u nevolji osigurava se prednost pred svim ostalim vozilima na tlu.

(d) Podložno odredbama iz podtočke (c), vozila na manevarskoj površini moraju poštovati sljedeća pravila:

(1) vozila i vozila koja vuku zrakoplov daju prednost zrakoplovima koji slijeću, uzlijeću ili voze po tlu:

(2) vozila daju prednost drugim vozilima koja vuku zrakoplov;

(3) vozila daju prednost drugim vozilima u skladu s uputama jedinice operativnih usluga u zračnom prometu;

(4) neovisno o odredbama iz podpodtočaka 1., 2. i 3. vozila i vozila koja vuku zrakoplov moraju se pridržavati uputa koje izdaje aerodromski kontrolni toranj.

ATS.TR.245 Upotreba opreme za nadzor kretanja po površini na aerodromima

Ako se smatra neophodnim, u slučaju da manevarska površina ili njezin dio nije vidljiv okom, ili radi dopune vizualnom promatranju, jedinica operativnih usluga u zračnom prometu upotrebljava napredne sustave za vođenje i nadzor prometa na tlu (A-SMGCS) ili drugu odgovarajuću opremu kako bi:

(a) nadzirali kretanje zrakoplova i vozila na manevarskoj površini;

(b) pružali informacije za usmjeravanje pilotima i vozačima vozila prema potrebi;

(c) pružali savjete i pomoć radi sigurnog i učinkovitog kretanja zrakoplova i vozila po manevarskoj površini.

ATS.TR.250 Informacije o bitnom prometu i bitnom lokalnom prometu

(a) Informacije o bitnom lokalnom prometu pružaju se kontroliranim letovima na koje se one odnose uvijek kad su jedni drugima bitan promet.

(b) Informacije o bitnom prometu koje su poznate kontroloru zračnog prometa daju se bez odlaganja zrakoplovima u odlasku i dolasku na koje se one odnose.

ATS.TR.255 Operacije na paralelnim ili skoro paralelnim uzletno-sletnim stazama

Kada se provode neovisne ili ovisne operacije na instrumentalnom prilazu ili odlasku s paralelnih ili skoro paralelnih uzletno-sletnih staza, pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu mora uspostaviti postupke, odobrene od strane nadležnog tijela.

ATS.TR.260 Odabir uzletno-sletne staze u uporabi

Aerodromski kontrolni toranj odabire uzletno-sletnu stazu u uporabi za uzlijetanje i slijetanje zrakoplova uzimajući u obzir brzinu i smjer prizemnog vjetra te druge relevantne čimbenike uključujući:

(a) konfiguraciju uzletno-sletne staze;

(b) meteorološke uvjete;

(c) postupke instrumentalnog prilaza;

(d) raspoloživa sredstva za pomoć pri prilaženju i slijetanju;

(e) aerodromske prometne krugove i uvjete zračnog prometa;

(f) duljinu uzletno-sletne staze ili uzletno-sletnih staza;

(g) ostale faktore koji su navedeni u lokalnim uputama.

ATS.TR.265 Kontrola aerodromskog prometa na tlu u uvjetima niske vidljivosti

(a) Ako je potrebno da se promet odvija na manevarskoj površini u uvjetima vidljivosti koji onemogućuju aerodromskom kontrolnom tornju da primjenjuje vizualno razdvajanje među zrakoplovima i među zrakoplovima i vozilima, primjenjuje se sljedeće:

   (1) na križanju staza za vožnju zrakoplov ili vozilo na stazi za vožnju ne smije se približiti drugoj stazi za vožnju bliže od granice pozicije za čekanje koja je definirana međupozicijama za čekanje, zaustavnom prečkom ili oznakom križanja staza za vožnju, u skladu s primjenjivim specifikacijama konstrukcije aerodroma;

   (2) metoda uzdužnog razdvajanja na stazama za vožnju mora biti ona koju je za konkretni aerodrom specificirao pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu i odobrilo nadležno tijelo, uzimajući u obzir karakteristike dostupnih sredstava za nadzor i kontrolu prometa na tlu, složenost tlocrta aerodroma i karakteristike zrakoplova koji se tim aerodromom služe.

(b) Postupci koji su primjenjivi za početak i nastavak operacija pri smanjenoj vidljivosti utvrđuju se u skladu s točkom ATS.OR.110 i odobrava ih nadležno tijelo.

ATS.TR.270 Odobrenje specijalnih letova VFR

(a) Obavljanje specijalnih letova VFR može se dozvoliti u kontroliranoj zoni podložno odobrenju ATC-a. Osim kada nadležno tijelo izda dozvolu za helikoptere u posebnim slučajevima kao što su, među ostalim, policijske operacije i medicinske operacije, operacije traganja i spašavanja i vatrogasni letovi, primjenjuju se sljedeći dodatni uvjeti:

   (1) takvi specijalni letovi VFR smiju se provoditi samo danju, osim ako je nadležno tijelo odobrilo drukčije;

   (2) pilot mora:

      i. biti izvan oblaka i vidjeti površinu;

      ii. imati vidljivost u letu najmanje 1 500 m ili za helikoptere najmanje 800 m;

      iii. letjeti brzinom od najviše 140 čvorova IAS kako bi se omogućilo pravodobno uočavanje ostalog prometa i mogućih prepreka te izbjeglo sudar;

   (3) jedinica kontrole zračnog prometa ne smije izdati odobrenje za specijalni VFR let zrakoplovu za uzlijetanje s aerodroma unutar kontroliranog područja ni slijetanje na takav aerodrom, ili ulaz u aerodromsku prometnu zonu ili aerodromski prometni krug kada su prijavljeni meteorološki uvjeti na tom aerodromu ispod sljedećih minimuma:

i. vidljivost pri tlu manja je od 1 500 m ili, za helikoptere, manja od 800 m;

ii. baza oblaka je ispod 180 m (600 stopa).

(b) Sa zahtjevima za takvo odobrenje jedinica kontrole zračnog prometa postupa na pojedinačnoj bazi.

Odjeljak 3.

USLUGA LETNIH INFORMACIJA

ATS.TR.300 Primjena

(a) Odgovarajuće jedinice operativnih usluga u zračnom prometu pružaju uslugu letnih informacija svim zrakoplovima na koje bi te informacije mogle utjecati i koji su u bilo kojoj od sljedećih situacija:

(1) pruža im se usluga kontrole zračnog prometa;

(2) zbog drugih su razloga poznati odgovarajućim jedinicama operativnih usluga u zračnom prometu.

(b) Ako jedinice operativnih usluga u zračnom prometu osiguravaju i uslugu letnih informacija i uslugu kontrole zračnog prometa, pružanje usluge kontrole zračnog prometa ima prednost pred pružanjem usluge letnih informacija uvijek kada je to potrebno za pružanje usluge kontrole zračnog prometa.

(c) Pružatelj usluga letnih informacija uspostavlja mehanizme za:

(1) snimanje i slanje informacija o napretku letova;

(2) koordinaciju i prijenos odgovornosti za pružanje usluge letnih informacija.

ATS.TR.305 Opseg usluge letnih informacija

(a) Usluga letnih informacija uključuje pružanje odgovarajućih:

(1) informacija SIGMET i AIRMET;

(2) informacija o vulkanskoj aktivnosti prije erupcije, o vulkanskim erupcijama i o oblacima vulkanskog pepela;

(3) informacija o ispuštanju radioaktivnih tvari ili otrovnih kemikalija u atmosferu;

(4) informacija o promjenama u pogledu dostupnosti radionavigacijskih usluga;

(5) informacija o promjenama uvjeta na aerodromima i pripadajućim objektima, uključujući informacije o stanju na aerodromskim operativnim površinama kada su pod snijegom, ledom ili vodom određene dubine;

(6) informacija o slobodnim balonima bez posade;

(7) informacija o abnormalnoj konfiguraciji i stanju zrakoplova;

(8) svih drugih informacija koje bi mogle utjecati na sigurnost.

(b) Usluga letnih informacija koje se pružaju zrakoplovima uključuje, osim informacija iz podtočke (a), pružanje sljedećih informacija:

(1) izvješće o vremenskim uvjetima ili vremenska prognoza za aerodrom odlaska i odredišta te alternativni aerodrom;

(2) opasnosti od sudara za zrakoplove koji lete u zračnom prostoru klase C, D, E, F i G;

(3) za let iznad vodenih površina, koliko je moguće i ako to zahtijeva pilot, sve dostupne informacije, kao što je pozivni znak, pozicija, pravi kurs, brzina itd. površinskih plovila u tom području;

(4) poruke, uključujući odobrenja, dobivene od ostalih jedinica operativnih usluga u zračnom prometu, koje treba proslijediti tom zrakoplovu.

(c) AFIS poruke koji se šalju zrakoplovima uključuju, osim relevantnih informacija iz podtočaka (a) i (b), pružanje informacija o:

(1) opasnostima od sudara sa zrakoplovima, vozilima i osobama koji su prisutni na manevarskoj površini;

(2) uzletno-sletnoj stazi u uporabi.

(d) Jedinice operativnih usluga u zračnom prometu šalju, što je prije moguće, posebna i nerutinska izvješća iz zraka:

(1) drugim zrakoplovima kojima te informacije mogu trebati;

(2) pridruženoj službi meteorološkog bdjenja u skladu s Dodatkom 5. Provedbenoj uredbi (EU) br. 923/2012;

(3) drugim jedinicama operativnih usluga u zračnom prometu kojima te informacije mogu trebati.

Slanje poruka zrakoplovima ponavlja se na određenoj frekvenciji i nastavlja se u vremenskom razdoblju koje određuje dotična jedinica operativnih usluga u zračnom prometu.

(e) Usluga letnih informacija koja se osigurava VFR letovima uključuje, osim informacija iz podtočke (a), pružanje raspoloživih informacija o prometnim i vremenskim uvjetima duž rute leta koji bi mogli onemogućiti letenje prema pravilima vizualnog letenja.

(f) Ako tako propiše nadležno tijelo, jedinica AFIS-a upravlja kretanjem vozila i osoba na manevarskoj površini u skladu sa skupom ili podskupom odredaba iz točke ATS.TR.240.

ATS.TR.310 Automatsko govorno radiodifuzijsko emitiranje informacija za slijetanje i uzlijetanje (Voice-ATIS)

(a) Automatsko govorno radiodifuzijsko emitiranje informacija za slijetanje i uzlijetanje (Voice-ATIS) pruža se na aerodromima gdje postoji potreba za smanjivanjem komunikacijskog opterećenja VHF komunikacijskih kanala zrak-zemlja operativnih usluga u zračnom prometu. Ako se pruža, sastoji se od jednog od sljedećeg:

(1) jedno radiodifuzijsko emitiranje služi zrakoplovima u dolasku;

(2) jedno radiodifuzijsko emitiranje služi zrakoplovima u odlasku;

(3) jedno radiodifuzijsko emitiranje služi zrakoplovima u dolasku i zrakoplovima u dolasku;

(4) dva radiodifuzijska emitiranja, od kojih jedno služi zrakoplovima u dolasku, a drugo zrakoplovima u odlasku, na aerodromima na kojima bi trajanje radiodifuzijskog emitiranja koje služi i zrakoplovima u dolasku i zrakoplovima u odlasku bilo predugo.

(b) Za Voice-ATIS radiodifuzijsko emitiranje koristi se, kad god je to moguće, zasebna VHF frekvencija. Ako zasebna VHF frekvencija nije na raspolaganju, odašiljanje se može obavljati na govornom kanalu ili kanalima najprimjerenijeg sredstva za terminalnu navigaciju ili najprimjerenijih sredstava za terminalnu navigaciju, po mogućnosti VOR, pod uvjetom da su domet i jasnoća prikladni i da je identifikacija navigacijskog sredstva sekvencirana s radiodifuzijskim emitiranjem tako da to emitiranje nije ometeno.

(c) Voice-ATIS se ne emitira na govornom kanalu ILS-a.

(d) Kad god se pruža Voice-ATIS, emisija mora biti kontinuirana i repetitivna.

(e) S informacijama iz aktualne radiodifuzijske emisije mora se odmah upoznati jedinica operativnih usluga u zračnom prometu odnosno jedinice operativnih usluga u zračnom prometu, uključujući slanje zrakoplovima informacija koje se odnose na prilaz, slijetanje i uzlijetanje kad god tu poruku nije pripremila ta jedinica ili te jedinice.

(f) Radiodifuzijske emisije Voice-ATIS koje se pružaju na određenim aerodromima namijenjene za usluge međunarodnog zračnog prometa moraju biti barem na engleskom jeziku.

ATS.TR.315 Automatsko podatkovno emitiranje informacija za slijetanje i uzlijetanje (D-ATIS)

(a) Ako D-ATIS nadopunjava postojeću dostupnu uslugu Voice-ATIS, sadržaj i format informacija moraju biti identični primjenjivoj emisiji Voice-ATIS-a. Ako su uključene meteorološke informacije u realnom vremenu, ali podaci ostaju unutar parametara značajne promjene iz točke MET.TR.200 podtočaka (e) i (f) Priloga V., sadržaj, za svrhe održavanja iste oznake, smatra se identičnim.

(b) Ako D-ATIS nadopunjuje postojeću dostupnu uslugu Voice-ATIS i ATIS je potrebno ažurirati, Voice-ATIS i D-ATIS se ažuriraju istodobno.

ATS.TR.320 Automatsko emitiranje informacija za slijetanje i uzlijetanje (govorno i/ili podatkovnom vezom)

(a) Kad god se pruža Voice-ATIS ili D-ATIS ili oboje:

(1) informacija koja se šalje odnosi se na jedan aerodrom;

(2) informacija koja se šalje mora se odmah ažurirati ako dođe do znatne promjene;

(3) za pripremu i širenje poruke ATIS odgovoran je pružatelj operativnih usluga u zračnom prometu;

(4) pojedinačne poruke ATIS identificiraju se oznakom u obliku slova abecede za sricanje u skladu s točkom SERA.14020 Priloga Provedbenoj uredbi (EU) br. 923/2012. Porukama ATIS koje su u slijedu oznake se dodjeljuju abecednim redom;

(5) nakon uspostavljanja komunikacije s jedinicom operativnih usluga u zračnom prometu koja pruža uslugu prilazne kontrole, aerodromskim kontrolnim tornjem ili jedinicom AFIS-a, ovisno što je odgovarajuće, zrakoplov potvrđuje da je primio informacije;

(6) kada odgovara na poruku iz podpodtočke 5. ili, u slučaju zrakoplova u dolasku, u vrijeme koje propiše nadležno tijelo, odgovarajuća jedinica operativnih usluga u zračnom prometu dostavlja zrakoplovu aktualne postavke visinomjera;

(7) meteorološke informacije se očitavaju iz lokalnog rutinskog izvješća ili lokalnog posebnog izvješća.

(b) Kada zbog brzih promjena meteoroloških uvjeta nije preporučljivo uključiti meteorološke informacije iz podtočke (a) podpodtočke 7. u ATIS, u porukama ATIS navodi se da će se relevantne meteorološke informacije dati pri početnom kontaktu s odgovarajućom jedinicom operativnih usluga u zračnom prometu.

(c) Informacije sadržane u aktualnoj poruci ATIS, čiji je primitak potvrdio dotični zrakoplov, ne treba uključiti u izravni poziv zrakoplovu, osim podataka za podešavanje visinomjera, koji se osiguravaju u skladu s podtočkom (a).

(d) Ako zrakoplov potvrdi primitak poruke ATIS koja više nije aktualna, jedinica operativnih usluga u zračnom prometu bez odlaganja poduzima jedno od sljedećeg:

(1) prosljeđuje zrakoplovu sve elemente informacije koje treba ažurirati;

(2) daje uputu zrakoplovu da dobije aktualnu ATIS informaciju.

ATS.TR.325 Obavijesti VOLMET i obavijesti D-VOLMET

Obavijesti VOLMET na HF ili VHF frekvenciji ili usluga D-VOLMET ili sve navedeno, emitiraju se ako to propiše nadležno tijelo, upotrebom standardne radiotelefonske frazeologije.

Odjeljak 4.

USLUGA UZBUNJIVANJA

ATS.TR.400 Primjena

(a) Uslugu uzbunjivanja osiguravaju jedinice operativnih usluga u zračnom prometu:

(1) svim zrakoplovima kojima se pruža usluga kontrole zračnog prometa;

(2) po mogućnosti svim drugim zrakoplovima koji su predali plan leta ili su zbog drugih razloga poznati službama zračnog prometa;

(3) svakom zrakoplovu za koji se zna ili vjeruje da je predmet nezakonitog ometanja.

(b) Centri letnih informacija ili centri oblasne kontrole služe kao centralna točka za prikupljanje svih informacija koje su relevantne za zrakoplove u nuždi koji lete unutar predmetnog područja letnih informacija ili kontroliranog područja i za prosljeđivanje takvih informacija odgovarajućem koordinacijskom centru potrage i spašavanja.

(c) U slučaju da je zrakoplov u nuždi dok je pod kontrolom aerodromskog kontrolnog tornja ili jedinice prilazne kontrole ili je u kontaktu s jedinicom AFIS-a, te jedinice moraju odmah obavijestiti odgovorni centar letnih informacija ili centar oblasne kontrole zračnog prometa, a oni tada obavješćuju koordinacijski centar potrage i spašavanja, s tim da obavješćivanje centra oblasne kontrole, centra letnih informacija ili koordinacijskog centra potrage i spašavanja nije potrebno ako je opasnost takve prirode da je obavješćivanje suvišno.

(d) Bez obzira na to, aerodromski kontrolni toranj ili odgovorna jedinica prilazne kontrole ili relevantna jedinica AFIS-a moraju najprije uzbuniti i poduzeti druge potrebne korake kako bi pokrenuli sve odgovarajuće lokalne organizacije za spašavanje i hitne slučajeve koje mogu pružiti hitnu pomoć koja je potrebna, u skladu s lokalnim uputama, kad god se dogodi bilo koja od sljedećih situacija:

(1) zrakoplovna nesreća se dogodila na aerodromu ili u blizini aerodroma;

(2) dobivene su informacije da bi sigurnost zrakoplova koji je pod nadležnošću aerodromskog kontrolnog tornja ili jedinice AFIS-a ili će doći u to područje mogla biti ili jest ugrožena;

(3) letačka posada to zatraži;

(4) ako se smatra potrebnim ili poželjnim ili je to potrebno zbog hitnosti situacije.

ATS.TR.405 Obavješćivanje koordinacijskih centara potrage i spašavanja

(a) Ne dovodeći u pitanje preporučljivost takvog obavješćivanja zbog drugih okolnosti, jedinice operativnih usluga u zračnom prometu moraju, osim kako je propisano u točki ATS.TR.420 podtočki (a), odmah obavijestiti koordinacijske centre potrage i spašavanja kada se za zrakoplov smatra da je u nuždi u skladu sa sljedećim:

(1) faza neizvjesnosti kada je prisutna bilo koja od sljedećih situacija:

i. od zrakoplova nije zaprimljena nikakva obavijest tijekom razdoblja od 30 minuta nakon trenutka kada je obavijest trebala biti primljena, ili od trenutka prvog bezuspješnog pokušaja da se uspostavi komunikacija s takvim zrakoplovom, što god je od to dvoje ranije;

ii. zrakoplov nije stigao u razdoblju od 30 minuta od predviđenog vremena dolaska koje je posljednje najavljeno jedinicama operativnih usluga u zračnom prometu ili su ga one procijenile, što god je od to dvoje kasnije.

Faza neizvjesnosti se ne primjenjuje kada nema sumnje u pogledu sigurnosti zrakoplova i osoba u njemu.

(2) faza uzbune kada je prisutna bilo koja od sljedećih situacija:

i. nakon faze neizvjesnosti, daljnji pokušaji da se uspostavi komunikacija sa zrakoplovom ili upiti drugim relevantnim izvorima nisu rezultirali novostima o zrakoplovu.

ii. zrakoplovu je izdano odobrenje za slijetanje, a on nije sletio u roku od 5 minuta od predviđenog vremena slijetanja te s njim nije ponovno uspostavljena komunikacija;

iii. na aerodromima s AFIS-om, u uvjetima koje propiše nadležno tijelo;

iv. zaprimljene su informacije koje pokazuju da je operativna učinkovitost zrakoplova smanjena, ali ne u mjeri da je vjerojatno prisilno slijetanje;

v. zna se ili vjeruje da je zrakoplov predmet nezakonitog ometanja.

Podpodpodtočke i. do iv. ne primjenjuju se kada postoje dokazi koji bi otklonili bojazan za sigurnost zrakoplova i osoba u njemu.

(3) faza nevolje kada je prisutna bilo koja od sljedećih situacija:

i. nakon faze uzbune daljnji neuspješni pokušaji da se uspostavi komunikacija sa zrakoplovom i širi bezuspješni upiti ukazuju na vjerojatnost da je zrakoplov u nevolji;

ii. smatra se da je gorivo u zrakoplovu potrošeno ili nedovoljno da omogući zrakoplovu da stigne na sigurno mjesto;

iii. zaprimljene su informacije koje pokazuju da je operativna učinkovitost zrakoplova smanjena u mjeri da je vjerojatno prisilno slijetanje;

iv. zaprimljene su informacije ili je u razumnoj mjeri sigurno da će zrakoplov ubrzo prisilno sletjeti ili je već prisilno sletio.

Faza nevolje ne primjenjuje se kada je u razumnoj mjeri sigurno da zrakoplov i osobe u njemu nisu u velikoj i neposrednoj opasnosti i ne treba im neodgodiva pomoć.

(b) Obavijest mora sadržavati informacije koje su dostupne, sljedećim redoslijedom:

(1) INCERFA, ALERFA ili DETRESFA, kako je odgovarajuće za fazu nužde;

(2) služba i osoba koja zove;

(3) vrsta opasnosti;

(4) bitne informacije iz plana leta;

(5) jedinica koja je posljednja uspostavila kontakt, vrijeme i sredstvo koje je korišteno;

(6) zadnje izvješće o poziciji i kako je pozicija određena;

(7) boja i posebna obilježja zrakoplova;

(8) opasne tvari koje se prevoze kao teret;

(9) eventualne mjere koje je poduzeo prijavni ured;

(10) druge bitne napomene.

(c) One informacije iz podtočke (b) koje nisu dostupne u trenutku kada se obavijest šalje koordinacijskom centru potrage i spašavanja, jedinica operativnih usluga u zračnom prometu pokušava saznati prije nego što objavi fazu nevolje, ako za to ima vremena i ako je u razumnoj mjeri sigurno da će ta faza uslijediti.

(d) Osim obavijesti iz podtočke (a), jedinice operativnih usluga u zračnom prometu bez odlaganja šalju koordinacijskom centru potrage i spašavanja jedno od sljedećeg:

(1) sve dodatne informacije koje bi mogle biti korisne, posebno o razvoju opasnosti u smislu sljedećih faza;

(2) informaciju da opasnost više ne postoji.

ATS.TR.410 Upotreba komunikacijskih uređaja

Jedinice operativnih usluga u zračnom prometu moraju, prema potrebi, upotrijebiti sve raspoložive komunikacijske uređaje radi uspostavljanja i održavanja komunikacije sa zrakoplovom u izvanrednim situacijama te kako bi zatražile novosti o zrakoplovu.

ATS.TR.415 Grafički prikaz zrakoplova u izvanrednim situacijama

Kada se utvrdi izvanredna situacija, jedinice operativnih usluga u zračnom prometu koje su upoznate sa situacijom izrađuju grafički prikaz leta predmetnog zrakoplova na karti ili drugom odgovarajućem alatu kako bi se odredila vjerojatna buduća pozicija zrakoplova i njegov maksimalni raspon radnji prema zadnjoj poznatoj poziciji.

ATS.TR.420 Informacije za operatora

(a) Kada centar oblasne kontrole zračnog prometa ili centar letnih informacija odluči da je zrakoplov u fazi neizvjesnosti ili uzbune, mora, ako je moguće, savjetovati operatora zrakoplova prije obavješćivanja koordinacijskog centra potrage i spašavanja.

(b) Kada god je moguće, centar oblasne kontrole zračnog prometa ili centar letnih informacija bez odgode dostavlja operatoru zrakoplova sve informacije priopćene koordinacijskom centru potrage i spašavanja.

ATS.TR.425 Informacije za zrakoplove koji lete u blizini zrakoplova u izvanrednoj situaciji

(a) Kada jedinica operativnih usluga u zračnom prometu utvrdi da je zrakoplov u izvanrednoj situaciji, drugi zrakoplovi za koje se zna da su u blizini tog zrakoplova moraju biti obaviješteni o vrsti izvanredne situacije čim prije, osim kako je predviđeno u točki (b).

(b) Kada jedinica operativnih usluga u zračnom prometu zna ili vjeruje da je zrakoplov predmet nezakonitog ometanja, u komunikacijama zrak-zemlja u okviru operativnih usluga zračnog prometa ne navodi se vrsta izvanredne situacije ako nije prvo bila navedena u porukama dotičnog zrakoplova i ako je sigurno da takav navod neće otežati situaciju.";

5. Prilog V. mijenja se kako slijedi:

(a) točka MET.OR.120 zamjenjuje se sljedećim:

„MET.OR.120 Prijava odstupanja svjetskim prognostičkim centrima (WAFC)

Pružatelj meteoroloških usluga koji upotrebljava SIGWX WAFS-a u binarnom univerzalnom obliku za prikaz meteoroloških podataka u obliku koda BUFR obavješćuje odgovarajući WAFC čim se otkriju ili prijave znatna odstupanja s obzirom na prognoze SIGWX WAFS-a u pogledu:

(a) zaleđivanja, turbulencije, slabo preglednih i čestih kumulonimbusa ili kumulonimbusa koji su unutar oblaka ili se pojavljuju u olujnom pojasu te pješčanih oluja ili olujnog vjetra s prašinom;

(b) vulkanskih erupcija ili ispuštanja radioaktivnih tvari u atmosferu značajnih za operacije zrakoplova.";

(b) u točki MET.OR.205 prvom stavku uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Zrakoplovna meteorološka postaja prijavljuje:";

(c) u točki MET.OR.210 prvom stavku uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Zrakoplovna meteorološka postaja opaža i/ili mjeri:";

(d) točka MET.OR.240 podtočka (a) mijenja se kako slijedi:

i. podpodtočka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. METAR ili SPECI, uključujući TREND, TAF ili izmijenjeni TAF za aerodrome polaska i predviđenog slijetanja te za alternativne aerodrome uzlijetanja, alternativne aerodrome na ruti i aerodrome alternativnog odredišta;";

ii. podpodtočka 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. područne prognoze za letove na manjim visinama u obliku karte sastavljene kao prilog objavi AIRMET-a i AIRMET za letove na manjim visinama relevantan za cijelu rutu;";

(e) MET.OR.242 mijenja se kako slijedi:

i. podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) Aerodromska meteorološka služba pruža, prema potrebi, svojem povezanom aerodromskom kontrolnom tornju i jedinici AFIS-a:

1. lokalno rutinsko izvješće, lokalno posebno izvješće, METAR, TAF i TREND te njihove izmjene;

2. SIGMET, AIRMET, upozorenja i uzbunjivanja zbog smicanja vjetra te aerodromska upozorenja;

3. sve dodatne lokalno dogovorene meteorološke informacije kao što su prognoze prizemnog vjetra radi utvrđivanja mogućih promjena na uzletno-sletnoj stazi;

4. primljene informacije o oblaku vulkanskog pepela za koje još nije objavljen SIGMET prema dogovoru između aerodromske meteorološke službe i dotičnog aerodromskog kontrolnog tornja ili dotične jedinice AFIS-a;

5. primljene informacije o vulkanskoj aktivnosti prije erupcije i/ili vulkanskoj erupciji prema dogovoru između aerodromske meteorološke službe i predmetnog aerodromskog kontrolnog tornja ili predmetne jedinice AFIS-a.";

ii. u podtočki (b) podpodtočke 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. lokalno rutinsko izvješće, lokalno posebno izvješće, METAR, TAF i TREND te njihove izmjene;

2. SIGMET, AIRMET, upozorenja i uzbunjivanja zbog smicanja vjetra, odgovarajuća posebna izvješća iz zraka te aerodromska upozorenja;";

(f) točka MET.OR.245 mijenja se kako slijedi:

i. podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) koordinira se s organizacijama odgovornima za pružanje NOTAM-a i/ili ASHTAM-a kako bi se osiguralo da meteorološke informacije o vulkanskom pepelu uključene u SIGMET i NOTAM i/ili ASHTAM budu dosljedne;";

ii. podtočka (f) mijenja se kako slijedi:

— podpodtočke 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. METAR, uključujući trenutačne podatke o tlaku za aerodrome i druge lokacije, TAF i TREND te njihove izmjene;

2. prognoze vjetrova i temperatura u gornjem zračnom prostoru i značajne vremenske pojave na ruti te njihove izmjene, SIGMET i AIRMET i odgovarajuća posebna izvješća iz zraka;",

— podpodtočke 6., 7. i 8. zamjenjuju se sljedećim:

„6. savjete o tropskoj cikloni koje je objavio TCAC u svojem području odgovornosti;

7. savjete o vulkanskom pepelu koje je objavio VAAC u svojem području odgovornosti;

8. primljene informacije o vulkanskoj aktivnosti prije erupcije i/ili vulkanskoj erupciji prema dogovoru između službe meteorološkog bdjenja i ACC-a/FIC-a;";

iii. dodaje se sljedeća podtočka (g):

„(g) relevantnim jedinicama operativnih usluga u zračnom prometu u skladu s lokalnim dogovorom pruža informacije o ispuštanju otrovnih kemikalija u atmosferu koje bi mogle utjecati na zračni prostor u kojem se izvode letovi unutar njihova područja odgovornosti, ako su takve informacije dostupne.";

(g) točka MET.OR.250 zamjenjuje se sljedećim:

„**MET.OR.250 SIGMET**

Služba meteorološkog bdjenja:

(a) pruža i širi SIGMET;

(b) osigurava da se SIGMET poništi kada se pojava više ne pojavljuje ili se njezino pojavljivanje više ne očekuje u području obuhvaćenom tim SIGMET-om;

(c) osigurava da razdoblje valjanosti SIGMET-a nije duže od četiri sata, a u posebnom slučaju SIGMET-a u pogledu oblaka vulkanskog pepela i tropskih ciklona to se razdoblje produžuje na do šest sati;

(d) osigurava da se SIGMET ne objavljuje više od četiri sata prije početka razdoblja valjanosti. U posebnom slučaju SIGMET-a u pogledu oblaka vulkanskog pepela i tropskih ciklona SIGMET se izdaje čim prije, ali ne više od 12 sati prije početka razdoblja valjanosti i ažurira se najmanje svakih šest sati.";

(h) točka MET.OR.255 zamjenjuje se sljedećim:

„**MET.OR.255 AIRMET**

Služba meteorološkog bdjenja:

(a) pruža i širi AIRMET kada je nadležno tijelo utvrdilo da gustoća prometa koji se odvija ispod razine leta 100, ili do razine leta 150 u planinskim područjima, ili više kada je potrebno, opravdava objavljivanje i širenje područnih prognoza za takve operacije;

(b) poništava AIRMET kada se pojava u tom području više ne pojavljuje ili se njezino pojavljivanje više ne očekuje;

(c) osigurava da razdoblje valjanosti AIRMET-a nije duže od četiri sata.";

i. točka MET.OR.260 podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) osigurava da se područne prognoze za letove na manjim visinama sastavljene kao prilog objavi AIRMET-a objavljuju svakih šest sati za razdoblje valjanosti od šest sati i da se prenesu relevantnim službama meteorološkog bdjenja najkasnije jedan sat prije početka njihova razdoblja valjanosti.";

(j) točka MET.OR.265 podtočka (a) podpodtočka 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. WAFC-ima, međunarodnim bazama podataka OPMET-a, međunarodnim NOTAM uredima i centrima koji su regionalnim sporazumima o zračnoj plovidbi ovlašteni za upravljanje internetskim zrakoplovnim nepokretnim uslugama;";

(k) točka MET.OR.270 mijenja se kako slijedi:

i. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„TCAC pruža:";

ii. podtočka (a) podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. WAFC-ima, međunarodnim bazama podataka OPMET-a i centrima odgovornima za upravljanje internetskim zrakoplovnim nepokretnim uslugama;";

(l) točka MET.TR.200 mijenja se kako slijedi:

i. u podtočki (a) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Lokalno rutinsko izvješće, lokalno posebno izvješće i METAR moraju sadržavati sljedeće elemente navedenim redoslijedom:";

ii. u podtočki (b) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„U lokalnom rutinskom izvješću i lokalnom posebnom izvješću:";

(m) MET.TR.205 mijenja se kako slijedi:

i. podtočka (a) mijenja se kako slijedi:

— podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. U lokalnom rutinskom izvješću, lokalnom posebnom izvješću i METAR-u smjer i brzina prizemnog vjetra prijavljuju se u koracima od 10 stupnjeva (u odnosu na pravi magnetni pol) odnosno 1 čvora (0,5 m/s).",

— u točki 3. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„U lokalnom rutinskom izvješću, lokalnom posebnom izvješću i METAR-u:",

— u podtočki 3. podpodtočka iii. podpodpodtočka (A) zamjenjuje se sljedećim:

„(A) 5 čvorova (2,5 m/s) ili više u lokalnom rutinskom izvješću i lokalnom posebnom izvješću kada se primjenjuju postupci smanjivanja buke;";

ii. podtočka (b) mijenja se kako slijedi:

— podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. U lokalnom rutinskom izvješću, lokalnom posebnom izvješću i METAR-u vidljivost se prijavljuje u koracima od 50 m kada je vidljivost manja od 800 m; u koracima od 100 m kada je 800 m ili više, ali manja od 5 km; u koracima od jednog kilometra kada je vidljivost 5 km ili više, ali manja od 10 km; a prijavljuje se kao 10 km kada je vidljivost 10 km ili više, osim kada se primjenjuju uvjeti za upotrebu CAVOK-a.",

— podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. U lokalnom rutinskom izvješću i lokalnom posebnom izvješću vidljivost uzduž uzletno-sletnih staza prijavljuje se zajedno s mjernim jedinicama kojima se navodi vidljivost.";

iii. podtočka (c) mijenja se kako slijedi:

— podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. U lokalnom rutinskom izvješću, lokalnom posebnom izvješću i METAR-u RVR se prijavljuje u koracima od 25 m kada je manji od 400 m; u koracima od 50 m kada je između 400 i 800 m; te u koracima od 100 m kada je veći od 800 m.",

— podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. U lokalnom rutinskom izvješću, lokalnom posebnom izvješću i METAR-u:

i. kada je RVR iznad najveće vrijednosti koju sustav u upotrebi može utvrditi, on se u lokalnom rutinskom izvješću i lokalnom posebnom izvješću prijavljuje kraticom „ABV", a u METAR-u kraticom „P" nakon čega slijedi najveća vrijednost koju sustav može utvrditi;

ii. kada je RVR ispod najmanje vrijednosti koju sustav u upotrebi može utvrditi, on se u lokalnom rutinskom izvješću i lokalnom posebnom izvješću prijavljuje kraticom „BLW", a u METAR-u kraticom „M" nakon čega slijedi najmanja vrijednost koju sustav može utvrditi.",

— u podpodtočki 4. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„U lokalnom rutinskom izvješću i lokalnom posebnom izvješću:";

iv. podtočka (d) mijenja se kako slijedi:

— podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. U lokalnom rutinskom izvješću i lokalnom posebnom izvješću opažene trenutačne vremenske pojave prijavljuju se s obzirom na njihovu vrstu i značajke, a navodi se i njihov intenzitet, prema potrebi.",

— u podpodtočki 3. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„U lokalnom rutinskom izvješću, lokalnom posebnom izvješću i METAR-u prijavljuju se sljedeće značajke trenutačnih vremenskih pojava, prema potrebi, pomoću njihovih posebnih kratica i relevantnih kriterija:",

— u podpodtočki 4. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„U lokalnom rutinskom izvješću, lokalnom posebnom izvješću i METAR-u:";

v. podtočka (e) mijenja se kako slijedi:

— podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. U lokalnom rutinskom izvješću, lokalnom posebnom izvješću i METAR-u visina baze oblaka prijavljuje se u koracima od 100 stopa (30 m) sve do 10 000 stopa (3 000 m) i u koracima od 1 000 stopa (300 m) iznad 10 000 stopa (3 000 m).",

— u podpodtočki 3. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„U lokalnom rutinskom izvješću i lokalnom posebnom izvješću:";

vi. podtočka (f) mijenja se kako slijedi:

— podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. U lokalnom rutinskom izvješću, lokalnom posebnom izvješću i METAR-u temperatura zraka i rosište prijavljuju se u cijelim Celzijevim stupnjevima.",

— podpodtočka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. U lokalnom rutinskom izvješću, lokalnom posebnom izvješću i METAR-u utvrđuje se temperatura ispod 0 °C.";

vii. podtočka (g) mijenja se kako slijedi:

— podpodtočka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. U lokalnom rutinskom izvješću, lokalnom posebnom izvješću i METAR-u QNH i QFE računaju se u desetinama hektopaskala i prijavljuju u koracima cijelih vrijednosti hektopaskala s četiri znamenke.",

— u podpodtočki 3. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„U lokalnom rutinskom izvješću i lokalnom posebnom izvješću:";

(n) točka MET.TR.210 mijenja se kako slijedi:

i. podtočka (a) podpodtočka 3. podpodpodtočka i. zamjenjuje se sljedećim:

„i. dvije minute za lokalno rutinsko izvješće i lokalno posebno izvješće te prikaze vjetra u jedinicama ATS-a;";

ii. podtočka (c) podpodtočka 4. podpodpodtočka ii. podpodpodpodtočka (A) zamjenjuje se sljedećim:

„(A) jedna minuta za lokalno rutinsko izvješće i lokalno posebno izvješće te za prikaze RVR-a u jedinicama ATS-a;";

(o) točka MET.TR.215 mijenja se kako slijedi:

i. podtočka (e) podpodtočka 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. SIGMET i, ako su objavljeni, AIRMET i odgovarajuća posebna izvješća iz zraka relevantna za cijelu rutu;";

ii. podtočka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) Kada se prognoze vjetra u gornjem zračnom prostoru i temperature zraka gornjeg zračnog prostora navedene u točki MET.OR.275 podtočki (a) podpodtočki 1. isporučuju u obliku karte, one su prognostičke karte za utvrđeno vrijeme za razine leta kako je navedeno u točki MET.TR.275 podtočki (b) podpodtočki 3. Kada se prognoze pojava SIGWX navedene u točki MET.OR.275 podtočki (a) podpodtočki 2. isporučuju u obliku karte, one su prognostičke karte za utvrđeno vrijeme za sloj atmosfere ograničen razinama leta kako je navedeno u točki MET.TR.275 podtočkama (c) i (d).";

(p) točka MET.TR.220 mijenja se kako slijedi:

i. podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Razdoblje valjanosti rutinskog TAF-a traje 9 sati ili 24 sata ili 30 sati, osim ako je nadležno tijelo drukčije propisalo, uzimajući u obzir zahtjeve prometa za aerodrome koji rade kraće od 9 sati. TAF se podnosi za prijenos najviše sat vremena prije početka razdoblja valjanosti.";

ii. podtočka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) Kada se TAF širi u digitalnom obliku, mora biti:

(1) u formatu koji je usklađen s globalnim interoperabilnim modelom razmjene informacija uz korištenje jezika za označavanje geografskih podataka (GML);

(2) nadopunjen odgovarajućim metapodacima.”;

iii. u podtočki (g) podpodtočke 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. vjerojatnost postojanja alternativnih meteoroloških uvjeta tijekom određenog vremenskog razdoblja prognoze 30 % ili 40 %; ili

2. vjerojatnost privremenih kolebanja meteoroloških uvjeta tijekom određenog vremenskog razdoblja prognoze 30 % ili 40 %.”;

(q) točke MET.TR.250 i MET.TR.255 zamjenjuju se sljedećim:

„**MET.TR.250 SIGMET**

(a) Sadržaj i redoslijed elemenata SIGMET-a mora biti u skladu s predloškom iz Dodatka 5.A.

(b) Postoje tri vrste SIGMET-a:

1. SIGMET za vremenske pojave na ruti koje nisu vulkanski pepeo ni tropske ciklone;

2. SIGMET za vulkanski pepeo;

3. SIGMET za tropske ciklone.

(c) Redni broj SIGMET-a sastoji se od tri znaka, to jest jednog slova i dvije brojke.

(d) U SIGMET-u se smije navesti samo jedna pojava iz Dodatka 5.A, pri čemu se za tropsku ciklonu upotrebljavaju odgovarajuće kratice i pripadajuća granična vrijednost brzine prizemnog vjetra od 34 čvora (17 m/s) ili više.

(e) SIGMET u pogledu grmljavinskih oluja ili tropske ciklone ne uključuje upućivanja na povezanu turbulenciju i zaleđivanje.

(f) Kada se SIGMET širi u digitalnom obliku, mora biti:

1. u formatu koji je usklađen s globalnim interoperabilnim modelom razmjene informacija uz korištenje jezika za označavanje geografskih podataka (GML);

2. nadopunjen odgovarajućim metapodacima.

MET.TR.255 AIRMET

(a) Sadržaj i redoslijed elemenata AIRMET-a mora biti u skladu s predloškom iz Dodatka 5.A.

(b) Redni broj iz predloška iz Dodatka 5. mora odgovarati broju AIRMET-a izdanog za područje letnih informacija od 00:01 UTC na dotični dan.

(c) U AIRMET-u se smije navesti samo jedna pojava iz Dodatka 5.A, pri čemu se upotrebljavaju odgovarajuće kratice i sljedeće granične vrijednosti, kada je ta pojava ispod razine leta 100, ili ispod razine leta 150 u planinskim područjima, ili više, kada je potrebno:

(1) brzina raširenog prizemnog vjetra iznad 30 čvorova (15 m/s) s odgovarajućim smjerom i jedinicama;

(2) velika područja zahvaćena smanjenjem vidljivosti na manje od 5 000 m, uključujući vremensku pojavu koja uzrokuje to smanjenje vidljivosti;

(3) velika područja djelomične ili potpune naoblake ako je visina baze oblaka niža od 1 000 stopa (300 m) iznad zemlje.

(d) AIRMET u pogledu grmljavinskih oluja ili kumulonimbusa ne uključuje upućivanja na povezane turbulencije i zaleđivanje.

(e) Kada se AIRMET širi u digitalnom obliku, mora biti:

(1) u formatu koji je usklađen s globalnim interoperabilnim modelom razmjene informacija uz korištenje jezika za označavanje geografskih podataka (GML);

(2) nadopunjen odgovarajućim metapodacima.”;

(r) točka MET.TR.260 podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) Kada je nadležno tijelo utvrdilo da gustoća prometnih operacija ispod razine leta 100 nalaže objavljivanje AIRMET-a, kao podrška AIRMET-u i dodatnim informacijama koje se zahtijevaju za letove na manjim visinama objavljuju se područne prognoze kojima se obuhvaća sloj između zemlje i razine leta 100, ili do razine leta 150 u planinskim područjima, ili više kada je potrebno, i koje sadržavaju informacije o vremenskim pojavama na ruti koje su opasne za letove na manjim visinama.";

(s) točka MET.TR.265 zamjenjuje se sljedećim:

„**MET.TR.265 Odgovornosti savjetodavnog centra za praćenje vulkanskog pepela**

(a) Savjetodavne informacije o vulkanskom pepelu objavljuju se skraćenim jednostavnim jezikom i u skladu s predloškom iz Dodatka 6. Kada nisu dostupne kratice, upotrebljava se najmanje moguće teksta na jednostavnom engleskom jeziku.

(b) Kada se savjeti o vulkanskom pepelu šire u digitalnom obliku, moraju biti:

(1) u formatu koji je usklađen s globalnim interoperabilnim modelom razmjene informacija uz korištenje jezika za označavanje geografskih podataka (GML);

(2) nadopunjeni odgovarajućim metapodacima.

(c) Kada se pripremaju u grafičkom obliku, savjetodavne informacije o vulkanskom pepelu objavljuju se u formatu PNG (prijenosna mrežna grafika).";

(t) u točki MET.TR.270 dodaju se sljedeće podtočke (c) i (d):

„(c) Kada se savjeti o tropskim ciklonama šire u digitalnom obliku, moraju biti:

(1) u formatu koji je usklađen s globalnim interoperabilnim modelom razmjene informacija uz korištenje jezika za označavanje geografskih podataka (GML);

(2) nadopunjeni odgovarajućim metapodacima.

(d) Kada se pripremaju u grafičkom obliku, savjetodavne informacije o tropskim ciklonama objavljuju se u formatu PNG (prijenosna mrežna grafika).";

(u) točka MET.TR.275 podtočka (b) podpodtočka 3. mijenja se kako slijedi:

i. podpodpodtočke i., ii. i iii. zamjenjuju se sljedećim:

„i. podatke o vjetru za razine leta 50 (850 hPa), 80 (750 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa), 180 (500 hPa), 210 (450 hPa), 240 (400 hPa), 270 (350 hPa), 300 (300 hPa), 320 (275 hPa), 340 (250 hPa), 360 (225 hPa), 390 (200 hPa), 410 (175 hPa), 450 (150 hPa), 480 (125 hPa) i 530 (100 hPa);

ii. podatke o temperaturi za razine leta 50 (850 hPa), 80 (750 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa), 180 (500 hPa), 210 (450 hPa), 240 (400 hPa), 270 (350 hPa), 300 (300 hPa), 320 (275 hPa), 340 (250 hPa), 360 (225 hPa), 390 (200 hPa), 410 (175 hPa), 450 (150 hPa) 480 (125 hPa) i 530 (100 hPa);

iii. podatke o vlazi za razine leta 50 (850 hPa), 80 (750 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa) i 180 (500 hPa);";

ii. podpodpodtočka viii. zamjenjuje se sljedećim:

„viii. podatke geopotencijalne apsolutne visine za razine leta 50 (850 hPa), 80 (750 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa), 180 (500 hPa), 210 (450 hPa), 240 (400 hPa), 270 (350 hPa), 300 (300 hPa), 320 (275 hPa), 340 (250 hPa), 360 (225 hPa), 390 (200 hPa), 410 (175 hPa), 450 (150 hPa), 480 (125 hPa) i 530 (100 hPa).";

v. Dodatak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Dodatak 1.

Predložak za METAR

Legenda:

M = uključivanje obvezno;

C = uključivanje uvjetno, ovisi o meteorološkim uvjetima ili metodi opažanja;

O = uključivanje moguće.

Napomena 1.: Rasponi i razlučivosti numeričkih elemenata uključenih u METAR prikazani su u zasebnoj tablici ispod ovog predloška.

Napomena 2.: Objašnjenja za kratice mogu se pronaći u dokumentu ICAO-a br. 8400 *Procedures for Air Navigation Services — Abbreviations and Codes (PANS-ABC)* (Postupci za usluge u zračnoj plovidbi – kratice i kodovi).

Element	Detaljni sadržaj	Predlošci		Primjeri
Oznaka vrste izvješća (M)	Vrsta izvješća (M)	METAR, METAR COR		METAR METAR COR
Oznaka lokacije (M)	Oznaka lokacije prema ICAO-u (M)	nnnn		YUDO
Vrijeme opažanja (M)	Dan i stvarno vrijeme opažanja (UTC) (M)	nnnnnnZ		221630Z
Oznaka automatskog ili izvješća koje nedostaje (C)	Oznaka automatskog ili izvješća koje nedostaje (C)	AUTO ili NIL		AUTO NIL
KRAJ METAR-a AKO IZVJEŠĆE NEDOSTAJE.				
Prizemni vjetar (M)	Smjer vjetra (M)	nnn	VRB	24004MPS VRB01MPS (24008KT) (VRB02KT) 19006 MPS (19012KT) 00000 MPS (00000KT) 140P49MPS (140P99KT)
	Brzina vjetra (M)	[P]nn[n]		
	Značajne varijacije brzine (C)	G[P]nn[n]		12003G09MPS (12006G18KT) 24008G14MPS (24016G28KT)
	Mjerne jedinice (M)	MPS (ili KT)		
	Značajne varijacije smjera (C)	nnnVnnn	—	02005MPS 350V070 (02010KT 350V070)

Element	Detaljni sadržaj	Predlošci				Primjeri
Vidljivost (M)	Prevladavajuća ili najmanja vidljivost (M)	nnnn			C A V O K	0350 CAVOK 7000 9999 0800
	Najmanja vidljivost i smjer najmanje vidljivosti (C)	nnnn[N] ili nnnn[NE] ili nnnn[E] ili nnnn[SE] ili nnnn[S] ili nnnn[SW] ili nnnn[W] ili nnnn[NW]				2000 1200NW 6000 2800E 6000 2800
Vidljivost uzduž uzletno-sletne staze (C) ([1])	Naziv elementa (M)	R				R32/0400 R12R/1700 R16L/0650 R16C/0500 R16R/0450 R17L/0450
	Uzletno-sletna staza (M)	nn[L]/ili nn[C]/ili nn[R]/				
	Vidljivost uzduž uzletno-sletne staze (M)	[P ili M]nnnn				R14L/P2000 R10/M0050
	Raniji trend vidljivosti uzduž uzletno-sletne staze (C)	U, D ili N				R12/1100U R26/0550N R20/0800D R12/0700
Trenutačni vremenski uvjeti (C)	Intenzitet ili blizina trenutačnih vremenskih uvjeta (C)	– ili +	—	VC		
	Značajke i vrsta trenutačnih vremenskih uvjeta (M)	DZ ili RA ili SN ili SG ili PL ili DS ili SS ili FZDZ ili FZRA ili FZUP ili FC ([2]) ili SHGR ili SHGS ili SHRA ili SHSN ili SHUP ili TSGR ili TSGS ili TSRA ili TSSN ili TSUP ili UP	FG ili BR ili SA ili DU ili HZ ili FU ili VA ili SQ ili PO ili TS ili BCFG ili BLDU ili BLSA ili BLSN ili DRDU ili DRSA ili DRSN ili FZFG ili MIFG ili PRFG ili//	FG ili PO ili FC ili DS ili SS ili TS ili SH ili BLSN ili BLSA ili BLDU ili VA		RA HZ VCFG +TSRA FG VCSH +DZ VA VCTS –SN MIFG VCBLSA +TSRASN –SNRA DZ FG +SHSN BLSN UP FZUP TSUP FZUP //

Element	Detaljni sadržaj	Predlošci				Primjeri
Naoblaka (M)	Količina naoblake i visina baze oblaka ili vertikalna vidljivost (M)	FEWnnn ili SCTnnn ili BKNnnn ili OVCnnn ili FEW///ili SCT///ili BKN///ili OVC///ili ///nnn ili //////	VVnnn ili VV///	NSC ili NCD		FEW015 VV005 OVC030 VV/// NSC SCT010 OVC020 BKN/// ///015
	Vrsta oblaka (C)	CB ili TCU ili///	—			BKN009TCU NCD SCT008 BKN025CB BKN025///
Temperatura zraka i rosište (M)	Temperatura zraka i rosište (M)	[M]nn/[M]nn				17/10 02/M08 M01/M10
Vrijednosti tlaka (M)	Naziv elementa (M)	Q				Q0995 Q1009 Q1022 Q0987
	QNH (M)	nnnn				
Dodatne informacije (C)	Nedavni vremenski uvjeti (C)	REFZDZ ili REFZRA ili REDZ ili RE[SH]RA ili RERASN ili RE[SH]SN ili RESG ili RESHGR ili RESHGS ili REBLSN ili RESS ili REDS ili RETSRA ili RETSSN ili RETSGR ili RETSGS ili RETS ili REFC ili REVA ili REPL ili REUP ili REFZUP ili RETSUP ili RESHUP				REFZRA RETSRA
	Smicanje vjetra (C)	WS Rnn[L] ili WS Rnn[C] ili WS Rnn[R] ili WS ALL RWY				WS R03 WS ALL RWY WS R18C
	Površinska temperatura mora i stanje mora ili značajna visina valova (C)	W[M]nn/Sn ili W[M]nn/Hn[n][n]				W15/S2 W12/H75

Element	Detaljni sadržaj	Predlošci					Primjeri
Prognoza TREND (O)	Oznaka promjene (M)	NOSIG	BECMG ili TEMPO				NOSIG BECMG FEW020 TEMPO 25018G25MPS (TEMPO 25036G50KT) BECMG FM1030 TL1130 CAVOK BECMG TL1700 0800 FG BECMG AT1800 9000 NSW BECMG FM1900 0500 +SNRA BECMG FM1100 SN TEMPO FM1130 BLSN TEMPO FM0330 TL0430 FZRA
	Razdoblje promjene (C)		FMnnnn i/ili TLnnnn ili ATnnnn				
	Vjetar (C)		nnn[P]nn[n][G[P]nn[n]]MPS (ili nnn[P]nn[G[P]nn]KT)				
	Prevladavajuća vidljivost (C)		nnnn			C A V O K	
	Vremenska pojava: intenzitet (C)		– ili +	—	N S W		TEMPO TL1200 0600 BECMG AT1200 8000 NSW NSC
	Vremenska pojava: značajke i vrsta (C)		DZ ili RA ili SN ili SG ili PL ili DS ili SS ili FZDZ ili FZRA ili SHGR ili SHGS ili SHRA ili SHSN ili TSGR ili TSGS ili TSRA ili TSSN	FG ili BR ili SA ili DU ili HZ ili FU ili VA ili SQ ili PO ili FC ili TS ili BCFG ili BLDU ili BLSA ili BLSN ili DRDU ili DRSA ili DRSN ili FZFG ili MIFG ili PRFG			BECMG AT1130 OVC010 TEMPO TL1530 +SHRA BKN012CB
	Količina naoblake i visina baze oblaka ili vertikalna vidljivost (C)		FEWnnn ili SCTnnn ili BKNnnn ili OVCnnn	VVnnn ili VV///	N S C		
	Vrsta oblaka (C)		CB ili TCU	—			

([1]) Uključuje se ako je vidljivost ili vidljivost uzduž uzletno-sletne staze < 1 500 m; za do najviše četiri uzletno-sletne staze.

([2]) „Jako” se koristi za označivanje tornada ili pijavice; „umjereno” (bez oznake) za označivanje ljevkastog oblaka koji ne dopire do zemlje

Rasponi i razlučivosti za numeričke elemente uključene u METAR

Elementi		Raspon	Razlučivost
Uzletno-sletna staza: (bez jedinica)		01–36	1
Smjer vjetra:	° u odnosu na pravi pol	000–360	10
Brzina vjetra:	MPS	00–99	1
	KT	00–199 (*)	1
Vidljivost:	M	0000–0750	50
	M	0800–4 900	100
	M	5 000–9 000	1 000
	M	10 000–	0 (utvrđena vrijednost: 9 999)
Vidljivost uzduž uzletno-sletne staze:	M	0000–0375	25
	M	0400–0750	50
	M	0800–2 000	100
Vertikalna vidljivost:	u jedinicama od 30 M (100 stopa)	000–020	1
Naoblaka: visina baze oblaka:	u jedinicama od 30 M (100 stopa)	000–099 100–200	1 10
Temperatura zraka; Rosište:	°C	–80 do +60	1
QNH:	hPa	0850–1 100	1
Površinska temperatura mora:	°C	–10 do +40	1
Stanje mora: (bez jedinica)		0–9	1
Značajna visina valova:	M	0–999	0,1
Stanje uzletno-sletne staze	Oznaka uzletno-sletne staze: (bez jedinica)	01–36; 88; 99	1
	Talozi na uzletno-sletnoj stazi: (bez jedinica)	0–9	1
	Razmjer kontaminacije uzletno-sletne staze: (bez jedinica)	1; 2; 5; 9	—
	Dubina taloga: (bez jedinica)	00–90; 92–99	1
	Koeficijent trenja/učinak kočenja: (bez jedinica)	00–95; 99	1

(*) U zrakoplovstvu ne postoji zahtjev za prijavljivanje brzina prizemnog vjetra od 100 čvorova (50 m/s) ili više; međutim, utvrđena je odredba za prijavljivanje brzina vjetra do 199 čvorova (99 m/s) za svrhe koje nisu zrakoplovne, prema potrebi.

(w) dodaci 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„Dodatak 3.

Predložak za TAF

Legenda:

M = uključivanje obvezno;

C = uključivanje uvjetno, ovisi o meteorološkim uvjetima ili metodi opažanja;

O = uključivanje moguće.

Napomena 1.: Rasponi i razlučivosti numeričkih elemenata uključenih u TAF prikazani su u zasebnoj tablici ispod ovog predloška.

Napomena 2.: Objašnjenja za kratice mogu se pronaći u dokumentu ICAO-a br. 8400 *Procedures for Air Navigation Services — Abbreviations and Codes (PANS-ABC)* (Postupci za usluge u zračnoj plovidbi – kratice i kodovi).

Element	Detaljni sadržaj	Predlošci	Primjeri
Oznaka vrste prognoze (M)	Vrsta prognoze (M)	TAF ili TAF AMD ili TAF COR	TAF TAF AMD TAF COR
Oznaka lokacije (M)	Oznaka lokacije prema ICAO-u (M)	nnnn	YUDO
Vrijeme objavljivanja prognoze (M)	Dan i vrijeme objavljivanja prognoze (UTC) (M)	nnnnnnZ	160000Z
Oznaka prognoze koja nedostaje (C)	Oznaka prognoze koja nedostaje (C)	NIL	NIL
KRAJ TAF-a AKO PROGNOZA NEDOSTAJE.			
Dani i razdoblje valjanosti prognoze (M)	Dani i razdoblje valjanosti prognoze (UTC) (M)	nnnn/nnnn	0812/0918
Oznaka poništene prognoze (C)	Oznaka poništene prognoze (C)	CNL	CNL
KRAJ TAF-a AKO JE PROGNOZA PONIŠTENA.			
Prizemni vjetar (M)	Smjer vjetra (M)	nnn ili VRB	24004MPS; VRB01MPS (24008KT); (VRB02KT) 19005 MPS (19010KT)
	Brzina vjetra (M)	[P]nn[n]	00000MPS (00000KT) 140P49MPS (140P99KT)
	Značajne varijacije brzine (C)	G[P]nn[n]	12003G09MPS (12006G18KT) 24008G14MPS (24016G28KT)
	Mjerne jedinice (M)	MPS (ili KT)	

Element	Detaljni sadržaj	Predlošci				Primjeri
Vidljivost (M)	Prevladavajuća vidljivost (M)	nnnn			C A V O K	0350 CAVOK 7000 9000 9999
Vremenski uvjeti (C)	Intenzitet vremenskih pojava (C) (1)	– ili +		—		
	Značajke i vrsta vremenskih pojava (C)	DZ ili RA ili SN ili SG ili PL ili DS ili SS ili FZDZ ili FZRA ili SHGR ili SHGS ili SHRA ili SHSN ili TSGR ili TSGS ili TSRA ili TSSN		FG ili BR ili SA ili DU ili HZ ili FU ili VA ili SQ ili PO ili FC ili TS ili BCFG ili BLDU ili BLSA ili BLSN ili DRDU ili DRSA ili DRSN ili FZFG ili MIFG ili PRFG		RA HZ +TSRA FG –FZDZ PRFG +TSRASN SNRA FG
Naoblaka (M) (2)	Količina naoblake i visina baze ili vertikalna vidljivost (M)	FEWnnn ili SCTnnn ili BKNnnn ili OVCnnn	VVnnn ili VV///	NSC		FEW010 VV005 OVC020 VV/// NSC SCT005 BKN012
	Vrsta oblaka (C)	CB ili TCU	—			SCT008 BKN025CB
Temperatura (O) (3)	Naziv elementa (M)	TX				TX25/1013Z TN09/1005Z TX05/2112Z TNM02/2103Z
	Najviša temperatura (M)	[M]nn/				
	Dan i vrijeme pojave najviše temperature (M)	nnnnZ				
	Naziv elementa (M)	TN				
	Najniža temperatura (M)	[M]nn/				
	Dan i vrijeme pojave najniže temperature (M)	nnnnZ				

Element	Detaljni sadržaj	Predlošci				Primjeri
Očekivane značajne promjene jednog ili više prethodno navedenih elemenata tijekom razdoblja valjanosti (C)	Oznaka promjene ili vjerojatnosti (M)	PROB30 [TEMPO] ili PROB40 [TEMPO] ili BECMG ili TEMPO ili FM				
	Razdoblje pojave ili promjene (M)	nnnn/nnnn ili nnnnnn				
	Vjetar (C)	nnn[P]nn[n][G[P]nn[n]]MPS VRBnnMPS ili (ili nnn[P]nn[G[P]nn]KT VRBnnKT) ili				TEMPO 0815/0818 25017G25MPS (TEMPO 0815/0818 25034G50KT) TEMPO 2212/2214 17006G13MPS 1000 TSRA SCT010CB BKN020 (TEMPO 2212/2214 17012G26KT 1000 TSRA SCT010CB BKN020)
	Prevladavajuća vidljivost (C)	nnnn			C A V O K	BECMG 3010/3011 00000MPS 2400 OVC010 (BECMG 3010/3011 00000KT 2400 OVC010) PROB30 1412/1414 0800 FG
	Vremenska pojava: intenzitet (C)	– ili +	—	NSW		BECMG 1412/1414 RA TEMPO 2503/2504 FZRA TEMPO 0612/0615 BLSN PROB40 TEMPO 2923/3001 0500 FG
	Vremenska pojava: značajke i vrsta (C)	DZ ili RA ili SN ili SG ili PL ili DS ili SS ili FZDZ ili FZRA ili SHGR ili SHGS ili SHRA ili SHSN ili TSGR ili TSGS ili TSRA ili TSSN	FG ili BR ili SA ili DU ili HZ ili FU ili VA ili SQ ili PO ili FC ili TS ili BCFG ili BLDU ili BLSA ili BLSN ili DRDU ili DRSA ili DRSN ili FZFG ili MIFG ili PRFG			

Element	Detaljni sadržaj	Predlošci				Primjeri
	Količina naoblake i visina baze ili vertikalna vidljivost (C)	FEWnnn ili SCTnnn ili BKNnnn ili OVCnnn	VVnnn ili VV///	NSC		FM051230 15004MPS 9999 BKN020 (FM051230 15008KT 9999 BKN020) BECMG 1618/1620 8000 NSW NSC
	Vrsta oblaka (C)	CB ili TCU	—			BECMG 2306/2308 SCT015CB BKN020

([1]) Uključuje se uvijek kada je primjenjivo. Nema oznake za umjereni intenzitet.
([2]) Do četiri sloja oblaka.
([3]) Sastoji se od najviše četiri temperature (dvije najviše i dvije najniže temperature).

Rasponi i razlučivosti za numeričke elemente uključene u TAF

Elementi		Raspon	Razlučivost
Smjer vjetra:	° u odnosu na pravi pol	000–360	10
Brzina vjetra:	MPS	00–99 (*)	1
	KT	0–199 (*)	1
Vidljivost:	M	0000–0750	50
	M	0800–4 900	100
	M	5 000–9 000	1 000
	M	10 000 –	0 (utvrđena vrijednost: 9 999)
Vertikalna vidljivost:	u jedinicama od 30 M (100 stopa)	000–020	1
Naoblaka: visina baze oblaka:	u jedinicama od 30 M (100 stopa)	000–099 100–200	1 10
Temperatura zraka (najviša i najniža): °C		–80 do +60	1

(*) U zrakoplovstvu ne postoji zahtjev za prijavljivanje brzina prizemnog vjetra od 100 čvorova (50 m/s) ili više; međutim, utvrđena je odredba za prijavljivanje brzina vjetra do 199 čvorova (99 m/s) za svrhe koje nisu zrakoplovne, prema potrebi.

Dodatak 4.

Predložak za upozorenja na smicanje vjetra

Legenda:

M = uključivanje obvezno;

C = uključivanje uvjetno, uvijek kada je primjenjivo.

Napomena 1.: Rasponi i razlučivosti numeričkih elemenata uključenih u upozorenja na smicanje vjetra prikazani su u Dodatku 8.

Napomena 2.: Objašnjenja za kratice mogu se pronaći u dokumentu ICAO-a br. 8400 *Procedures for Air Navigation Services — Abbreviations and Codes (PANS-ABC)* (Postupci za usluge u zračnoj plovidbi – kratice i kodovi).

Element	Detaljni sadržaj	Predlošci	Primjer
Oznaka lokacije aerodroma (M)	Oznaka lokacije aerodroma	nnnn	YUCC
Oznaka vrste poruke (M)	Vrsta poruke i redni broj	WS WRNG [n]n	WS WRNG 1
Vrijeme nastanka i razdoblje valjanosti (M)	Dan i vrijeme objavljivanja i, kada je primjenjivo, razdoblje valjanosti (UTC)	nnnnnn [VALID TL nnnnnn] ili [VALID nnnnnn/nnnnnn]	211230 VALID TL 211330 221200 VALID 221215/221315
AKO SE UPOZORENJE NA SMICANJE VJETRA PONIŠTAVA, VIDJETI DETALJE NA KRAJU OVOG PREDLOŠKA.			
Pojava (M)	Oznaka pojave i njezine lokacije	[MOD] ili [SEV] WS IN APCH ili [MOD] ili [SEV] WS [APCH] RWYnnn ili [MOD] ili [SEV] WS IN CLIMB-OUT ili [MOD] ili [SEV] WS CLIMB-OUT RWYnnn ili MBST IN APCH ili MBST [APCH] RWYnnn ili MBST IN CLIMB-OUT ili MBST CLIMB-OUT RWYnnn	WS APCH RWY12 MOD WS RWY34 WS IN CLIMB-OUT MBST APCH RWY26 MBST IN CLIMB-OUT
Opažena, prijavljena ili prognozirana pojava (M)	Oznaka koja govori je li pojava opažena ili prijavljena i očekuje se da će potrajati ili je prognozirana	REP AT nnnn nnnnnnnn ili OBS [AT nnnn] ili FCST	REP AT 1510 B747 OBS AT 1205 FCST
Detalji pojave (C)	Opis pojave koja je povod za objavljivanje upozorenja na smicanje vjetra	SFC WIND: nnn/nnMPS (ili nnn/nnKT) nnnM (nnnFT)-WIND: nnn/nnMPS (ili nnn/nnKT) ili nnKMH (ili nnKT) LOSS nnKM (ili nnNM) FNA RWYnn ili nnKMH (ili nnKT) GAIN nnKM (ili nnNM) FNA RWYnn	SFC WIND: 320/5MPS 60M-WIND: 360/13 MPS (SFC WIND: 320/10KT 200FT-WIND: 360/26KT) 60KMH LOSS 4KM FNA RWY13 (30KT LOSS 2NM FNA RWY13)

Element	Detaljni sadržaj	Predlošci	Primjer
ILI			
Poništavanje upozorenja na smicanje vjetra	Poništavanje upozorenja na smicanje vjetra uz upućivanje na njegovu oznaku	CNL WS WRNG [n]n nnnnnn/nnnnnn	CNL WS WRNG 1 211230/211330

x. briše se Dodatak 5.;

(y) umeću se sljedeći dodaci 5.A i 5.B:

„Dodatak 5.A

Predložak za SIGMET i AIRMET

Legenda:

M = uključivanje obvezno;

C = uključivanje uvjetno, uvijek kada je primjenjivo; i

= = dvostruka crta ukazuje da tekst nakon nje mora biti smješten na sljedeću crtu.

Napomena: Rasponi i razlučivosti numeričkih elemenata uključenih u SIGMET/AIRMET prikazani su u Dodatku 8.

Element	Detaljni sadržaj	Predložak za SIGMET	Predložak za AIRMET	Primjeri za SIGMET	Primjeri za AIRMET
Oznaka lokacije FIR-a/CTA-a (M)	Oznaka lokacije, prema ICAO-u, jedinice ATS-a koja opslužuje FIR ili CTA na koje se SIGMET/AIRMET odnosi	nnnn		YUCC YUDD	
Identifikacija (M)	Oznaka i redni broj SIGMET-a ili AIRMET-a	SIGMET nnn	AIRMET [n][n]n	SIGMET U05 SIGMET I12	AIRMET 2 AIRMET 19 AIRMET B19
Razdoblje valjanosti (M)	Skupine dan-vrijeme kojima se označava razdoblje valjanosti (UTC)	VALID nnnnnn/nnnnnn		VALID 010000/010400 VALID 221215/221600 VALID 101520/101800 VALID 251600/252200 VALID 152000/160000 VALID 192300/200300	
Oznaka lokacije MWO-a (M)	Oznaka lokacije MWO-a koji je sastavio SIGMET ili AIRMET, s crticom za razdvajanje	nnnn–		YUDO– YUSO–	

Element	Detaljni sadržaj	Predložak za SIGMET		Predložak za AIRMET	Primjeri za SIGMET	Primjeri za AIRMET
Naziv FIR-a/CTA-a (M)	Oznaka lokacije i naziv FIR-a/CTA-a za koje se objavljuje SIGMET/AIRMET	nnnn nnnnnnnnnn FIR[/UIR] ili nnnn nnnnnnnnnn CTA	nnnn nnnnnnnnnn FIR[/n]		YUCC AMSWELL FIR YUDD SHANLON FIR/UIR YUDD SHANLON CTA	YUCC AMSWELL FIR/2 YUDD SHANLON FIR

AKO SE SIGMET PONIŠTAVA, VIDJETI DETALJE NA KRAJU OVOG PREDLOŠKA.

Pojava (M)	Opis pojave koja je uzrok objavljivanja SIGMET-a/AIRMET-a	OBSC TS[GR] EMBD TS[GR] FRQ TS[GR] SQL TS[GR] TC nnnnnnnnnn PSN Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] CB ili TC NN PSN Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] CB SEV TURB SEV ICE SEV ICE (FZRA) SEV MTW HVY DS HVY SS [VA ERUPTION] [MT nnnnnnnnnn] [PSN Nnn[nn] ili Snn[nn] Ennn[nn] ili Wnnn[nn]] VA CLD RDOACT CLD		SFC WIND nnn/nn[n]MPS (ili SFC WIND nnn/nn[n]KT) SFC VIS nnnnM (nn) ISOL TS[GR] OCNL TS[GR] MT OBSC BKN CLD nnn/[ABV]nnnnM (ili BKN CLD nnn/[ABV][n]nnnnFT) ili BKN CLD SFC/[ABV]nnnnM (ili BKN CLD SFC/[ABV][n]nnnnFT) OVC CLD nnn/[ABV]nnnnM (ili OVC CLD nnn/[ABV][n]nnnnFT) ili OVC CLD SFC/[ABV]nnnnM (ili OVC CLD SFC/[ABV][n]nnnnFT) ISOL CB OCNL CB FRQ CB ISOL TCU OCNL TCU FRQ TCU MOD TURB MOD ICE MOD MTW	OBSC TS OBSC TSGR EMBD TS EMBD TSGR FRQ TS FRQ TSGR SQL TS SQL TSGR TC GLORIA PSN N10 W060 CB TC NN PSN S2030 E06030 CB SEV TURB SEV ICE SEV ICE (FZRA) SEV MTW HVY DS HVY SS VA ERUPTION MT ASHVAL PSN S15 E073 VA CLD RDOACT CLD	SFC WIND 040/40MPS SFC WIND 310/20KT SFC VIS 1500M (BR) ISOL TS ISOL TSGR OCNL TS OCNL TSGR MT OBSC BKN CLD 120/900M BKN CLD 400/3000FT BKN CLD SFC/3000M BKN CLD SFC/ABV10000-FT OVC CLD 270/ABV3000M OVC CLD 900/ABV10000-FT OVC CLD SFC/3000M OVC CLD SFC/ABV10000-FT ISOL CB OCNL CB FRQ CB ISOL TCU OCNL TCU FRQ TCU MOD TURB MOD ICE MOD MTW
Opažena ili prognozirana pojava (M)	Napomena je li ta informacija opažena i očekuje se da potraje ili je prognozirana	OBS [AT nnnnZ] ili FCST [AT nnnnZ]			OBS OBS AT 1210Z FCST FCST AT 1815Z	

Element	Detaljni sadržaj	Predložak za SIGMET	Predložak za AIRMET	Primjeri za SIGMET	Primjeri za AIRMET
Lokacija (C)	Lokacija (odnosi se na zemljopisnu širinu i duljinu (u stupnjevima i minutama))	Nnn[nn] Wnnn[nn] ili Nnn[nn] Ennn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili SNN[nn] Ennn[nn] ili N OF Nnn[nn] ili S OF Nnn[nn] ili N OF Snn[nn] ili S OF Snn[nn] ili [AND] W OF Wnnn[nn] ili E OF Wnnn[nn] ili W OF Ennn[nn] ili E OF Ennn[nn] ili N OF Nnn[nn] ili N OF Snn[nn] AND S OF Nnn[nn] ili S OF Snn[nn] ili W OF Wnnn[nn] ili W OF Ennn[nn] AND E OF Wnnn[nn] ili E OF Ennn[nn] ili N OF LINE ili NE OF LINE ili E OF LINE ili SE OF LINE ili S OF LINE ili SW OF LINE ili W OF LINE ili NW OF LINE Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] [– Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn]] [– Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn]] [AND N OF LINE ili NE OF LINE ili E OF LINE ili SE OF LINE ili S OF LINE ili SW OF LINE ili W OF LINE ili NW OF LINE Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] [– Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn]] [– Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn]]] ili WI Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] – [Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn]] (4) ili APRX nnKM WID LINE BTN (ili nnNM WID LINE BTN) Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] [– Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn]][– Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn]] ili ENTIRE FIR/UIR ili ENTIRE CTA ili WI nnnKM (ili nnnNM) OF TC CENTRE		N2020 W07005 N48 E010 S60 W160 S0530 E16530 N OF N50 S OF N5430 N OF S10 S OF S4530 W OF W155 E OF W45 W OF E15540 E OF E09015 N OF N1515 AND W OF E13530 S OF N45 AND N OF N40 N OF LINE S2520 W11510 – S2520 W12010 SW OF LINE N50 W005 – N60 W020 SW OF LINE N50 W020 – N45 E010 AND NE OF LINE N45 W020 – N40 E010 WI N6030 E02550 – N6055 E02500 – N6050 E02630 – N6030 E02550 APRX 50KM WID LINE BTN N64 W017 – N60 W010 – N57 E010 ENTIRE FIR ENTIRE FIR/UIR ENTIRE CTA WI 400KM OF TC CENTRE WI 250NM OF TC CENTRE	

Element	Detaljni sadržaj	Predložak za SIGMET	Predložak za AIRMET	Primjeri za SIGMET	Primjeri za AIRMET
Razina (C)	Razina leta ili apsolutna visina	[SFC/]FLnnn ili [SFC/]nnnnM (ili [SFC/][n]nnnnFT) ili FLnnn/nnn ili TOP FLnnn ili [TOP] ABV FLnnn ili [nnnn/]nnnnM (ili [[n]nnnn/][n]nnnnFT) ili [nnnnM/] FLnnn (ili [[n]nnnnFT/]FLnnn) ili (1) TOP [ABV ili BLW] FLnnn		FL180 SFC/FL070 SFC/3000M SFC/10000FT FL050/080 TOP FL390 ABV FL250 TOP ABV FL100 3000M 2000/3000M 8000FT 6000/12000FT 2000M/FL150 10000FT/FL250 TOP FL500 TOP ABV FL500 TOP BLW FL450	
Kretanje ili očekivano kretanje (C) (5)	Kretanje ili očekivano kretanje (smjer i brzina) s upućivanjem na jednu od 16 točaka kompasa, ili nepokretno	MOV N [nnKMH] ili MOV NNE [nnKMH] ili MOV NE [nnKMH] ili MOV ENE [nnKMH] ili MOV E [nnKMH] ili MOV ESE [nnKMH] ili MOV SE [nnKMH] ili MOV SSE [nnKMH] ili MOV S [nnKMH] ili MOV SSW [nnKMH] ili MOV SW [nnKMH] ili MOV WSW [nnKMH] ili MOV W [nnKMH] ili MOV WNW [nnKMH] ili MOV NW [nnKMH] ili MOV NNW [nnKMH] (ili MOV N [nnKT] ili MOV NNE [nnKT] ili MOV NE [nnKT] ili MOV ENE [nnKT] ili MOV E [nnKT] ili MOV ESE [nnKT] ili MOV SE [nnKT] ili MOV SSE [nnKT] ili MOV S [nnKT] ili MOV SSW [nnKT] ili MOV SW [nnKT] ili MOV WSW [nnKT] ili MOV W [nnKT] ili MOV WNW [nnKT] ili MOV NW [nnKT] ili MOV NNW [nnKT]) ili STNR		MOV SE MOV NNW MOV E 40KMH MOV E 20KT MOV WSW 20KT STNR	
Promjene intenziteta (C)	Očekivane promjene intenziteta	INTSF ili WKN ili NC		INTSF WKN NC	
Prognozirano vrijeme (C) (5)	Oznaka prognoziranog vremena pojave	FCST AT nnnnZ	—	FCST AT 2200Z	—
Prognozirana lokacija (C) (5)	Prognozirana lokacija oblaka vulkanskog pepela ili središta tropske ciklone ili druge opasne pojave6 na kraju razdoblja valjanosti SIGMET-a	Nnn[nn] Wnnn[nn] ili Nnn[nn] Ennn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili SNN[nn] Ennn[nn] ili N OF Nnn[nn] ili S OF Nnn[nn] ili N OF Snn[nn] ili S OF Snn[nn] [AND] W OF Wnnn[nn] ili E OF Wnnn[nn] ili W OF Ennn[nn] ili E OF Ennn[nn]	—	N30 W170 N OF N30 S OF S50 AND W OF E170 S OF N46 AND N OF N39 NE OF LINE N35 W020 – N45 W040 SW OF LINE N48 W020 – N43 E010 AND NE OF LINE N43 W020 – N38 E010 WI N20 W090 – N05 W090 – N10 W100 – N20 W100 – N20 W090 APRX 50KM WID LINE BTN	—

Element	Detaljni sadržaj	Predložak za SIGMET	Predložak za AIRMET	Primjeri za SIGMET	Primjeri za AIRMET
		ili N OF Nnn[nn] ili N OF Snn[nn] AND S OF Nnn[nn] ili S OF Snn[nn] ili W OF Wnnn[nn] ili W OF Ennn[nn] AND E OF Wnnn[nn] ili E OF Ennn[nn] ili N OF LINE ili NE OF LINE ili E OF LINE ili SE OF LINE ili S OF LINE ili SW OF LINE ili NW OF LINE Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] [– Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn]] [AND N OF LINE ili NE OF LINE ili E OF LINE ili SE OF LINE ili S OF LINE ili SW OF LINE ili W OF LINE ili W OF LINE ili NW OF LINE Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] [– Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn]]] ili WI Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] (4) ili APRX nnKM WID LINE BTN (nnNM WID LINE BTN) Nnn[nn] ili		N64 W017 – N57 W005 – N55 E010 – N55 E030 ENTIRE FIR ENTIRE FIR/UIR ENTIRE CTA TC CENTRE PSN N2740 W07345 NO VA EXP	

Element	Detaljni sadržaj	Predložak za SIGMET	Predložak za AIRMET	Primjeri za SIGMET	Primjeri za AIRMET
		Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] [– Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn]][– Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn]] ili ENTIRE FIR[/UIR] ili ENTIRE CTA ili TC CENTRE PSN Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn] (1) ili NO VA EXP (2)			
Ponavljanje elemenata (C) (3)	Ponavljanje elemenata uključenih u SIGMET za oblak vulkanskog pepela ili tropske ciklone	[AND]	—	AND	—
ILI					
Poništavanje SIGMET-a/AIRMET-a (C)	Poništavanje SIGMET-a/AIRMET-a uz upućivanje na njegovu oznaku	CNL SIGMET nnn nnnnnn/nnnnnn ili CNL SIGMET nnn nnnnnn/nnnnnn [VA MOV TO nnnn FIR] (2)	CNL AIRMET [n][n]n nnnnnn/nnnnnn	CNL SIGMET B04 101200/10160-0 CNL SIGMET I07 251030/25143-0 VA MOV TO YUDO FIR	CNL AIRMET 05 151520/151800

(1) Samo za SIGMET za tropske ciklone.
(2) Samo za SIGMET za vulkanski pepeo.
(3) Upotrebljavaju se za dva oblaka vulkanskog pepela ili dva središta tropskih ciklona koji istodobno utječu na dotični FIR.
(4) Broj koordinata mora se držati na minimumu i u normalnim okolnostima ne smije biti veći od sedam.
(5) Elementi „prognozirano vrijeme” i „prognozirana lokacija” ne smiju se upotrebljavati zajedno s elementima „kretanje ili očekivano kretanje”.

Napomena: Jako ili umjereno zaleđivanje i jake ili umjerene turbulencije (SEV ICE, MOD ICE, SEV TURB, MOD TURB) povezane s grmljavinskim olujama, kumulonimbusima ili tropskim ciklonama ne smiju biti uključeni.

Dodatak 5.B

Predložak za posebna izvješća iz zraka (uzlazna veza)

Legenda:

M = uključivanje obvezno, dio svakog posebnog izvješća iz zraka (uzlazna veza);

C = uključivanje uvjetno, uvijek kada je primjenjivo;

= = dvostruka crta ukazuje da tekst nakon nje mora biti smješten na sljedeću crtu.

Napomena: Rasponi i razlučivosti numeričkih elemenata uključenih u posebna izvješća iz zraka prikazani su u Dodatku 8.

Element	Detaljni sadržaj	Predložak	Primjeri
Identifikacija (M)	Oznaka posebnog izvješća iz zraka (uzlazna veza)	ARS	ARS
Identifikacija zrakoplova (M)	Pozivni znak radiostanice zrakoplova	nnnnnn	VA812
Opažena pojava (M)	Opis opažene pojave koja je prouzročila objavljivanje posebnog izvješća iz zraka	TS TSGR SEV TURB SEV ICE SEV MTW HVY SS VA CLD VA [MT nnnnnnnnnn] MOD TURB MOD ICE	TSGR SEV TURB SEV ICE SEV MTW HVY SS VA CLD VA VA MT ASHVAL5 MOD TURB MOD ICE
Vrijeme opažanja (M)	Vrijeme opažanja opažene pojave	OBS AT nnnnZ	OBS AT 1210Z
Lokacija (C)	Lokacija (odnosi se na zemljopisnu širinu i duljinu (u stupnjevima iminutama)) opaženepojave	NnnnnWnnnnn ili NnnnnEnnnnn ili SnnnnWnnnnn ili SnnnnEnnnnn	N2020W07005 S4812E01036
Razina (C)	Razina leta ili apsolutna visina opažene pojave	FLnnn ili FLnnn/nnn ili nnnnM (ili [n]nnnnFT)	FL390 FL180/210 3000M 12000FT

(z) Dodaci 6., 7. i 8. zamjenjuju se sljedećim:

„Dodatak 6.

Predložak za savjete o vulkanskom pepelu

Legenda:

M = uključivanje obvezno;

O = uključivanje moguće;

= = dvostruka crta ukazuje da tekst nakon nje mora biti smješten na sljedeću crtu.

Napomena 1.: Rasponi i razlučivosti numeričkih elemenata uključenih u savjete o vulkanskom pepelu prikazani su u Dodatku 8.

Napomena 2.: Objašnjenja za kratice mogu se pronaći u dokumentu ICAO-a br. 8400 *Procedures for Air Navigation Services — Abbreviations and Codes (PANS-ABC)* (Postupci za usluge u zračnoj plovidbi – kratice i kodovi).

Napomena 3.: Obvezno je umetanje dvotočke nakon svakog naslova elementa.

Napomena 4.: Brojevi od 1 do 18 navode se samo radi jasnoće i nisu dio savjetâ, kao što je prikazano u primjeru.

Element		Detaljni sadržaj	Predlošci		Primjeri	
1	Oznaka vrste poruke (M)	Vrsta poruke	VA ADVISORY		VA ADVISORY	
2	Vrijeme nastanka (M)	Godina, mjesec, dan, vrijeme (UTC)	DTG:	nnnnnnnn/nnnnZ	DTG:	20080923/0130Z
3	Naziv VAAC-a (M)	Naziv VAAC-a	VAAC:	nnnnnnnnnnnn	VAAC:	TOKYO
4	Ime vulkana (M)	Ime i IAVCEI broj vulkana (dodjeljuje Međunarodno udruženje za vulkanologiju i kemiju unutrašnjosti Zemlje)	VOLCANO:	nnnnnnnnnnnnnnnnnnnnn [nnnnnn] ili UNKNOWN ili UNNAMED	VOLCANO: VOLCANO:	KARYMSKY 1000-13 UNNAMED
5	Lokacija vulkana (M)	Lokacija vulkana u stupnjevima i minutama	PSN:	Nnnnn ili Snnnn Wnnnnn ili Ennnnn ili UNKNOWN	PSN: PSN:	N5403 E15927 UNKNOWN
6	Država ili regija (M)	Država, ili regija ako pepeo nije prijavljen iznad države	AREA:	nnnnnnnnnnnnnnn	AREA:	RUSSIA
7	Najveća nadmorska visina (M)	Najveća nadmorska visina u metrima (ili stopama)	SUMMIT ELEV:	nnnnM (ili nnnnnFT)	SUMMIT ELEV:	1536M
8	Broj upozorenja (M)	Broj upozorenja: godina s ispisanim svim znamenkama i broj poruke (zaseban niz za svaki vulkan)	ADVISORY NR:	nnnn/nnnn	ADVISORY NR:	2008/4
9	Izvor informacija (M)	Izvor informacija slobodnim unosom teksta	INFO SOURCE:	Slobodni unos teksta do 32 znaka	INFO SOURCE:	MTSAT-1R KVERT KEMSD

Element		Detaljni sadržaj	Predlošci		Primjeri	
10	Kod bojom (O)	Zrakoplovni kod bojom	AVIATION COLOUR CODE:	RED ili ORANGE ili YELLOW ili GREEN ili UNKNOWN ili NOT GIVEN ili NIL	AVIATION COLOUR CODE:	RED
11	Detalji o erupciji (M)	Detalji o erupciji (uključujući datum/vrijeme erupcija)	ERUPTION DETAILS:	Slobodni unos teksta do 64 znaka ili UNKNOWN	ERUPTION DETAILS:	ERUPTION AT 20080923/0000Z FL300 REPORTED
12	Vrijeme opažanja (ili procjene) oblaka vulkanskog pepela (M)	Dan i vrijeme (UTC) opažanja (ili procjene) oblaka vulkanskog pepela	OBS (ili EST) VA DTG:	nn/nnnnZ	OBS VA DTG:	23/0100Z
13	Opaženi ili procijenjeni oblaci vulkanskog pepela (M)	Horizontalna (u stupnjevima i minutama) i vertikalna rasprostranjenost u vrijeme opažanja opaženih ili procijenjenih oblaka vulkanskog pepela ili, ako je baza nepoznata, vrh opaženih ili procijenjenih oblaka pepela; Kretanje opaženih ili procijenjenih oblaka vulkanskog pepela	OBS VA CLD ili EST VA CLD:	TOP FLnnn ili SFC/FLnnn ili FLnnn/nnn [nnKM WID LINE BTN (nnNM WID LINE BTN)] Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn][– Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn]] MOV N nnKMH (ili KT) ili MOV NE nnKMH (ili KT) ili MOV E nnKMH (ili KT) ili MOV SE nnKMH (ili KT) ili MOV S nnKMH (ili KT) ili MOV SW nnKMH (ili KT) ili MOV W nnKMH (ili KT) ili MOV NW nnKMH (ili KT) ili VA NOT IDENTIFIABLE FM SATELLITE DATA	OBS VA CLD:	FL250/300 N5400 E15930 – N5400 E16100 – N5300 E15945 MOV SE 20KT SFC/FL200 N5130 E16130 – N5130 E16230 – N5230 E16230 – N5230 E16130 MOV SE 15KT TOP FL240 MOV W 40KMH VA NOT IDENTIFIABLE FM SATELLITE DATA WIND FL050/070 180/12 MPS

Element		Detaljni sadržaj	Predlošci		Primjeri	
				WIND FLnnn/nnn nnn/nn[n]MPS (ili KT) ([2]) ili WIND FLnnn/nnn VRBnnMPS (ili KT) ili WIND SFC/FLnnn nnn/nn[n]MPS (ili KT) ili WIND SFC/FLnnn VRBnnMPS (ili KT)		
14	Prognozirana visina i lokacija oblaka vulkanskog pepela (+ 6 HR) (M)	Dan i vrijeme (UTC) (6 sati od „Vremena opažanja (ili procjene) oblaka vulkanskog pepela" iz stavke 12); Prognozirana visina i lokacija (u stupnjevima i minutama) za svaku nakupinu oblaka vulkanskog pepela za to utvrđeno vrijeme valjanosti	FCST VA CLD +6 HR:	nn/nnnnZ SFC ili FLnnn/[FL]nnn [nnKM WID LINE BTN (nnNM WID LINE BTN)] Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn][– Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn]– Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn]] ([1]) ili NO VA EXP ili NOT AVBL ili NOT PROVIDED	FCST VA CLD +6 HR:	23/0700Z FL250/350 N5130 E16030 – N5130 E16230 – N5330 E16230 – N5330 E16030 SFC/FL180 N4830 E16330 – N4830 E16630 – N5130 E16630 – N5130 E16330 NO VA EXP NOT AVBL NOT PROVIDED
15	Prognozirana visina i lokacija oblaka vulkanskog pepela (+ 12 HR) (M)	Dan i vrijeme (UTC) (12 sati od „Vremena opažanja (ili procjene) oblaka vulkanskog pepela" iz stavke 12); Prognozirana visina i lokacija (u stupnjevima i minutama) za svaku nakupinu oblaka vulkanskog pepela za to utvrđeno vrijeme valjanosti	FCST VA CLD +12 HR:	nn/nnnnZ SFC ili FLnnn/[FL]nnn [nnKM WID LINE BTN (nnNM WID LINE BTN)] Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn]– Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn]– Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn]– Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili	FCST VA CLD +12 HR:	23/1300Z SFC/FL270 N4830 E16130 – N4830 E16600 – N5300 E16600 – N5300 E16130 NO VA EXP NOT AVBL NOT PROVIDED

Element		Detaljni sadržaj	Predlošci		Primjeri	
				Ennn[nn]] ili NO VA EXP ili NOT AVBL ili NOT PROVIDED		
16	Prognozirana visina i lokacija oblaka vulkanskog pepela (+ 18 HR) (M)	Dan i vrijeme (UTC) (18 sati od „Vremena opažanja (ili procjene) oblaka vulkanskog pepela" iz stavke 12); Prognozirana visina i lokacija (u stupnjevima i minutama) za svaku nakupinu oblaka vulkanskog pepela za to utvrđeno vrijeme valjanosti	FCST VA CLD +18 HR:	nn/nnnnZ SFC ili FLnnn/[FL]nnn [nnKM WID LINE BTN (nnNM WID LINE BTN)] Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn] – Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn]– Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn [nn] ili Ennn[nn]] ili NO VA EXP ili NOT AVBL ili NOT PROVIDED	FCST VA CLD +18 HR:	23/1900Z NO VA EXP NOT AVBL NOT PROVIDED
17	Napomene (M)	Napomene, prema potrebi	RMK:	Slobodni unos teksta do 256 znakova ili NIL	RMK:	LATEST REP FM KVERT (0120Z) INDICATES ERUPTION HAS CEASED. TWO DISPERSING VA CLD ARE EVIDENT ON SATELLITE IMAGERY NIL
18	Sljedeće upozorenje (M)	Godina, mjesec, dan i vrijeme (UTC)	NXT ADVISORY:	nnnnnnnn/nnnnZ ili NO LATER THAN nnnnnnnn/nnnnZ ili NO FURTHER ADVISORIES ili WILL BE ISSUED BY nnnnnnnn/nnnnZ	NXT ADVISORY:	20080923/0730Z NO LATER THAN nnnnnnnn/nnnnZ NO FURTHER ADVISORIES WILL BE ISSUED BY nnnnnnnn/nnnnZ

([1]) Do 4 odabrana sloja.
([2]) Ako je oblak vulkanskog pepela (npr. AIREP) prijavljen, ali se ne može otkriti na temelju satelitskih podataka.

Dodatak 7.

Predložak za savjete o tropskim ciklonama

Legenda:

= = dvostruka crta ukazuje da tekst nakon nje mora biti smješten na sljedeću crtu.

Napomena 1.: Rasponi i razlučivosti numeričkih elemenata uključenih u savjete o tropskim ciklonama prikazani su u Dodatku 8.

Napomena 2.: Objašnjenja za kratice mogu se pronaći u dokumentu ICAO-a br. 8400 *Procedures for Air Navigation Services — Abbreviations and Codes (PANS-ABC)* (Postupci za usluge u zračnoj plovidbi – kratice i kodovi).

Napomena 3.: Svi su elementi obvezni.

Napomena 4.: Obvezno je umetanje dvotočke nakon svakog naslova elementa.

Napomena 5.: Brojevi od 1 do 19 navode se samo radi jasnoće i nisu dio savjetâ, kao što je prikazano u primjeru.

Element		Detaljni sadržaj	Predlošci		Primjeri	
1	Oznaka vrste poruke	Vrsta poruke	TC ADVISORY		TC ADVISORY	
2	Vrijeme nastanka	Godina, mjesec, dan i vrijeme (UTC) objavljivanja	DTG:	nnnnnnnn/nnnnZ	DTG:	20040925/1600Z
3	Naziv TCAC-a	Naziv TCAC-a (oznaka lokacije ili puni naziv)	TCAC:	nnnn ili nnnnnnnnnn	TCAC: TCAC:	YUFO MIAMI
4	Ime tropske ciklone	Ime tropske ciklone ili „NN” za tropsku ciklonu bez imena	TC:	nnnnnnnnnnnn ili NN	TC:	GLORIA
5	Broj upozorenja:	Broj upozorenja (počinje s „01” za svaku tropsku ciklonu)	NR:	nn	NR:	01
6	Položaj središta	Položaj središta tropske ciklone (u stupnjevima i minutama)	PSN:	Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn]	PSN:	N2706 W07306

Element		Detaljni sadržaj	Predlošci		Primjeri	
7	Smjer i brzina kretanja	Smjer i brzina kretanja u obliku 16 točaka kompasa i km/h (ili u čvorovima), ili kreće se sporo (< 6 km/h (3 čvora)) ili stoji (< 2 km/h (1 čvor))	MOV:	N nnKMH (ili KT) ili NNE nnKMH (ili KT) ili NE nnKMH (ili KT) ili ENE nnKMH (ili KT) ili E nnKMH (ili KT) ili ESE nnKMH (ili KT) ili SE nnKMH (ili KT) ili SSE nnKMH (ili KT) ili S nnKMH (ili KT) ili SSW nnKMH (ili KT) ili SW nnKMH (ili KT) ili WSW nnKMH (ili KT) ili W nnKMH (ili KT) ili WNW nnKMH (ili KT) ili NW nnKMH (ili KT) ili NNW nnKMH (ili KT) ili SLW ili STNR	MOV:	NW 20KMH
8	Tlak u središtu	Tlak u središtu (u hPa)	C:	nnnHPA	C:	965HPA
9	Maksimum prizemnog vjetra	Maksimum prizemnog vjetra u blizini središta (srednja vrijednost prizemnog vjetra u razdoblju 10 minuta, u m/s (ili u čvorovima))	MAX WIND:	nn[n]MPS (ili nn[n]KT)	MAX WIND:	22 MPS
10	Prognoza položaja središta (+ 6 HR)	Dan i vrijeme (UTC) (6 sati od „DTG” iz stavke 2); Prognoza položaja (u stupnjevima i minutama) središta tropske ciklone	FCST PSN +6 HR:	nn/nnnnZ Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn]	FCST PSN +6 HR:	25/2200Z N2748 W07350
11	Prognoza maksimuma prizemnog vjetra (+ 6 HR)	Prognoza maksimuma prizemnog vjetra (6 sati nakon „DTG” iz stavke 2)	FCST MAX WIND +6 HR:	nn[n]MPS (ili nn[n]KT)	FCST MAX WIND +6 HR:	22 MPS

Element		Detaljni sadržaj	Predlošci		Primjeri	
12	Prognoza položaja središta (+ 12 HR)	Dan i vrijeme (UTC) (12 sati od „DTG" iz stavke 2); Prognoza položaja (u stupnjevima i minutama) središta tropske ciklone	FCST PSN +12 HR:	nn/nnnnZ Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn]	FCST PSN +12 HR:	26/0400Z N2830 W07430
13	Prognoza maksimuma prizemnog vjetra (+ 12 HR)	Prognoza maksimuma prizemnog vjetra (12 sati nakon „DTG" iz stavke 2)	FCST MAX WIND +12 HR:	nn[n]MPS (ili nn[n]KT)	FCST MAX WIND +12 HR:	22 MPS
14	Prognoza položaja središta (+ 18 HR)	Dan i vrijeme (UTC) (18 sati od „DTG" iz stavke 2); Prognoza položaja (u stupnjevima i minutama) središta tropske ciklone	FCST PSN +18 HR:	nn/nnnnZ Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn]	FCST PSN +18 HR:	26/1000Z N2852 W07500
15	Prognoza maksimuma prizemnog vjetra (+ 18 HR)	Prognoza maksimuma prizemnog vjetra (18 sati nakon „DTG" iz stavke 2)	FCST MAX WIND +18 HR:	nn[n]MPS (ili nn[n]KT)	FCST MAX WIND +18 HR:	21 MPS
16	Prognoza položaja središta (+ 24 HR)	Dan i vrijeme (UTC) (24 sata dnevno svaki dan u tjednu od DTG-a iz stavke 2); Prognoza položaja (u stupnjevima i minutama) središta tropske ciklone	FCST PSN +24 HR:	nn/nnnnZ Nnn[nn] ili Snn[nn] Wnnn[nn] ili Ennn[nn]	FCST PSN +24 HR:	26/1600Z N2912 W07530
17	Prognoza maksimuma prizemnog vjetra (+ 24 HR)	Prognoza maksimuma prizemnog vjetra (24 sata dnevno svaki dan u tjednu nakon DTG-a iz stavke 2);	FCST MAX WIND +24 HR:	nn[n]MPS (ili nn[n]KT)	FCST MAX WIND +24 HR:	20 MPS
18	Napomene	Napomene, prema potrebi	RMK:	Slobodni unos teksta do 256 znakova ili NIL	RMK:	NIL
19	Očekivano vrijeme objavljivanja sljedećeg upozorenja	Očekivana godina, mjesec, dan i vrijeme (UTC) objavljivanja sljedećeg upozorenja	NXT MSG:	[BFR] nnnnnnnn/nnnnZ ili NO MSG EXP	NXT MSG:	20040925/ 2000Z

Dodatak 8.

Rasponi i razlučivosti numeričkih elemenata uključenih u savjete o vulkanskom pepelu, savjete o tropskim ciklonama, SIGMET, AIRMET, aerodromsko upozorenje i upozorenje na smicanje vjetra

Elementi		Raspon	Razlučivost
Najveća nadmorska visina:	M	000–8 100	1
	FT	000–27 000	1
Broj upozorenja:	za vulkanski pepeo (VA) (indeks) (1)	000–2 000	1
	za tropske ciklone (TC) (indeks) (1)	00–99	1
Maksimum prizemnog vjetra:	MPS	00–99	1
	KT	00–199	1
Tlak u središtu:	hPa	850–1 050	1
Brzina prizemnog vjetra:	MPS	15–49	1
	KT	30–99	1
Prizemna vidljivost:	M	0000–0750	50
	M	0800–5 000	100
Naoblaka: visina baze:	M	000–300	30
	FT	000–1 000	100
Naoblaka: visina vrha:	M	000–2 970	30
	M	3 000–20 000	300
	FT	000–9 900	100
	FT	10 000–60 000	1 000
Zemljopisne širine:	° (stupnjeva)	00–90	1
	(minuta)	00–60	1
Zemljopisne duljine:	° (stupnjeva)	000–180	1
	(minuta)	00–60	1
Razine leta:		000–650	10
Kretanje:	KMH	0–300	10
	KT	0–150	5

(1) Nedimenzionalno.

6. Prilog VI. zamjenjuje se sljedećim:

„PRILOG VI.

POSEBNI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE USLUGA ZRAKOPLOVNOG INFORMIRANJA

(Dio AIS)

PODDIO A – DODATNI ORGANIZACIJSKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE USLUGA ZRAKOPLOVNOG INFORMIRANJA (AIS.OR)

ODJELJAK 1. – OPĆI ZAHTJEVI

AIS.OR.100 Upravljanje zrakoplovnim informacijama

Pružatelj usluga zrakoplovnog informiranja (AIS) uspostavlja resurse i procese za upravljanje informacijama kojima se mogu osigurati pravodobno prikupljanje, obrada, pohrana, integracija, razmjena i pružanje kvalitetnih zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija u sustavu ATM-a.

AIS.OR.105 Odgovornosti pružatelja usluga zrakoplovnog informiranja (AIS)

Pružatelj AIS-a mora osigurati pružanje zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija potrebnih za sigurnost, redovitost i učinkovitost zračne plovidbe.

Pružatelj AIS-a prima, objedinjuje ili sastavlja, uređuje, oblikuje, objavljuje, pohranjuje i distribuira zrakoplovne podatke i zrakoplovne informacije koje se odnose na cijelo državno područje države članice kao i područja na otvorenom moru u kojima je ta država članica odgovorna za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu.

Pružatelj AIS-a mora se pobrinuti da zrakoplovni podaci i zrakoplovne informacije budu dostupni:

(1) osoblju uključenom u letačke operacije, uključujući letačke posade, planiranje leta i simulatore leta;

(2) pružateljima ATS-a koji su odgovorni za uslugu letnih informacija; i

(3) službama odgovornima za preduzletne informacije.

Pružatelj AIS-a pruža 24-satnu uslugu kreiranja i objavljivanja NOTAM-a u svojem području odgovornosti i za preduzletne informacije potrebne u vezi s fazama rute koje počinju na aerodromu/helidromu u njegovu području odgovornosti.

Pružatelj AIS-a drugim pružateljima AIS-a stavlja na raspolaganje zrakoplovne podatke i zrakoplovne informacije koje su im potrebne.

Pružatelj AIS-a osigurava uspostavu postupaka za procjenu i ublažavanje sigurnosnih rizika u zrakoplovstvu koji proizlaze iz pogrešaka u vezi s podacima i informacijama.

Pružatelj AIS-a mora jasno navesti da se zrakoplovni podaci i zrakoplovne informacije koji se pružaju u ime države članice pružaju pod nadležnošću te države članice, neovisno o njihovu obliku.

ODJELJAK 2. – UPRAVLJANJE KVALITETOM PODATAKA

AIS.OR.200 Općenito

Pružatelj AIS-a mora se pobrinuti za:

(a) pružanje zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija u skladu sa specifikacijama iz kataloga zrakoplovnih podataka utvrđenog u Dodatku 1. Prilogu III. (Dio ATM/ANS.OR);

(b) održavanje kvalitete podataka; i

(c) primjenu automatizacije kako bi se omogućile obrada i razmjena digitalnih zrakoplovnih podataka.

AIS.OR.205 Formalni dogovori

Pružatelj AIS-a mora se pobrinuti za uspostavljanje formalnih dogovora s(a):

(a) svim strankama koje mu prenose podatke; i

(b) drugim pružateljima AIS-a kad s njima razmjenjuje zrakoplovne podatke i zrakoplovne informacije.

AIR.OR.210 Razmjena zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija

Pružatelj AIS-a mora se pobrinuti za:

(a) utvrđivanje formata zrakoplovnih podataka prema modelu razmjene zrakoplovnih informacija osmišljenom da bude globalno interoperabilan; i

(b) elektroničku razmjenu zrakoplovnih podataka.

AIS.OR.215 Alati i softver

Pružatelj AIS-a mora se pobrinuti da alati i softver za podršku ili automatizaciju procesa u vezi sa zrakoplovnim podacima i zrakoplovnim informacijama izvode svoje funkcije bez negativnog utjecaja na kvalitetu zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija.

AIS.OR.220 Validacija i provjera

Pružatelj AIS-a mora se pobrinuti za uvođenje tehnika provjere i validacije kako bi zrakoplovni podaci ispunili povezane zahtjeve u pogledu kvalitete podataka iz točke AIS.TR.200.

AIS.OR.225 Metapodaci

Pružatelj AIS-a prikuplja i čuva metapodatke.

AIS.OR.230 Otkrivanje greške u podacima i autentifikacija

Pružatelj AIS-a mora se pobrinuti za:

(a) primjenu tehnika za otkrivanje grešaka u digitalnim podacima tijekom slanja i/ili pohrane zrakoplovnih podataka kako bi se održavala primjenjiva razina cjelovitosti podataka iz točke AIS.TR.200 podtočke (c); i

(b) prijenos zrakoplovnih podataka koji podliježe odgovarajućem postupku autentifikacije tako da primatelji mogu potvrditi da podaci ili informacije dolaze iz ovlaštenog izvora.

AIS.OR.235 Prijavljivanje i mjerenje grešaka te korektivne radnje

Pružatelj AIS-a mora se pobrinuti za uspostavu i održavanje mehanizama za prijavljivanje i mjerenje grešaka te za korektivne radnje.

AIS.OR.240 Ograničenja podataka

Pružatelj AIS-a u proizvodima zrakoplovnih informacija, osim u NOTAM-u, mora navesti koji zrakoplovni podaci i zrakoplovne informacije nisu u skladu sa zahtjevima u pogledu kvalitete podataka.

AIS.OR.250 Zahtjev dosljednosti

Ako su zrakoplovni podaci ili zrakoplovne informacije višestruko navedeni u AIP-ovima više država članica, pružatelji AIS-a odgovorni za te AIP-ove moraju uspostaviti mehanizme kako bi se osigurala dosljednost tih višestruko navedenih informacija.

ODJELJAK 3. – PROIZVODI ZRAKOPLOVNIH INFORMACIJA

AIS.OR.300 Općenito – Proizvodi zrakoplovnih informacija

Kada pruža zrakoplovne podatke i zrakoplovne informacije u više formata, pružatelj AIS-a mora se pobrinuti za uspostavu postupaka kojima se osigurava dosljednost podataka i informacija između tih formata.

Poglavlje 1. – Zrakoplovne informacije u standardiziranom formatu

AIS.OR.305 Zbornik zrakoplovnih informacija (AIP)

Pružatelj AIS-a objavljuje AIP.

AIS.OR.310 Izmjene AIP-a

Pružatelj AIS-a mora:

(a) objavljivati trajne promjene u AIP-u kao izmjene AIP-a; i

(b) osigurati da se AIP izmjenjuje ili ponovno objavljuje u dovoljno redovitim razmacima da se osigura potpunost i ažurnost informacija.

AIS.OR.315 Dopune AIP-a

Pružatelj AIS-a mora:

(a) objavljivati, kao dopune AIP-a, privremene promjene duljeg trajanja – najmanje tri mjeseca – i informacije kraćeg trajanja koje sadržavaju opsežan tekst i/ili grafičke prikaze;

(b) redovito dostavljati kontrolni popis valjanih dopuna AIP-a; i

(c) objaviti novu dopunu AIP-a kao zamjenu kada se u dopuni AIP-a pojavi greška ili kada se promijeni razdoblje valjanosti dopune AIP-a.

AIS.OR.320 Okružnica zrakoplovnih informacija (AIC)

Pružatelj AIS-a kao AIC objavljuje jedno od sljedećeg:

(a) dugoročna predviđanja svih velikih promjena u zakonodavstvu, propisima, postupcima ili infrastrukturi;

(b) informacije koje služe isključivo kao objašnjenja ili savjeti, a koje utječu na sigurnost leta;

(c) informacije ili obavijesti koje služe kao objašnjenja ili savjeti, a odnose se na tehnička, zakonodavna ili isključivo administrativna pitanja.

Pružatelj AIS-a najmanje jednom godišnje preispituje valjanost AIC-a na snazi.

AIS.OR.325 Zrakoplovne karte

Pružatelj AIS-a mora osigurati da su sljedeće zrakoplovne karte, ako postoje:

(a) sastavni dio AIP-a ili se zasebno dostavljaju primateljima AIP-a:

  (1) karta aerodromskih prepreka – tip A;

  (2) karta aerodroma/helidroma;

  (3) karta aerodromske površine za kretanje;

  (4) karta parkiranja/pristajanja zrakoplova;

  (5) karta terena za precizni prilaz;

  (6) karta ATC nadzora minimalne apsolutne visine;

  (7) karta područja;

(8) karta standardnog dolaska – instrumentalni (STAR);

(9) karta standardnog odlaska – instrumentalni (SID);

(10) karta instrumentalnog prilaženja;

(11) karta vizualnog prilaza; i

(12) rutna karta; i

(b) sastavni dio proizvodâ zrakoplovnih informacija:

(1) karta aerodromskih prepreka – tip B;

(2) svjetska zrakoplovna karta 1:1 000 000;

(3) svjetska zrakoplovna karta 1:500 000;

(4) karta zrakoplovne navigacije – sitno mjerilo; i

(5) grafička karta.

AIS.OR.330 NOTAM

Pružatelj AIS-a mora:

(a) bez odgode objaviti NOTAM kada god su informacije koje se distribuiraju privremene prirode i kraćeg trajanja ili kada se u kratkom roku uvode operativno značajne trajne promjene ili privremene promjene duljeg trajanja, osim kad je riječ o opsežnom tekstu i/ili grafičkim prikazima; i

(b) objaviti, u obliku NOTAM-a, informacije u vezi s uspostavljanjem, stanjem ili promjenom bilo kojeg zrakoplovnog sredstva, usluge, postupka ili opasnosti, o kojima je pravovremeno saznanje bitno za osoblje koje je uključeno u letačke operacije.

Poštovanje zahtjeva iz točke AIS.OR.200 ne smije ometati hitnu distribuciju zrakoplovnih informacija potrebnih za jamčenje sigurnosti leta.

Poglavlje 2. – Digitalni skupovi podataka

AIS.OR.335 Općenito – Digitalni skupovi podataka

Ako su digitalni podaci dostupni, pružatelj AIS-a mora se pobrinuti da budu u obliku sljedećih skupova podataka:

(1) skup podataka AIP-a;

(2) skup podataka o terenu;

(3) skupovi podataka o preprekama;

(4) skupovi kartografskih podataka o aerodromu; i

(5) skupovi podataka o postupcima instrumentalnog letenja.

Kada se podaci o terenu stavljaju na raspolaganje, moraju biti u obliku skupova podataka o terenu.

Redovito se mora dostavljati kontrolni popis valjanih skupova podataka.

AIS.OR.340 Zahtjevi u pogledu metapodataka

Svaki skup podataka mora uključivati minimalni skup metapodataka koji se dostavlja sljedećem korisniku.

AIS.OR.345 Skup podataka AIP-a

Pružatelj AIS-a mora se pobrinuti da skup podataka AIP-a, ako je dostupan, sadržava digitalne prikaze zrakoplovnih informacija trajnog karaktera, uključujući trajne informacije i privremene promjene duljeg trajanja.

AIS.OR.350 Podaci o terenu i preprekama – Opći zahtjevi

Pružatelj AIS-a mora se pobrinuti da podaci o terenu i preprekama, ako su dostupni, budu dostavljeni u skladu s točkom AIS.TR.350.

AIS.OR.355 Skupovi podataka o terenu

Pružatelj AIS-a mora se pobrinuti da podaci o terenu, ako su dostupni, budu dostavljeni:

(a) za područje 1, kako je utvrđeno u točki AIS.TR.350; i

(b) za aerodrome koji obuhvaćaju:

(1) područje 2a ili njegove dijelove, kako je utvrđeno u točki AIS.TR.350 podtočki (b) podpodtočki 1.;

(2) područja 2b, 2c i 2d i njihove dijelove, kako je utvrđeno u točki AIS.TR.350 podtočki (b) podpodtočkama 2., 3. i 4., za teren:

i. unutar 10 km od referentne točke aerodroma (ARP); i

ii. na udaljenosti većoj od 10 km od ARP-a ako teren prodire u vodoravnu ravninu 120 m iznad najniže nadmorske visine uzletno-sletne staze;

(3) područje uzlazne putanje leta ili njegove dijelove;

(4) područje, ili njegove dijelove, koje je ograničeno lateralnom stranicom površina ograničenja prepreka aerodroma;

(5) područje 3 ili njegove dijelove, kako je utvrđeno u točki AIS.TR.350 podtočki (c), za teren koji se prostire 0,5 m iznad vodoravne ravnine i prolazi kroz najbližu točku na aerodromskoj operativnoj površini; i

(6) područje 4 ili njegove dijelove, kako je utvrđeno u točki AIS.TR.350 podtočki (d), za sve uzletno-sletne staze za koje su utvrđene operacije preciznog prilaza kategorije II. ili III. i za koje su operatorima potrebne detaljne informacije o terenu kako bi mogli procijeniti učinak terena na određivanje visine odluke upotrebom radijskih visinomjera.

AIS.OR.360 Skupovi podataka o preprekama

Pružatelj AIS-a mora se pobrinuti da podaci o preprekama, ako su dostupni, budu dostavljeni:

(a) za prepreke u području 1 čija je visina najmanje 100 m od tla;

(b) za aerodrome, za sve prepreke unutar područja 2 koje se procijene kao opasnost za zračnu plovidbu; i

(c) za aerodrome koji obuhvaćaju:

(1) područje 2a ili njegove dijelove, za prepreke koje prodiru na odgovarajuću površinu na kojoj se prikupljaju podaci o preprekama;

(2) objekte u području uzlazne putanje leta ili njegovim dijelovima, koji se nalaze iznad ravne površine s nagibom od 1,2 % i koji imaju zajedničko ishodište s područjem uzlazne putanje leta;

(3) prodiranje na površine ograničenja prepreka aerodroma ili njihove dijelove;

(4) područja 2b, 2c i 2d, za prepreke koje prodiru na odgovarajuće površine na kojima se prikupljaju podaci o preprekama;

(5) područje 3 ili njegove dijelove, za prepreke koje prodiru na odgovarajuću površinu na kojoj se prikupljaju podaci o preprekama; i

(6) područje 4 ili njegove dijelove, za sve uzletno-sletne staze za koje su utvrđene operacije preciznog prilaza kategorije II. ili III.

AIS.OR.365 Skupovi kartografskih podataka o aerodromu

Pružatelj AIS-a mora se pobrinuti da kartografski podaci o aerodromu, ako su dostupni, budu dostavljeni u skladu s točkom AIS.TR.365.

AIS.OR.370 Skupovi podataka o postupcima instrumentalnog letenja

Pružatelj AIS-a mora se pobrinuti da skupovi podataka o postupcima instrumentalnog letenja, ako su dostupni, budu dostavljeni u skladu s točkom AIS.TR.370.

ODJELJAK 4. – USLUGE DISTRIBUCIJE I PREDUZLETNIH INFORMACIJA

AIS.OR.400 Usluge distribucije

Pružatelj AIS-a mora:

(a) distribuirati dostupne proizvode zrakoplovnih informacija korisnicima koji ih zatraže;

(b) staviti na raspolaganje AIP, izmjene AIP-a, dopune AIP-a, NOTAM i AIC putem najbržih sredstava;

(c) osigurati da se NOTAM distribuira putem zrakoplovne nepokretne usluge (AFS) kada god je to izvedivo;

(d) osigurati da se međunarodna razmjena NOTAM-a odvija samo prema dogovoru međunarodnih NOTAM ureda i višenacionalnih jedinica za obradu NOTAM-a; i

(e) prema potrebi organizirati objavljivanje i primitak NOTAM-a koji se distribuira telekomunikacijskim sredstvima kako bi se zadovoljili operativni zahtjevi.

AIS.OR.405 Usluge preduzletnih informacija

Pružatelj AIS-a mora se pobrinuti za:

(a) stavljanje na raspolaganje, za svaki aerodrom/helidrom, zrakoplovnih informacija koje se odnose na faze rute koje počinju na tom aerodromu/helidromu osoblju letačkih operacija, uključujući letačku posadu i službe odgovorne za preduzletne informacije; i

(b) uvrštavanje informacija od operativnog značaja iz elemenata proizvoda zrakoplovnih informacija u zrakoplovne informacije koje se dostavljaju za potrebe preduzletnog planiranja.

ODJELJAK 5. – AŽURIRANJA PROIZVODA ZRAKOPLOVNIH INFORMACIJA

AIS.OR.500 Općenito – Ažuriranja proizvoda zrakoplovnih informacija

Pružatelj AIS-a mora se pobrinuti da se zrakoplovni podaci i zrakoplovne informacije mijenjaju ili ponovno objavljuju kako bi ostali ažurni.

AIS.OR.505 Uređivanje i nadzor zrakoplovnih informacija (AIRAC)

Pružatelj AIS-a mora se pobrinuti da se informacije o okolnostima navedenima u točki AIS.TR.505 podtočki (a) distribuiraju u okviru sustava AIRAC.

Pružatelj AIS-a mora se pobrinuti da se:

(1) informacije priopćene u okviru sustava AIRAC ne mijenjaju barem 28 dana nakon AIRAC-ova datuma stupanja na snagu osim ako je prijavljena okolnost privremene prirode i ne bi trajala tijekom cijelog razdoblja;

(2) informacije dostavljene u okviru sustava AIRAC distribuiraju/stavljaju na raspolaganje kako bi došle do primatelja barem 28 dana prije AIRAC-ova datuma stupanja na snagu; i

(3) datumi provedbe koji nisu AIRAC-ovi datumi stupanja na snagu ne upotrebljavaju za unaprijed planirane operativno značajne promjene za koje je potreban kartografski rad i/ili za ažuriranje navigacijskih baza podataka.

AIS.OR.510 NOTAM

Pružatelj AIS-a mora:

(a) osigurati da se NOTAM dostavlja u skladu s točkom AIS.TR.510; i

(b) dostaviti „aktivacijski NOTAM”, kako je utvrđen u točki AIS.TR.510 podtočki (f), kada se izmjena AIP-a ili dopuna AIP-a objavljuje u skladu s postupcima AIRAC-a.

AIS.OR.515 Ažuriranja skupova podataka

Pružatelj AIS-a mora:

(a) izmijeniti ili ponovno objaviti skupove podataka u dovoljno redovitim razmacima da budu ažurni; i

(b) objaviti trajne promjene i privremene promjene duljeg trajanja – tri mjeseca ili dulje – koje se stavljaju na raspolaganje kao digitalni podaci u obliku potpunog skupa podataka i/ili podskupa koji uključuje samo razlike u odnosu na prethodno objavljeni potpuni skup podataka.

ODJELJAK 6. – ZAHTJEVI ZA OSOBLJE

AIS.OR.600 Opći zahtjevi

Osim zadaća iz točke ATM/ANS.OR.B.005 podtočke (a) podpodtočke 6. Priloga III. pružatelj AIS-a mora se pobrinuti da osoblje odgovorno za dostavljanje zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija bude:

(a) upoznato sa sljedećim i primjenjuje ga:

(1) zahtjevi za proizvode i usluge zrakoplovnih informacija, kako je utvrđeno u odjeljcima od 2. do 5.;

(2) ciklusi ažuriranja primjenjivi na objavljivanje izmjena AIP-a i dopuna AIP-a za područja za koja dostavlja zrakoplovne podatke ili zrakoplovne informacije;

(b) odgovarajuće osposobljeno, kompetentno i ovlašteno za rad koji se od njih traži.

PODDIO B – DODATNI TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE USLUGA ZRAKOPLOVNOG INFORMIRANJA (AIS.TR)

ODJELJAK 2. – UPRAVLJANJE KVALITETOM PODATAKA

AIS.TR.200 Općenito

(a) Točnost zrakoplovnih podataka je onakva kako je navedena u katalogu zrakoplovnih podataka („katalog podataka”), koji se nalazi u Dodatku 1. Prilogu III. (Dio ATM/ANS.OR).

(b) Razlučivost zrakoplovnih podataka odgovara stvarnoj točnosti podataka.

(c) Mora se održavati cjelovitost zrakoplovnih podataka. Na temelju klasifikacije cjelovitosti navedene u katalogu podataka potrebno je uspostaviti postupke kako bi se osiguralo:

(1) da se, kad je riječ o rutinskim podacima, spriječi oštećenje podataka tijekom cijelog postupka obrade podataka;

(2) da, kad je riječ o neophodnim podacima, ne bude oštećenja ni u kojoj fazi cijelog postupka i da se uspostave dodatni postupci, prema potrebi, kako bi se spriječili potencijalni rizici u cjelokupnoj arhitekturi sustava radi osiguravanja cjelovitosti podataka na toj razini;

(3) da, kad je riječ o kritičnim podacima, ne bude oštećenja ni u kojoj fazi cijelog postupka i da se uspostave dodatni postupci za jamčenje cjelovitosti kako bi se u potpunosti ublažile posljedice grešaka koje su tijekom detaljne analize cjelokupne arhitekture sustava identificirane kao potencijalni rizici za cjelovitost podataka.

(d) Mora se osigurati sljedivost zrakoplovnih podataka.

(e) Mora se osigurati pravovremenost zrakoplovnih podataka, uključujući moguća ograničenja za razdoblje valjanosti podataka.

(f) Mora se osigurati potpunost zrakoplovnih podataka.

(g) Format dostavljenih podataka mora biti primjeren za tumačenje podataka na način koji je u skladu s njihovom namjenom.

AIS.TR.210 Razmjena zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija

Osim kad je riječ o podacima o terenu, format za razmjenu zrakoplovnih podataka mora:

(a) omogućiti razmjenu podataka za pojedinačne značajke i za zbirke značajki;

(b) omogućiti razmjenu osnovnih informacija kao rezultat trajnih promjena;

(c) biti strukturiran u skladu sa stavkama i svojstvima kataloga zrakoplovnih podataka i dokumentiran uz usporedbu formata razmjene i kataloga zrakoplovnih podataka.

AIS.TR.220 Provjera

(a) Provjerom se osigurava:

(1) da su zrakoplovni podaci primljeni bez oštećenja;

(2) da se obradom zrakoplovnih podataka ne uvode oštećenja.

(b) Zrakoplovni podaci i zrakoplovne informacije koji se unose ručno moraju se podvrgnuti neovisnoj provjeri kako bi se utvrdile moguće nastale greške.

AIS.TR.225 Metapodaci

Metapodaci koji se prikupljaju uključuju najmanje:

(a) identifikaciju organizacija ili subjekata koji obavljaju bilo koju radnju kreiranja zrakoplovnih podataka, njihova slanja ili postupanja s njima;

(b) radnju koja je obavljena;

(c) datum i vrijeme kad je radnja obavljena.

AIS.TR.235 Prijavljivanje i mjerenje grešaka te korektivne radnje

Prijavljivanjem i mjerenjem grešaka te korektivnim mehanizmima osigurava se:

(a) evidentiranje problema utvrđenih tijekom kreiranja, proizvodnje, pohrane, postupanja i obrade ili problema koje su prijavili korisnici nakon objave;

(b) analiza svih problema koji su prijavljeni u vezi sa zrakoplovnim podacima i zrakoplovnim informacijama koju provodi pružatelj AIS-a te obavljanje potrebnih korektivnih radnji;

(c) davanje prioriteta rješavanju svih grešaka, nedosljednosti i nepravilnosti otkrivenih u kritičnim i neophodnim zrakoplovnim podacima;

(d) upozoravanje korisnika na koje greška utječe najučinkovitijim sredstvima, uzimajući u obzir razinu cjelovitosti zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija;

(e) olakšavanje i poticanje davanja povratnih informacija o greškama.

AIS.TR.240 Ograničenja podataka

Podaci koji ne ispunjavaju zahtjeve u pogledu kvalitete podataka moraju se označiti napomenom ili izričitim navođenjem vrijednosti kvalitete.

ODJELJAK 3. – PROIZVODI ZRAKOPLOVNIH INFORMACIJA

AIS.TR.300 Općenito – Proizvodi zrakoplovnih informacija

(a) Proizvodi zrakoplovnih informacija namijenjeni za distribuciju uključuju tekst na engleskom jeziku za dijelove izražene jednostavnim jezikom, osim proizvoda koji su namijenjeni samo za distribuciju unutar države članice.

(b) Imena mjesta pišu se u skladu s lokalnom upotrebom i prema potrebi transliterirano u osnovno latinično pismo Međunarodne organizacije za normizaciju (ISO).

(c) Kratice Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo (ICAO) upotrebljavaju se u proizvodima zrakoplovnih informacija kada god su prikladne.

Poglavlje 1. – Zrakoplovne informacije u standardiziranom formatu

AIS.TR.305 Zbornik zrakoplovnih informacija (AIP)

(a) AIP, izmjene AIP-a i dopune AIP-a stavljaju se na raspolaganje kao „elektronički AIP" (eAIP). eAIP se može prikazivati na računalnom zaslonu i ispisati na papiru.Osim toga, AIP, izmjene AIP-a i dopune AIP-a mogu se staviti na raspolaganje i u papirnatom obliku.

(b) AIP uključuje:

(1) izjavu tijela nadležnog za infrastrukturu, usluge ili postupke u zračnoj plovidbi koji su obuhvaćeni AIP-om;

(2) opće uvjete pod kojima su usluge ili infrastruktura raspoložive za upotrebu;

(3) popis bitnih razlika između propisa i praksi države članice i povezanih standarda i preporučenih praksi ICAO-a (SAPR-ovi) te dokumenta o postupcima;

(4) izbor države članice u svakom značajnom slučaju za koji je u ICAO-ovim standardima i preporučenim praksama te dokumentu o postupcima predviđen alternativni način postupanja.

(c) AIP sadržava informacije povezane sa i razvrstane pod naslovima navedenima u Dodatku 1.

(d) Moraju se jasno navesti država članica izdavateljica i pružatelj AIS-a.

(e) Kada dvije ili više država članica zajednički dostavljaju AIP, moraju biti jasno navedene.

(f) Svaki AIP neovisan je i uključuje sadržaj.

(g) AIP se organizira u tri dijela (GEN, ENR i AD), odjeljke i pododjeljke, osim kada je AIP, ili svezak AIP-a, osmišljen kako bi olakšao operativnu upotrebu tijekom leta, a u tom se slučaju konkretan format i oblikovanje mogu prepustiti državi članici, pod uvjetom da je uključen odgovarajući sadržaj.

(h) Svaki AIP mora biti datiran.

i. Datum, koji se sastoji od dana, mjeseca (riječima) i godine, je datum objave i/ili datum stupanja na snagu (AIRAC) informacija.

(j) Pri opisivanju razdoblja aktivnosti, dostupnosti ili rada, navode se primjenjivi dani i vremena.

(k) Svaki AIP izdan kao tiskani svezak i svaka stranica AIP-a izdana kao neuvezani list moraju imati napomenu u kojoj se jasno navode:

(1) identitet AIP-a;

(2) obuhvaćeno područje i njegova podjela, prema potrebi;

(3) identifikacija države članice izdavateljice i organizacije koja ga je sastavila (nadležnog tijela); i

(4) brojevi stranica/naslovi karata.

(l) Sve izmjene tiskanog sveska AIP-a objavljuju se u obliku zamjenskih listova.

AIS.TR.310 Izmjene AIP-a

(a) Sve operativno značajne promjene u AIP-u, u skladu s točkom AIS.OR.505, objavljuju se putem sustava AIRAC i jasno označavaju kao takve.

(b) Svakoj izmjeni AIP-a dodjeljuje se serijski redni broj.

(c) Kada se objavi izmjena AIP-a, u njoj se navode upućivanja na serijske brojeve NOTAM-a koji su uključeni u izmjenu.

(d) Najnoviji ciklusi ažuriranja koji se primjenjuju na izmjene AIP-a moraju biti javno dostupni.

(e) Pribjegavanje ručnim izmjenama/napomenama mora se svesti na najmanju moguću mjeru; uobičajena je metoda izmjene ponovno objavljivanje ili zamjena stranica.

(f) Svaka izmjena AIP-a:

(1) uključuje kontrolni popis s trenutačnim datumima i brojevima svake neuvezane stranice u AIP-u; i

(2) uključuje rekapitulaciju svih neunesenih ručnih izmjena.

(g) Nove ili revidirane informacije označene su napomenom na margini.

(h) Na svakoj stranici izmjena AIP-a, uključujući naslovnu stranicu, nalazi se datum objave i, prema potrebi, datum stupanja na snagu.

i. Redoviti intervali između izmjena AIP-a navode se u dijelu 1. AIP-a – Općenito (GEN).

AIS.TR.315 Dopune AIP-a

(a) Dopuna AIP-a izdana u tiskanom obliku objavljuje se na zasebnim stranicama.

(b) Najnoviji ciklusi ažuriranja koji se primjenjuju na dopune AIP-a moraju biti javno dostupni.

(c) Svakoj dopuni AIP-a dodjeljuje se serijski redni broj prema kalendarskoj godini.

(d) Kada god se dopuna AIP-a objavljuje kao zamjena za NOTAM, mora se navesti upućivanje na seriju i broj NOTAM-a.

(e) Kontrolni popis valjanih dopuna AIP-a izdaje se u intervalima od najdulje mjesec dana, u okviru kontrolnog popisa NOTAM-a i s istom distribucijom kao i dopune AIP-a.

(f) Na svakoj stranici dopune AIP-a nalazi se datum objave. Na svakoj stranici dopune AIP-a koja se objavljuje u skladu s AIRAC-om nalaze se datum objave i datum stupanja na snagu.

AIS.TR.320 Okružnica zrakoplovnih informacija (AIC)

(a) AIC se šalje kao elektronički dokument.

(b) AIC se šalje kada god je poželjno objaviti:

(1) predviđanja važnih promjena u postupcima, uslugama i infrastrukturi u zračnoj plovidbi;

(2) predviđanja o uvođenju novih navigacijskih sustava;

(3) značajne informacije koje proizlaze iz istraga zrakoplovnih nesreća/nezgoda, a utječu na sigurnost leta;

(4) informacije o propisima koji se odnose na zaštitu civilnog zrakoplovstva od radnji nezakonitog ometanja koje ugrožavaju sigurnost civilnog zrakoplovstva;

(5) savjete o zdravstvenim pitanjima od posebnog interesa za pilote;

(6) upozorenja za pilote koja se odnose na izbjegavanje fizičkih opasnosti;

(7) informacije o utjecaju određenih vremenskih pojava na operacije zrakoplova;

(8) informacije o novim opasnostima koje utječu na tehnike upravljanja zrakoplovom;

(9) informacije o propisima koji se odnose na prijevoz ograničenih predmeta zrakom;

(10) upućivanja na zahtjeve nacionalnog zakonodavstva i zakonodavstva EU-a i na objavu promjena u njima;

(11) informacije o mehanizmima izdavanja dozvola posadi zrakoplova;

(12) informacije o osposobljavanju zrakoplovnog osoblja;

(13) informacije o provedbi, ili izuzeću od, zahtjeva iz nacionalnog zakonodavstva i zakonodavstva EU-a;

(14) savjete o upotrebi i održavanju određenih vrsta opreme;

(15) stvarnu ili planiranu dostupnost novih ili revidiranih izdanja zrakoplovnih karata;

(16) informacije o opremljenosti komunikacijskom opremom;

(17) informacije s objašnjenjima koje se odnose na smanjenje buke;

(18) odabrane naredbe o plovidbenosti;

(19) informacije o promjenama u seriji ili distribuciji NOTAM-a, novim izdanjima AIP-a ili velikim promjenama u njihovu sadržaju, opsegu ili formatu;

(20) informacije o postupanju u slučaju snijega prije njegove pojave; i

(21) druge informacije slične prirode.

(c) AIC se ne upotrebljava za informacije koje se mogu objavljivati u AIP-u ili putem NOTAM-a.

(d) Uz plan postupanja u slučaju snijega izdan u skladu s točkom AD 1.2.2 AIP-a moraju se navesti sezonske informacije koje će se izdati kao AIC znatno prije početka svake zime – najmanje mjesec dana prije uobičajene pojave zimskih uvjeta.

(e) Kada država članica u kojoj su informacije nastale odabere da se AIC distribuira izvan njezina državnog područja, taj AIC ima istu distribuciju kao AIP.

(f) Svakom AIC-u dodjeljuje se serijski redni broj prema kalendarskoj godini.

(g) Ako se AIC izdaje u više serija, svaka je serija označena zasebnim slovom.

(h) Kontrolni popis AIC-a koji su trenutačno na snazi objavljuje se najmanje jednom godišnje s istom distribucijom kao i AIC.

i. Kontrolni popis AIC-a koji se šalju izvan područja države članice mora se uključiti u kontrolni popis NOTAM-a.

AIS.TR.330 NOTAM

(a) NOTAM se objavljuje kad je potrebno dostaviti sljedeće informacije:

(1) uspostavljanje ili zatvaranje aerodroma ili helidroma ili uzletno-sletnih staza ili značajne promjene u njihovu radu;

(2) uspostavljanje ili povlačenje pružanja usluga u zračnoj plovidbi ili značajne promjene u njihovu pružanju;

(3) uspostavljanje, povlačenje ili značajne promjene operativnog kapaciteta radijske navigacije i komunikacijskih usluga zrak-zemlja;

(4) nedostupnost rezervnih i sekundarnih sustava s izravnim operativnim učinkom;

(5) uspostavljanje, povlačenje ili značajne promjene vizualnih sredstava;

(6) prekid rada ili vraćanje u upotrebu velikih sastavnica aerodromskih sustava osvjetljenja;

(7) uspostavljanje, povlačenje ili značajne promjene postupaka za usluge u zračnoj plovidbi;

(8) pojava ili uklanjanje većih kvarova ili zapreka na manevarskoj površini;

(9) promjene i ograničenja dostupnosti goriva, ulja i kisika;

(10) veće promjene u dostupnim sredstvima i uslugama traganja i spašavanja;

(11) uspostavljanje, povlačenje ili vraćanje u upotrebu farova opasnosti koji označavaju prepreke za zračnu plovidbu;

(12) promjene propisa primjenjivih u predmetnim državama članicama za koje je potrebno hitno djelovanje iz operativne perspektive;

(13) operativne naredbe za koje je potrebno hitno djelovanje ili promjene u tim naredbama;

(14) postojanje opasnosti koje utječu na zračnu plovidbu;

(15) planirane laserske emisije, laserski prikazi i svjetla za pretraživanje ako bi zbog toga sposobnost pilota za gledanje noću mogla biti smanjena;

(16) postavljanje, uklanjanje ili promjene prepreka u zračnoj plovidbi u područjima uzlijetanja/penjanja, neuspjelog prilaženja i prilaženja te na uzletno-sletnoj stazi;

(17) uspostavljanje ili prekid, uključujući aktivaciju ili deaktivaciju, prema potrebi, ili promjene statusa zabranjenih, ograničenih ili opasnih područja;

(18) uspostavljanje ili ukidanje područja ili ruta, ili njihovih dijelova, na kojima postoji mogućnost presretanja i na kojima je potrebno praćenje na vrlo visokoj frekvenciji (VHF) za slučaj nužde 121,500 MHz;

(19) dodjela, ukidanje ili promjena oznaka lokacije;

(20) promjena kategorije spremnosti za spašavanje i gašenje požara aerodroma/helidroma;

(21) prisutnost, uklanjanje ili značajne promjene opasnih uvjeta zbog snijega, bljuzgavice, leda, radioaktivnih tvari, otrovnih kemikalija, taloga vulkanskog pepela ili vode na operativnoj površini;

(22) izbijanje epidemija za koje su potrebne promjene priopćenih zahtjeva za cijepljenje i mjere karantene;

(23) prognoze solarnog kozmičkog zračenja, ako postoje;

(24) operativno značajna promjena u vulkanskoj aktivnosti, lokaciji, datumu i vremenu vulkanskih erupcija i/ili horizontalnom ili vertikalnom prostiranju oblaka vulkanskog pepela, uključujući smjer kretanja, razine leta te rute ili dijelove ruta na koje bi to moglo utjecati;

(25) otpuštanje radioaktivnih tvari ili otrovnih kemikalija u atmosferu nakon nuklearnih ili kemijskih nesreća, lokacija, datum i vrijeme nesreće, razine leta i rute, ili njihovi dijelovi, na koje bi to moglo utjecati, te smjer kretanja;

(26) uspostavljanje operacija humanitarnih misija te postupaka i/ili ograničenja koji utječu na zračnu plovidbu;

(27) provedba kratkoročnih mjera za nepredviđene situacije u slučaju poremećaja ili djelomičnog poremećaja u pružanju usluga u zračnom prometu i povezanih pomoćnih usluga;

(28) konkretan gubitak cjelovitosti satelitskih navigacijskih sustava.

(29) zatvorena uzletno-sletna staza zbog radova na njezinu označavanju ili, ako se oprema koja se koristi za te radove može ukloniti, vrijeme koje je potrebno da se uzletno-sletna staza osposobi za uporabu.

(b) NOTAM se ne objavljuje radi dostavljanja sljedećih informacija:

(1) rutinsko održavanje stajanki i staza za vožnju koje ne utječe na sigurno kretanje zrakoplova;

(2) privremene prepreke u blizini aerodroma/helidroma koje ne utječu na sigurno upravljanje zrakoplovom;

(3) djelomični kvar na osvjetljenju aerodroma/helidroma kada takav kvar ne utječe izravno na operacije zrakoplova;

(4) djelomični privremeni kvar komunikacije zrak-zemlja kada su prikladne alternativne frekvencije dostupne i funkcioniraju;

(5) nedostatak usluga navođenja zrakoplova na stajanci, zatvaranje, ograničenje i kontrola cestovnog prometa;

(6) neupotrebljivost znakova za lokaciju, odredište ili drugih znakova upućivanja na aerodromskoj operativnoj površini;

(7) iskakanje s padobranom u nekontroliranom zračnom prostoru prema pravilima vizualnog letenja (VFR) ili u kontroliranom zračnom prostoru na najavljenim mjestima ili u opasnim ili zabranjenim područjima;

(8) aktivnosti osposobljavanja koje obavljaju zemaljske jedinice;

(9) nedostupnost rezervnih i sekundarnih sustava ako nemaju operativni učinak;

(10) ograničenja u pogledu infrastrukture zračne luke ili općih usluga, bez operativnog učinka;

(11) nacionalni propisi koji ne utječu na opće zrakoplovstvo;

(12) najave ili upozorenja o mogućim/potencijalnim ograničenjima, bez operativnog učinka;

(13) opći podsjetnici na već objavljene informacije;

(14) dostupnost opreme za zemaljske jedinice, bez informacija o operativnom učinku na zračni prostor i korisnike infrastrukture;

(15) informacije o laserskim emisijama bez operativnog učinka i o pirotehničkim sredstvima ispod minimalnih visina leta;

(16) zatvaranje dijelova operativne površine u vezi s lokalno koordiniranim planiranim radovima u trajanju kraćem od jednog sata;

(17) obustava rada aerodroma/helidroma, promjene ili nedostupnost u njegovu radu izvan radnog vremena aerodroma/helidroma; i

(18) druge neoperativne informacije slične privremene prirode.

(c) Osim kako je predviđeno u točki AIS.TR.330 podtočkama (f) i (g), svaki NOTAM sadržava informacije prema redoslijedu navedenom u formatu za NOTAM u Dodatku 2.

(d) Tekst NOTAM-a sastoji se od oznaka/jedinstvene skraćene frazeologije dodijeljene kodu ICAO-a za NOTAM dopunjenih kraticama ICAO-a, pokazateljima, identifikatorima, oznakama, pozivnim znakovima, frekvencijama, brojkama i jednostavnim jezikom.

(e) NOTAM se objavljuje na engleskom jeziku. Ako je potrebno domaćim korisnicima, NOTAM se može dodatno izdati na nacionalnom jeziku.

(f) Informacije o snijegu, bljuzgavici, ledu, poledici, stajaćoj vodi ili vodi sa snijegom, bljuzgavicom, ledom ili poledicom na operativnoj površini moraju se dostaviti putem SNOWTAM-a i sadržavati informacije prema redoslijedu navedenom u formatu za SNOWTAM u Dodatku 3.a.

(g) Informacije o operativno značajnoj promjeni u vulkanskoj aktivnosti, vulkanskoj erupciji i/ili oblaku vulkanskog pepela, kada se dostavljaju putem ASHTAM-a, moraju uključivati informacije prema redoslijedu navedenom u obrascu za ASHTAM u Dodatku 4.

(h) Kada se u NOTAM-u pojave pogreške, objavljuje se NOTAM s novim brojem koji zamjenjuje NOTAM s pogreškom ili se NOTAM s pogreškom poništava i objavljuje se novi NOTAM.

i. Kada se objavljuje NOTAM kojim se poništava ili zamjenjuje prethodni NOTAM:

(1) navode se serija i broj/godina prethodnog NOTAM-a;

(2) serija, oznaka lokacije i predmet oba NOTAM-a moraju biti isti.

(j) Samo se jedan NOTAM poništava ili zamjenjuje drugim NOTAM-om.

(k) Svaki NOTAM odnosi se samo na jedan predmet i jedan uvjet tog predmeta.

(l) Svaki NOTAM mora biti što kraći i sastavljen tako da je njegovo značenje jasno bez provjere drugih dokumenata.

(m) NOTAM koji sadržava trajne ili privremene informacije duljeg trajanja uključuje odgovarajuća upućivanja na AIP ili dopunu AIP-a.

(n) Oznake lokacije uključene u tekst NOTAM-a moraju biti s popisa ICAO-a u dokumentu br. 7910 „Location Indicators" (Oznake lokacije). Ne upotrebljava se skraćeni oblik tih oznaka. Ako lokaciji nije dodijeljena oznaka lokacije prema ICAO-u, ime mjesta navodi se jednostavnim jezikom.

(o) Svakom NOTAM-u dodjeljuje se serija označena slovom i četveroznamenkastim brojem nakon kojih slijedi kosa crta i dvoznamenkasti broj za godinu. Četveroznamenkasti broj redni je broj prema kalendarskoj godini.

(p) Svi NOTAM-i dijele se u serije prema predmetu, prometu ili lokaciji ili kombinaciji tih elemenata, ovisno o potrebama krajnjih korisnika. NOTAM za aerodrome na kojima je dopušten međunarodni zračni promet objavljuje se u međunarodnoj seriji NOTAM-a.

(q) Ako se NOTAM objavljuje na engleskom i nacionalnom jeziku, serija NOTAM-a uređuje se tako da je serija na nacionalnom jeziku jednakovrijedna seriji na engleskom jeziku u smislu sadržaja i numeriranja.

(r) Sadržaj i geografski opseg svake serije NOTAM-a detaljno se navode u točki GEN 3 AIP-a.

(s) Redovito se dostavlja kontrolni popis valjanih NOTAM-a.

(t) Za svaku seriju objavljuje se jedan kontrolni NOTAM.

(u) Kontrolni NOTAM odnosi se i na najnovije izmjene AIP-a, dopune AIP-a, skupove podataka i, barem, na distribuirani AIC.

v. Kontrolni NOTAM ima istu distribuciju kao i stvarna serija poruka na koju se odnosi i jasno se označava kao kontrolni popis.

(w) Dodjela serije se prati i prema potrebi se poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da ni jedna serija ne dosegne najveći mogući broj objavljenih NOTAM-a prije kraja kalendarske godine.

Poglavlje 2. – Digitalni skupovi podataka

AIS.TR.335 Općenito – Digitalni skupovi podataka

(a) Norma za geografske informacije služi kao referentni okvir.

(b) Opis svakog pojedinog dostupnog skupa podataka dostavlja se u obliku specifikacije podatkovnog proizvoda.

(c) Kontrolni popis dostupnih skupova podataka, uključujući njihove datume stupanja na snagu i objave, stavlja se na raspolaganje korisnicima kako bi se osiguralo da se upotrebljavaju aktualni podaci.

(d) Kontrolni popis skupova podataka stavlja se na raspolaganje putem istog mehanizma distribucije kao i za skupove podataka.

AIS.TR.340 Zahtjevi u pogledu metapodataka

Minimalni metapodaci za svaki skup podataka uključuju:

(a) ime organizacija ili subjekata koji dostavljaju skup podataka;

(b) datum i vrijeme kada je skup podataka dostavljen;

(c) valjanost skupa podataka; i

(d) ograničenja upotrebe skupa podataka.

AIS.TR.345 Skup podataka AIP-a

(a) Skup podataka AIP-a uključuje podatke o sljedećim stavkama, uključujući navedene karakteristike, ako je primjenjivo:

Stavka na koju se podaci odnose	Povezane karakteristike kao minimum
Zračni prostor ATS-a	Tip, ime, lateralne granice, vertikalne granice, klasa zračnog prostora
Zračni prostor za posebne aktivnosti	Tip, ime, lateralne granice, vertikalne granice, ograničenje, aktivacija
Ruta	Prefiks oznake, pravila letenja, oznaka
Segment rute	Navigacijska specifikacija, početna točka, krajnja točka, putanja, daljina, gornja granica, donja granica, minimalna apsolutna visina na ruti (MEA), minimalna apsolutna visina nadvisivanja prepreka (MOCA), smjer putne razine, obrnuti smjer putne razine, zahtijevana navigacijska sposobnost
Putna navigacijska točka – na ruti	Uvjet izvješćivanja, identifikacija, lokacija, organizacija
Aerodrom/helidrom	Oznaka lokacije, ime, oznaka Međunarodne udruge zračnih prijevoznika (IATA), grad koji opslužuje, datum certifikacije, datum isteka valjanosti certifikata, ako je primjenjivo, vrsta kontrole, najveća nadmorska visina uzletno-sletne staze, referentna temperatura, magnetska varijacija, referentna točka zračne luke

Stavka na koju se podaci odnose	Povezane karakteristike kao minimum
Uzletno-sletna staza	Oznaka, nominalna duljina, nominalna širina, vrsta površine, čvrstoća
Smjer uzletno-sletne staze	Oznaka, stvarni smjer, prag, raspoloživa duljina za zalet (TORA), raspoloživa duljina za uzlijetanje (TODA), raspoloživa duljina za ubrzavanje i zaustavljanje (ASDA), raspoloživa duljina za slijetanje (LDA), raspoloživa duljina za operaciju neuspjelog uzlijetanja (za helikoptere)
Područje završnog prilaza i uzlijetanja (FATO)	Oznaka, duljina, širina, točka praga
Područje dodira pri slijetanju i uzlijetanju (TLOF)	Oznaka, središnja točka, duljina, širina, vrsta površine
Radionavigacijska sredstva	Identifikacija vrste, ime, aerodrom koji opslužuju, sati rada, magnetska varijacija, frekvencija/kanal, pozicija, nadmorska visina, magnetski smjer, stvarni smjer, nulti smjer

(b) Kada za određenu pojavu stavki navedenih u točki (a) nije definirana karakteristika, podskup podataka AIP-a mora uključivati izričitu naznaku: „nije primjenjivo”.

AIS.TR.350 Podaci o terenu i preprekama – Opći zahtjevi

Područja obuhvaćena skupovima podataka o terenu i preprekama određena su na sljedeći način:

(a) područje 1: cijelo državno područje neke države članice;

(b) područje 2: u blizini aerodroma, podijeljeno kako slijedi:

(1) područje 2a: pravokutna površina oko uzletno-sletne staze koja se sastoji od staze i čistine, ako postoji;

(2) područje 2b: područje koje se proteže od krajeva područja 2a u smjeru odlaska, duljine 10 km i s proširenjem od 15 % sa svake strane;

(3) područje 2c: područje koje se proteže izvan područja 2a i 2b na udaljenosti od najviše 10 km od granice područja 2a; i

(4) područje 2d: područje izvan područja 2a, 2b i 2c do udaljenosti od 45 km od referentne točke aerodroma ili do postojeće granice završnog kontroliranog područja (TMA), ovisno o tome što je bliže;

(c) područje 3: područje koje graniči s aerodromskom operativnom površinom i proteže se horizontalno od ruba uzletno-sletne staze do 90 m od središnje crte uzletno-sletne staze i 50 m od ruba svih drugih dijelova aerodromske operativne površine; i

(d) područje 4: područje koje se proteže 900 m ispred praga uzletno-sletne staze i 60 m sa svake strane središnje crte produžene uzletno-sletne staze u smjeru prilaza na uzletno-sletnoj stazi za precizni prilaz, kategorije II. ili III.

AIS.TR.355 Skupovi podataka o terenu

Kada se podaci o terenu dostavljaju u skladu s točkom AIS.OR.355:

(a) skupovi podataka o terenu moraju sadržavati digitalni prikaz površine terena u obliku kontinuiranih vrijednosti nadmorske visine na svim presjecima definirane mreže sa zajedničkim referentnim datumom;

(b) mreža terena mora biti kutna ili linearna te pravilnog ili nepravilnog oblika;

(c) skupovi podataka o terenu uključuju prostorne (položaj i nadmorska visina), tematske i vremenske aspekte površine Zemlje, koji sadržavaju prirodne značajke, ne uključujući prepreke;

(d) navodi se samo jedna vrsta značajki, tj. teren;

(e) u skupu podataka o terenu evidentiraju se sljedeći atributi značajki terena:

(1) obuhvaćeno područje;

(2) identifikacija originatora podataka;

(3) oznaka izvora podataka;

(4) metoda prikupljanja;

(5) razmak mjesta;

(6) horizontalni referentni sustav;

(7) horizontalna razlučivost;

(8) horizontalna točnost;

(9) razina horizontalne pouzdanosti;

(10) horizontalni položaj;

(11) nadmorska visina;

(12) referentna vrijednost nadmorske visine;

(13) vertikalni referentni sustav;

(14) vertikalna razlučivost;

(15) vertikalna točnost;

(16) razina vertikalne pouzdanosti;

(17) evidentirana površina;

(18) cjelovitost;

(19) datum i vremenski žig; i

(20) upotrijebljena mjerna jedinica;

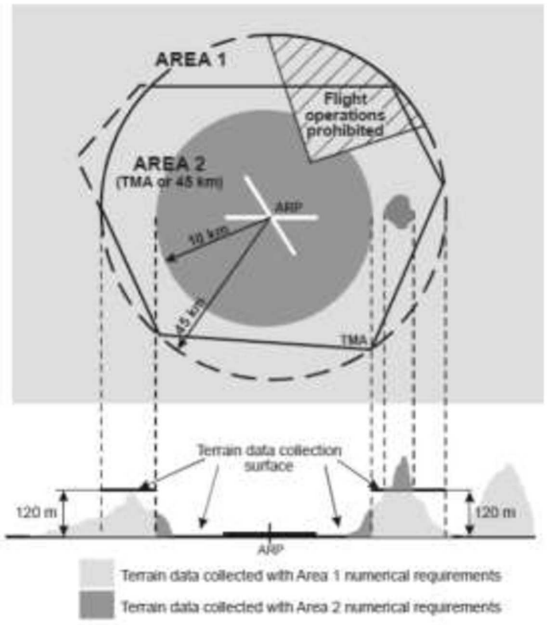
(f) u području unutar 10 km od ARP-a podaci o terenu moraju biti u skladu s brojčanim zahtjevima za područje 2;

(g) u području između 10 km i granice TMA-a ili polumjera od 45 km, ovisno o tome što je manje, podaci o terenu koji prodire u vodoravnu ravninu 120 m iznad najniže nadmorske visine uzletno-sletne staze moraju biti u skladu s brojčanim zahtjevima za područje 2;

(h) u području između 10 km i granice TMA-a ili polumjera od 45 km, ovisno o tome što je manje, podaci o terenu koji ne prodire u vodoravnu ravninu 120 m iznad najniže nadmorske visine uzletno-sletne staze moraju biti u skladu s brojčanim zahtjevima za područje 1; i

i. u dijelovima područja 2 u kojima su letačke operacije zabranjene zbog vrlo visokog terena ili drugih lokalnih ograničenja i/ili propisa podaci o terenu moraju biti u skladu s brojčanim zahtjevima za područje 1.

Površine na kojima se prikupljaju podaci o terenu – područje 1 i područje 2

AIS.TR.360 Skupovi podataka o preprekama

Kada se skupovi podataka o preprekama dostavljaju u skladu s točkom AIS.OR.360:

(a) podatkovni elementi koji se odnose na prepreke su značajke koje se u skupovima podataka prikazuju točkama, linijama ili poligonima;

(b) navode se sve definirane vrste značajki prepreka i svaka je opisana prema sljedećem popisu atributa:

(1) obuhvaćeno područje;

(2) identifikacija originatora podataka;

(3) oznaka izvora podataka;

(4) oznaka prepreke;

(5) horizontalna točnost;

(6) razina horizontalne pouzdanosti;

(7) horizontalni položaj;

(8) horizontalna razlučivost;

(9) horizontalni opseg;

(10) horizontalni referentni sustav;

(11) nadmorska visina;

(12) vertikalna točnost;

(13) razina vertikalne pouzdanosti;

(14) vertikalna razlučivost;

(15) vertikalni referentni sustav;

(16) vrsta prepreke;

(17) vrsta geometrije;

(18) cjelovitost;

(19) datum i vremenski žig;

(20) upotrijebljena mjerna jedinica;

(21) osvjetljenje; i

(22) oznake;

(c) podaci o preprekama za područja 2 i 3 prikupljaju se prema sljedećim površinama za prikupljanje podataka o preprekama:

(1) površina za prikupljanje podataka o preprekama područja 2a nalazi se 3 m iznad najbliže nadmorske visine uzletno-sletne staze izmjerene uzduž središnje crte uzletno-sletne staze i za dijelove koji su povezani s čistinom, ako postoji, na nadmorskoj visini najbližeg kraja uzletno-sletne staze;

(2) površina za prikupljanje podataka o preprekama područja 2b ima nagib od 1,2 % i proteže se od krajeva područja 2a na nadmorskoj visini kraja staze u smjeru odlaska, duljine je 10 km i s proširenjem od 15 % sa svake strane; podaci o preprekama na visini manjoj od 3 m iznad tla ne trebaju se prikupljati;

(3) površina za prikupljanje podataka o preprekama područja 2c ima nagib od 1,2 % i proteže se izvan područja 2a i 2b na udaljenosti od najviše 10 km od granice područja 2a; početna nadmorska visina područja 2c je nadmorska visina točke područja 2a na kojoj počinje; podaci o preprekama na visini manjoj od 15 m iznad tla ne trebaju se prikupljati;

(4) površina za prikupljanje podataka o preprekama područja 2d nalazi se 100 m iznad tla; i

(5) površina za prikupljanje podataka o preprekama područja 3 proteže se 0,5 m iznad vodoravne ravnine koja prolazi kroz najbližu točku na aerodromskoj operativnoj površini;

(d) u dijelovima područja 2 u kojima su letačke operacije zabranjene zbog vrlo visokog terena ili drugih lokalnih ograničenja i/ili propisa podaci o preprekama moraju se prikupljati i evidentirati u skladu s brojčanim zahtjevima za područje 1;

(e) u specifikaciji podatkovnog proizvoda za prepreke, potkrijepljenoj geografskim koordinatama za svaki aerodrom koji je dio skupa podataka, opisuju se sljedeća područja:

(1) područja 2a, 2b, 2c i 2d;

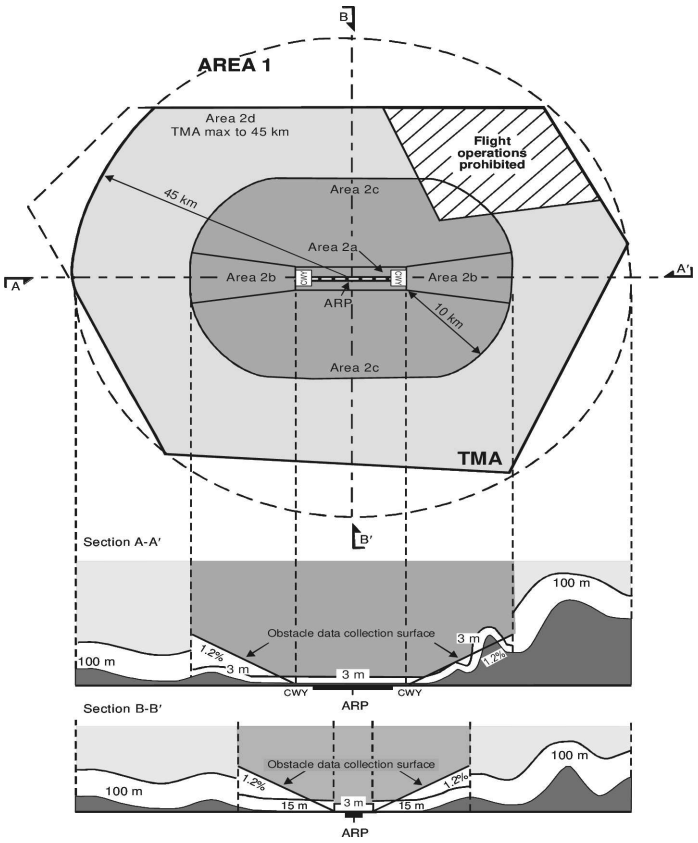
(2) područje uzlazne putanje leta; i

(3) površine ograničenja prepreka;

(f) skupovi podataka o preprekama sadržavaju digitalni prikaz vertikalnog i horizontalnog opsega prepreka; i

(g) prepreke nisu uključene u skupove podataka o terenu.

Površine na kojima se prikupljaju podaci o preprekama – područje 1 i područje 2

AIS.TR.365 Skupovi kartografskih podataka o aerodromu

(a) Skupovi kartografskih podataka o aerodromu sadržavaju digitalni prikaz značajki aerodroma.

(b) Norme ISO za geografske informacije služe kao referentni okvir.

(c) Proizvodi kartografskih podataka o aerodromu opisuju se u skladu s relevantnim standardom specifikacije podatkovnog proizvoda.

(d) Sadržaj i struktura skupova kartografskih podataka o aerodromu definiraju se u obliku sheme primjene i kataloga značajki.

AIS.TR.370 Skupovi podataka o postupcima instrumentalnog letenja

(a) Skupovi podataka o postupcima instrumentalnog letenja sadržavaju digitalni prikaz postupaka instrumentalnog letenja.

(b) Skupovi podataka o postupcima instrumentalnog letenja uključuju podatke o sljedećim stavkama, uključujući sve njihove karakteristike:

(1) postupak;

(2) segment postupka;

(3) segment završnog prilaza;

(4) preletište u postupku;

(5) postupak čekanja;

(6) pojedinosti o postupku za helikopter.

ODJELJAK 4. – USLUGE DISTRIBUCIJE I PREDUZLETNIH INFORMACIJA

AIS.TR.400 Usluge distribucije

(a) Kada god je moguće, mora se upotrebljavati unaprijed određeni distribucijski sustav za NOTAM koji se prenosi putem AFS-a.

(b) Distribucija serija NOTAM-a koje se ne distribuiraju na međunarodnoj razini odobrava se na zahtjev.

(c) NOTAM se priprema u skladu s komunikacijskim postupcima ICAO-a utvrđenima u Prilogu 10. ICAO-a, svesku II.

(d) Svaki NOTAM šalje se kao jedna telekomunikacijska poruka.

(e) U razmjenu ASHTAM-a izvan područja države članice i NOTAM-a kada ga države članice upotrebljavaju za distribuciju informacija o vulkanskoj aktivnosti uključeni su savjetodavni centri za praćenje vulkanskog pepela i svjetski prognostički centri, pri čemu se uzimaju u obzir zahtjevi za operacije dugog doleta.

AIS.TR.405 Usluge preduzletnih informacija

(a) Za stavljanje na raspolaganje zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija operativnom osoblju, uključujući članove letačke posade, upotrebljavaju se automatizirani sustavi za pružanje preduzletnih informacija u svrhe samoinformiranja, planiranja leta i pružanja usluga letnih informacija.

(b) Sučelje čovjek-stroj uređaja za pružanje usluga preduzletnih informacija jamči jednostavan pristup svim relevantnim informacijama/podacima na usmjeren način.

(c) Uređaji za samoinformiranje u automatiziranom sustavu za pružanje preduzletnih informacija omogućuju pristup, prema potrebi, usluzi zrakoplovnih informacija putem telefona ili drugih prikladnih telekomunikacijskih sredstava.

(d) Automatizirani sustavi za pružanje preduzletnih informacija putem kojih se stavljaju na raspolaganje zrakoplovni podaci i zrakoplovne informacije radi samoinformiranja, planiranja leta i pružanja usluge letnih informacija moraju:

(1) omogućiti kontinuirano i pravodobno ažuriranje baze podataka sustava te praćenje valjanosti i kvalitete pohranjenih zrakoplovnih podataka;

(2) dopustiti pristup sustavu za operativno osoblje, uključujući članove letačke posade, predmetno zrakoplovno osoblje i druge korisnike zrakoplovnih usluga, putem odgovarajućih telekomunikacijskih sredstava;

(3) osigurati dostavljanje zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija kojima se pristupilo, u papirnatom obliku, prema potrebi;

(4) primjenjivati postupke pristupa i ispitivanja na temelju skraćenog jednostavnog jezika i oznaka lokacije prema ICAO-u popisanih u dokumentu br. 7910 ICAO-a, prema potrebi, ili na temelju korisničkog sučelja s izbornikom ili drugog prikladnog mehanizma;

(5) davati pravovremeni odgovor na zahtjev korisnika za informacije.

(e) Svi NOTAM-i stavljaju se na raspolaganje za zadano informiranje, a smanjenje sadržaja prepušteno je korisniku.

ODJELJAK 5. – AŽURIRANJA PROIZVODA ZRAKOPLOVNIH INFORMACIJA

AIS.TR.500 Općenito – Ažuriranja proizvoda zrakoplovnih informacija

Na izmjene AIP-a, dopune AIP-a, skup podataka AIP-a i skupove podataka o postupcima instrumentalnog letenja primjenjuje se isti ciklus ažuriranja u okviru AIRAC-a kako bi se osigurala dosljednost podatkovnih elemenata koji se pojavljuju u više proizvoda zrakoplovnih informacija.

AIS.TR.505 AIRAC

(a) U okviru sustava AIRAC distribuiraju se informacije o sljedećim okolnostima:

(1) horizontalne i vertikalne granice, propisi i postupci koji se primjenjuju na:

i. područja letnih informacija (FIR);

ii. kontrolirana područja (CTA);

iii. kontrolirane zone;

iv. savjetodavna područja;

v. rute ATS-a;

vi. trajno opasna, zabranjena i uvjetno zabranjena područja (uključujući vrstu i razdoblja aktivnosti, ako su poznati) i identifikacijske zone protuzračne obrane (ADIZ);

vii. stalna područja ili rute, ili njihovi dijelovi, u kojima postoji mogućnost presretanja;

viii. RMZ i/ili TMZ;

(2) pozicije, frekvencije, pozivni znakovi, oznake, poznate nepravilnosti i razdoblja održavanja radionavigacijskih sredstava te komunikacijski i nadzorni uređaji;

(3) postupci čekanja i prilaza, postupci dolaska i odlaska, postupci za smanjenje buke i svi drugi odgovarajući postupci ATS-a;

(4) prijelazne razine, prijelazne apsolutne visine i minimalne sektorske apsolutne visine;

(5) meteorološka infrastruktura (uključujući radiodifuzijsko emitiranje) i postupci;

(6) uzletno-sletne staze i staze za zaustavljanje;

(7) staze za vožnju i stajanke;

(8) operativni postupci na aerodromu (uključujući postupke pri niskoj vidljivosti);

(9) prilazna svjetla i svjetla uzletno-sletne staze; i

(10) operativni minimumi aerodroma, ako ih država članica objavi.

(b) Uspostavljaju se posebni aranžmani kada god se planiraju velike promjene i ako je prethodna obavijest poželjna i izvediva.

(c) Ako informacije nisu dostavljene do AIRAC-ova datuma, obavijest NIL distribuira se putem NOTAM-a ili drugog prikladnog sredstva, najkasnije jedan ciklus prije odgovarajućeg AIRAC-ova datuma stupanja na snagu.

AIS.TR.510 NOTAM

(a) NOTAM se objavljuje dovoljno rano kako bi se obuhvaćenim stranama omogućilo da poduzmu potrebne radnje, osim u slučaju neupotrebljivosti, vulkanske aktivnosti, ispuštanja radioaktivnih tvari, otrovnih kemikalija i drugih događaja koji se ne mogu predvidjeti.

(b) U NOTAM-u kojim se prijavljuje neupotrebljivost pomagala u zračnoj plovidbi, infrastrukture ili komunikacijskih usluga navodi se procjena trajanja razdoblja neupotrebljivosti ili vremena u kojem se predviđa ponovna uspostava usluge.

(c) U roku od tri mjeseca od objave trajnog NOTAM-a informacije iz tog NOTAM-a moraju se uključiti u proizvode zrakoplovnih informacija na koje se odnose.

(d) U roku od tri mjeseca od objave privremenog NOTAM-a duljeg trajanja informacije iz NOTAM-a moraju se uključiti u dopunu AIP-a.

(e) Kada NOTAM s procijenjenim istekom valjanosti neočekivano premaši tromjesečno razdoblje, mora se objaviti zamjenski NOTAM, osim ako se očekuje da će okolnost trajati dulje od dodatna tri mjeseca; u tom slučaju objavljuje se dopuna AIP-a.

(f) U „aktivacijskom NOTAM-u” ukratko se opisuju sadržaj, datum i vrijeme stupanja na snagu te referentni broj izmjene ili dopune.

(g) „Aktivacijski NOTAM” stupa na snagu na isti datum i u isto vrijeme stupanja na snagu kao i izmjena ili dopuna AIP-a.

(h) U slučaju izmjene AIP-a „aktivacijski NOTAM” mora vrijediti 14 dana.

i. U slučaju dopune AIP-a koja vrijedi kraće od 14 dana „aktivacijski NOTAM” mora vrijediti tijekom cijelog razdoblja valjanosti dopune AIP-a.

(j) U slučaju dopune AIP-a koja vrijedi najmanje 14 dana „aktivacijski NOTAM” mora vrijediti barem 14 dana.

AIS.TR.515 Ažuriranja skupova podataka

(a) Interval ažuriranja za skup podataka AIP-a i skupove podataka o postupcima instrumentalnog letenja navodi se u specifikaciji podatkovnog proizvoda.

(b) Skupovi podataka koji su unaprijed stavljeni na raspolaganje u skladu s ciklusom AIRAC-a ažuriraju se promjenama koje nisu u skladu s AIRAC-om, a koje su se dogodile od datuma objave do datuma stupanja na snagu.

Dodatak 1.

SADRŽAJ ZBORNIKA ZRAKOPLOVNIH INFORMACIJA (AIP)

DIO 1. – OPĆENITO (GEN)

Kada se AIP sastavlja u jednom svesku, predgovor, evidencija izmjena AIP-a, evidencija dopuna AIP-a, kontrolni popis stranica AIP-a i popis aktualnih ručnih izmjena pojavljuju se samo u dijelu 1. – GEN, a napomena „nije primjenjivo" unosi se u svaki od tih pododjeljaka u dijelovima 2. i 3.

Ako se AIP sastavlja i stavlja na raspolaganje u više svezaka od kojih svaki ima zasebne izmjene i dopune, u svakom se svesku nalaze zaseban predgovor, zasebna evidencija izmjena AIP-a, zasebna evidencija dopuna AIP-a, zaseban kontrolni popis stranica AIP-a i zaseban popis aktualnih ručnih izmjena.

GEN 0.1 Predgovor

Kratak opis AIP-a, u kojem su navedeni:

1. ime izdavačke organizacije;
2. primjenjivi dokumenti ICAO-a;
3. medij objave (tj. tisak, internet ili drugi elektronički mediji);
4. struktura AIP-a i utvrđeni redoviti interval izmjena;
5. politika zaštite autorskih prava, ako je primjenjivo;
6. služba za kontakt u slučaju otkrivenih pogrešaka ili propusta u AIP-u.

GEN 0.2 Evidencija izmjena AIP-a

Evidencija izmjena AIP-a i izmjena AIP-a objavljenih u skladu sa sustavom AIRAC, u kojoj su navedeni:

1. broj izmjene;
2. datum objave;
3. datum unosa (za izmjene AIP-a u skladu s AIRAC-om datum stupanja na snagu);
4. inicijali službenika koji je unio izmjenu.

GEN 0.3 Evidencija dopuna AIP-a

Evidencija objavljenih dopuna AIP-a, u kojoj su navedeni:

1. broj dopune;
2. predmet dopune;
3. dijelovi AIP-a na koje se odnosi;
4. razdoblje valjanosti;
5. evidencija poništenja.

GEN 0.4 Kontrolni popis stranica AIP-a

Kontrolni popis stranica AIP-a, na kojem su navedeni:

1. broj stranice/naslov karte;
2. datum objave ili stupanja na snagu (dan, mjesec riječima i godina) zrakoplovnih informacija.

GEN 0.5 Popis ručnih izmjena AIP-a

Popis aktualnih ručnih izmjena AIP-a, na kojem su navedeni:

1. stranice AIP-a na koje se izmjena odnosi;
2. tekst izmjene; i
3. broj izmjene AIP-a pod kojim je ručna izmjena unesena.

GEN 0.6 Sadržaj dijela 1.

Popis odjeljaka i pododjeljaka u dijelu 1. – Općenito (GEN).

GEN 1. NACIONALNI PROPISI I ZAHTJEVI

GEN 1.1 Imenovana tijela

Adrese imenovanih tijela zaduženih za potporu međunarodnoj zračnoj plovidbi (civilno zrakoplovstvo, meteorologija, carina, imigracija, zdravlje, rutne naknade i naknade na aerodromima/helidromima, poljoprivredna karantena i istrage zrakoplovnih nesreća) u kojima su za svako tijelo navedeni:

1. imenovano tijelo;
2. ime tijela;
3. poštanska adresa;
4. broj telefona;
5. broj telefaksa;
6. adresa e-pošte;
7. adresa zrakoplovne nepokretne usluge (AFS); i
8. adresa internetske stranice, ako postoji.

GEN 1.2 Ulazak, tranzit i odlazak zrakoplova

Propisi i zahtjevi za prethodnu obavijest te zahtjevi za izdavanje dozvola za ulazak, tranzit i odlazak zrakoplova na međunarodnim letovima.

GEN 1.3 Ulazak, tranzit i odlazak putnika i posade

Propisi (među ostalim o carini, imigraciji i karanteni te zahtjevi za prethodnu obavijest i zahtjevi za izdavanje dozvola) o ulasku, tranzitu i odlasku putnika i članova posade koji nisu imigranti.

GEN 1.4 Ulazak, provoz i odlazak tereta

Propisi (među ostalim o carini, te zahtjevi za prethodnu obavijest i zahtjevi za izdavanje dozvola) o ulasku, provozu i odlasku tereta.

GEN 1.5 Instrumenti i oprema u zrakoplovu te dokumentacija o letu

Kratak opis instrumenata i opreme u zrakoplovu te dokumentacije o letu, u kojem su navedeni:

1. instrumenti, oprema (uključujući opremu za zrakoplovnu komunikaciju, navigaciju i nadzor) te dokumentacija o letu koja se mora nalaziti u zrakoplovu, uključujući sve posebne zahtjeve uz odredbe utvrđene u poddijelu D Priloga IV. (dio-CAT) Uredbi (EU) br. 965/2012; i
2. odašiljač signala za lociranje u slučaju nužde (ELT), signalni uređaji i oprema za spašavanje kako je navedeno u točki CAT.IDE.A.280 Priloga IV. (dio-CAT) i točki NCC.IDE.A.215 Priloga VI. (dio-NCC) Uredbi (EU) br. 965/2012 ako je tako utvrđeno na regionalnim sastancima o zračnoj plovidbi, za letove iznad određenih kopnenih površina.

GEN 1.6 Sažetak nacionalnih propisa i međunarodnih sporazuma/konvencija

Popis naslova i upućivanja te, ako je primjenjivo, sažetaka nacionalnih propisa koji se odnose na zračnu plovidbu te popis međunarodnih sporazuma/konvencija koje je država članica ratificirala.

GEN 1.7 Razlike u odnosu na standarde, preporučene prakse i postupke ICAO-a

Popis bitnih razlika između nacionalnih propisa i praksi države članice i povezanih odredbi ICAO-a, u kojem su navedeni:

1. odredba na koju se odnosi (prilog i broj izdanja, stavak); i
2. razlika navedena punim tekstom.

Sve bitne razlike navode se u ovom pododjeljku. Svi prilozi navode se numeričkim redoslijedom čak i ako nema razlike u odnosu na neki prilog ICAO-a, a u tom se slučaju dostavlja obavijest NIL. Nacionalne razlike ili mjera do koje se ne primjenjuju regionalni dopunski postupci (SUPP-ovi) prijavljuju se odmah iza priloga na koji se dopunski postupak odnosi.

GEN 2. TABLICE I KODOVI

GEN 2.1 Mjerni sustav, oznake zrakoplova, praznici

GEN 2.1.1 Mjerne jedinice

Opisi primijenjenih mjernih jedinica i tablica mjernih jedinica.

GEN 2.1.2 Vremenski referentni sustav

Opis primijenjenog vremenskog referentnog sustava (kalendarski i vremenski sustav) s naznakom je li primijenjeno ljetno računanje vremena i kako se vremenski referentni sustav prikazuje u cijelom AIP-u.

GEN 2.1.3 Horizontalni referentni sustav

Kratak opis primijenjenog horizontalnog (geodetskog) referentnog sustava, u kojem su navedeni:

1. ime/oznaka referentnog sustava;
2. identifikacija i parametri projekcije;
3. identifikacija primijenjenog elipsoida;
4. identifikacija primijenjenog datuma;
5. područja primjene; i
6. objašnjenje, ako je primjenjivo, zvjezdice koja se primjenjuje za identifikaciju koordinata koje ne ispunjavaju zahtjeve točnosti iz prilogâ 11. i 14. ICAO-a.

GEN 2.1.4 Vertikalni referentni sustav

Kratak opis primijenjenog vertikalnog referentnog sustava, u kojem su navedeni:

1. ime/oznaka referentnog sustava;
2. opis primijenjenog geoidnog modela uključujući parametre koji su potrebni za transformaciju visine iz primijenjenog modela u model EGM-96;
3. objašnjenje, ako je primjenjivo, zvjezdice koja se primjenjuje za identifikaciju nadmorskih visina/valovitosti geoida koje ne ispunjavaju zahtjeve točnosti iz Priloga 14. ICAO-a.

GEN 2.1.5 Državna pripadnost i registracijske oznake zrakoplova

Oznaka državne pripadnosti i registracijske oznake zrakoplova koje je donijela država članica.

GEN 2.1.6 Državni praznici

Popis državnih praznika uz navođenje usluga na koje utječu.

GEN 2.2 Kratice korištene u publikacijama AIS-a

Abecedni popis kratica i njihovih značenja koje je država članica upotrijebila u svojem AIP-u i u distribuciji zrakoplovnih podataka i zrakoplovnih informacija uz odgovarajuću napomenu za nacionalne kratice koje se razlikuju od kratica iz dokumenta ICAO-a br. 8400 *Procedures for Air Navigation Services — Abbreviations and Codes (PANS-ABC)* (Postupci za usluge u zračnoj plovidbi – kratice i kodovi).

GEN 2.3 Kartografski znakovi

Popis kartografskih znakova raspoređenih prema seriji karte u kojoj se upotrebljavaju.

GEN 2.4 Oznake lokacije

Abecedni popis oznaka lokacija prema ICAO-u dodijeljenih lokacijama zrakoplovnih fiksnih postaja koje će se upotrebljavati za kodiranje i dekodiranje. Mora se navesti napomena za lokacije koje nisu povezane sa zrakoplovnom nepokretnom uslugom (AFS).

GEN 2.5 Popis radionavigacijskih sredstava

Abecedni popis radionavigacijskih sredstava, na kojem su navedeni:

1. oznaka;
2. ime postaje;
3. vrsta uređaja/sredstva;
4. naznaka je li sredstvo namijenjeno upotrebi na ruti (E), na aerodromu (A) ili ima dvojnu namjenu (AE).

GEN 2.6 Konverzija mjernih jedinica

Tablice za konverziju ili formule za konverziju:

1. nautičkih milja u kilometre i obrnuto;
2. stopa u metre i obrnuto;
3. decimalnih lučnih minuta u lučne sekunde i obrnuto;
4. druge konverzije prema potrebi.

GEN 2.7 Izlazak/zalazak sunca

Informacije o vremenu izlaska i zalaska sunca uz kratak opis kriterija za određivanje navedenih vremena i jednostavnu formulu ili tablicu iz koje se mogu izračunati vremena za svaku lokaciju na određenom državnom području/području odgovornosti ili abecedni popis lokacija za koje su vremena navedena u tablici s upućivanjem na povezanu stranicu u tablici i tablicama podataka o izlasku/zalasku sunca za odabrane postaje/lokacije, među kojima su navedeni:

1. ime postaje;
2. oznaka lokacije prema ICAO-u;
3. geografske koordinate u stupnjevima i minutama;

4. datumi za koje su navedena vremena;
5. vrijeme početka jutarnjeg građanskog sumraka;
6. vrijeme izlaska sunca;
7. vrijeme zalaska sunca; i
8. vrijeme kraja večernjeg građanskog sumraka.

GEN 3. USLUGE

GEN 3.1 Usluge zrakoplovnog informiranja

GEN 3.1.1 Odgovorna služba

Opis pružene usluge zrakoplovnog informiranja (AIS) i njezinih glavnih sastavnica, u kojem su navedeni:

1. ime službe/jedinice;
2. poštanska adresa;
3. broj telefona;
4. broj telefaksa;
5. adresa e-pošte;
6. adresa AFS-a;
7. adresa internetske stranice, ako postoji;
8. izjava o odredbama na kojima se temelji usluga i upućivanje na mjesto u AIP-u na kojem su navedene razlike, ako postoje.

GEN 3.1.2 Područje odgovornosti

Područje odgovornosti za AIS.

GEN 3.1.3 Zrakoplovne publikacije

Opis elemenata proizvoda zrakoplovnih informacija, u kojem su navedeni:

1. AIP i povezana usluga izmjene;
2. dopune AIP-a;
3. AIC;
4. NOTAM i bilteni s preduzletnim informacijama (PIB);
5. kontrolni popisi i popisi valjanih NOTAM-a;
6. upute kako ih dobiti.

Kada se AIC upotrebljava za informiranje o cijenama publikacija, to se navodi u ovom odjeljku AIP-a.

GEN 3.1.4 Sustav AIRAC

Kratak opis sustava AIRAC uključujući tablicu sadašnjih i budućih AIRAC-ovih datuma.

GEN 3.1.5 Usluga preduzletnih informacija na aerodromima/helidromima

Popis aerodroma/helidroma na kojima su preduzletne informacije rutinski dostupne, a u kojem su navedeni relevantni:

1. elementi proizvoda zrakoplovnih informacija kojima raspolažu;

2. zemljovidi i karte kojima raspolažu;
3. opće područje obuhvaćeno tim podacima.

GEN 3.1.6 Digitalni skupovi podataka

1. Opis dostupnih skupova podataka, u kojem su navedeni:
   a) naslov skupa podataka;
   b) kratak opis;
   c) uključene stavke na koje se podaci odnose;
   d) geografski opseg;
   e) ako je primjenjivo, ograničenja upotrebe.
2. Podaci za kontakt radi dobivanja skupova podataka, među kojima su navedeni:
   a) ime odgovorne osobe, službe ili organizacije;
   b) poštanska adresa i adresa e-pošte odgovorne osobe, službe ili organizacije;
   c) broj telefaksa odgovorne osobe, službe ili organizacije;
   d) broj telefona za kontakt s odgovornom osobom, službom ili organizacijom;
   e) radno vrijeme (razdoblje i vremenska zona u kojima se može ostvariti kontakt);
   f) internetske informacije koje se mogu upotrijebiti za kontakt s osobom, službom ili organizacijom; i
   g) dodatne informacije, prema potrebi, o tome kako i kada stupiti u kontakt s odgovornom osobom, službom ili organizacijom.

GEN 3.2 Zrakoplovne karte

GEN 3.2.1 Odgovorne službe

Opis službi odgovornih za izradu zrakoplovnih karata, u kojem su navedeni:

1. ime službe;
2. poštanska adresa;
3. broj telefona;
4. broj telefaksa;
5. adresa e-pošte;
6. adresa AFS-a;
7. adresa internetske stranice, ako postoji; i
8. izjava o odredbama na kojima se temelji usluga i upućivanje na mjesto u AIP-u na kojem su navedene razlike u odnosu na ICAO, ako postoje.

GEN 3.2.2 Održavanje karata

Kratak opis načina na koji se zrakoplovne karte revidiraju i izmjenjuju.

GEN 3.2.3 Aranžmani za kupnju

Podaci o tome kako nabaviti karte, među kojima su navedeni:

1. služba/prodajna agencija;
2. poštanska adresa;
3. broj telefona;

4. broj telefaksa;
5. adresa e-pošte;
6. adresa AFS-a;
7. adresa internetske stranice, ako postoji.

GEN 3.2.4 Dostupne serije zrakoplovnih karata

Popis dostupnih serija zrakoplovnih karata s općim opisom svake serije i naznakom predviđene upotrebe.

GEN 3.2.5 Popis dostupnih zrakoplovnih karata

Popis dostupnih zrakoplovnih karata, u kojem su navedeni:

1. naslov serije;
2. mjerilo serije;
3. ime i/ili broj svake karte ili svakog lista u seriji;
4. cijena po listu;
5. datum zadnje revizije.

GEN 3.2.6 Indeks Svjetske zrakoplovne karte (WAC) – ICAO 1:1 000 000

Indeksna karta koja prikazuje pokrivenost i izgled lista za WAC 1:1 000 000, a koju je izradila država članica. Ako se umjesto karte WAC 1:1 000 000 izradi zrakoplovna karta – ICAO 1:500 000, upotrebljavaju se indeksne karte za prikazivanje pokrivenosti i izgleda lista za zrakoplovnu kartu – ICAO 1:500 000.

GEN 3.2.7. Topografske karte

Podaci o tome kako nabaviti topografske karte, među kojima su navedeni:

1. ime službe/agencije;
2. poštanska adresa;
3. broj telefona;
4. broj telefaksa;
5. adresa e-pošte;
6. adresa AFS-a;
7. adresa internetske stranice, ako postoji.

GEN 3.2.8 Ispravci karata koje nisu sastavnica AIP-a

Popis ispravaka zrakoplovnih karata koje nisu sastavnica AIP-a ili naznaka o tome gdje pronaći te informacije.

GEN 3.3 Operativne usluge u zračnom prometu (ATS)

GEN 3.3.1 Odgovorna služba

Opis službe za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu zračnog prometa i njezinih glavnih sastavnica, u kojem su navedeni:

1. ime službe;
2. poštanska adresa;
3. broj telefona;

4. broj telefaksa;
5. adresa e-pošte;
6. adresa AFS-a;
7. adresa internetske stranice, ako postoji;
8. izjava o odredbama na kojima se temelji usluga i upućivanje na mjesto u AIP-u na kojem su navedene razlike u odnosu na ICAO, ako postoje;
9. napomena ako usluga nije dostupna 24 sata dnevno svaki dan u tjednu.

GEN 3.3.2 Područje odgovornosti

Kratak opis područja odgovornosti u kojem se pružaju usluge zračnog prometa.

GEN 3.3.3 Vrste usluga

Kratak opis glavnih vrsta pruženih operativnih usluga u zračnom prometu.

GEN 3.3.4 Koordinacija između operatora i ATS-a

Opći uvjeti pod kojima se izvodi koordinacija između operatora i operativnih usluga u zračnom prometu.

GEN 3.3.5 Minimalna apsolutna visina leta

Kriteriji za utvrđivanje minimalnih apsolutnih visina leta.

GEN 3.3.6 Popis adresa jedinica ATS-a

Abecedni popis jedinica ATS-a i njihovih adresa, u kojem su navedeni:

1. ime jedinice;
2. poštanska adresa;
3. broj telefona;
4. broj telefaksa;
5. adresa e-pošte;
6. adresa AFS-a;
7. adresa internetske stranice, ako postoji.

GEN 3.4 Komunikacijske usluge

GEN 3.4.1 Odgovorna služba

Opis službe odgovorne za opskrbu telekomunikacijskim i navigacijskim sredstvima, u kojem su navedeni:

1. ime službe;
2. poštanska adresa;
3. broj telefona;
4. broj telefaksa;
5. adresa e-pošte;

6. adresa AFS-a;
7. adresa internetske stranice, ako postoji;
8. izjava o odredbama na kojima se temelji usluga i upućivanje na mjesto u AIP-u na kojem su navedene razlike u odnosu na ICAO, ako postoje;
9. napomena ako usluga nije dostupna 24 sata dnevno svaki dan u tjednu.

GEN 3.4.2 Područje odgovornosti

Kratak opis područja odgovornosti u kojem se pruža telekomunikacijska usluga.

GEN 3.4.3 Vrste usluge

Kratak opis glavnih vrsta pruženih usluga i sredstava, u kojem su navedeni:

1. radionavigacijske usluge;
2. govorne usluge i/ili usluge podatkovne veze;
3. usluga radiodifuzijskog emitiranja;
4. korišteni jezici; i
5. naznaka o tome gdje se mogu dobiti detaljne informacije.

GEN 3.4.4 Zahtjevi i uvjeti

Kratak opis zahtjeva i uvjeta pod kojima je dostupna komunikacijska usluga.

GEN 3.4.5. Razno

Sve dodatne informacije (npr. odabrane radijske postaje, telekomunikacijski dijagram).

GEN 3.5 Meteorološke usluge

GEN 3.5.1 Odgovorna služba

Kratak opis meteorološke službe odgovorne za pružanje meteoroloških informacija, u kojem su navedeni:

1. ime službe;
2. poštanska adresa;
3. broj telefona;
4. broj telefaksa;
5. adresa e-pošte;
6. adresa AFS-a;
7. adresa internetske stranice, ako postoji;
8. izjava o odredbama na kojima se temelji usluga i upućivanje na mjesto u AIP-u na kojem su navedene razlike, ako postoje;
9. napomena ako usluga nije dostupna 24 sata dnevno svaki dan u tjednu.

GEN 3.5.2 Područje odgovornosti

Kratak opis područja i/ili zračnih ruta za koje se pruža meteorološka usluga.

GEN 3.5.3 Meteorološka opažanja i izvješća

Detaljan opis meteoroloških opažanja i izvješća dostavljenih za međunarodnu zračnu plovidbu, u kojem su navedeni:

1. ime postaje i oznaka lokacije prema ICAO-u;
2. vrsta i učestalost opažanja uključujući oznaku uređaja za automatsko motrenje;
3. vrste meteoroloških izvješća i dostupnost prognoze TREND;
4. posebna vrsta sustava za motrenje i broj mjesta za motrenje i prijavu prizemnog vjetra, vidljivosti, vidljivosti uzduž uzletno-sletne staze, baze oblaka, temperature i, ako je primjenjivo, smicanja vjetra (npr. anemometar na sjecištu uzletno-sletnih staza, transmisometri pokraj zone dodira itd.);
5. vrijeme rada;
6. napomena o dostupnim zrakoplovnim klimatološkim informacijama.

GEN 3.5.4 Vrste usluga

Kratak opis glavnih vrsta pruženih usluga, u kojem su navedene pojedinosti o informiranju, savjetovanju, prikazu meteoroloških informacija, dokumentaciji o letu dostupnoj operatorima i članovima letačke posade, te opis metoda i sredstava koji se upotrebljavaju za pružanje meteoroloških informacija.

GEN 3.5.5 Obvezne obavijesti operatora

Minimalna količina obavijesti koje operatori moraju unaprijed dostaviti pružatelju meteoroloških usluga u vezi s informiranjem, savjetovanjem i dokumentacijom o letu te drugim meteorološkim informacijama koje su im potrebne ili koje mijenjaju.

GEN 3.5.6 Izvješća iz zrakoplova

Prema potrebi, zahtjevi pružatelja meteoroloških usluga u pogledu izrade i slanja izvješća iz zrakoplova.

GEN 3.5.7 Usluga VOLMET

Opis usluge VOLMET i/ili D-VOLMET, u kojem su navedeni:

1. ime odašiljačke postaje;
2. pozivni znak ili oznaka i kratica radiokomunikacijske emisije;
3. frekvencije upotrijebljene za radiodifuzijsko emitiranje;
4. razdoblje radiodifuzijskog emitiranja;
5. sati rada;
6. popis aerodroma/helidroma za koje su uključena izvješća i/ili prognoze; i
7. uključena izvješća, prognoze i informacije SIGMET-a te napomene.

GEN 3.5.8 Usluga SIGMET i AIRMET

Opis meteorološkog bdjenja u područjima letnih informacija ili u kontroliranim područjima za koja se pružaju operativne usluge u zračnom prometu, uključujući popis službi meteorološkog bdjenja u kojem su navedeni:

1. ime službe meteorološkog bdjenja, oznaka lokacije prema ICAO-u;
2. radno vrijeme;
3. područja letnih informacija ili kontrolirana područja koja opslužuje;
4. razdoblja valjanosti SIGMET-a;

5. posebni postupci koji se primjenjuju na informacije SIGMET-a (npr. za vulkanski pepeo i tropske ciklone);

6. postupci koji se primjenjuju na informacije AIRMET-a (u skladu s relevantnim regionalnim sporazumima o zračnoj plovidbi);

7. jedinice ATS-a kojima su dostavljene informacije SIGMET-a i AIRMET-a;

8. dodatne informacije kao što su ograničenje usluge itd.

GEN 3.5.9 Druge automatizirane meteorološke usluge

Opis dostupnih automatiziranih usluga za pružanje meteoroloških informacija (npr. automatizirana usluga preduzletnih informacija dostupna putem telefona i/ili računalnog modema), u kojem su navedeni:

1. ime službe;

2. dostupne informacije;

3. obuhvaćena područja, rute i aerodromi;

4. brojevi telefona i telefaksa, adresa e-pošte i, ako postoji, adresa internetske stranice.

GEN 3.6 Traganje i spašavanje (SAR)

GEN 3.6.1 Odgovorne službe

Kratak opis službi odgovornih za pružanje usluga traganja i spašavanja (SAR), u kojem su navedeni:

1. ime službe/jedinice;

2. poštanska adresa;

3. broj telefona;

4. broj telefaksa;

5. adresa e-pošte;

6. adresa AFS-a;

7. adresa internetske stranice, ako postoji; i

8. izjava o odredbama na kojima se temelji usluga i upućivanje na mjesto u AIP-u na kojem su navedene razlike u odnosu na ICAO, ako postoje.

GEN 3.6.2 Područje odgovornosti

Kratak opis područja odgovornosti u kojem se pružaju usluge traganja i spašavanja.

GEN 3.6.3 Vrste usluga

Kratak opis i geografski prikaz, prema potrebi, vrste pruženih usluga i sredstava uključujući napomene ako je za traganje i spašavanje u zraku potreban veći broj zrakoplova.

GEN 3.6.4 Sporazumi o traganju i spašavanju

Kratak opis važećih sporazuma o traganju i spašavanju, uključujući odredbe za olakšavanje ulaska i odlaska zrakoplovâ drugih država članica radi traganja, spašavanja, popravka ili spašavanja u vezi s izgubljenim ili oštećenim zrakoplovom, obaviješću u zraku ili nakon obavijesti o planu leta.

GEN 3.6.5 Uvjeti raspoloživosti

Kratak opis odredbi o traganju i spašavanju, uključujući opće uvjete pod kojima su usluga i sredstva raspoloživi za međunarodnu upotrebu, uključujući naznaku je li sredstvo raspoloživo za traganje i spašavanje specijalizirano za tehnike i funkcije traganja i spašavanja ili se posebno upotrebljava za druge svrhe, ali je prilagođeno za svrhe traganja i spašavanja osposobljavanjem i opremom, ili je samo povremeno raspoloživo i nije posebno osposobljeno ili pripremljeno za traganje i spašavanje.

GEN 3.6.6 Primijenjeni postupci i signali

Kratak opis postupaka i signala koje primjenjuje zrakoplov za spašavanje i tablica signala koje preživjeli trebaju upotrijebiti.

GEN 4. NAKNADE ZA AERODROME/HELIDROME I USLUGE U ZRAČNOJ PLOVIDBI (ANS)

Može se navesti mjesto na kojem se mogu pronaći podaci o stvarnim naknadama, ako nisu navedene u ovom poglavlju.

GEN 4.1 Naknade za aerodrome/helidrome

Kratak opis vrste naknada koje se mogu primjenjivati na aerodromima/helidromima koji su na raspolaganju za međunarodnu upotrebu, u kojem su navedeni:

1. slijetanje zrakoplova;
2. parkiranje, držanje u hangaru i dugoročno skladištenje zrakoplova;
3. usluge prijevoza putnika;
4. sigurnost;
5. infrastruktura povezana s bukom;
6. drugo (carina, zdravlje, imigracija itd.);
7. izuzeća/smanjenja; i
8. način plaćanja.

GEN 4.2 Naknade za usluge u zračnoj plovidbi

Kratak opis naknada koje se mogu primjenjivati na usluge u zračnoj plovidbi koje se pružaju za međunarodnu upotrebu, u kojem su navedeni:

1. prilazna kontrola;
2. ruta na kojoj se pružaju usluge u zračnoj plovidbi;
3. troškovna osnova za usluge u zračnoj plovidbi i izuzeća/smanjenja;
4. način plaćanja.

DIO 2. – NA RUTI (ENR)

Ako se AIP sastavlja i stavlja na raspolaganje u više svezaka od kojih svaki ima zasebne izmjene i dopune, u svakom se svesku nalaze zaseban predgovor, zasebna evidencija izmjena AIP-a, zasebna evidencija dopuna AIP-a, zaseban kontrolni popis stranica AIP-a i zaseban popis aktualnih ručnih izmjena. Ako se AIP objavljuje kao jedan svezak, napomena „nije primjenjivo” unosi se u svaki od prethodno navedenih pododjeljaka.

ENR 0.6 Sadržaj dijela 2.

Popis odjeljaka i pododjeljaka u dijelu 2. – Na ruti.

ENR 1. OPĆA PRAVILA I POSTUPCI

ENR 1.1 Opća pravila

Opća pravila objavljuju se kako se primjenjuju u državi članici.

ENR 1.2 Pravila vizualnog letenja

Pravila vizualnog letenja objavljuju se kako se primjenjuju u državi članici.

ENR 1.3 Pravila instrumentalnog letenja

Pravila instrumentalnog letenja objavljuju se kako se primjenjuju u državi članici.

ENR 1.3.1 Pravila koja se primjenjuju na sve IFR letove

ENR 1.3.2 Pravila koja se primjenjuju na IFR letove u kontroliranom zračnom prostoru

ENR 1.3.3 Pravila koja se primjenjuju na IFR letove izvan kontroliranog zračnog prostora

ENR 1.3.4 Opći postupci u zračnom prostoru slobodnih ruta

Postupci povezani sa zračnim prostorom slobodnih ruta, uključujući objašnjenje i definicije primijenjenih relevantnih točaka zračnog prostora slobodnih ruta. U slučaju prekogranične provedbe zračnog prostora slobodnih ruta, uključeni FIR-ovi/UIR-ovi ili CTA-e/UTA-e navode se u točki ENR 1.3.

ENR 1.4 Klasifikacija i opis zračnog prostora ATS-a

ENR 1.4.1 Klasifikacija zračnog prostora ATS-a

Opis klasa zračnog prostora ATS-a u obliku klasifikacijske tablice zračnog prostora ATS-a u Dodatku 4. Provedbenoj uredbi (EU) br. 923/2012, u kojoj je primjereno označeno ako država članica ne upotrebljava neke klase zračnog prostora.

ENR 1.4.2 Opis zračnog prostora ATS-a

Drugi opisi zračnog prostora ATS-a, kako je primjenjivo, uključujući opće tekstualne opise.

ENR 1.5 Postupci čekanja, prilaza i odlaska

ENR 1.5.1 Općenito

Mora se navesti izjava o kriterijima prema kojima se uspostavljaju postupci čekanja, prilaza i odlaska.

ENR 1.5.2 Dolazni letovi

Navode se postupci (konvencionalna i/ili prostorna navigacija) za dolazne letove koji su zajednički letovima u istu vrstu zračnog prostora ili unutar nje. Ako se unutar terminalnog zračnog prostora primjenjuju različiti postupci, o tome se stavlja napomena s upućivanjem na to gdje pronaći određene postupke.

ENR 1.5.3 Odlazni letovi

Navode se postupci (konvencionalna i/ili prostorna navigacija) za odlazne letove koji su zajednički letovima iz bilo kojeg aerodroma/helidroma.

ENR 1.5.4 Druge relevantne informacije i postupci

Kratak opis dodatnih informacija, npr. ulaznih postupaka, poravnanja pri završnom prilazu, postupaka i obrazaca čekanja.

ENR 1.6 Usluge i postupci nadzora sustavom ATS-a

ENR 1.6.1 Primarni radar

Opis usluga i postupaka primarnog radara, u kojem su navedeni:

1. dodatne usluge;
2. primjena usluge radarske kontrole;
3. postupci u slučaju kvara radara i komunikacije zrak-zemlja;
4. zahtjevi za javljanje pozicije putem govorne komunikacije i komunikacija između kontrolora i pilota preko podatkovne veze (CPDLC); i
5. grafički prikaz područja pokrivenosti radarom.

ENR 1.6.2 Sekundarni nadzorni radar (SSR)

Opis operativnih postupaka sekundarnog nadzornog radara (SSR), u kojem su navedeni:

1. hitni postupci;
2. postupci u slučaju kvara komunikacije zrak-zemlja i nezakonitog ometanja;
3. sustav dodjele kodova SSR;
4. zahtjevi za javljanje pozicije putem govorne komunikacije i CPDLC-a; i
5. grafički prikaz područja pokrivenosti SSR-om.

ENR 1.6.3 Automatski zavisni nadzor – radiodifuzija (ADS-B)

Opis operativnih postupaka za automatski zavisni nadzor – radiodifuziju (ADS-B), u kojem su navedeni:

1. hitni postupci;
2. postupci u slučaju kvara komunikacije zrak-zemlja i nezakonitog ometanja;
3. zahtjevi za identifikaciju zrakoplova;
4. zahtjevi za javljanje pozicije putem govorne komunikacije i CPDLC-a; i
5. grafički prikaz područja pokrivenosti ADS-B-om.

ENR 1.6.4 Druge relevantne informacije i postupci

Kratak opis dodatnih informacija i postupaka, npr. postupaka u slučaju kvara radara i kvara transpondera.

ENR 1.7 Postupci za podešavanje visinomjera

Objavljuje se izjava o postupcima za podešavanje visinomjera, u kojoj su navedeni:

1. kratak uvod s izjavom o dokumentima ICAO-a na kojima se postupci temelje i razlikama u odnosu na odredbe ICAO-a, ako postoje;
2. osnovni postupci za podešavanje visinomjera;

3. opis regija za podešavanje visinomjera;
4. postupci primjenjivi na operatore (uključujući pilote); i
5. tablica putnih razina.

ENR 1.8 Regionalni dopunski postupci ICAO-a

Navode se regionalni dopunski postupci koji utječu na cijelo područje odgovornosti.

ENR 1.9 Upravljanje protokom zračnog prometa (ATFM) i upravljanje zračnim prostorom

Kratak opis sustava ATFM-a i upravljanja zračnim prostorom, u kojem su navedeni:

1. struktura ATFM-a, područje pružanja usluge, pružena usluga, lokacija jedinica i sati rada;
2. vrste poruka o protoku i opisi formata; i
3. postupci primjenjivi na odlazne letove, koji obuhvaćaju:
   a) službu odgovornu za pružanje informacija o primijenjenim mjerama ATFM-a;
   b) zahtjeve u vezi s planom leta; i
   c) dodjelu slotova;
4. informacije o ukupnoj odgovornosti u vezi s upravljanjem zračnim prostorom unutar FIR-(ov)a, podaci o civilnoj/vojnoj raspodjeli zračnog prostora i koordinaciji upravljanja, strukturi zračnog prostora kojim se može upravljati (dodjela i promjene u dodjeli) i općim operativnim postupcima.

ENR 1.10 Planiranje leta

Navode se sva ograničenja ili savjetodavne informacije povezani s fazom planiranja leta koji mogu pomoći korisniku u predstavljanju planirane letačke operacije, među ostalim:

1. postupci za podnošenje plana leta;
2. sustav ponavljajućeg plana leta; i
3. promjene podnesenog plana leta.

ENR 1.11 Adresiranje poruka s planom leta

Navode se adrese dodijeljene planovima leta, u tabličnom obliku, iz kojih je vidljivo sljedeće:

1. kategorija leta (IFR i/ili VFR);
2. ruta (u FIR i/ili TMA ili preko njih); i
3. adresa poruke.

ENR 1.12 Presretanje civilnih zrakoplova

Navodi se potpuna izjava o postupcima presretanja i vizualnim signalima koji se trebaju upotrebljavati, s jasnom napomenom o tome jesu li primijenjene odredbe ICAO-a, a ako nisu, da postoje razlike.

ENR 1.13 Nezakonito ometanje

Navode se odgovarajući postupci koji se trebaju primijeniti u slučaju nezakonitog ometanja.

ENR 1.14 Nezgode u zračnom prometu

Opis sustava za izvješćivanje o nezgodama u zračnom prometu, u kojem su navedeni:

1. definicija nezgoda u zračnom prometu;

2. upotreba obrasca za izvješćivanje o nezgodama u zračnom prometu;

3. postupci izvješćivanja (uključujući postupke tijekom leta); i

4. svrha izvješćivanja i obrada obrasca.

ENR 2. ZRAČNI PROSTOR OPERATIVNIH USLUGA U ZRAČNOM PROMETU

ENR 2.1 FIR, UIR, TMA i CTA

Detaljan opis područja letnih informacija (FIR), gornjih područja letnih informacija (UIR) i kontroliranih zona (CTA) (uključujući posebne CTA-e kao što su TMA-e), u kojem su navedeni:

1. ime, geografske koordinate u stupnjevima i minutama lateralnih granica FIR-a/UIR-a te u stupnjevima, minutama i sekundama lateralnih granica CTA-e, vertikalne granice i klasa zračnog prostora;

2. identifikacija jedinice koja pruža uslugu;

3. pozivni znak zrakoplovne postaje koja je nadležna za jedinicu i korišteni jezici, naznaka područja i uvjeta u kojima će se upotrebljavati, ako je primjenjivo;

4. frekvencije i, ako je primjenjivo, broj SATVOICE te napomene za posebne svrhe; i

5. napomene.

Kontrolirane zone oko vojnih zračnih baza koje nisu drukčije opisane u AIP-u uključene su u ovaj pododjeljak. Ako se zahtjevi Provedbene uredbe (EU) br. 923/2012 u pogledu planova leta, dvosmjerne komunikacije i javljanja pozicije primjenjuju na sve letove kako bi se uklonila ili smanjila potreba za presretanjem i/ili ako postoji mogućnost presretanja i potrebno je praćenje VHF frekvencije za slučaj nužde 121,500 MHz, izjava o tome mora se uključiti za relevantna područja ili njihove dijelove.

Opis određenih područja nad kojima se zahtijeva opremljenost odašiljačem signala za lociranje u slučaju nužde (ELT) i u kojima zrakoplov mora neprestano pratiti VHF frekvenciju za slučaj nužde 121,500 MHz, osim u razdobljima kada zrakoplov komunicira na drugim kanalima VHF-a ili kada se zbog ograničenja opreme smještene na zrakoplovu ili dužnosti u pilotskoj kabini ne mogu istodobno pratiti dva kanala.

ENR 2.2 Drugi regulirani zračni prostor

Detaljan opis područja obvezne uporabe radiooopreme (RMZ) i područja obvezne uporabe transpondera (TMZ), u kojem su navedeni:

1. ime, geografske koordinate u stupnjevima i minutama lateralnih granica RMZ-a/TMZ-a;

2. vertikalne granice u razinama leta, ili stopama;

3. vrijeme aktivnosti; i

4. napomene.

Ako je utvrđeno, detaljan opis drugih vrsta reguliranog zračnog prostora i klasifikacije zračnog prostora.

ENR 3. RUTE ATS-a

ENR 3.1 Donje rute ATS-a

Detaljan opis donjih ruta ATS-a, u kojem su navedeni:

1. oznaka rute, oznaka specifikacija zahtijevane komunikacijske sposobnosti (RCP), navigacijske specifikacije i/ili specifikacije zahtijevane nadzorne sposobnosti (RSP) primjenjive na određene segmente, imena, kodirane oznake ili kodna imena i geografske koordinate u stupnjevima, minutama i sekundama svih značajnih točaka koje definiraju rutu uključujući točke za „obvezno” izvješćivanje ili izvješćivanje „na zahtjev”;

2. putanje ili VOR radijali zaokruženi na najbliži stupanj, geodetska udaljenost zaokružena na najbližu desetinu kilometra ili desetinu nautičke milje između svake uzastopne određene značajne točke i, u slučaju VOR radijala, točke promjene;

3. gornje i donje granice ili minimalne apsolutne visine na ruti zaokružene na najbližih 50 m ili 100 stopa i klasifikacija zračnog prostora;

4. lateralne granice i minimalne apsolutne visine nadvisivanja prepreka;

5. smjer putnih razina;

6. zahtjevi u pogledu točnosti navigacije za svaki segment rute navigacije temeljene na performansama (PBN) (RNAV ili RNP); i

7. napomene, uključujući naznaku kontrolne jedinice, njezina operativnog kanala i, ako je primjenjivo, adrese za prijavu, broj SATVOICE i sva ograničenja u pogledu navigacije i specifikacija RCP i RSP.

ENR 3.2 Gornje rute ATS-a

Detaljan opis gornjih ruta ATS-a, u kojem su navedeni:

1. oznaka rute, oznaka specifikacija zahtijevane komunikacijske sposobnosti (RCP), navigacijske specifikacije i/ili specifikacije zahtijevane nadzorne sposobnosti (RSP) primjenjive na određene segmente, imena, kodirane oznake ili kodna imena i geografske koordinate u stupnjevima, minutama i sekundama svih značajnih točaka koje definiraju rutu uključujući točke za „obvezno” izvješćivanje ili izvješćivanje „na zahtjev”;

2. putanje ili VOR radijali zaokruženi na najbliži stupanj, geodetska udaljenost zaokružena na najbližu desetinu kilometra ili desetinu nautičke milje između svake uzastopne određene značajne točke i, u slučaju VOR radijala, točke promjene;

3. gornje i donje granice i klasifikacija zračnog prostora;

4. lateralne granice;

5. smjer putnih razina;

6. zahtjevi u pogledu točnosti navigacije za svaki segment rute PBN-a (RNAV ili RNP); i

7. napomene, uključujući naznaku kontrolne jedinice, njezina operativnog kanala i, ako je primjenjivo, adrese za prijavu, broj SATVOICE i sva ograničenja u pogledu navigacije i specifikacija RCP i RSP.

ENR 3.3 Rute prostorne navigacije

Detaljan opis ruta PBN-a (RNAV i RNP), u kojem su navedeni:

1. oznaka rute, oznaka specifikacija zahtijevane komunikacijske sposobnosti (RCP), navigacijske specifikacije i/ili specifikacije zahtijevane nadzorne sposobnosti (RSP) primjenjive na određene segmente, imena, kodirane oznake ili kodna imena i geografske koordinate u stupnjevima, minutama i sekundama svih značajnih točaka koje definiraju rutu uključujući točke za „obvezno” izvješćivanje ili izvješćivanje „na zahtjev”;

2. kad je riječ o putnim navigacijskim točkama kojima se definira ruta prostorne navigacije, dodatno prema potrebi:

   a) oznaka postaje referentnog VOR-a/DME-a;

   b) smjer zaokružen na najbliži stupanj i udaljenost zaokružena na najbližu desetinu kilometra ili desetinu nautičke milje od referentnog VOR-a/DME-a ako putna navigacijska točka nije na istom mjestu; i

   c) nadmorska visina odašiljačke antene DME-a zaokružena na najbližih 30 m (100 stopa);

3. magnetski smjer zaokružen na najbliži stupanj, geodetska udaljenost zaokružena na najbližu desetinu kilometra ili desetinu nautičke milje između definiranih krajnjih točaka i udaljenost između pojedinih uzastopnih određenih značajnih točaka;

4. gornje i donje granice i klasifikacija zračnog prostora;

5. smjer putnih razina;

6. zahtjevi u pogledu točnosti navigacije za svaki segment rute PBN-a (RNAV ili RNP); i

7. napomene, uključujući naznaku kontrolne jedinice, njezina operativnog kanala i, ako je primjenjivo, adrese za prijavu, broj SATVOICE i sva ograničenja u pogledu navigacije i specifikacija RCP i RSP.

ENR 3.4 Rute helikoptera

Detaljan opis ruta helikoptera, u kojem su navedeni:

1. oznaka rute, oznaka specifikacija zahtijevane komunikacijske sposobnosti (RCP), navigacijske specifikacije i/ili specifikacije zahtijevane nadzorne sposobnosti (RSP) primjenjive na određene segmente, imena, kodirane oznake ili kodna imena i geografske koordinate u stupnjevima, minutama i sekundama svih značajnih točaka koje definiraju rutu uključujući točke za „obvezno" izvješćivanje ili izvješćivanje „na zahtjev";

2. putanje ili VOR radijali zaokruženi na najbliži stupanj, geodetska udaljenost zaokružena na najbližu desetinu kilometra ili desetinu nautičke milje između svake uzastopne određene značajne točke i, u slučaju VOR radijala, točke promjene;

3. gornje i donje granice i klasifikacija zračnog prostora;

4. minimalne apsolutne visine leta zaokružene na najbližih 50 m ili 100 stopa;

5. zahtjevi u pogledu točnosti navigacije za svaki segment rute PBN-a (RNAV ili RNP); i

6. napomene, uključujući naznaku kontrolne jedinice, njezina operativnog kanala i, ako je primjenjivo, adrese za prijavu, broj SATVOICE i sva ograničenja u pogledu navigacije i specifikacija RCP i RSP.

ENR 3.5 Druge rute

Mora se navesti opis drugih posebno određenih ruta koje su obvezne u zadanom području.

Opis zračnog prostora slobodnih ruta (FRA), kao određenog zračnog prostora unutar kojeg korisnici mogu slobodno planirati izravne rute između definirane ulazne točke i definirane izlazne točke, uključujući informacije o izravnom usmjeravanju, ograničenjima upotrebe putnih navigacijskih točaka za izravna usmjeravanja i naznaku u planu leta (stavka 15.). Opisuju se preduvjeti za izdavanje odobrenja kontrole zračnog prometa.

ENR 3.6 Čekanje na ruti

Mora se navesti detaljan opis postupaka čekanja na ruti, u kojem su navedeni:

1. identifikacija čekanja (ako postoji) i preletište čekanja (navigacijsko sredstvo) ili putna navigacijska točka s geografskim koordinatama u stupnjevima, minutama i sekundama;

2. dolazna putanja;

3. smjer proceduralnog zaokreta;

4. najveća indicirana brzina;
5. minimalna i maksimalna razina čekanja;
6. vrijeme/udaljenost do dolaska; i
7. oznaka kontrolne jedinice i njezine operativne frekvencije.

ENR 4. RADIONAVIGACIJSKA SREDSTVA/SUSTAVI

ENR 4.1 Radionavigacijska sredstva – na ruti

Popis postaja koje pružaju radionavigacijske usluge uspostavljenih za potrebe na ruti i poredanih abecednim redoslijedom prema imenu postaje, u kojem su navedeni:

1. ime postaje i magnetske varijacije zaokružene na najbliži stupanj i za VOR deklinacija postaje zaokružena na najbliži stupanj, koja se upotrebljava za tehničko usklađivanje;
2. identifikacija;
3. frekvencija/kanal za svaki element;
4. vrijeme rada;
5. geografske koordinate u stupnjevima, minutama i sekundama položaja odašiljačke antene;
6. nadmorska visina odašiljačke antene DME-a zaokružena na najbližih 30 m (100 stopa); i
7. napomene.

Ako operativno tijelo objekta nije imenovano tijelo, ime operativnog tijela navodi se u stupcu s napomenama. Obuhvat objekta navodi se u stupcu s napomenama.

ENR 4.2 Posebni navigacijski sustavi

Opis postaja povezanih s posebnim navigacijskim sustavima, u kojem su navedeni:

1. ime postaje ili lanca;
2. vrsta dostupne usluge (glavni signal, pomoćni signal, boja);
3. frekvencija (broj kanala, osnovna frekvencija, frekvencija ponavljanja, kako je primjenjivo);
4. vrijeme rada;
5. geografske koordinate u stupnjevima, minutama i sekundama položaja odašiljačke postaje; i
6. napomene.

Ako operativno tijelo objekta nije imenovano tijelo, ime operativnog tijela navodi se u stupcu s napomenama. Obuhvat objekta navodi se u stupcu s napomenama.

ENR 4.3 Globalni navigacijski satelitski sustav (GNSS)

Popis i opis elemenata globalnog navigacijskog satelitskog sustava (GNSS) koji pružaju navigacijsku uslugu uspostavljenih za potrebe na ruti i poredanih abecednim redoslijedom prema imenu elementa, u kojima su navedeni:

1. naziv elementa GNSS-a (GPS, GLONASS, EGNOS, MSAS, WAAS itd.);
2. frekvencije, prema potrebi;
3. geografske koordinate u stupnjevima, minutama i sekundama nominalnog područja usluga i obuhvaćenog područja; i
4. napomene.

Ako operativno tijelo objekta nije imenovano tijelo, ime operativnog tijela navodi se u stupcu s napomenama.

ENR 4.4. Oznake kodnim imenima značajnih točaka

Abecedni popis oznaka kodnim imenima (peteroslovno kodno ime koje se može lako izgovoriti) utvrđenih za značajne točke na pozicijama koje nisu označene lokacijom radionavigacijskih sredstava, u kojem su navedeni:

1. oznaka kodnim imenom;
2. geografske koordinate pozicije u stupnjevima, minutama i sekundama;
3. upućivanje na ATS ili druge rute na kojima se točka nalazi; i
4. napomene, uključujući dodatnu definiciju pozicija, prema potrebi.

ENR 4.5 Aeronautička svjetla na tlu – na ruti

Popis aeronautičkih svjetala na tlu i drugih svjetlosnih signala koji označuju geografske položaje koje država članica odabire kao značajne, u kojem su navedeni:

1. ime grada ili mjesta ili druga oznaka svjetlosnog signala;
2. vrsta svjetlosnog signala i intenzitet svjetla u tisućama kandela;
3. karakteristike signala;
4. sati rada; i
5. napomene.

ENR 5. NAVIGACIJSKA UPOZORENJA

ENR 5.1 Zabranjena, ograničena i opasna područja

Opis i prema potrebi grafički prikaz zabranjenih, ograničenih i opasnih područja uz informacije o njihovu uspostavljanju i aktivaciji, u kojem su navedeni:

1. identifikacija, naziv i geografske koordinate lateralnih granica u stupnjevima, minutama i sekundama ako se nalaze unutar granica kontroliranog područja/kontrolirane zone i u stupnjevima i minutama ako se nalaze izvan granica kontroliranog područja/kontrolirane zone;
2. gornje i donje granice; i
3. napomene, uključujući vrijeme aktivnosti.

Vrsta ograničenja ili priroda opasnosti i rizika od presretanja u slučaju prodiranja navodi se u stupcu s napomenama.

ENR 5.2 Područja za vojne vježbe i osposobljavanje i identifikacijske zone protuzračne obrane (ADIZ)

Opis i prema potrebi grafički prikaz utvrđenih područja za vojno osposobljavanje i vojne vježbe koje se odvijaju u redovitim intervalima te utvrđena identifikacijska zona protuzračne obrane (ADIZ), u kojem su navedeni:

1. geografske koordinate lateralnih granica u stupnjevima, minutama i sekundama ako se nalaze unutar granica kontroliranog područja/kontrolirane zone i u stupnjevima i minutama ako se nalaze izvan granica kontroliranog područja/kontrolirane zone;
2. gornje i donje granice te sustav i sredstva najave aktivacije zajedno s informacijama relevantnima za civilne letove i primjenjivima na procedure u ADIZ-u; i
3. napomene, uključujući vrijeme aktivnosti i rizik od presretanja u slučaju prodiranja u ADIZ.

ENR 5.3 Druge aktivnosti opasne prirode i druge potencijalne opasnosti

ENR 5.3.1. Druge aktivnosti opasne prirode

Opis i prema potrebi kartografski prikaz aktivnosti koje predstavljaju posebnu ili očitu opasnost za operacije zrakoplova i mogle bi utjecati na letove, u kojem su navedeni:

1. geografske koordinate u stupnjevima i minutama središta područja i opseg utjecaja;
2. vertikalne granice;
3. preporučene mjere;
4. tijelo odgovorno za pružanje informacija; i
5. napomene, uključujući vrijeme aktivnosti.

ENR 5.3.2 Druge potencijalne opasnosti

Opis i prema potrebi kartografski prikaz drugih potencijalnih opasnosti koje bi mogle utjecati na letove (npr. aktivni vulkani, nuklearne elektrane itd.), u kojem su navedeni:

1. geografske koordinate u stupnjevima i minutama lokacije potencijalne opasnosti;
2. vertikalne granice;
3. preporučene mjere;
4. tijelo odgovorno za pružanje informacija; i
5. napomene.

ENR 5.4 Prepreke za zračnu plovidbu

Popis prepreka koje utječu na zračnu plovidbu u području 1 (cijelo državno područje države članice), u kojem su navedeni:

1. identifikacija ili oznaka prepreke;
2. vrsta prepreke;
3. položaj prepreke, koji označavaju geografske koordinate u stupnjevima, minutama i sekundama;
4. nadmorska visina i visina prepreke zaokružene na najbliži metar ili stopu;
5. vrsta i boja osvjetljenja prepreke (ako postoji); i
6. ako je primjenjivo, naznaka da je popis prepreka dostupan u elektroničkom obliku, i upućivanje na točku GEN.3.1.6.

ENR 5.5 Zračne sportske i rekreacijske aktivnosti

Kratak opis i prema potrebi grafički prikaz intenzivnih zračnih sportskih i rekreacijskih aktivnosti te uvjeta pod kojima se izvode, a u kojem su navedeni:

1. oznaka i geografske koordinate lateralnih granica u stupnjevima, minutama i sekundama ako se nalaze unutar granica kontroliranog područja/kontrolirane zone i u stupnjevima i minutama ako se nalaze izvan granica kontroliranog područja/kontrolirane zone;
2. vertikalne granice;
3. telefonski broj operatora/korisnika; i
4. napomene, uključujući vrijeme aktivnosti.

ENR 5.6 Migracija ptica i područja s osjetljivom faunom

Opis i prema potrebi kartografski prikaz kretanja ptica radi migracije, uključujući migracijske rute i stalna odmorišta te područja s osjetljivom faunom.

ENR 6. RUTNE KARTE

U ovom se odjeljku navode rutna karta ICAO-a i indeksne karte.

DIO 3. – AERODROMI (AD)

Ako se AIP sastavlja i stavlja na raspolaganje u više svezaka od kojih svaki ima zasebne izmjene i dopune, u svakom se svesku nalaze zaseban predgovor, zasebna evidencija izmjena AIP-a, zasebna evidencija dopuna AIP-a, zaseban kontrolni popis stranica AIP-a i zaseban popis aktualnih ručnih izmjena. Ako se AIP objavljuje kao jedan svezak, napomena „nije primjenjivo" unosi se u svaki od prethodno navedenih pododjeljaka.

AD 0.6 Sadržaj dijela 3.

Popis odjeljaka i pododjeljaka u dijelu 3. – Aerodromi (AD).

AD 1. AERODROMI/HELIDROMI – UVOD

AD 1.1 Raspoloživost aerodroma/helidroma i uvjeti upotrebe

AD 1.1.1 Opći uvjeti

Kratak opis nadležnog tijela odgovornog za aerodrome i helidrome, u kojem su navedeni:

1. opći uvjeti pod kojima su aerodromi/helidromi i povezana infrastruktura raspoloživi za upotrebu; i
2. izjava o odredbama na kojima se temelje usluge i upućivanje na mjesto u AIP-u na kojem su navedene razlike u odnosu na ICAO, ako postoje.

AD 1.1.2 Upotreba vojnih zračnih baza

Propisi i postupci, ako postoje, koji se odnose na civilnu upotrebu vojnih zračnih baza.

AD 1.1.3 Postupci pri smanjenoj vidljivosti (LVP)

Opći uvjeti pod kojima se primjenjuju postupci pri smanjenoj vidljivosti primjenjivi na operacije kategorije II./III. na aerodromima, ako postoje.

AD 1.1.4. Operativni minimumi aerodroma

Podaci o operativnim minimumima koje primjenjuje država članica.

AD 1.1.5 Druge informacije

Ako je primjenjivo, druge informacije slične prirode.

AD 1.2 Usluge spašavanja i gašenja požara (RFFS) i plan postupanja u slučaju snijega

AD 1.2.1 Usluge spašavanja i gašenja požara

Kratak opis pravila kojima se uređuje uspostavljanje usluga spašavanja i gašenja požara na aerodromima/helidromima raspoloživima za javnu upotrebu uz naznaku kategorija spašavanja i gašenja požara koje je utvrdila država članica.

AD 1.2.2 Plan postupanja u slučaju snijega

Kratak opis općih elemenata plana postupanja u slučaju snijega za aerodrome/helidrome raspoložive za javnu upotrebu na kojima se obično pojavljuju snježni uvjeti, a u kojem su navedeni:

1. organizacija zimske službe;
2. nadzor operativnih površina;
3. mjerne metode i obavljena mjerenja;

4. mjere poduzete za održavanje upotrebljivosti operativnih površina;
5. sustav i način izvješćivanja;
6. slučajevi zatvaranja uzletno-sletne staze; i
7. distribucija informacija o snježnim uvjetima.

AD 1.3 Indeks aerodroma i helidroma

Popis i grafički prikaz aerodroma/helidroma u državi članici, u kojem su navedeni:

1. ime aerodroma/helidroma i oznaka lokacije prema ICAO-u;
2. vrsta prometa za koji se smije upotrebljavati taj aerodrom/helidrom (međunarodni/nacionalni, IFR/VFR, redovni/izvanredni, opće zrakoplovstvo, vojni promet i ostalo); i
3. upućivanje na AIP, dio 3., odjeljak u kojem su navedeni podaci o aerodromu/helidromu.

AD 1.4 Grupiranje aerodroma/helidroma

Kratak opis kriterija koje država članica primjenjuje pri grupiranju aerodroma/helidroma za proizvodnju/distribuciju/pružanje informacija.

AD 1.5 Status certifikata aerodroma

Popis aerodroma u državi članici s naznakom statusa certifikata, u kojem su navedeni:

1. ime aerodroma i oznaka lokacije prema ICAO-u;
2. datum i, ako je primjenjivo, razdoblje valjanosti certifikata; i
3. napomene, ako postoje.

AD 2. AERODROMI

Napomena. **– **** se treba zamijeniti odgovarajućom oznakom lokacije prema ICAO-u.**

****** AD 2.1 Oznaka lokacije i ime aerodroma**

Navode se oznaka lokacije prema ICAO-u i ime aerodroma. Oznaka lokacije prema ICAO-u sastavni je dio sustava upućivanja koji se primjenjuje na sve pododjeljke u odjeljku AD 2.

****** AD 2.2 Geografski i administrativni podaci o aerodromu**

Objavljuju se geografski i administrativni podaci, među kojima su navedeni:

1. referentna točka aerodroma (geografske koordinate u stupnjevima, minutama i sekundama) i lokacija;
2. smjer i udaljenost referentne točke aerodroma od centra grada koji aerodrom opslužuje;
3. nadmorska visina aerodroma zaokružena na najbliži metar ili stopu te referentna temperatura;
4. prema potrebi, valovitost geoida na poziciji nadmorske visine aerodroma zaokruženoj na najbliži metar ili stopu;
5. magnetska varijacija zaokružena na najbliži stupanj, datum informacije i godišnje promjene;
6. ime operatora aerodroma, adresa, brojevi telefona i telefaksa, adresa e-pošte, adresa AFS-a i, ako je dostupna, adresa internetske stranice;

7. vrsta prometa za koji se aerodrom smije upotrebljavati (IFR/VFR); i
8. napomene.

****** AD 2.3 Radno vrijeme**

Detaljan opis radnog vremena službi na aerodromu, u koji su uključeni:

1. operator aerodroma;
2. carinske i imigracijske službe;
3. zdravstvene i sanitarne službe;
4. ured za informiranje o AIS-u;
5. ured za izvješćivanje o uslugama zračnog prometa (ARO);
6. ured za informiranje o MET-u;
7. ATS;
8. opskrba gorivom;
9. zemaljske usluge;
10. sigurnost;
11. odleđivanje; i
12. napomene.

****** AD 2.4 Zemaljske usluge i infrastruktura**

Detaljan opis zemaljskih usluga i infrastrukture dostupnih na aerodromu, u kojem su navedeni:

1. infrastruktura za rukovanje teretom;
2. vrste goriva i ulja;
3. infrastruktura i kapacitet za opskrbu gorivom;
4. infrastruktura za odleđivanje;
5. hangarski prostor za gostujuće zrakoplove;
6. infrastruktura za popravak gostujućih zrakoplova;
7. napomene.

****** AD 2.5 Infrastruktura za putnike**

Kratak opis infrastrukture za putnike dostupne na aerodromu ili upućivanje na druge izvore informacija, npr. internetske stranice, a u kojima su navedeni:

1. hotel(i) na aerodromu ili u blizini;
2. restoran(i) na aerodromu ili u blizini;
3. mogućnosti prijevoza;
4. medicinska infrastruktura;
5. banka ili poštanski ured na aerodromu ili u blizini;
6. turistički ured;
7. napomene.

****** AD 2.6 Usluge spašavanja i gašenja požara**

Detaljan opis usluga spašavanja i gašenja požara te opreme dostupnih na aerodromu, u kojem su navedeni:

1. kategorija aerodroma za gašenje požara;

2. oprema za spašavanje;
3. kapacitet za uklanjanje onesposobljenog zrakoplova; i
4. napomene.

****** AD 2.7 Sezonska dostupnost – čišćenje**

Detaljan opis opreme i operativnih prioriteta utvrđenih za čišćenje aerodromskih operativnih površina, u kojem su navedeni:

1. vrste opreme za čišćenje;
2. prioriteti čišćenja;
3. napomene.

****** AD 2.8 Podaci o stajankama, stazama za vožnju i lokacijama/pozicijama provjere**

Podaci o fizičkim karakteristikama stajanki, staza za vožnju i lokacija/pozicija određenih kontrolnih točaka, među kojima su navedeni:

1. oznaka, površina i čvrstoća stajanki;
2. oznaka, širina, površina i čvrstoća staza za vožnju;
3. lokacija i nadmorska visina kontrolnih točaka visinomjera zaokružene na najbliži metar ili stopu;
4. lokacija kontrolnih točaka sustava VOR;
5. pozicija kontrolnih točaka sustava INS u stupnjevima, minutama, sekundama i stotinkama sekundi;
6. napomene.

Ako su lokacije/pozicije provjere navedene na karti aerodroma, o tome se stavlja napomena u ovom pododjeljku.

****** AD 2.9 Sustav i oznake za vođenje i nadzor površinskog kretanja**

Kratak opis sustava za vođenje i nadzor površinskog kretanja te oznaka na stajankama i stazama za vožnju, u kojem su navedeni:

1. upotreba znakova za oznaku parkirališnog mjesta zrakoplova, linije navođenja na stazi za vožnju i vizualni sustav za vođenje pri pristajanju/parkiranju na parkirališnim mjestima zrakoplova;
2. oznake i svjetla uzletno-sletne staze i staze za vožnju;
3. zaustavne prečke (ako postoje);
4. napomene.

****** AD 2.10 Aerodromske prepreke**

Detaljan opis prepreka, u kojem su navedeni:

1. prepreke u području 2:
   a) identifikacija ili oznaka prepreke;
   b) vrsta prepreke;
   c) položaj prepreke, koji označavaju geografske koordinate u stupnjevima, minutama, sekundama i desetinkama sekundi;
   d) nadmorska visina i visina prepreke zaokružene na najbliži metar ili stopu;
   e) oznaka prepreke te vrsta i boja osvjetljenja prepreke (ako postoji);
   f) ako je primjenjivo, naznaka da je popis prepreka dostupan u elektroničkom obliku, i upućivanje na točku GEN 3.1.6.; i
   g) oznaka NIL, prema potrebi;

2. mora se jasno navesti nedostatak skupa podataka za aerodrome iz područja 2, a podaci o preprekama moraju se navesti za sljedeće:

   a) prepreke koje prodiru u površine ograničenja prepreka;

   b) prepreke koje prodiru u površinu za identifikaciju prepreka u području uzlazne putanje leta; i

   c) druge prepreke koje se smatraju opasnima za zračnu plovidbu;

3. naznaka da nema informacija o preprekama u području 3, ili ako postoje:

   a) identifikacija ili oznaka prepreke;

   b) vrsta prepreke;

   c) položaj prepreke, koji označavaju geografske koordinate u stupnjevima, minutama, sekundama i desetinkama sekundi;

   d) nadmorska visina i visina prepreke zaokružene na najbližu desetinu metra ili desetinu stope;

   e) oznaka prepreke te vrsta i boja osvjetljenja prepreke (ako postoji);

   f) ako je primjenjivo, naznaka da je popis prepreka dostupan u elektroničkom obliku, i upućivanje na točku GEN 3.1.6.; i

   g) oznaka NIL, prema potrebi.

****** AD 2.11 Pružene meteorološke informacije**

Detaljan opis meteoroloških informacija pruženih na aerodromu i naznaka koja je meteorološka služba odgovorna za navedenu uslugu, u kojem su navedeni:

1. ime povezane meteorološke službe;
2. radno vrijeme i, prema potrebi, informacija o dežurnoj meteorološkoj službi izvan tog vremena;
3. ured odgovoran za pripremu TAF-ova te razdoblja valjanosti i interval objave prognoza;
4. dostupnost prognoza TREND za aerodrom i interval objave;
5. informacije o načinu informiranja i/ili savjetovanja;
6. vrste dostavljene dokumentacije o letu i jezici koji se upotrebljavaju u dokumentaciji o letu;
7. karte i druge informacije izložene ili dostupne za informiranje ili savjetovanje;
8. dodatna oprema raspoloživa za pružanje informacija o meteorološkim uvjetima, kao što su meteorološki radar i prijamnik za satelitske slike;
9. jedinice ATS-a kojima su dostavljene meteorološke informacije; 10. dodatne informacije kao što su ograničenje usluge.

****** AD 2.12 Fizičke karakteristike uzletno-sletne staze**

Detaljan opis fizičkih karakteristika uzletno-sletne staze, za svaku uzletno-sletnu stazu, u kojem su navedeni:

1. oznake;
2. stvarni smjer zaokružen na jednu stotinu stupnja;
3. dimenzije uzletno-sletnih staza zaokružene na najbliži metar ili stopu;
4. čvrstoća kolnika (klasifikacijski broj kolničke konstrukcije (PCN) i povezani podaci) te površine svake uzletno-sletne staze i povezanih staza za zaustavljanje;
5. geografske koordinate u stupnjevima, minutama, sekundama i stotinkama sekundi za svaki prag i kraj uzletno-sletne staze te, prema potrebi, valovitost geoida:

   — pragova uzletno-sletne staze za neprecizno prilaženje zaokružene na najbliži metar ili stopu; i

   — pragova uzletno-sletne staze za precizno prilaženje zaokružene na najbližu desetinu metra ili desetinu stope;

6. nadmorske visine:
   — pragova uzletno-sletne staze za neprecizno prilaženje zaokružene na najbliži metar ili stopu; i
   — pragova i najviše nadmorske visine zone dodira uzletno-sletne staze za precizno prilaženje zaokružene na najbližu desetinu metra ili desetinu stope;
7. nagib svake uzletno-sletne staze i povezanih staza za zaustavljanje;
8. dimenzije staza za zaustavljanje (ako postoje) zaokružene na najbliži metar ili stopu;
9. dimenzije čistina (ako postoje) zaokružene na najbliži metar ili stopu;
10. dimenzije osnovne staze;
11. dimenzije sigurnosne površine kraja uzletno-sletne staze;
12. lokacija (koji kraj uzletno-sletne staze) i opis sustava zaustavljanja (ako postoji);
13. postojanje zone bez prepreka; i
14. napomene.

****** AD 2.13 Objavljene duljine**

Detaljan opis objavljenih duljina zaokruženih na najbliži metar ili stopu za svaki smjer svake uzletno-sletne staze, u kojem su navedeni:

1. oznaka uzletno-sletne staze;
2. raspoloživa duljina za zalet;
3. raspoloživa duljina za uzlijetanje i, ako je primjenjivo, alternativne smanjene objavljene duljine;
4. raspoloživa duljina za ubrzavanje i zaustavljanje;
5. raspoloživa duljina za slijetanje; i
6. napomene uključujući ulaznu točku ili početnu točku uzletno-sletne staze, ako su objavljene alternativne smanjene duljine.

Ako se smjer uzletno-sletne staze ne može iskoristiti za uzlijetanje i/ili slijetanje jer je to operativno zabranjeno, to se objavljuje i unose se riječi „nije upotrebljivo” ili kratica „NU”.

****** AD 2.14 Prilazna svjetla i svjetla uzletno-sletne staze**

Detaljan opis prilaznih svjetala i svjetala uzletno-sletne staze, u kojem su navedeni:

1. oznaka uzletno-sletne staze;
2. vrsta, duljina i intenzitet sustava prilaznih svjetala;
3. svjetla praga uzletno-sletne staze, boja i krilne prečke;
4. tip sustava pokazivača kuta vizualnog prilaženja;
5. duljina svjetala zone dodira uzletno-sletne staze;
6. duljina, razmak, boja i intenzitet svjetala središnje crte uzletno-sletne staze;
7. duljina, razmak, boja i intenzitet svjetala ruba uzletno-sletne staze;
8. boja svjetala kraja uzletno-sletne staze i krilnih prečki;
9. duljina i boja svjetala staze za zaustavljanje; i
10. napomene.

****** AD 2.15 Ostalo osvjetljenje, sekundarno napajanje energijom**

Opis ostalog osvjetljenja i sekundarnog napajanja energijom, u kojem su navedeni:

1. lokacija, karakteristike i sati rada aerodromskih farova/identifikacijskih farova (ako postoje);

2. lokacija i osvjetljenje (ako postoji) anemometra/pokazivača smjera slijetanja;
3. svjetla ruba i središnje crte staze za vožnju;
4. sekundarno napajanje energijom uključujući vrijeme prebacivanja; i
5. napomene.

****** AD 2.16 Područje slijetanja helikoptera**

Detaljan opis područja slijetanja helikoptera osiguranog na aerodromu, u kojem su navedeni:

1. geografske koordinate u stupnjevima, minutama, sekundama i stotinkama sekundi i, prema potrebi, valovitost geoida geometrijskog centra područja dodira pri slijetanju i uzlijetanju (TLOF) ili svakog praga područja završnog prilaza i uzlijetanja (FATO):
   — za neprecizno prilaženje zaokružene na najbliži metar ili stopu, i
   — za precizno prilaženje zaokružene na najbližu desetinu metra ili desetinu stope;
2. nadmorska visina područja TLOF i/ili FATO:
   — za neprecizno prilaženje zaokružena na najbliži metar ili stopu, i
   — za precizno prilaženje zaokružena na najbližu desetinu metra ili desetinu stope;
3. dimenzije područja TLOF i FATO zaokružene na najbliži metar ili stopu, vrsta površine, nosivost i oznake;
4. stvarni smjer zaokružen na jednu stotinu stupnja FATO-a;
5. dostupne objavljene duljine zaokružene na najbliži metar ili stopu;
6. prilazna svjetla i svjetla FATO-a; i
7. napomene.

****** AD 2.17 Zračni prostor operativnih usluga u zračnom prometu**

Detaljan opis zračnog prostora ATS-a organiziranog na aerodromu, u kojem su navedeni:

1. oznaka zračnog prostora i geografske koordinate u stupnjevima, minutama i sekundama lateralnih granica;
2. vertikalne granice;
3. klasifikacija zračnog prostora;
4. pozivni znak i jezici jedinice ATS-a koja pruža uslugu;
5. prijelazna apsolutna visina;
6. vrijeme primjene; i
7. napomene.

****** AD 2.18 Komunikacijska oprema za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu**

Detaljan opis komunikacijske opreme ATS-a uspostavljene na aerodromu, u kojem su navedeni:

1. oznaka usluge;
2. pozivni znak;
3. kanali;
4. SATVOICE brojevi, ako postoje;
5. adresa prijave, prema potrebi;
6. vrijeme rada; i
7. napomene.

****** AD 2.19 Radionavigacijska sredstva i pomagala za slijetanje**

Detaljan opis radionavigacijskih sredstava i pomagala za slijetanje povezanih s instrumentalnim prilaženjem i postupcima u terminalnom području na aerodromu, u kojem su navedeni:

1. vrsta pomagala, magnetska varijacija zaokružena na najbliži stupanj, prema potrebi, i vrsta podržanih operacija za sustav za instrumentalno slijetanje (ILS)/mikrovalni sustav slijetanja (MLS), osnovni GNSS, satelitski sustav za poboljšavanje signala (SBAS) i zemaljski sustav za poboljšavanje signala (GBAS) i za VOR/ILS/MLS deklinacija postaje zaokružena na najbliži stupanj, koja se upotrebljava za tehničko usklađivanje;

2. identifikacija, prema potrebi;

3. frekvencije, brojevi kanala, pružatelj usluga i identifikator referentne putanje (RPI), prema potrebi;

4. sati rada, prema potrebi;

5. geografske koordinate u stupnjevima, minutama, sekundama i desetinkama sekundi položaja odašiljačke antene, prema potrebi;

6. nadmorska visina odašiljačke antene DME-a zaokružena na najbližih 30 m (100 stopa) i preciznog DME-a (DME/P) zaokružena na najbliža 3 m (10 stopa), nadmorska visina referentne točke GBAS-a zaokružena na najbliži metar ili stopu i elipsoidna visina točke zaokružena na najbliži metar ili stopu; za SBAS elipsoidna visina točke praga slijetanja (LTP) ili zamišljene točke praga (FTP) zaokružena na najbliži metar ili stopu;

7. radijus obujma usluge od referentne točke GBAS-a zaokružen na najbliži kilometar ili nautičku milju; i

8. napomene.

Kada se isto pomagalo upotrebljava na ruti i na aerodromu, u odjeljku ENR 4 mora se isto tako navesti opis. Ako zemaljski sustav za poboljšavanje signala (GBAS) opslužuje više od jednog aerodroma, za svaki aerodrom navodi se opis pomagala. Ako operativno tijelo uređaja nije imenovano tijelo, ime operativnog tijela navodi se u stupcu s napomenama. Obuhvat uređaja navodi se u stupcu s napomenama.

****** AD 2.20 Lokalni propisi o aerodromu**

Detaljan opis propisa primjenjivih na upotrebu aerodroma, uključujući prihvatljivost letova za osposobljavanje, neradijskih i mikrolakih zrakoplova i sličnih, te na zemaljsko manevriranje i parkiranje, ali ne uključujući letačke postupke.

****** AD 2.21 Postupci za smanjenje buke**

Detaljan opis postupaka za smanjenje buke uspostavljenih na aerodromu.

****** AD 2.22 Letački postupci**

Detaljan opis uvjeta i letačkih postupaka, uključujući radarske postupke i/ili postupke ADS-B, uspostavljenih na temelju organizacije zračnog prostora na aerodromu. Ako su utvrđeni postupci pri smanjenoj vidljivosti na aerodromu, njihov detaljan opis, u kojem su navedeni:

1. uzletno-sletne staze i pridružena oprema koja je odobrena za upotrebu u postupcima pri smanjenoj vidljivosti;

2. definirani meteorološki uvjeti pod kojima bi se postupci pri smanjenoj vidljivosti započinjali, provodili i završavali;

3. opis zemaljskih oznaka/osvjetljenja za upotrebu u postupcima pri smanjenoj vidljivosti; i

4. napomene.

****** AD 2.23 Dodatne informacije**

Dodatne informacije na aerodromu, kao što su napomene o koncentracijama ptica na aerodromu i značajnom dnevnom kretanju između područja za odmor i hranjenje, u mjeri u kojoj je to izvedivo.

Posebne dodatne informacije u pogledu daljinskog aerodromskog ATS-a:

1. naznaka da se pruža daljinski aerodromski ATS;
2. lokacija signalne svjetiljke npr. izrazom „signalna svjetiljka nalazi se na [geografski položaj]" te jasna naznaka lokacije signalne svjetiljke na karti svakog relevantnog aerodroma;
3. opis svih posebnih metoda komunikacije koje se smatraju potrebnima u slučaju višestrukog načina rada, kao npr. uključivanje imena zračnih luka/pozivnog znaka jedinice ATS-a u svu komunikaciju (tj. ne samo za prvi kontakt) pilota i ATCO-a/aerodromskih ureda za pružanje informacija o letovima (AFISO);
4. opis svih relevantnih aktivnosti koje korisnici zračnog prostora zahtijevaju nakon izvanredne/neuobičajene situacije i moguće izvanredne mjere koje poduzima pružatelj ATS-a u slučaju poremećaja, ako je primjenjivo (u točki AD 2.22 „Letački postupci"); i
5. opis međuovisnosti dostupnosti usluga ili naznaka aerodroma koji nisu prikladni za preusmjeravanje s aerodroma (korisnici zračnog prostora ne smiju planirati određeni aerodrom kao alternativu ako ih poslužuje isti udaljeni toranjski centar), ako se smatra primjenjivim.

****** AD 2.24 Zrakoplovne karte povezane s aerodromom**

Zrakoplovne karte povezane s aerodromom navode se sljedećim redoslijedom:

1. karta aerodroma/helidroma – ICAO;
2. karta parkiranja/pristajanja zrakoplova – ICAO;
3. karta aerodromske površine za kretanje – ICAO;
4. karta aerodromskih prepreka – ICAO tip A (za svaku uzletno-sletnu stazu);
5. karta aerodromskog terena i prepreka – ICAO (elektronička);
6. karta terena za precizni prilaz – ICAO (uzletno-sletne staze kategorije II. i III. za precizni prilaz);
7. karta područja – ICAO (odlazne i tranzitne rute);
8. karta standardnog odlaska – instrumentalni – ICAO;
9. karta područja – ICAO (dolazne i tranzitne rute);
10. karta standardnog dolaska – instrumentalni – ICAO;
11. karta ATC nadzora minimalne apsolutne visine – ICAO;
12. karta instrumentalnog prilaženja – ICAO (za svaku vrstu uzletno-sletne staze i postupka);
13. karta vizualnog prilaza – ICAO; i
14. koncentracije ptica u blizini aerodroma.

Ako neke od zrakoplovnih karata nisu izrađene, o tome se stavlja napomena u odjeljku GEN 3.2 „Zrakoplovne karte".

AD 3. HELIDROMI

Kada se na aerodromu osigurava područje slijetanja helikoptera, podaci o tome navode se samo u točki **** AD 2.16.

Napomena. **– **** se treba zamijeniti odgovarajućom oznakom lokacije prema ICAO-u.**

****** AD 3.1 Oznaka lokacije i ime helidroma**

U AIP-u se navode oznaka lokacije prema ICAO-u dodijeljena helidromu i imena helidroma. Oznaka lokacije prema ICAO-u sastavni je dio sustava upućivanja koji se primjenjuje na sve pododjeljke u odjeljku AD 3.

****** AD 3.2 Geografski i administrativni podaci o helidromu**

Moraju se navesti geografski i administrativni podaci o helidromu:

1. referentna točka helidroma (geografske koordinate u stupnjevima, minutama i sekundama) i lokacija;
2. smjer i udaljenost referentne točke helidroma od centra grada koji aerodrom opslužuje;
3. nadmorska visina helidroma zaokružena na najbliži metar ili stopu te referentna temperatura;
4. prema potrebi, valovitost geoida na poziciji nadmorske visine helidroma zaokruženoj na najbliži metar ili stopu;
5. magnetska varijacija zaokružena na najbliži stupanj, datum informacije i godišnje promjene;
6. ime operatora helidroma, adresa, brojevi telefona i telefaksa, adresa e-pošte, adresa AFS-a i, ako je dostupna, adresa internetske stranice;
7. vrsta prometa za koji se helidrom smije upotrebljavati (IFR/VFR); i
8. napomene.

****** AD 3.3 Radno vrijeme**

Detaljan opis radnog vremena službi na helidromu, u koji su uključeni:

1. operator helidroma;
2. carinske i imigracijske službe;
3. zdravstvene i sanitarne službe;
4. ured za informiranje o AIS-u;
5. ured za izvješćivanje o uslugama zračnog prometa (ARO);
6. ured za informiranje o MET-u;
7. ATS;
8. opskrba gorivom;
9. zemaljske usluge;
10. sigurnost;
11. odleđivanje; i
12. napomene.

****** AD 3.4 Zemaljske usluge i infrastruktura**

Detaljan opis zemaljskih usluga i infrastrukture dostupnih na helidromu, u kojem su navedeni:

1. infrastruktura za rukovanje teretom;
2. vrste goriva i ulja;
3. infrastruktura i kapacitet za opskrbu gorivom;
4. infrastruktura za odleđivanje;
5. hangarski prostor za gostujuće helikoptere;
6. infrastruktura za popravak gostujućih helikoptera; i
7. napomene.

****** AD 3.5 Infrastruktura za putnike**

Kratak opis infrastrukture za putnike dostupne na helidromu ili upućivanje na druge izvore informacija, npr. internetske stranice, a u kojima su navedeni:

1. hotel(i) na helidromu ili u blizini;
2. restoran(i) na helidromu ili u blizini;
3. mogućnosti prijevoza;
4. medicinska infrastruktura;
5. banka ili poštanski ured na helidromu ili u blizini;
6. turistički ured; i
7. napomene.

****** AD 3.6 Usluge spašavanja i gašenja požara**

Detaljan opis usluga spašavanja i gašenja požara te opreme dostupnih na helidromu, u kojem su navedeni:

1. kategorija helidroma za gašenje požara;
2. oprema za spašavanje;
3. kapacitet za uklanjanje onesposobljenog helikoptera; i
4. napomene.

****** AD 3.7 Sezonska dostupnost – čišćenje**

Detaljan opis opreme i operativnih prioriteta utvrđenih za čišćenje helidromskih operativnih površina, u kojem su navedeni:

1. vrste opreme za čišćenje;
2. prioriteti čišćenja; i
3. napomene.

****** AD 3.8 Podaci o stajankama, stazama za vožnju i lokacijama/pozicijama provjere**

Podaci o fizičkim karakteristikama stajanki, staza za vožnju i lokacija/pozicija određenih kontrolnih točaka, među kojima su navedeni:

1. oznaka, površina i čvrstoća stajanki, parkirališnih mjesta helikoptera;
2. oznaka, širina i vrsta površine staza za vožnju helikoptera na zemlji;
3. širina i oznaka staze za vožnju helikoptera u letu i zračnog tranzitnog puta;
4. lokacija i nadmorska visina kontrolnih točaka visinomjera zaokružene na najbliži metar ili stopu;
5. lokacija kontrolnih točaka sustava VOR;
6. pozicija kontrolnih točaka sustava INS u stupnjevima, minutama, sekundama i stotinkama sekundi; i
7. napomene.

Ako su lokacije/pozicije provjere navedene na karti helidroma, o tome se stavlja napomena u ovom pododjeljku.

****** AD 3.9 Oznake i markeri**

Kratak opis oznaka i markera područja završnog prilaza i uzlijetanja te uzletno-sletne staze, u kojem su navedeni:

1. oznake područja završnog prilaza i uzlijetanja;

2. oznake staze za vožnju, markeri staze za vožnju u letu i markeri zračnog tranzitnog puta; i

3. napomene.

****** AD 3.10 Helidromske prepreke**

Detaljan opis prepreka, u kojem su navedeni:

1. identifikacija ili oznaka prepreke;

2. vrsta prepreke;

3. položaj prepreke, koji označavaju geografske koordinate u stupnjevima, minutama, sekundama i desetinkama sekundi;

4. nadmorska visina i visina prepreke zaokružene na najbliži metar ili stopu;

5. oznaka prepreke te vrsta i boja osvjetljenja prepreke (ako postoji);

6. ako je primjenjivo, naznaka da je popis prepreka dostupan u elektroničkom obliku, i upućivanje na točku GEN 3.1.6.; i

7. oznaka NIL, prema potrebi.

****** AD 3.11 Pružene meteorološke informacije**

Detaljan opis meteoroloških informacija pruženih na helidromu i naznaka koja je meteorološka služba odgovorna za navedenu uslugu, u kojem su navedeni:

1. ime povezane meteorološke službe;

2. radno vrijeme i, prema potrebi, informacija o dežurnoj meteorološkoj službi izvan tog vremena;

3. ured odgovoran za pripremu TAF-ova te razdoblja valjanosti prognoza;

4. dostupnost prognoza TREND za helidrom i interval objave;

5. informacije o načinu informiranja i/ili savjetovanja;

6. vrste dostavljene dokumentacije o letu i jezici koji se upotrebljavaju u dokumentaciji o letu;

7. karte i druge informacije izložene ili dostupne za informiranje ili savjetovanje;

8. dodatna oprema raspoloživa za pružanje informacija o meteorološkim uvjetima, kao što su meteorološki radar i prijamnik za satelitske slike;

9. jedinice ATS-a kojima su dostavljene meteorološke informacije; i

10. dodatne informacije kao što su ograničenje usluge itd.

****** AD 3.12 Podaci o helidromu**

Detaljan opis dimenzija helidroma i povezane informacije, u kojem su navedeni:

1. vrsta helidroma – u razini sa zemljom, uzdignut ili na platformi;

2. dimenzije područja dodira pri slijetanju i uzlijetanju (TLOF) zaokružene na najbliži metar ili stopu;

3. stvarni smjer zaokružen na jednu stotinu stupnja područja završnog prilaza i uzlijetanja (FATO);

4. dimenzije FATO-a zaokružene na najbliži metar ili stopu i vrsta površine;

5. čvrstoća površine i nosivost u tonama (1 000 kg) TLOF-a;

6. geografske koordinate u stupnjevima, minutama, sekundama i stotinkama sekundi i, prema potrebi, valovitost geoida geometrijskog centra TLOF-a ili svakog praga FATO-a:

   — za neprecizno prilaženje zaokružene na najbliži metar ili stopu, i

   — za precizno prilaženje zaokružene na najbližu desetinu metra ili desetinu stope;

7. nagib i nadmorska visina TLOF-a i/ili FATO-a:
   — za neprecizno prilaženje zaokruženi na najbliži metar ili stopu, i
   — za precizno prilaženje zaokruženi na najbližu desetinu metra ili desetinu stope;
8. dimenzije sigurnosne površine;
9. dimenzije helikopterske čistine zaokružene na najbliži metar ili stopu;
10. postojanje zone bez prepreka; i
11. napomene.

****** AD 3.13 Objavljene duljine**

Detaljan opis objavljenih duljina zaokruženih na najbliži metar ili stopu ako su relevantne za helidrom, u kojem su navedeni:

1. raspoloživa duljina za uzlijetanje i, ako je primjenjivo, alternativne smanjene objavljene duljine;
2. raspoloživa duljina za operaciju neuspjelog uzlijetanja;
3. raspoloživa duljina za slijetanje; i
4. napomene uključujući ulaznu točku ili početnu točku, ako su objavljene alternativne smanjene duljine.

****** AD 3.14 Prilazna svjetla i svjetla FATO-a**

Detaljan opis prilaznih svjetala i svjetala FATO-a, u kojem su navedeni:

1. vrsta, duljina i intenzitet sustava prilaznih svjetala;
2. tip sustava pokazivača kuta vizualnog prilaženja;
3. karakteristike i lokacija svjetala područja FATO;
4. karakteristike i lokacija svjetala ciljne točke;
5. karakteristike i lokacija sustava rasvjete TLOF; i
6. napomene.

****** AD 3.15 Ostalo osvjetljenje, sekundarno napajanje energijom**

Opis ostalog osvjetljenja i sekundarnog napajanja energijom, u kojem su navedeni:

1. lokacija, karakteristike i sati rada helidromskih farova;
2. lokacija i osvjetljenje pokazivača smjera vjetra (WDI);
3. svjetla ruba i središnje crte staze za vožnju;
4. sekundarno napajanje energijom uključujući vrijeme prebacivanja; i
5. napomene.

****** AD 3.16 Zračni prostor operativnih usluga u zračnom prometu**

Detaljan opis zračnog prostora ATS-a organiziranog na helidromu, u kojem su navedeni:

1. oznaka zračnog prostora i geografske koordinate u stupnjevima, minutama i sekundama lateralnih granica;
2. vertikalne granice;
3. klasifikacija zračnog prostora;
4. pozivni znak i jezici jedinice ATS-a koja pruža uslugu;

5. prijelazna apsolutna visina;
6. vrijeme primjene; i
7. napomene.

****** AD 3.17 Komunikacijska oprema za pružanje operativnih usluga u zračnom prometu**

Detaljan opis komunikacijske opreme ATS-a uspostavljene na helidromu, u kojem su navedeni:

1. oznaka usluge;
2. pozivni znak;
3. frekvencije;
4. vrijeme rada; i
5. napomene.

****** AD 3.18 Radionavigacijska sredstva i pomagala za slijetanje**

Detaljan opis radionavigacijskih sredstava i pomagala za slijetanje povezanih s instrumentalnim prilaženjem i postupcima u terminalnom području na helidromu, u kojem su navedeni:

1. vrsta pomagala, magnetska varijacija (za VOR deklinacija postaje koja se upotrebljava za tehničko usklađivanje) zaokružena na najbliži stupanj i vrsta operacije za ILS, MLS, osnovni GNSS, SBAS i GBAS;
2. identifikacija, prema potrebi;
3. frekvencije, prema potrebi;
4. sati rada, prema potrebi;
5. geografske koordinate u stupnjevima, minutama, sekundama i desetinkama sekundi položaja odašiljačke antene, prema potrebi;
6. nadmorska visina odašiljačke antene DME-a zaokružena na najbližih 30 m (100 stopa) i preciznog DME-a (DME/P) zaokružena na najbližih 3 m (10 stopa); i
7. napomene.

Kada se isto pomagalo upotrebljava na ruti i na helidromu, u odjeljku ENR 4 mora se isto tako navesti opis. Ako GBAS opslužuje više od jednog helidroma, za svaki helidrom navodi se opis pomagala. Ako operativno tijelo uređaja nije imenovano tijelo, ime operativnog tijela navodi se u stupcu s napomenama. Obuhvat uređaja navodi se u stupcu s napomenama.

****** AD 3.19 Lokalni propisi o helidromu**

Detaljan opis propisa primjenjivih na upotrebu helidroma, uključujući prihvatljivost letova za osposobljavanje, neradijskih i mikrolakih zrakoplova i sličnih, te na zemaljsko manevriranje i parkiranje, ali ne uključujući letačke postupke.

****** AD 3.20 Postupci za smanjenje buke**

Detaljan opis postupaka za smanjenje buke uspostavljenih na helidromu.

****** AD 3.21 Letački postupci**

Detaljan opis uvjeta i letačkih postupaka, uključujući radarske postupke i/ili postupke ADS-B, uspostavljenih na temelju organizacije zračnog prostora na helidromu. Ako su utvrđeni postupci pri smanjenoj vidljivosti na helidromu, njihov detaljan opis, u kojem su navedeni:

1. područja dodira pri slijetanju i uzlijetanju (TLOF) i pridružena oprema koja je odobrena za upotrebu u postupcima pri smanjenoj vidljivosti;

2. definirani meteorološki uvjeti pod kojima bi se postupci pri smanjenoj vidljivosti započinjali, provodili i završavali;
3. opis zemaljskih oznaka/osvjetljenja za upotrebu u postupcima pri smanjenoj vidljivosti; i
4. napomene.

****** AD 3.22 Dodatne informacije**

Dodatne informacije o helidromu, kao što su napomene o koncentracijama ptica na helidromu i značajnom dnevnom kretanju između područja za odmor i hranjenje, u mjeri u kojoj je to izvedivo.

****** AD 3.23 Karte povezane s helidromom**

Zrakoplovne karte povezane s helidromom navode se sljedećim redoslijedom:

1. karta aerodroma/helidroma – ICAO;
2. karta područja – ICAO (odlazne i tranzitne rute);
3. karta standardnog odlaska – instrumentalni – ICAO;
4. karta područja – ICAO (dolazne i tranzitne rute);
5. karta standardnog dolaska – instrumentalni – ICAO;
6. karta ATC nadzora minimalne apsolutne visine – ICAO;
7. karta instrumentalnog prilaženja – ICAO (za svaku vrstu postupka);
8. karta vizualnog prilaza – ICAO; i
9. koncentracije ptica u blizini helidroma.

Ako neke od zrakoplovnih karata nisu izrađene, o tome se stavlja napomena u odjeljku GEN 3.2 „Zrakoplovne karte”.

Dodatak 2.

FORMAT ZA NOTAM

Oznaka prioriteta	→
Adresa	
	«≡
Datum i vrijeme ispunjavanja	→
Oznaka originatora	«≡(

Serija, broj i identifikator poruke

NOTAM s novim informacijama	.....NOTAMN (serija i broj/godina)	
NOTAM kojim se zamjenjuje prethodni NOTAM	.....NOTAMR ..... (serija i broj/godina)	(serija i broj/godina NOTAM-a koji treba zamijeniti)
NOTAM kojim se poništava prethodni NOTAM	.....NOTAMC ..... (serija i broj/godina)	(serija i broj/godina NOTAM-a koji treba poništiti) «≡

Označni podaci

	FIR	Kôd NOTAM-a	Promet	Svrha	Opseg	Donja granica	Gornja granica	Koordinate, radijus	
Q)		Q							«≡

Identifikacija oznake lokacije prema ICAO-u u kojoj se nalazi prijavljeni objekt, zračni prostor ili stanje	A) →

Razdoblje valjanosti

Od *(blok datum-vrijeme)*	B)											→	
Do *(PERM ili blok datum-vrijeme)*	C)											**EST* PERM***	«≡
Vremenski raspored *(ako je primjenjivo)*	D)												→
													«≡

Tekst NOTAM-a; unos na jednostavnom jeziku (upotreba kratica ICAO-a)

E) «≡

Donja granica	F) →
Gornja granica	G)) «≡
Potpis	

***Izbrisati nepotrebno.**

UPUTE ZA ISPUNJAVANJE FORMATA ZA NOTAM

1. **Općenito**

Označni podaci (stavka Q) i svi identifikatori (stavke od A do, uključujući, G) iza kojih se nalazi zatvorena zagrada, kako je prikazano u obrascu, moraju se dostaviti osim ako kod određenog identifikatora nema podataka.

2. **Dodjela broja NOTAM-u**

Svakom NOTAM-u dodjeljuje se serija označena slovom i četveroznamenkastim brojem nakon kojih slijedi kosa crta i dvoznamenkasti broj za godinu (npr. A0023/03). Svaka serija počinje 1. siječnja s brojem 0001.

3. **Označni podaci (stavka Q)**

Stavka Q podijeljena je u osam polja odvojenih kosom crtom. Sva se polja moraju ispuniti. Primjeri ispunjenih polja prikazani su u dokumentu ICAO-a br. 8126 *Aeronautical Information Services Manual* (Priručnik o uslugama zrakoplovnog informiranja). Polja su definirana kako slijedi:

1. FIR

   a) Ako se predmet informacija geografski nalazi unutar jednog FIR-a, oznaka lokacije prema ICAO-u oznaka je dotičnog FIR-a. Kada se aerodrom nalazi unutar FIR-a druge države članice, prvo polje stavke Q sadržava kôd tog FIR-a (npr. Q) LFRR/...A) EGJJ);

      ili,

      ako se predmet informacija geografski nalazi unutar više od jednog FIR-a, polje FIR-a sadržava ICAO-ovu slovnu oznaku države iz koje NOTAM potječe iza koje stoje slova XX. Ne upotrebljava se oznaka lokacije predmetnog UIR-a. Oznake lokacije prema ICAO-u za dotične FIR-ove navode se u stavci A ili oznaka države članice ili delegiranog subjekta koji je odgovoran za pružanje usluga u zračnoj plovidbi u najmanje jednoj državi članici.

   b) Ako jedna država članica objavi NOTAM koji utječe na FIR-ove u više država članica, navode se prva dva slova ICAO-ove oznake lokacije države članice koja objavljuje NOTAM i slova XX. Oznake lokacije za dotične FIR-ove navode se u stavci A ili oznaka države članice ili delegiranog subjekta koji je odgovoran za pružanje usluga u zračnoj plovidbi u najmanje jednoj državi članici.

2. KOD NOTAM-a

   Svi kodovi NOTAM-a sadržavaju ukupno pet slova, od kojih je prvo uvijek Q. Drugo i treće slovo odnose se na predmet, a četvrto i peto označavaju status ili stanje predmeta o kojem se izvješćuje. Dvoslovni kodovi za predmet i stanje nalaze se u dokumentu ICAO-a br. 8400 *Procedures for Air Navigation Services — Abbreviations and Codes (PANS-ABC)* (Postupci za usluge u zračnoj plovidbi – kratice i kodovi). Kombinacije drugog i trećeg te četvrtog i petog slova možete pronaći u dokumentu ICAO-a br. 8126 pod naslovom *NOTAM Selection Criteria* (Kriteriji za odabir u NOTAM-u) ili umetnuti jednu od sljedećih kombinacija, prema potrebi:

   a) ako predmet nije naveden u dokumentu ICAO-a br. 8400 *NOTAM Code* ili u dokumentu br. 8126 *NOTAM Selection Criteria*, umetnuti XX kao drugo i treće slovo (npr. QXXAK); ako je predmet XX, treba upotrijebiti XX i za stanje (npr. QXXXX);

   b) ako stanje predmeta nije navedeno u dokumentu ICAO-a br. 8400 *NOTAM Code* ili u dokumentu br. 8126 *NOTAM Selection Criteria*, umetnuti XX kao četvrto i peto slovo (npr. QFAXX);

   c) kada se objavljuje NOTAM s operativno značajnim informacijama i kada se upotrebljava za najavu izmjena ili dopuna AIP-a u skladu s AIRAC-om, umetnuti TT kao četvrto i peto slovo koda NOTAM-a;

d) kada se objavljuje NOTAM koji sadržava kontrolni popis valjanih NOTAM-a, umetnuti KKKK kao drugo, treće, četvrto i peto slovo; i

e) za poništenje NOTAM-a upotrebljavaju se sljedeće četvrto i peto slovo koda NOTAM-a:

AK = NASTAVAK NORMALNOG RADA

AL = OPERATIVAN (PONOVNO OPERATIVAN) PODLOŽNO PRETHODNO OBJAVLJENIM OGRANIČENJIMA/UVJETIMA

AO = OPERATIVAN

CC = DOVRŠEN

CN = PONIŠTEN

HV = RAD DOVRŠEN

XX = JEDNOSTAVAN JEZIK

Budući da se Q - - AO = Operativan upotrebljava za poništenje NOTAM-a i NOTAM kojim se obavješćuje o novoj opremi ili uslugama, upotrebljavaju se sljedeće četvrto i peto slovo Q - - CS = Instaliran.

Q - - CN = PONIŠTEN upotrebljava se za poništavanje planiranih aktivnosti, npr. navigacijskih upozorenja; Q - - HV = RAD DOVRŠEN upotrebljava se za otkazivanje rada u tijeku.

3. PROMET

I = IFR

V = VFR

K = NOTAM je kontrolni popis

Ovisno o predmetu i sadržaju NOTAM-a označni podatak PROMET može sadržavati kombinirane podatke.

4. SVRHA

N = NOTAM je odabran kao neposredno važan za članove letačke posade

B = NOTAM od operativnog značaja odabran za unos u PIB

O = NOTAM se odnosi na letačke operacije

M = NOTAM s raznim informacijama; ne šalje se radi informiranja, ali je dostupan na zahtjev

K = NOTAM je kontrolni popis

Ovisno o predmetu i sadržaju NOTAM-a označni podatak SVRHA može sadržavati kombinirane podatke BO ili NBO.

5. OPSEG

A = Aerodrom

E = Na ruti

W = Navigacijsko upozorenje

K = NOTAM je kontrolni popis

Ovisno o predmetu i sadržaju NOTAM-a označni podatak OPSEG može sadržavati kombinirane podatke.

6. i 7. DONJA/GORNJA

DONJA i GORNJA granica izražavaju se samo u razinama leta (FL) i označavaju stvarne vertikalne granice područja utjecaja bez dodavanja sigurnosnih vrijednosti. U slučaju navigacijskih upozorenja i ograničenja zračnog prostora navedene vrijednosti moraju biti u skladu s vrijednostima iz stavki F i G.

Ako predmet ne sadržava posebne informacije o visini, treba umetnuti 000 za donju granicu i 999 za gornju granicu kao zadane vrijednosti.

8. KOORDINATE, RADIJUS

Geografska širina i dužina s točnošću do jedne minute i troznamenkasta vrijednost daljine s radijusom utjecaja u NM (npr. 4700N01140E043). Koordinate predstavljaju približni centar kruga čiji radijus obuhvaća cijelo područje utjecaja, a ako se NOTAM odnosi na cijeli FIR/UIR ili više od jednog FIR-a/UIR-a, treba unijeti zadanu vrijednost 999 za radijus.

4. **Stavka A**

Unijeti oznaku lokacije prema ICAO-u kako je navedena u dokumentu ICAO-a br. 7910 za aerodrom ili FIR u kojem se nalazi objekt, zračni prostor ili stanje o kojima se izvješćuje. Prema potrebi se može navesti više od jednog FIR-a/UIR-a. Ako nije dostupna oznaka lokacije prema ICAO-u, treba upotrijebiti ICAO-ovu slovnu oznaku države kako je navedena u dokumentu ICAO-a br. 7910, dijelu 2., te slova XX i u stavci E navesti puno ime jednostavnim jezikom.

Ako se informacije odnose na GNSS, treba unijeti odgovarajuću oznaku lokacije prema ICAO-u koja je dodijeljena elementu GNSS-a ili zajedničku oznaku lokacije dodijeljenu za sve elemente GNSS-a (osim GBAS-a).

U slučaju GNSS-a oznaka lokacije može se upotrijebiti pri utvrđivanju prekida rada nekog elementa GNSS-a kao što je KNMH za prekid rada GPS satelita.

5. **Stavka B**

Za blok datum-vrijeme treba upotrijebiti blok od deset brojeva koji uključuje godinu, mjesec, dan, sate i minute u UTC formatu. Taj se unos odnosi na datum i vrijeme kad NOTAMN stupa na snagu. U slučaju NOTAMR-a i NOTAMC-a blok datum-vrijeme odnosi se na stvarni datum i vrijeme kreiranja NOTAM-a. Početak dana označava se s 0000.

6. **Stavka C**

Uz iznimku NOTAMC-a upotrebljava se blok datum-vrijeme (blok od deset brojeva koji uključuje godinu, mjesec, dan, sate i minute (UTC)) koji ukazuje na trajanje informacija osim ako su informacije trajne prirode, a u tom se slučaju umeće kratica PERM. Kraj dana označava se brojem 2359; 2400 se ne upotrebljava. Ako informacije o vremenu nisu sigurne, približno trajanje navodi se u bloku datum-vrijeme iza kojega slijedi kratica EST. Svaki NOTAM koji uključuje kraticu EST poništava se ili zamjenjuje prije datuma i vremena utvrđenog u stavci C.

7. **Stavka D**

Ako će opasnost, status operacije ili stanje objekata o kojima se izvješćuje biti aktivni u skladu s određenim vremenskim i datumskim rasporedom između datuma i vremena navedenih u stavkama B i C, tu informaciju treba navesti u stavci D. Ako stavka D premaši 200 znakova, treba se razmotriti navođenje tih informacija u zasebnom, uzastopnom NOTAM-u.

8. **Stavka E**

Treba upotrijebiti dekodirani kôd NOTAM-a dopunjen prema potrebi kraticama ICAO-a, pokazateljima, identifikatorima, oznakama, pozivnim znakovima, frekvencijama, brojkama i jednostavnim jezikom. Kada je NOTAM odabran za međunarodnu distribuciju, tekst na engleskom jeziku mora biti naveden za dijelove na jednostavnom jeziku. Taj unos mora biti jasan i sažet kako bi bio prikladan za unos u PIB. U slučaju NOTAMC-a navode se upućivanje na predmet i poruka o statusu kako bi se omogućile točne provjere vjerodostojnosti.

9. **Stavke F i G**

Te se stavke obično primjenjuju na navigacijska upozorenja ili ograničenja u zračnom prostoru i obično su dio unosa u PIB. Treba unijeti donje i gornje granice visine za aktivnosti ili ograničenja uz jasno navođenje jednog referentnog datuma i mjerne jedinice. Kratice GND ili SFC upotrebljavaju se u stavci F za oznaku zemlje (*ground*) odnosno površine (*surface*). Kratica UNL upotrebljava se u stavci G za neograničeno (*unlimited*).

Dodatak 3.

FORMAT ZA SNOWTAM

(COM naslov)	(OZNAKA PRIORITETA)	(ADRESE)	<≡
	(DATUM I VRIJEME ISPUNJAVANJA)	(OZNAKA ORIGINATORA)	<≡

(Skraćeni naslov)	(SERIJSKI BROJ SWAA*)	(OZNAKA LOKACIJE)	DATUM/VRIJEME PROCJENE	(NEOBVEZNI BLOK)
	S W * *			<≡(

SNOWTAM →	(Serijski broj) <≡

Odjeljak za izračun performansi zrakoplova			
(OZNAKA LOKACIJE AERODROMA)	M	A)	<≡
(DATUM/VRIJEME PROCJENE *(Vrijeme dovršetka procjene (UTC))*)	M	B)	→
(NIŽI BROJ OZNAKE UZLETNO-SLETNE STAZE)	M	C)	→
(KOD STANJA UZLETNO-SLETNE STAZE (RWYCC) NA SVAKOJ TREĆINI UZLETNO-SLETNE STAZE) (Iz matrice procjene stanja uzletno-sletne staze (RCAM) 0, 1, 2, 3, 4, 5 ili 6)	M	D)	// →
(POSTOTAK OPSEGA KONTAMINACIJE ZA SVAKU TREĆINU UZLETNO-SLETNE STAZE)	C	E)	// →
DUBINA (mm) TEKUĆE KONTAMINACIJE ZA SVAKU TREĆINU UZLETNO-SLETNE STAZE)	C	F)	// →
(OPIS STANJA NA CIJELOJ DULJINI UZLETNO-SLETNE STAZE) (Opaženo na svakoj trećini uzletno-sletne staze, počevši od praga koji ima niži broj oznake uzletno-sletne staze) COMPACTED SNOW (ZBIJENI SNIJEG) DRY (SUHO) DRY SNOW (SUHI SNIJEG) DRY SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW (SUHI SNIJEG NA ZBIJENOM SNIJEGU) DRY SNOW ON TOP OF ICE (SUHI SNIJEG NA LEDU) FROST (MRAZ) ICE (LED) SLIPPERY WET (SKLISKA MOKRA) SLUSH (BLJUZGAVICA) SPECIALLY PREPARED WINTER RUNWAY (POSEBNO PRIPREMLJENA ZIMSKA UZLETNO-SLETNA STAZA) STANDING WATER (STAJAĆA VODA) WATER ON TOP OF COMPACTED SNOW (VODA NA ZBIJENOM SNIJEGU) WET (MOKRO) WET ICE (MOKRI LED) WET SNOW (MOKRI SNIJEG) WET SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW (MOKRI SNIJEG NA ZBIJENOM SNIJEGU) WET SNOW ON TOP OF ICE (MOKRI SNIJEG NA LEDU)	M	G)	// →

(ŠIRINA UZLETNO-SLETNE STAZE NA KOJU SE PRIMJENJUJU KODOVI STANJA UZLETNO-SLETNE STAZE, AKO JE MANJA OD OBJAVLJENE ŠIRINE)	O	H)	<≡≡
Odjeljak pregleda situacije			
(SMANJENA DULJINA UZLETNO-SLETNE STAZE, AKO JE MANJA OD OBJAVLJENE DULJINE (m))	O	I)	→
(SNIJEG KOJI STVARA ZAMETE NA UZLETNO-SLETNOJ STAZI)	O	J)	→
(RASUTI PIJESAK NA UZLETNO-SLETNOJ STAZI)	O	K)	→
(KEMIJSKA OBRADA NA UZLETNO-SLETNOJ STAZI)	O	L)	→
(NANOSI SNIJEGA NA UZLETNO-SLETNOJ STAZI (Ako su prisutni, udaljenost od središnje crte uzletno-sletne staze (m) iza čega slijedi L, R ili LR, kako je primjenjivo))	O	M)	→
(NANOSI SNIJEGA NA STAZI ZA VOŽNJU	O	N)	→
(NANOSI SNIJEGA UZ UZLETNO-SLETNU STAZU)	O	O)	→
(UVJETI NA STAZI ZA VOŽNJU)	O	P)	→
(UVJETI NA STAJANCI)	O	R)	→
(IZMJERENI KOEFICIJENT TRENJA)	O	S)	→
(NAPOMENE JEDNOSTAVNIM JEZIKOM)	O	T)	) <<≡
NAPOMENE: 1. *Upisati ICAO-ove slovne oznake države kako su navedene u dokumentu ICAO-a br. 7910, dijelu 2., ili drugu primjenjivu oznaku aerodroma. 2. Informacije o drugim uzletno-sletnim stazama, ponoviti od B do H. 3. Informacije u odjeljku pregleda situacije ponavljaju se za svaku uzletno-sletnu stazu, stazu za vožnju i stajanku. Ponoviti prema potrebi ako je prijavljeno. 4. Riječi u zagradama () ne prenose se. 5. Za slova od A) do T) pogledati Upute za ispunjavanje formata za SNOWTAM, stavak 1., točku b).			

POTPIS ORIGINATORA (ne prenosi se)

UPUTE ZA ISPUNJAVANJE FORMATA ZA SNOWTAM

1. **Općenito**

a) Kada se izvješćuje o više uzletno-sletnih staza, treba ponoviti stavke od B do H (odjeljak za izračun performansi zrakoplova).

b) Slova koja se upotrebljavaju za označavanje stavki upotrebljavaju se samo u referentne svrhe i ne uključuju se u poruke. Slova M (*mandatory* = obvezno), C (*conditional* = uvjetno) i O (*optional* = moguće) označavaju upotrebu i informacije te se moraju upotrebljavati kako je objašnjeno u nastavku.

c) Upotrebljavaju se metričke jedinice i ne prijavljuju se mjerne jedinice.

d) Najdulje trajanje valjanosti SNOWTAM-a je 8 sati. Novi SNOWTAM objavljuje se kada god se primi novo izvješće o stanju uzletno-sletne staze.

e) SNOWTAM-om se poništava prethodni SNOWTAM.

f) Skraćeni naslov „TTAAiiii CCCC MMYYGGgg (BBB)" uključen je kako bi se olakšala automatska obrada poruka SNOWTAM u računalnim bazama podataka. Objašnjenje je tih simbola sljedeće:

TT =	podatkovna oznaka za SNOWTAM = SW;
AA =	geografska oznaka država članica, npr. LF = Francuska, EG = Ujedinjena Kraljevina;
iiii =	serijski broj SNOWTAM-a u bloku od četiri znamenke;
CCCC =	četveroslovna oznaka lokacije aerodroma na koji se odnosi SNOWTAM;
MMYYGGgg =	datum/vrijeme opažanja/mjerenja, pri čemu:
MM =	mjesec, npr. siječanj = 01, prosinac = 12;
YY =	dan u mjesecu;
GGgg =	vrijeme u satima (GG) i minutama (gg) (UTC);
(BBB) =	neobvezni blok za:

ispravak, u slučaju pogreške prethodno poslane poruke SNOWTAM s istim serijskim brojem = COR.

Zagrade u (BBB) označavaju da je taj blok neobvezan.

Kada se izvješćuje o više uzletno-sletnih staza i navode se pojedinačni datumi/vremena opažanja/procjene ponavljanjem stavke B, posljednji datum/vrijeme opažanja/procjene mora se umetnuti u skraćeni naslov (MMYYGGgg).

g) Tekst „SNOWTAM" u formatu za SNOWTAM i serijski broj SNOWTAM-a u bloku od četiri znamenke odvajaju se razmakom, npr. SNOWTAM 0124.

h) Radi lakše čitljivosti poruke SNOWTAM umeće se znak za početak novog retka iza serijskog broja SNOWTAM-a, iza stavke A te iza odjeljka za izračun performansi zrakoplova.

i) Kada se izvješćuje o više uzletno-sletnih staza, treba ponoviti informacije u odjeljku za izračun performansi zrakoplova od datuma i vremena procjene za svaku uzletno-sletnu stazu ispred informacija u odjeljku pregleda situacije.

j) Obvezne su informacije:

1) OZNAKA LOKACIJE AERODROMA;

2) DATUM I VRIJEME PROCJENE;

3) NIŽI BROJ OZNAKE UZLETNO-SLETNE STAZE;

4) KOD STANJA UZLETNO-SLETNE STAZE ZA SVAKU TREĆINU UZLETNO-SLETNE STAZE; i

5) OPIS STANJA SVAKE TREĆINE UZLETNO-SLETNE STAZE (kada se kôd stanja uzletno-sletne staze (RWYCC) prijavljuje 1–5)

2. **Odjeljak za izračun performansi zrakoplova**

Stavka A – Oznaka lokacije aerodroma (četveroslovna oznaka lokacije).

Stavka B – Datum i vrijeme procjene (osmeroznamenkasti blok datum-vrijeme koji predstavlja vrijeme opažanja kao mjesec, dan, sat i minute (UTC)).

Stavka C – Niži broj oznake uzletno-sletne staze (nn[L] ili nn[C] ili nn[R]).

Navodi se samo jedna oznaka uzletno-sletne staze za svaku uzletno-sletnu stazu i to je uvijek niži broj.

Stavka D – Kôd stanja uzletno-sletne staze za svaku trećinu uzletno-sletne staze. Za svaku trećinu uzletno-sletne staze navodi se samo jedna znamenka (0, 1, 2, 3, 4, 5 ili 6), odvojeno kosom crtom (n/n/n).

Stavka E – Postotak pokrivenosti za svaku trećinu uzletno-sletne staze. Ako se navodi, za svaku trećinu uzletno-sletne staze navesti 25, 50, 75 ili 100, odvojeno kosom crtom ([n]nn/[n]nn/[n]nn).

Te se informacije navode samo ako je stanje uzletno-sletne staze za svaku trećinu uzletno-sletne staze (stavka D) prijavljeno kao nešto drugo osim 6 te ako je prijavljen opis stanja svake trećine uzletno-sletne staze (stavka G) različit od „SUHO”.

Kada se uvjeti ne prijavljuju, to se označava kraticom NR kod odgovarajuće trećine uzletno-sletne staze.

Stavka F – Dubina tekuće kontaminacije za svaku trećinu uzletno-sletne staze. Ako se navodi, za svaku trećinu uzletno-sletne staze navesti vrijednost u milimetrima, odvojeno kosom crtom (nn/nn/nn ili nnn/nnn/nnn).

Te se informacije navode samo za sljedeće vrste kontaminacije:

— *stajaća voda, vrijednosti koje treba prijaviti 04, zatim procijenjena vrijednost. Značajne promjene 3 mm do, uključujući, 15 mm,*

— *bljuzgavica, vrijednosti koje treba prijaviti 03, zatim procijenjena vrijednost. Značajne promjene 3 mm do, uključujući, 15 mm,*

— *mokri snijeg, vrijednosti koje treba prijaviti 03, zatim procijenjena vrijednost. Značajne promjene 5 mm, i*

— *suhi snijeg, vrijednosti koje treba prijaviti 03, zatim procijenjena vrijednost. Značajne promjene 20 mm.*

Kada se uvjeti ne prijavljuju, to se označava kraticom NR kod odgovarajuće trećine uzletno-sletne staze.

Stavka G – Opis stanja svake trećine uzletno-sletne staze. Umeće se bilo koji od sljedećih opisa stanja za svaku trećinu uzletno-sletne staze, odvojen kosom crtom.

COMPACTED SNOW (ZBIJENI SNIJEG)

DRY SNOW (SUHI SNIJEG)

DRY SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW (SUHI SNIJEG NA ZBIJENOM SNIJEGU)

DRY SNOW ON TOP OF ICE (SUHI SNIJEG NA LEDU)

FROST (MRAZ)

ICE (LED)

SLUSH (BLJUZGAVICA)

STANDING WATER (STAJAĆA VODA)

WATER ON TOP OF COMPACTED SNOW (VODA NA ZBIJENOM SNIJEGU)

WET (MOKRO)

WET ICE (MOKRI LED)

WET SNOW (MOKRI SNIJEG)

WET SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW (MOKRI SNIJEG NA ZBIJENOM SNIJEGU)

WET SNOW ON TOP OF ICE (MOKRI SNIJEG NA LEDU)

DRY (SUHO) (prijavljuje se samo kada nema kontaminacije)

Kada se uvjeti ne prijavljuju, to se označava kraticom NR kod odgovarajuće trećine uzletno-sletne staze.

Stavka H – Širina uzletno-sletne staze na koju se primjenjuju kodovi stanja uzletno-sletne staze. Umeće se širina u metrima ako je manja od objavljene širine uzletno-sletne staze.

3. **Odjeljak pregleda situacije**

Elementi odjeljka pregleda situacije moraju završavati točkom.

Elementi odjeljka pregleda situacije za koje ne postoje informacije ili ako uvjetne okolnosti za objavu nisu ispunjene, potpuno se izostavljaju.

Stavka I – Smanjena duljina uzletno-sletne staze. Umeću se primjenjiva oznaka uzletno-sletne staze i dostupna duljina u metrima (npr. RWY nn [L] *ili* nn [C] *ili* nn [R] SMANJENO NA [n]nnn).

Te su informacije uvjetne kada se NOTAM objavljuje s novim skupom objavljenih duljina.

Stavka J – Snijeg koji stvara zamete na uzletno-sletnoj stazi. Kada se prijavljuje, umeću se riječi „DRIFTING SNOW" (SNIJEG KOJI STVARA ZAMETE).

Stavka K – Rasuti pijesak na uzletno-sletnoj stazi. Kada se prijavljuje rasuti pijesak na uzletno-sletnoj stazi, umeće se niži broj oznake uzletno-sletne staze s razmakom i riječi „LOOSE SAND" (RASUTI PIJESAK) (RWY nn *ili* RWY nn[L] *ili* nn[C] *ili* nn[R] LOOSE SAND).

Stavka L – Kemijska obrada na uzletno-sletnoj stazi. Kada se prijavljuje da je primijenjena kemijska obrada, umeće se niži broj oznake uzletno-sletne staze s razmakom i riječi „CHEMICALLY TREATED" (KEMIJSKA OBRADA) (RWY nn *ili* RWY nn[L] *ili* nn[C] *ili* nn[R] CHEMICALLY TREATED).

Stavka M – Nanosi snijega na uzletno-sletnoj stazi. Kada se prijavljuje prisutnost nanosa snijega na uzletno-sletnoj stazi, umeće se niži broj oznake uzletno-sletne staze s razmakom i riječi „SNOWBANK" (NANOS SNIJEGA) te s razmakom lijevo L ili desno R ili obje strane LR, iza čega se navodi udaljenost u metrima od središnje crte odvojeno razmakom FM CL (RWY nn *ili* RWY nn[L] *ili* nn[C] *ili* nn[R] SNOWBANK Lnn *ili* Rnn *ili* LRnn FM CL).

Stavka N – Nanosi snijega na stazi za vožnju. Kada su prisutni nanosi snijega na stazi za vožnju, umeće se oznaka staze za vožnju s razmakom i riječi „SNOWBANK" te s razmakom lijevo L ili desno R ili obje strane LR, iza čega se navodi udaljenost u metrima od središnje crte odvojeno razmakom FM CL (TWY [nn]n SNOWBANK Lnn *ili* Rnn *ili* LRnn FM CL).

Stavka O – Nanosi snijega uz uzletno-sletnu stazu. Kada se prijavljuje prisutnost nanosa snijega koji prodiru u profil visine u planu postupanja u slučaju snijega na aerodromu, umeću se niži broj oznake uzletno-sletne staze i riječi „ADJ SNOWBANKS" (RWY nn *ili* RWY nn[L] *ili* nn[C] *ili* nn[R] ADJ SNOWBANKS).

Stavka P – Uvjeti na stazi za vožnju. Kada se prijavljuju klizavost ili loši uvjeti na stazi za vožnju, umeće se oznaka staze za vožnju s razmakom i riječi „POOR" (TWY [n *ili* nn] POOR *ili* ALL TWYS POOR).

Stavka R – Uvjeti na stajanci. Kada se prijavljuju klizavost ili loši uvjeti na stajanci, umeće se oznaka stajanke s razmakom i riječi „POOR" (APRON [nnnn] POOR *ili* ALL APRONS POOR).

Stavka S – (NR) Ne prijavljuje se.

To prijavljuju samo države članice koje imaju uspostavljen program za mjerenje trenja na uzletno-sletnim stazama putem uređaja za mjerenje trenja koji su odobrile države članice.

Stavka T – Napomene jednostavnim jezikom.

Dodatak 4.

FORMAT ZA ASHTAM

(COM naslov)	(OZNAKA PRIORITETA)	(OZNAKE PRIMATELJA)[1]			
	(DATUM I VRIJEME PODNOŠENJA)		(OZNAKA ORIGINATORA)		
(Skraćeni naslov)	(SERIJSKI BROJ VA*[2]) V A *2 *2		(OZNAKA LOKACIJE)	DATUM/VRIJEME OBJAVE	(NEOBVEZNI BLOK)

ASHTAM	(SERIJSKI BROJ)

(PODRUČJE LETNIH INFORMACIJA NA KOJE SE ODNOSI)	A)
(DATUM/VRIJEME (UTC) ERUPCIJE)	B)
(IME I BROJ VULKANA)	C)
(ZEMLJOPISNA DULJINA/ŠIRINA VULKANA ILI RADIJAL VULKANA I UDALJENOST OD RADIONAVIGACIJSKOG SREDSTVA)	D)
(KOD U BOJI RAZINE UPOZORENJA ZA VULKAN, UKLJUČUJUĆI KODOVE U BOJI PRETHODNIH RAZINA UPOZORENJA)[3]	E)
(POSTOJANJE I HORIZONTALNA/VERTIKALNA RASPROSTRANJENOST OBLAKA VULKANSKOG PEPELA)[4]	F)
(SMJER KRETANJA OBLAKA PEPELA)[4]	G)
(ZRAČNE RUTE ILI DIJELOVI ZRAČNIH RUTA I RAZINE LETA NA KOJE SE ODNOSI)	H)
(ZATVARANJE ZRAČNOG PROSTORA I/ILI ZRAČNIH RUTA ILI DIJELOVA ZRAČNIH RUTA TE DOSTUPNE ALTERNATIVNE ZRAČNE RUTE)	I)
(IZVOR INFORMACIJA)	J)
(NAPOMENE JEDNOSTAVNIM JEZIKOM)	K)

NAPOMENE:

1. Vidjeti i točku AIS.TR.400 o oznakama primatelja koje se upotrebljavaju u unaprijed određenim distribucijskim sustavima.
2. *Upisati ICAO-ove slovne oznake države kako su navedene u dokumentu ICAO-a br. 7910, dijelu 2.
3. Vidjeti točku 3.5. u nastavku.
4. Savjeti o postojanju, opsegu i kretanju oblaka vulkanskog pepela G) i H) mogu se dobiti od savjetodavnih centara za praćenje vulkanskog pepela odgovornih za dotični FIR.
5. Naslovi stavki u zagradama () ne prenose se.

POTPIS ORIGINATORA *(ne prenosi se)*

UPUTE ZA ISPUNJAVANJE FORMATA ZA ASHTAM

1. **Općenito**

1.1. U ASHTAM-u se navode informacije o statusu aktivnosti vulkana kada je promjena u njegovoj aktivnosti od operativnog značaja ili se očekuje da će biti od operativnog značaja. Te se informacije navode s pomoću kodova u boji razine upozorenja za vulkan navedenih pod točkom 3.5. u nastavku.

1.2. U slučaju erupcije vulkana koja proizvede oblak pepela od operativnog značaja u ASHTAM-u se navode i informacije o lokaciji, opsegu i kretanju oblaka pepela te zračnim rutama i razinama leta na koje to utječe.

1.3. Objava ASHTAM-a u kojem se navode informacije o vulkanskoj erupciji, u skladu s odjeljkom 3. u nastavku, **ne smije** se odgađati do primitka potpunih informacija od A do K, nego se on objavljuje odmah nakon primitka obavijesti da je došlo do erupcije ili se očekuje da će do nje doći, ili da je došlo do promjene u statusu aktivnosti vulkana od operativnog značaja ili se očekuje da će do nje doći, ili ako je prijavljen oblak pepela. U slučaju očekivane erupcije, kada nije vidljiv oblak pepela u tom trenutku, stavke od A do E moraju se ispuniti, a za stavke od F do I mora se navesti „nije primjenjivo". Slično, ako se prijavi oblak vulkanskog pepela, npr. putem posebnog izvješća iz zraka, ali izvorni vulkan nije u tom trenutku poznat, ASHTAM se početno objavljuje s napomenom „nepoznato" u stavkama od A do E i s ispunjenim stavkama od F do K, prema potrebi, na temelju posebnog izvješća iz zraka, do primitka dodatnih informacija. U drugim okolnostima, ako informacije za određeno polje od A do K nisu dostupne, navedite oznaku NIL.

1.4. Najdulje trajanje valjanosti ASHTAM-a je 24 sata dnevno. Novi ASHTAM objavljuje se kada god se promijeni razina upozorenja.

2. **Skraćeni naslov**

2.1. Iza uobičajenog naslova „Zrakoplovna fiksna telekomunikacijska mreža (AFTN)" navodi se skraćeni naslov „TT AAiiii CCCC MMYYGGgg (BBB)" kako bi se olakšala automatska obrada poruka ASHTAM u računalnim bazama podataka. Objašnjenje je tih simbola sljedeće:

TT =	podatkovna oznaka za ASHTAM = VA;
AA =	geografska oznaka države, npr. NZ = Novi Zeland;
iiii =	serijski broj ASHTAM-a u bloku od četiri znamenke;
CCCC =	četveroslovna oznaka lokacije dotičnog područja letnih informacija;
MMYYGGgg =	datum/vrijeme izvješća, pri čemu:
MM =	mjesec, npr. siječanj = 01, prosinac = 12;
YY =	dan u mjesecu;
GGgg =	vrijeme u satima (GG) i minutama (gg) (UTC);
(BBB) = =	neobvezni blok za ispravak prethodno poslane poruke ASHTAM s istim serijskim brojem = COR.

Zagrade u (BBB) označavaju da je taj blok neobvezan.

3. **Sadržaj ASHTAM-a**

3.1. *Stavka A* – Područje letnih informacija na koje se odnosi, ekvivalent oznake lokacije koja je navedena u skraćenom naslovu izražen jednostavnim jezikom, u ovom primjeru: „Auckland Oceanic FIR".

3.2. *Stavka B* – Datum i vrijeme (UTC) prve erupcije.

3.3. *Stavka C* – Ime vulkana i broj vulkana kako je naveden u dokumentu ICAO-a br. 9691 *Manual on Volcanic Ash, Radioactive Material and Toxic Chemical Clouds* (Priručnik o vulkanskom pepelu, radioaktivnom materijalu i oblacima otrovnih kemikalija), Dodatak H, i na Svjetskoj karti vulkana i osnovnih zrakoplovnih značajki.

3.4. *Stavka D* – Zemljopisna širina/duljina vulkana u cijelim stupnjevima ili radijalima i udaljenost vulkana od radionavigacijskog sredstva, kako je navedeno u dokumentu ICAO-a br. 9691 *Manual on Volcanic Ash, Radioactive Material and Toxic Chemical Clouds* (Priručnik o vulkanskom pepelu, radioaktivnom materijalu i oblacima otrovnih kemikalija), Dodatak H, i na Svjetskoj karti vulkana i osnovnih zrakoplovnih značajki.

3.5 *Stavka E* – Kôd u boji za razinu upozorenja kojom se označava vulkanska aktivnost, uključujući kodove u boji prethodnih razina upozorenja, kako slijedi:

Kôd u boji razine upozorenja	Status aktivnosti vulkana
GREEN ALERT (zeleno upozorenje)	Vulkan je u normalnom stanju, bez erupcija. *ili, nakon promjene iz više razine upozorenja:* Smatra se da je vulkanska aktivnost prestala, a vulkan se vratio u normalno stanje, bez erupcija.
YELLOW ALERT (žuto upozorenje)	Vulkan pokazuje znakove većeg nemira iznad poznatih pozadinskih razina. *ili, nakon promjene iz više razine upozorenja:* Vulkanska aktivnost bitno se smanjila, ali se i dalje pomno prati zbog mogućeg ponovnog povećanja.
ORANGE ALERT (narančasto upozorenje)	Vulkan pokazuje znakove velikog nemira s velikom vjerojatnošću erupcije. *ili,* Vulkanska erupcija je u tijeku bez ili s vrlo malo pepela *[navesti visinu oblaka pepela, ako je moguće]*.
RED ALERT (crveno upozorenje)	Prognozira se da je erupcija neizbježna uz veliku vjerojatnost ispuštanja pepela u atmosferu. *ili,* Erupcija je u tijeku sa znatnim ispuštanjem pepela u atmosferu *[navesti visinu oblaka pepela, ako je moguće]*.

Odgovorna vulkanološka agencija u dotičnoj državi članici dostavlja kôd u boji za razinu upozorenja koja označava status aktivnosti vulkana i bilo kakvu promjenu u odnosu na prethodni status aktivnosti centru oblasne kontrole zračnog prometa, npr. „RED ALERT FOLLOWING YELLOW" ILI „GREEN ALERT FOLLOWING ORANGE".

3.6. *Stavka F* – Ako se prijavljuje oblak vulkanskog pepela od operativnog značaja, horizontalna rasprostranjenost i baza/vrh oblaka pepela označavaju se navođenjem zemljopisne širine/duljine (u cijelim stupnjevima) i apsolutnih visina u tisućama metara (stopa) i/ili radijala i udaljenosti od izvornog vulkana. Informacije se u početku mogu temeljiti samo na posebnom izvješću iz zraka, ali naknadne informacije mogu biti detaljnije na temelju savjeta odgovorne službe meteorološkog bdjenja i/ili savjetodavnog centra za praćenje vulkanskog pepela.

3.7. *Stavka G* – Navodi se prognozirani smjer kretanja oblaka pepela na odabranim razinama na temelju savjeta odgovorne službe meteorološkog bdjenja i/ili savjetodavnog centra za praćenje vulkanskog pepela.

3.8. *Stavka H* – Navode se zračne rute i dijelovi zračnih ruta i razine leta na koje se odnosi ili za koje se očekuje da će se na njih odnositi.

3.9. *Stavka I* – Navode se informacije o zatvaranju zračnog prostora, zračnih ruta ili dijelova zračnih ruta i dostupnosti alternativnih ruta.

3.10. *Stavka J* – Izvor informacija, npr. „posebno izvješće iz zraka” ili „vulkanološka agencija” itd. Izvor informacija mora se uvijek navesti, neovisno o tome je li se erupcija stvarno dogodila ili je li oblak pepela prijavljen.

3.11. *Stavka K* – Sve operativno značajne informacije, uz prethodno navedeno, navode se jednostavnim jezikom.”;

7. Prilog XI. zamjenjuje se sljedećim:

„PRILOG XI.

POSEBNI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE USLUGA OBLIKOVANJA LETAČKIH POSTUPAKA

(Dio FPD)

PODDIO A – DODATNI ORGANIZACIJSKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE USLUGA OBLIKOVANJA LETAČKIH POSTUPAKA (FPD.OR)

ODJELJAK 1. – OPĆI ZAHTJEVI

FPD.OR.100 Usluge oblikovanja letačkih postupaka (FPD)

(a) Pružatelj usluga oblikovanja letačkih postupaka obavlja oblikovanje, dokumentiranje i validaciju letačkih postupaka podložno, ako je potrebno, odobrenju nadležnog tijela prije uvođenja i upotrebe.

U tom kontekstu zrakoplovni podaci i zrakoplovne informacije kojima se služi pružatelj FPD-a moraju ispunjavati zahtjeve točnosti, razlučivosti i cjelovitosti kako je navedeno u katalogu zrakoplovnih podataka u skladu s Dodatkom 1. Prilogu III. (Dio ATM/ANS.OR).

(b) Ako zrakoplovni podaci za oblikovanje letačkih postupaka ne dolaze iz mjerodavnog izvora ili ne ispunjavaju primjenjive zahtjeve u pogledu kvalitete podataka (DQR), te zrakoplovne podatke pružatelj FPD-a može dobiti iz drugih izvora. U tom smislu te zrakoplovne podatke validira pružatelj FPD-a koji ih namjerava upotrebljavati.

FPD.OR.105. Sustav upravljanja

Osim zadaća iz točke ATM/ANS.OR.B.005 Priloga III. pružatelj FPD-a mora uspostaviti i održavati sustav upravljanja koji uključuje kontrolne postupke za:

(a) prikupljanje podataka;

(b) oblikovanje letačkih postupaka u skladu s kriterijima oblikovanja kako su utvrđeni u točki FPD.TR.100;

(c) dokumentaciju o oblikovanju letačkih postupaka;

(d) savjetovanje s dionicima;

(e) validaciju na zemlji i, prema potrebi, validaciju letačkih postupaka u letu;

(f) određivanje alata, uključujući upravljanje konfiguracijom i kvalifikaciju alata, prema potrebi; i

(g) održavanje i periodično preispitivanje letačkih postupaka, ako je primjenjivo.

FPD.OR.110. Čuvanje evidencije

Osim zadaća iz točke ATM/ANS.OR.B.030 Priloga III. pružatelj FPD-a mora u svoj sustav evidencije uključiti elemente navedene u točki FPD.OR.105 ovog Priloga.

FPD.OR.115 Tehnička i operativna stručnost i sposobnost

(a) Osim zadaća iz točke ATM/ANS.OR.B.005 podtočke (a) podpodtočke 6. Priloga III. pružatelj FPD-a mora se pobrinuti da njegovi oblikovatelji letačkih postupaka:

(1) uspješno završe tečaj osposobljavanja za stjecanje kompetencija u oblikovanju letačkih postupaka;

(2) imaju odgovarajuće iskustvo za uspješnu primjenu teorijskog znanja; i

(3) uspješno završe kontinuirano osposobljavanje.

(b) Kada se smatra da je nužno obaviti validaciju leta, pružatelj FPD-a mora se pobrinuti da to odradi kompetentni pilot.

(c) Osim zadaća iz točke ATM/ANS.OR.B.030 Priloga III. pružatelj FPD-a mora voditi evidenciju svih osposobljavanja i svih aktivnosti oblikovanja koje su obavili zaposleni oblikovatelji letačkih postupaka i tu evidenciju na zahtjev staviti na raspolaganje:

(1) dotičnim oblikovateljima letačkih postupaka; i

(2) u dogovoru s oblikovateljima letačkih postupaka novom poslodavcu kada novi subjekt zaposli oblikovatelja letačkih postupaka.

FPD.OR.120 Potrebna sučelja za razmjenu podataka

(a) Kada prikuplja zrakoplovne podatke i zrakoplovne informacije u skladu s točkom FPD.OR.100, pružatelj FPD-a mora se pobrinuti da su uspostavljeni potrebni formalni dogovori, ako je primjenjivo, sa sljedećim dionicima:

(1) izvorima zrakoplovnih podataka;

(2) drugim pružateljima usluga;

(3) operatorima aerodroma; i

(4) operatorima zrakoplova.

(b) Kako bi se osiguralo da su zahtjevi za oblikovanje letačkih postupaka jasno definirani i podložni preispitivanju, pružatelj usluga FPD-a mora uspostaviti potrebne formalne dogovore sa sljedećim korisnikom kojemu su namijenjene.

PODDIO B – TEHNIČKI ZAHTJEVI ZA PRUŽATELJE USLUGA OBLIKOVANJA LETAČKIH POSTUPAKA (FPD.TR)

ODJELJAK 1. – OPĆI ZAHTJEVI

FPD.TR.100 Zahtjevi za oblikovanje letačkih postupaka

Pružatelj usluga oblikovanja letačkih postupaka oblikuje letačke postupke u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Dodatku 1. i s kriterijima oblikovanja kako ih je utvrdilo nadležno tijelo, kako bi se osigurale sigurne operacije zrakoplova. Kriteriji oblikovanja moraju omogućiti utvrđivanje odgovarajućih visina nadvisivanja prepreka za postupke letenja, prema potrebi.

FPD.TR.105 Koordinate i zrakoplovni podaci

(a) Osim prema zahtjevima iz točke ATM/ANS.OR.A.090 Priloga III., geografske koordinate koje označavaju zemljopisnu širinu i duljinu određuju se i prijavljuju pružateljima usluga zrakoplovnog informiranja (pružatelji AIS-a) u obliku geodetskog referentnog datuma ili ekvivalentne vrijednosti prema Svjetskom geodetskom sustavu – 1984. (WGS-84).

(b) Točnost terenskog rada te utvrđivanjâ i izračunâ koji iz njega proizlaze tako je uređena da su dobiveni operativni navigacijski podaci za faze leta unutar najvećih odstupanja s obzirom na odgovarajući referentni okvir, kako je utvrđeno u Dodatku 1. Prilogu III. (Dio ATM/ANS.OR).

Dodatak 1.

ZAHTJEVI ZA STRUKTURE ZRAČNOG PROSTORA I LETAČKE POSTUPKE U NJIMA

ODJELJAK I.

Specifikacije za područja letnih informacija, kontrolirana područja, kontrolirane zone i zone letnih informacija

(a) PODRUČJA LETNIH INFORMACIJA

Područja letnih informacija kako su definirana u članku 2. točki 23. Uredbe (EZ) br. 549/2004 moraju:

(1) obuhvaćati cijelu strukturu zračnih ruta koju će ta područja opsluživati; i

(2) uključivati sav zračni prostor unutar njegovih horizontalnih granica, osim kad je to ograničeno gornjim područjem letnih informacija.

Države članice zadržavaju odgovornosti prema ICAO-u unutar geografskih granica područja letnih informacija koja im je ICAO povjerio na datum stupanja na snagu ove Uredbe.

(b) KONTROLIRANA PODRUČJA

(1) Kontrolirana područja ograničena su tako da uključuju dovoljan zračni prostor za putanje letova prema pravilima instrumentalnog letenja (IFR) ili njihove dijelove za koje se pružaju primjenjivi dijelovi kontrole zračnog prometa (ATC), uzimajući u obzir kapacitet navigacijskih sredstava koja se obično upotrebljavaju u tom području.

(2) Donja granica kontroliranog područja određuje se na visini iznad tla ili vode od najmanje 200 m (700 stopa), osim ako nadležno tijelo ne propiše drukčije.

(3) Gornja granica kontroliranog područja utvrđuje se u sljedećim slučajevima:

i. kada se usluga kontrole zračnog prometa neće pružati iznad te gornje granice; ili

ii. kada se kontrolirano područje nalazi ispod gornjeg kontroliranog područja, a u tom slučaju gornja granica odgovara donjoj granici gornjeg kontroliranog područja.

(c) KONTROLIRANE ZONE

(1) Horizontalne granice kontrolirane zone obuhvaćaju barem dijelove zračnog prostora koji nisu unutar kontroliranih područja, a koji sadržavaju putanje letova IFR-a koji dolaze na aerodrome korištene u instrumentalnim meteorološkim uvjetima (IMC) ili koji odlaze s tih aerodroma.

(2) Ako se kontrolirana zona nalazi unutar horizontalnih granica kontroliranog područja, proteže se iznad površine zemlje najmanje do donje granice kontroliranog područja.

(d) ZONE LETNIH INFORMACIJA

(1) Horizontalne granice zone letnih informacija obuhvaćaju barem dijelove zračnog prostora koji nisu unutar kontroliranih područja ni unutar kontroliranih zona, a koji sadržavaju putanje letova IFR-a i/ili VFR-a koji dolaze na aerodrome ili odlaze s njih.

(2) Ako se zona letnih informacija nalazi unutar horizontalnih granica kontroliranog područja, proteže se iznad površine zemlje najmanje do donje granice kontroliranog područja.

ODJELJAK II.

Identifikacija ruta ATS-a koje nisu standardne rute odlaska i dolaska

(a) Kada se uspostavljaju rute ATS-a, mora se osigurati zaštićeni zračni prostor duž svake rute ATS-a i siguran razmak između susjednih ruta ATS-a.

(b) Rute ATS-a označavaju se oznakama.

(c) Pri identifikaciji ruta ATS-a koje nisu standardne rute odlaska i dolaska, primijenjeni sustav označivanja mora:

(1) omogućiti identifikaciju bilo koje rute ATS-a na jednostavan i jedinstven način;

(2) spriječiti redundantnost;

(3) biti upotrebljiv za zemaljske i zračne sustave automatizacije;

(4) omogućiti krajnju sažetost u operativnoj upotrebi; i

(5) predvidjeti dovoljno prostora za proširenje kako bi se udovoljilo svim budućim zahtjevima bez potrebe za korjenitim promjenama.

(d) Osnovne oznake ruta ATS-a dodjeljuju se prema sljedećim načelima:

(1) ista osnovna oznaka dodjeljuje se glavnoj ruti u cijeloj dužini, neovisno o završnim kontroliranim područjima, državama ili regijama kroz koje prolazi;

(2) ako dvije glavne rute ili više njih imaju zajednički segment, svakom dotičnom segmentu dodjeljuje se oznaka dotične rute, osim ako bi to stvorilo poteškoće za pružanje usluga u zračnom prometu (ATS), a u tom se slučaju prema zajedničkom dogovoru dodjeljuje samo jedna oznaka; i

(3) osnovna oznaka dodijeljena jednoj ruti ne dodjeljuje se ni jednoj drugoj ruti.

ODJELJAK III.

Identifikacija standardnih odlaznih i dolaznih ruta i povezanih postupaka

(a) Pri identifikaciji standardnih odlaznih i dolaznih ruta i povezanih postupaka mora se osigurati sljedeće:

(1) sustav oznaka mora omogućiti identifikaciju svake rute na jednostavan i nedvosmislen način;

(2) svaka ruta označena je jednostavnim jezikom i odgovarajućim kôdom; i

(3) u govornim komunikacijama oznake moraju biti lako prepoznatljive kao oznake koje se odnose na standardne odlazne i dolazne rute i ne smiju stvarati poteškoće u izgovoru za pilote i osoblje ATS-a.

(b) Pri sastavljanju oznaka za standardne odlazne i dolazne rute i povezane postupke upotrebljava se sljedeće:

(1) oznaka jednostavnim jezikom;

(2) osnovni indikator;

(3) indikator valjanosti koji je broj od 1 do 9;

(4) indikator rute koji je jedno slovo abecede; ne koriste se slova I i O; i

(5) kodirana oznaka standardne odlazne ili dolazne rute, instrumentalnim ili vizualnim letenjem.

(c) Dodjela oznaka

(1) Svakoj se ruti dodjeljuje posebna oznaka.

(2) Kako bi se razlikovale dvije rute ili više njih koje se odnose na istu značajnu točku (i stoga imaju isti osnovni indikator), svakoj se ruti dodjeljuje zasebni indikator rute kako je opisano u točki (b) podtočki 4.

(d) Dodjela indikatora valjanosti

(1) Svakoj se ruti dodjeljuje indikator valjanosti kako bi se utvrdila ruta koja je trenutačno na snazi.

(2) Prvi je indikator valjanosti koji se dodjeljuje broj 1.

(3) Kada god se ruta izmjenjuje, dodjeljuje se novi indikator valjanosti, koji se sastoji od sljedećeg većeg broja. Iza broja 9 slijedi broj 1.

ODJELJAK IV.

Utvrđivanje i identifikacija značajnih točaka

(a) Značajne točke utvrđuju se radi definiranja rute ATS-a ili letačkog postupka i/ili u vezi sa zahtjevima ATS-a za informacije o napretku zrakoplova u letu.

(b) Značajne točke označavaju se oznakama.

ODJELJAK V.

Minimalne apsolutne visine leta

Minimalne apsolutne visine leta određuju se za svaku rutu ATS-a i kontrolirano područje i stavljaju se na raspolaganje za objavu. Te minimalne apsolutne visine leta pružaju minimalnu visinu nadvisivanja prepreka u dotičnim područjima.

ODJELJAK VI.

Identifikacija i razgraničenje zabranjenih, ograničenih i opasnih područja

Kada se utvrđuju zabranjena, uvjetno zabranjena ili opasna područja, pri prvom utvrđivanju dobivaju oznaku, a potpune pojedinosti o njima stavljaju se na raspolaganje za objavu.”